Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviculum ex artibus Raimundi Lulli electum - Cod. St. Peter perg. 92

Thomas <Migerii>

Nordfrankreich (?), [nach 1321]

urn:nbn:de:bsz:31-8765

Visual Library

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

St. Peter perg. 92.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

C.ffe 20 f

Attentio ḡit fec fuer pcuriā subseqūtē fuit duplex. prima
intentio fuit ut seuerē ongo a quo & q̄n orta est ars istā &
alie remondi artes & libri. Alia causa est xp̄i solatiū. qua
multa inspicē multoc̄ens exortant aiam ad bñ agendum &
lona. Quia dñi remondus cēt cum etatē consistencie
& adhuc totus in sua tuma lasciuia & gla & cēt lon̄ igenij
et subtilis intellectu. Accidit una die qđ ante lectū eius
cepit sarlē q̄ndam cantilenā q̄m notā fuerat amore cu
iusdam dñe q̄m amore fatuus diligebat. et cū nellet sarlē ap
parere a dextris & añ faciē ei figura & similitudo crucifixi. Qui
remondus cepit intra se cogitare quid posset cē. Et hinc cogitatio
nē leuiē transiens iterū uoluit pdām sarlē cantilenā & statim
apparuit crucifixus maior q̄m ante & magis sanguinolenē atq;
magis vulnatus. & tunc cepit remondus cogitare qđ hoc cē non
potuit sine causa. Si causam pensiens leuiē cantilenā seri
leet sapiens apparuit ille crucifixus maior q̄m ante & magis
horribilis. Et per tertiū remond̄ post apparitionē q̄rti lectū seu
mansuit & per totū natē intra se cogitando qđ visiones tacens ut
rate significatue delent. hinc sibi q̄ndq; dictabat mens atq; con
sentia. q̄ mor relicto mundo dño ihu xp̄o extime integre deser
uiret. Illine uō sua consentia tam se prius & indignā xp̄i ser
uitio abelamabat uel accusabat. sicq; super hijs nūe secū disputās
nunc attentius deū orans. lalorosam natē deuxit insompnē. De
nq; dūte pē lumnus consideuit xp̄i mansuetudinē. patientiā
alq; misericordiā q̄m legebat & hoc aiam quotidie p̄orem. tunc se in
tellexit. timēē certissime deum uelle q̄ remond̄ mūdū relinqueret
xp̄oq; corde ex tunc integre seruiret. Cepit g̃ intra se cogitando
tractare. qđ cēt suauum maxime deo placens. Et uisum ē qđ
melius sue manus seruitū xp̄o facē nemo posset q̄ pro amore &
honore suo uitā & aiam suam dare. Et hoc in contendo ad ip
sius cultū & suauum sarracenos que sua multitudine xp̄ianos
undiq; circumangit. Sed mē hoc ad se uersus intellexit ad tā
tū negotiū nullā se hec sapientiā. utpote qui nec ē de grammatica
aliqđ misi forte minimū didicisse. unde mente constrictus mul
tū cepit dolere. Verum dñi ipe mente lugubri hoc deuoluebat.
Ecce nescit ipe q̄n. si studens moriatur ac eius uelimens ac
implens q̄dam dictamē mentis q̄ ipe facturus cēt. Postea
tenuē librū meliorē de mūdo contra errores infidelium. Veruntā
cū ipe super tali libro faciendo nec formā unde adhuc aliq̄m
neq; modū. nimiū mirabat. Cuius tū ipe sup hoc pius & sepius
est meditē. tanto fortius instinctus ille seu dictamē faciendi
libri pdām intra se excogitat. Si rursus considēns q̄ licet
dñs deus sibi presta ipius faciendi pdām librū gratiam largiret.
patrū tamē uel melius ipe solus facē posset. inde pleni & lingua
arabica q̄ sarracenor est pene ignorabat. si ad hoc mente
sibi in mente q̄ ipe iret ad papā & ad reges f & principes xianos
ad exortandū eos ad impetrandū apud ipos qđ constituerent
in diuersis regnis seu patriarchis ad hoc aptis. monasteria in qbz
electe plone religiose & alie ad hoc idonee ponent ad addiscen
dū pdor sarracenor & aliorū infidelium linguagia. ut ex ei
dem plonis ibidē conuenienter instructis in promptu sep assu
mi possent & mitti plone ydonee ad predicandū & manifestā
dū pdis sarracenis & aliis infidelibz priam q̄ est in xp̄o fidei
catholice ueritatē. Quibus g̃ articulis sup̄dis in aio suo ut fue
rat conceptis. videlicet de morte tollerandi pro xp̄o conuiten
do ad ei suscipiū infideles de libro sup̄dō si daret dūs gratiam etiā
faciendo. necnō de monasterijs impetrandis p diuersis linguagijs
audiendis ut supius est p̄tactū. In austrino mor ascendit
ad ecclīam q̄ nō longe ab ibidem distabat dñm ihm xp̄m de
uote flens lacrimē exorauit q̄tenus pdām tria q̄ ipe miser
cordit inspiraret cordi suo ad effectū sibi bñplacitū perducē
dignaretur. Post hec festinanter confessus & contrite pe
nitensq; ut q̄ pmisserat auxiliū ex sāa maria matre dñi
ihu xp̄i & aliorū scōr impetraret pegrinus ad sām mariā
de rupe maiori. & ad scm iacobū in compostella. & adq; plures
alios causa exortandi dñm pro ipo. Reuersus itaq; in die
sā frauenfels maiorcas pdicante epo audiens quom beatus
franciscus sua omia dimisit pro xp̄o dño suo. Proposuit exē
plo suus possessionibz delectis inde priū pro se & tota sustinēdi
retinens. suam lasciuiam & primos expulsans induens se de ui
liori primo q̄ inuenire potuit. causa uidēdi se idonei.
Sz audiuit dicta q̄ per manū epi fuit scm in illa pdicatione p
sente existente dicta pro qua cantilenā facē uoluit.

Ex Bibliotheca
Guilielmi Crichtoni a Secretis
Lond. Ao 1685.

Liber Sancti Petri
Fratrum Cisterciensium
Ordinis Sancti Benedicti
in Nigra Silva, à Dñō Dre
à Wegel, nostro Consulente.

Desperantes delectationes vacuas naturales postponunt omia opprobria despectus amore amari sui sustinens Letꝰ iocundus spernens tu dño sustinuit-opꝓ humiliatus-caritatis premia prosequentis est et perseuerauit.
Humiliatus amare et punitus ante
Et q' aim humiliate me et idueꝝ pmius humiliatus humiliter cum instantia requisiuish exemplo bi fmanala omiꝫ pficar et deꝰ et bñdicat. t'm tuam mcē tionē bonam si placet proficere et perseuerare te fucar.
Temnit ambitiosa

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Licet hec figura ꝑdens ficta sit ad solacium tamen me
tuorice ordinata est ad vnū ¶ Primo notē ꝓ
significatur notē dubitatōnes aut dcē. q̄ adē possunt
m notē sbiectis ueritis qui scribunt m ꝑma scala t m
quolibet cox q̄ possūt dia ꝑs ueri circa quas contingit
lxiem q̄q; errare t diuerse agere. ꝓpē q̄ dicatur difficile
¶ Propē quas difficultates uenit cemūd plenius eis
soluē dubitatōnes cox per circē suam salz per ꝓncipia
t regulas artis sue. De quibz ꝓncipijs fiat una scalam
ad cirm fidei appōdiatum sapientie t ueritatis ¶ Al
titudo turris significat difficultatē ascendendi t maxīe
supra cirm. nec attingit ꝑs ad altitudinē ꝑfectionis.
t hoc fit ad significandū qđ oportet ipsum uolentē attin
gere ultimatē ꝫscendē uires suas naturales t innatas
atq; artificiales ¶ Et ideo nec scala q̄ artis est attingit
cirm m sūmos t minus ꝑfectē. q̄re a sūmis descendit
dei manus ad significandū dei grām q̄ sibē ipē mfundit
ubi uult. cui quā grā humanā intellectē per fidē t deo di
gā transcendit. t hoc est q̄ ꝓphas dicit. q̄ nisi credideritis
n intelligetis. q̄ ꝓpē significauit intellectū humanū ut an
gelū. per cordā grē. salz per firmē credē t uitam fidē hoc
ascendere. Et qa hoc n potest cē cui uicijs sz cui uirtutibz
et q̄dm uirtutes bn possūt per grām sicut intellectē
ꝫscendē. sicut uoluntas hūana per caritatē grā sam a
deo datam. plus deū diligit q̄ omē aliud nec seipm
et diligit pro amore dei primū sicut seipm. t etiā mi
nicā t ministrat ei pter ꝑnē honor suos ¶ Hoc aūt totus
autem hōis uoluntati ꝓtinet q̄ cui sit finitus natūlit
se de se ꝫscendē n potest. nisi per caritatē a deo eleuatā
ut dictū est ¶ Memoria uis potest ꝫscendē n de se nec po
tentia nature sue. cui sit finita sicut intellectē t uoluntas
sz per grām supat potest t supem hoc eleuatā plus quam
possit ascendere. Et ideo adiuuant intellectū ꝫscenden
do. t iuuant alias uirtutes n cardinales ascendē cum
septis. per cordiam grē dei q̄m manus ꝓdca tradit cū tbz
ꝓdcis cardinalibz. ¶ Et q̄ finitas est altior q̄ cē possit
cui alijs articulis. uocatur hanc cirm. fidei. sapie t ue
ritatis q̄ cē post. q̄ dicit. cē operatō ist.

Q fundo huius cirs t sub insantina t abysso magis
elongato a glā in profundissimo autem profundo q̄ aurem
uirtutibz ꝓdcis in ignem descendentē se. m se regeminā
tē. in aq̄ nec per aq̄m extinguētē. ad significandū. qđ
ille ignis sit n ut ignis nr naturalis. ardens ad mām
cōpositionē sz sup naturalis est fortior q̄to uirtus di
uina pro pugnando ꝓparatur. ꝓpē q̄ ibi scripsit ꝓca
uel uisa q̄ sē contraria uirtutibz ꝓdcis.

In hac fatuitate ita miserrima est vita contra sui naturā palam ee deludens lamentatus ploratus & lamentabiliter clamans. eyleyson. Miserere mei dns quia anima mea q̄a manus ignorantie tetigit me. & in loco mei in aptam coronatus est opimo. & ego q̄ si quem angelos mala gratie mee abcōsa sum in tenebris. & sū lucē in plenū huius exercitus mestus desolata et q̄ desuetus moroz. nec est qui me adiuuet nec etiā cōsolet. q̄a pleus in tumultu' multis ad sustinendū fallax opinionē q̄ a me letandū de carne O. plus oīus in quibz solet confido atq; deum q̄a estis sapie & veritatis veri amatores fugerunt. ipso q̄a in langore pereo. O dñe xp̄iane q̄mdo sustinere poteris q. per nudos & famelicos sum in tanta depressa q̄ a fū mutare tuo oīpotentie magis deleri et exaltata me coperiunt in finis huius fallitatis.

Cardinalis. rethenano calcatra auriga. Quia ymaginatio corpoea naturā nō transcendit. tu nō qui intellectū tuū a fantasmate ymaginationis ñ auras segnis. Nec de tuo intellectu intensiue ivanam ñ auras. nec vlz ad veritatē tralē in obiecto adherere. q̄n tralis veritas immutabilis se offert. sī in pure naturalibz & fere sensualibz figis intellectū totū & fūdamentū tuaz rōnū pure ibi confidis. Sic pnaturalia. Istis naturalibz existendo & agendo simplicat' cōpus. eminētia sēsatiuū obluctaris. debias atq; pcaris q. stellam ab ymaginatōe sequi pmittis. et tuo trahere ad intentionē tuā fictam atq; metaphisicā tali modo ut sūmas veritates diuinas atq; optiōnes possis negare & capis mare pure atq; fidelas scōs a fine pncipali qui ē deuiare & ad opiniones ea nas trahere violentē per inferiores ymaginabiles & sensibiles rōnes na

tunales. Ecclia tis firmit ardens qa uam fidē
ihū. se de se in sua uitate sustinens q̄ significata
ē per petrā eleuantē & exaltantē aut fixūq; sustri
nentē per se & per suos cardinales. pīatrchas. archi
epōs. epōs decanos. curatos. religiosos. in theolo
gia magīos resistrent impetuoso furori tuo in
tuis errorib. In uitatib tū filias & metaphi
sicas ne te pmittent ad ēm falsitatis expugnā
dū. cū aleis q̄entib lilare uidentē deo dnoe a cae
cer falsitatis.

Remondus uerā intentionē equitans sequens
arcaīcū atq; scām fidē catholicā tres pmunt
tribulatores. scilicet tres alie uirtutis. potentias. pos
sanies timū dei & ei sēssimā & altissimā unitatē: ōm
aliog a se creatorē: filiū dei ihm xpm arcaīcū qui
per aīe suā multū mirat cognoscē. diligē. uenerare &
honorare reginaq; cum multū sit de se
intelligibilis amabilis uenerabilis. honorabilis & reginabilis. Et hec delectabilis intentio pri
palis. que tia est intentio. qm uitatem audiens ignorantes aut de ipa nō curantes. quia tpm qi
tū potuit ipleuit. negans uitatē etiam dicens sūmā felicitatē speculari & ē plm in sacrificio spe
culatiuo. nō audiens oppositionē de intrinseca nec oppositionē ei artificialē extrinsecā. nō curans q̄ omnis
oppositio ē ppē finē & plectionē nec curans cognoscē naturā diuinam dignitatū nec oppositionē eam nec
eam unitatē. nec eam oppositionis distinctionē plonalē. sine qua distinctione dō ab eno & incēnū in
ceipō remanet actualis. & omī uitatis dignitate. Et per consequens omī naturā mysteriō. & digni
tus ut sit deus. quē ipemet confessus est ipm ee pfectissimū. simplicissimū. unissimū & actū pu
rissimū intelligentē seipm. q̄ sine intellectuo & intelligibli. & actu intelligendi talem intelligē
qd ab intellectuo & intelligibli etialiē predic. per qm oppositionē necessario intelligim unitatē ps
nalē essentie unitatē. Et per extrinsecā ei oppositionē artificialē mundi & pcium eius ordinationē
q̄ frustra nec sine fine infinita dei sapia nō curauit. si a finis meritatē ordinauit. Deus enī
& natura nichil faciunt frustra. ut ipi antiq philosophi & pncipes contenturē.

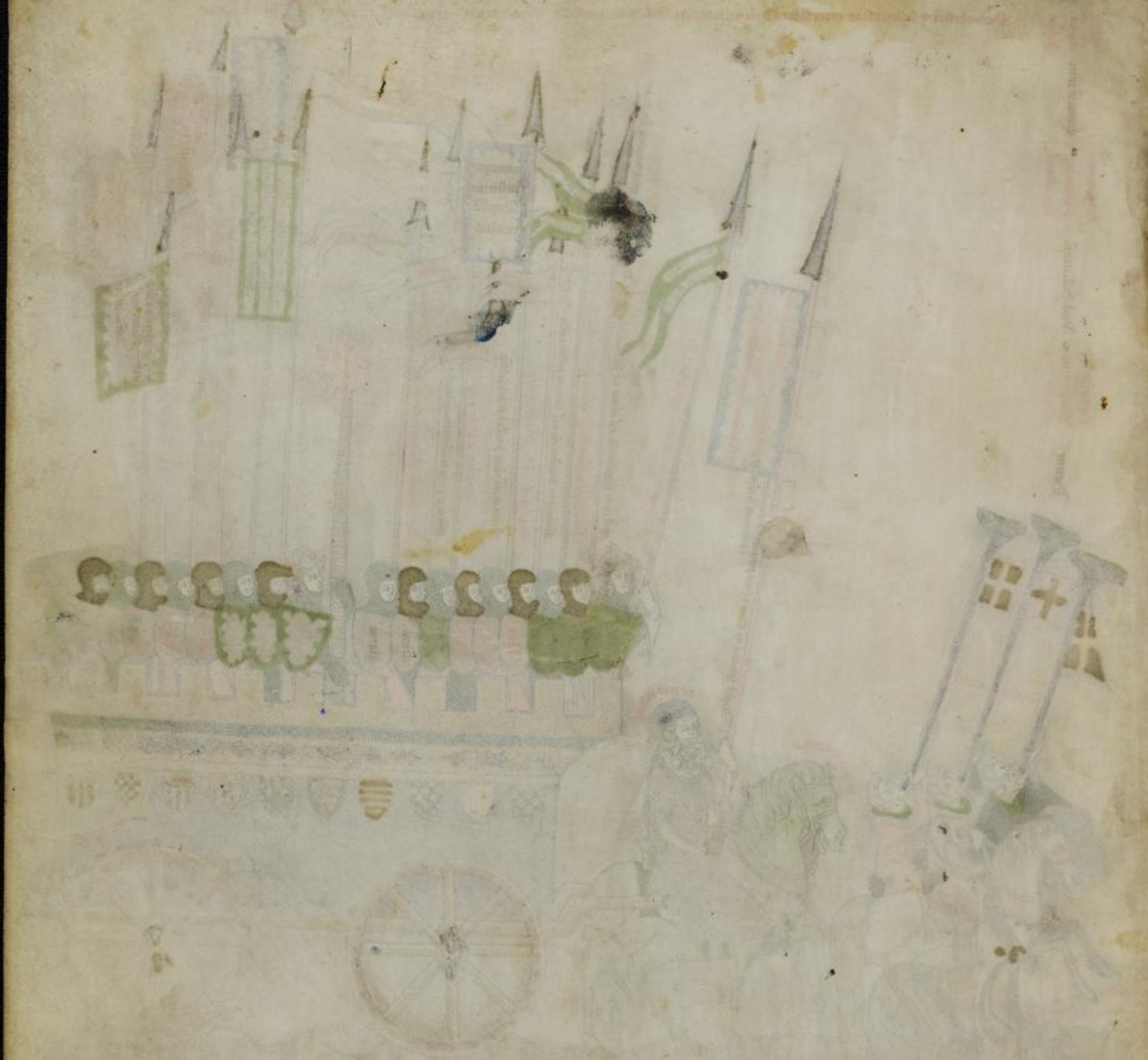

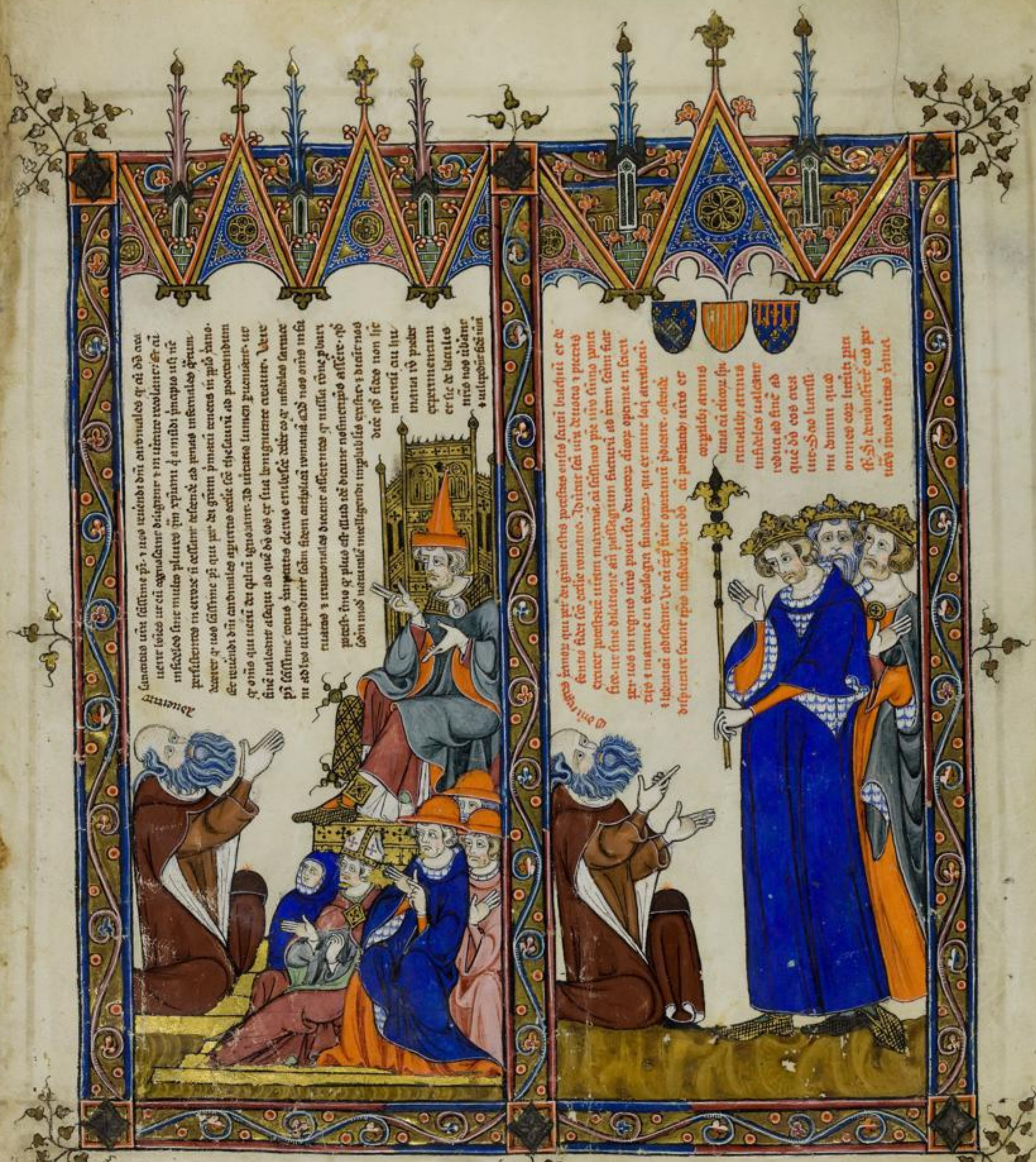

Postq̃m remondus per demonstrationē eq̃pnitie bissima
rationē sarracenie literis ostendisset captus a pl̃o cõmu
ni fuisset iudicius z ewā rege adductus ut lapidaretur peri
piens rex per literatos pdos sarracenos qd nichil mali fece
rat. Iussimus ad predicandū pl̃m cõmunē. z a regno tum
ꝫ expulsus. qa pperebant qd literati eor erant tam per eū
dispositi z q̃ ad fidem xp̃i scām pueri-reuelus ad partes
nr̃as. Ad sūmū pontificē z ad reges loquentur sicut puteri.

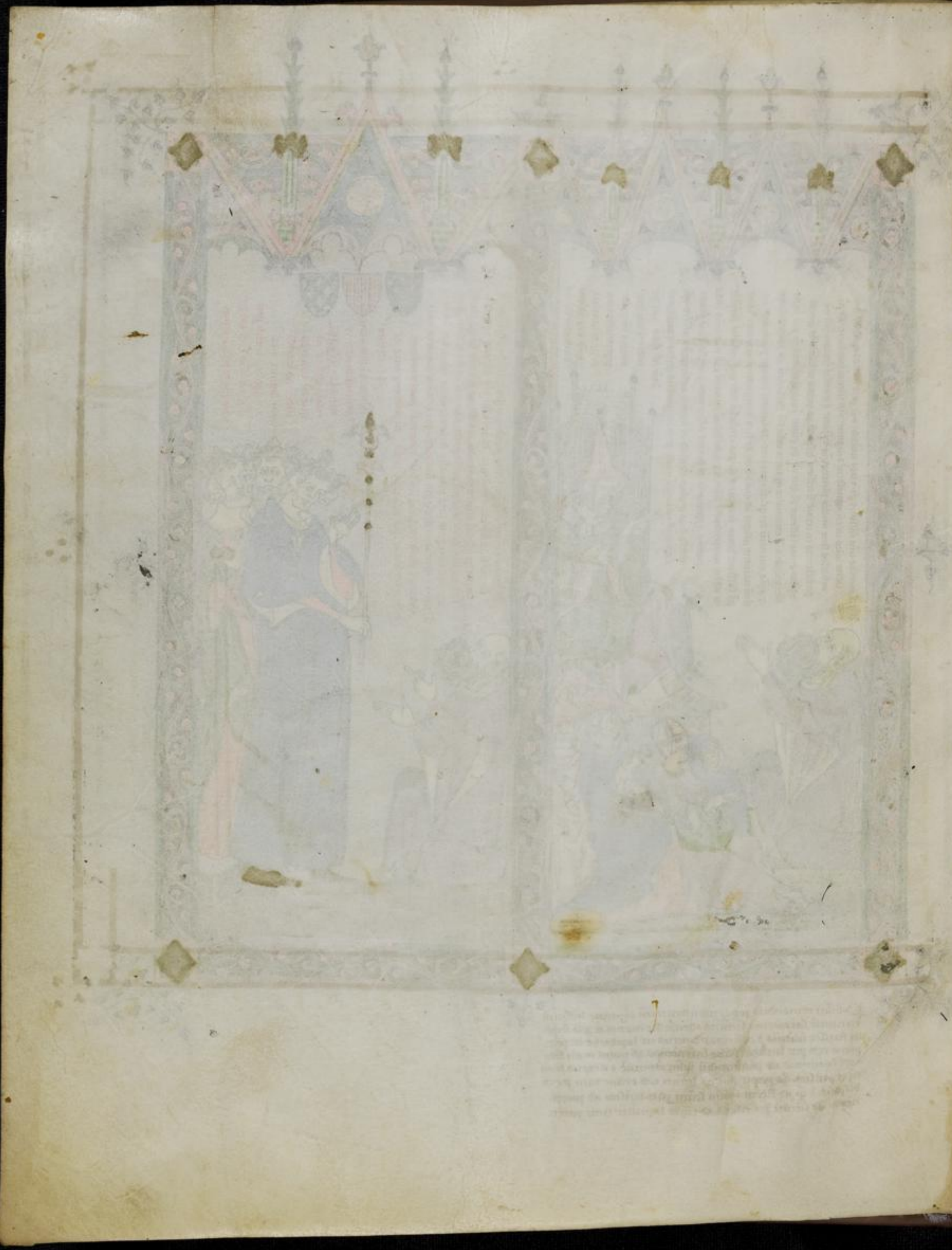

c Sed ex vobis arguo tam qđ vos omēs qui estis sub lege macmeti
ñ intelligitis in p̄dās diuinis dignitatibz actus p̄pos ee subsistē
tiales marnsecos t cēnos sine quibz ipe diuine dignitates omēs
fuissent arose etiam ab cēno qđ non decet. Actus vo eax di
co: bonificatiuū. bonificabile. bonificare t sic de aliis omibz suo
modo. Sed qa vos istos actus p̄dōs dualiz solēmodo dignitati
bz attribuitis ut iam vidēs. Sapientie videlicet t voluntati
manifestū est ex hoc qđ vos in omibz aliis dignitatibz diuinis
arositatē relinquitis. scilicet in bonitate magnitudine et
nitate. potestate qa. virtute virtute t pfectōne

f et in aeis omibz. t p̄consequens in eis in eqlitatē. dissimilitudinē
t discordiam ponitis. qđ in ente te in se pfectissimo ñ licet. Sed si
uelletis audire pratice. per p̄dās diuinas dignitates t actus eax
vobis manifeste ostendam. diuinā trinitatē plonax. in una sim
plicissima essentia t natura. scilicet p̄is t filij t spūs sā.

Ecce agnus dei qui tollit peccata mundi
Ecce ancilla dñi fiat mihi secundum verbum tuum
Ave maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui ihesus
Et verbum caro factum est et habitavit in nobis
Et vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti patris plenum gratie et veritatis
Johannes testimonium perhibet de illo et clamat dicens hic est de quo dixi
Qui post me venturus est ante me factus est quia prior me erat
Et de plenitudine eius nos omnes accepimus
Quia lex per moysen data est gratia et veritas per ihesum christum
Deum nemo vidit unquam unigenitus filius qui est in sinu patris ipse enarravit
Et hec est testimonium johannis
Quando miserunt iudei ab ierosolimis sacerdotes et levitas ut interrogarent eum
Tu quis es
Et confessus est et non negavit et confessus est quia non sum ego christus
Et interrogaverunt eum quid ergo helyas es tu
Et dixit non sum
Propheta es tu
Et respondit non
Dixerunt ergo ei quis es ut responsum demus his qui misserunt nos
Quid dicis de te ipso
Ait ego vox clamantis in deserto dirigite viam domini sicut dixit ysaias propheta
Et qui missi fuerant erant ex pharisaeis
Et interrogaverunt eum et dixerunt ei quid ergo baptizas si tu non es christus neque helyas neque propheta
Respondit eis johannes dicens ego baptizo in aqua medius autem vestrum stetit quem vos nescitis
Ipse est qui post me venturus est qui ante me factus est cuius ego non sum dignus corrigiam calciamenti solvere
Hec in bethania facta sunt trans iordanem ubi erat johannes baptizans
Sequenti die vidit ihesum venientem ad se et ait
Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi
Hic est de quo dixi post me venit vir qui ante me factus est quia prior me erat
Et ego nesciebam eum sed ut manifestetur in israhel propterea ego veni in aqua baptizare
Et testimonium perhibuit johannes dicens quia vidi spiritum descendentem quasi columbam de celo et mansit super eum
Et ego nesciebam eum sed qui misit me baptizare in aqua ille mihi dixit
Super quem videris spiritum descendentem et manentem super eum hic est qui baptizat in spiritu sancto
Et ego vidi et testimonium perhibui quia hic est filius dei
Iterum altera die stabat johannes et ex discipulis eius duo
Et respiciens ihesum ambulantem dicit
Ecce agnus dei
Et audierunt eum duo discipuli loquentem et secuti sunt ihesum
Conversus autem ihesus et videns eos sequentes dicit eis
Quid quaeritis
Qui dixerunt ei rabbi quod dicitur interpretatum magister ubi habitas
Dicit eis venite et videte
Venerunt et viderunt ubi maneret et apud eum manserunt die illo hora autem erat quasi decima
Erat andreas frater simonis petri unus ex duobus qui audierunt a johanne et secuti fuerunt eum
Invenit hic primum simonem fratrem suum et dicit ei
Invenimus messiam quod est interpretatum christus
Et adduxit eum ad ihesum
Intuitus autem eum ihesus dixit
Tu es simon filius johanne tu vocaberis cephas quod interpretatur petrus
Die sequenti voluit ihesus exire in galileam et invenit philippum
Et dicit ei ihesus
Sequere me
Erat autem philippus a bethsaida de civitate andree et petri
Philippus invenit nathanahel et dicit ei
Quem scripsit moyses in lege et prophete invenimus ihesum filium ioseph a nazareth
Et ait illi nathanahel
A nazareth potest aliquid boni esse
Dicit ei philippus
Veni et vide
Vidit ihesus nathanahel venientem ad se et dicit de eo
Ecce vere israhelita in quo dolus non est
Dicit ei nathanahel
Unde me nosti
Respondit ihesus et ait ei
Priusquam te philippus vocaret cum esses sub arbore ficu vidi te
Respondit nathanahel et ait ei
Rabbi tu es filius dei tu es rex israhel
Respondit ihesus et dixit ei
Quia dixi tibi vidi te sub arbore ficu credis maiora his videbis
Et dicit ei
Amen amen dico vobis videbitis celum apertum et angelos dei ascendentes et descendentes super filium hominis
Et tercia die nupcie facte sunt in cana galilee
Et erat mater ihesu ibi
Vocatus est autem ihesus et discipuli eius ad nupcias
Et deficiente vino dicit mater ihesu ad filium
Vinum non habent
Et dicit ei ihesus
Quid mihi et tibi mulier nondum venit hora mea
Dicit mater eius ministris
Quodcumque dixerit vobis facite
Erant autem ibi lapidee hydrie sex posite secundum purificationem iudeorum capientes singule metretas binas vel ternas
Dicit eis ihesus
Implete hydrias aqua
Et impleverunt eas usque ad summum
Et dicit eis
Modo haurite et ferte architriclino
Et tulerunt
Ut autem gustavit architriclinus aquam vinum factam et non sciebat unde esset
Ministri autem sciebant qui hauserant aquam
Vocat sponsum architriclinus
Et dicit ei
Omnis homo primum bonum vinum ponit et cum inebriati fuerint tunc id quod deterius est tu autem servasti bonum vinum usque adhuc
Hoc fecit ihesus initium signorum in cana galilee
Et manifestavit gloriam suam
Et credidit in eum discipuli eius
Post hoc descendit capharnaum ipse et mater eius et fratres eius et discipuli eius
Et ibi manserunt non multis diebus
Et prope erat pascha iudeorum
Et ascendit ihesus ierosolimam
Et invenit in templo vendentes boves et oves et columbas et numularios sedentes
Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis omnes eiecit de templo oves quoque et boves
Et nummulariorum effudit es et mensas eorum subvertit
Et his qui columbas vendebant dixit
Auferte hinc et nolite facere domum patris mei domum negotiationis
Memores facti sunt discipuli eius quia scriptum est
Zelus domus tue comedit me
Respondentes ergo iudei dixerunt ei
Quod signum ostendis nobis quia hec facis
Respondit ihesus et dixit eis
Solvite templum hoc et in tribus diebus excitabo illud
Dixerunt ergo iudei
Quadraginta et sex annis edificatum est templum hoc et tu in tribus diebus excitabis illud
Ille autem dicebat de templo corporis sui
Cum ergo resurrexisset a mortuis recordati sunt discipuli eius quia hoc dicebat et credidit scripture et sermoni quem dixit ihesus
Cum autem esset pascha in ierosolimis die festo multi crediderunt in nomine eius videntes signa eius que faciebat
Ipse autem ihesus non credebat semetipsum eis eo quod ipse nosset omnes
Et quia non opus habebat ut quis testimonium perhibeat de homine ipse enim sciebat quid esset in homine
Erat autem homo ex phariseis nicodemus nomine princeps iudeorum
Hic venit ad ihesum nocte et dixit ei
Rabbi scimus quia a deo venisti magister nemo enim hec signa potest facere que tu facis nisi fuerit deus cum eo
Respondit ihesus et dixit ei
Amen amen dico tibi nisi quis renatus fuerit denuo non potest videre regnum dei
Dicit ad eum nicodemus
Quomodo potest homo nasci cum senex sit numquid potest in ventrem matris suae iterato introire et renasci
Respondit ihesus
Amen amen dico tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non potest introire in regnum dei
Quod natum est ex carne caro est et quod natum est ex spiritu spiritus est
Non mireris quia dixi tibi oportet vos nasci desuper
Spiritus ubi vult spirat et vocem eius audis sed nescis unde veniat aut quo vadat sic est omnis qui natus est ex spiritu
Respondit nicodemus et dixit ei
Quomodo possunt hec fieri
Respondit ihesus et dixit ei
Tu es magister in israhel et hec ignoras
Amen amen dico tibi quia quod scimus loquimur et quod vidimus testamur et testimonium nostrum non accipitis
Si terrena dixi vobis et non creditis quomodo si dixero vobis celestia credetis
Et nemo ascendit in celum nisi qui descendit de celo filius hominis qui est in celo
Et sicut moyses exaltavit serpentem in deserto ita exaltari oportet filium hominis
Ut omnis qui credit in ipso non pereat sed habeat vitam eternam
Sic enim deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret ut omnis qui credit in eum non pereat sed habeat vitam eternam
Non enim misit deus filium suum in mundum ut iudicet mundum sed ut salvetur mundus per ipsum
Qui credit in eum non iudicatur
Qui autem non credit iam iudicatus est quia non credit in nomine unigeniti filii dei
Hoc autem est iudicium quia lux venit in mundum et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem erant enim eorum mala opera
Omnis enim qui male agit odit lucem et non venit ad lucem ut non arguantur opera eius
Qui autem facit veritatem venit ad lucem ut manifestentur opera eius quia in deo sunt facta
Post hec venit ihesus et discipuli eius in iudeam et ibi demorabatur cum eis et baptizabat
Erat autem johannes baptizans in enon iuxta salim quia aque multe erant ibi et venerunt et baptizabantur
Nondum enim missus fuerat johannes in carcerem
Facta ergo quaestio erat ex discipulis johannis cum iudeo de purificatione
Et venerunt ad johannem et dixerunt ei
Rabbi qui erat tecum trans iordanem cui tu testimonium perhibuisti ecce hic baptizat et omnes venient ad eum
Respondit johannes et dixit
Non potest homo accipere quicquam nisi fuerit ei datum de celo
Ipsi enim vos testimonium perhibetis quia dixi non sum ego christus sed quia missus sum ante illum
Qui habet sponsam sponsus est amicus autem sponsi qui stat et audit eum gaudio gaudet propter vocem sponsi
Hoc ergo gaudium meum impletum est
Illum oportet crescere me autem minui
Qui de alto venit super omnes est
Qui de terra est de terra loquitur
Qui de celo venit testimonium suum quis accipit
Qui accepit testimonium eius signavit quia deus verax est
Quem enim misit deus verba dei loquitur
Non enim ad mensuram dat deus spiritum
Pater diligit filium et omnia dedit in manu eius
Qui credit in filium habet vitam eternam
Qui autem incredulus est filio non videbit vitam sed ira dei manet super eum
Cum ergo cognovisset ihesus quia audierunt pharisei quod ihesus plures discipulos facit et baptizat quam johannes
Quamvis ihesus ipse non baptizaret sed discipuli eius
Reliquit iudeam et abiit iterum in galileam
Oportebat autem eum transire per samariam
Venit ergo in civitatem samarie que dicitur sichar iuxta predium quod dedit jacob joseph filio suo
Erat autem ibi fons jacob
Ihesus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontem hora erat quasi sexta
Venit mulier de samaria haurire aquam
Dicit ei ihesus
Da mihi bibere
Discipuli enim eius abierant in civitatem ut cibos emerent
Dicit ergo ei mulier samaritana
Quomodo tu iudeus cum sis a me bibere petis que sum mulier samaritana
Non enim coutuntur iudei samaritanis
Respondit ihesus et dixit ei
Si scires donum dei et quis est qui dicit tibi da mihi bibere tu forsitan petisses ab eo et dedisset tibi aquam vivam
Dicit ei mulier
Domine neque in quo haurias habes et puteus altus est unde ergo habes aquam vivam
Numquid tu maior es patre nostro jacob qui dedit nobis puteum et ipse ex eo bibit et filii eius et pecora eius
Respondit ihesus et dixit ei
Omnis qui bibit ex aqua hac sitiet iterum qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei non sitiet in eternum
Sed aqua quam ego dabo ei fiet in eo fons aque salientis in vitam eternam
Dicit ad eum mulier
Domine da mihi hanc aquam ut non sitiam neque veniam hic haurire
Dicit ei ihesus
Vade vocam virum tuum et veni huc
Respondit mulier et dixit
Non habeo virum
Dicit ei ihesus
Bene dixisti non habeo virum
Quinque enim viros habuisti et nunc quem habes non est tuus vir hoc vere dixisti
Dicit ei mulier
Domine video quia propheta es tu
Patres nostri in monte hoc adoraverunt et vos dicitis quia ierosolimis est locus ubi adorare oportet
Dicit ei ihesus
Mulier crede mihi quia venit hora quando neque in monte hoc neque in ierosolimis adorabitis patrem
Vos adoratis quod nescitis nos adoramus quod scimus quia salus ex iudeis est
Sed venit hora et nunc est quando veri adoratores adorabunt patrem in spiritu et veritate
Nam et pater tales quaerit qui adorent eum
Spiritus est deus et eos qui adorant eum in spiritu et veritate oportet adorare
Dicit ei mulier
Scio quia messias venit qui dicitur christus
Cum ergo venerit ille nobis annunciabit omnia
Dicit ei ihesus
Ego sum qui loquor tecum
Et continuo venerunt discipuli eius et mirabantur quia cum muliere loquebatur
Nemo tamen dixit quid quaeris aut quid loqueris cum ea
Reliquit ergo hydriam suam mulier et abiit in civitatem et dicit illis hominibus
Venite et videte hominem qui dixit mihi omnia quecumque feci numquid ipse est christus
Exierunt ergo de civitate et venerunt ad eum
Interea rogabant eum discipuli dicentes
Rabbi manduca
Ille autem dixit eis
Ego cibum habeo manducare quem vos nescitis
Dicebant ergo discipuli ad invicem
Numquid aliquis attulit ei manducare
Dicit eis ihesus
Meus cibus est ut faciam voluntatem eius qui misit me ut perficiam opus eius
Nonne vos dicitis quia adhuc quatuor menses sunt et messis venit
Ecce dico vobis levate oculos vestros et videte regiones quia albe sunt iam ad messem
Et qui metit mercedem accipit et congregat fructum in vitam eternam
Ut et qui seminat simul gaudeat et qui metit
In hoc enim est verbum verum quia alius est qui seminat et alius est qui metit
Ego misi vos metere quod non vos laborastis alii laboraverunt et vos in labores eorum introistis
Ex illa autem civitate multi crediderunt in eum samaritanorum propter verbum mulieris testimonium perhibentis quia dixit mihi omnia quecumque feci
Cum venissent ergo ad illum samaritani rogabant eum ut maneret apud eos et mansit ibi duos dies
Et multo plures crediderunt propter verbum eius
Et mulieri dicebant quia iam non propter tuam loquelam credimus ipsi enim audivimus et scimus quia hic est vere salvator mundi christus
Et post duos dies exivit inde et abiit in galileam
Ipse enim ihesus testimonium perhibuit quia propheta in patria sua honorem non habet
Cum ergo venisset in galileam
Et cetera
Et cetera
Et cetera

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

a Deū
b memoriā recolentē
c intellectū intelligentē
d voluntatē diligentē
e compositionē
f memoriā recolentē
g intellectū intelligētē
h Voluntatē laudientē
j Compositionē
k memoriā obliuiscētē
l intellectū ignorātē
m voluntatē diligētē vl̄ lodiētē
n compositionē
a compositionē
p ponē
q ponē
r ponē
s Sigē aliam vell'
t significat
v significat futuros
x p̄destinationē
y signū vtentē
z sigē fallentē

Dum ei vertī vi ledas ex omīb⁹ eligas
q̄ est vtilius i magis intelligibile
diligibile i recordabile q̄ q̄d p̄
misi mens lebz reu
primū in alio. Jdo
optime fiat

Jdo magr̄ sine p̄sumptione
mihi videt̄ dicendū
q̄ homo debz
operari i ex eis
p̄ma mē
pfectum

Dñe. Dicerem quidem bene. Jdeo
mirabile
alibi
Ambo dicit in milesimo
ergo
Hugo

Quia finem principalem obseruantur i textum
ñ mutantur bene nec optime scire. q
studium aliox allegantur

b.

Regium munus qd' dare tibi petit amicus
recipiat placide tua benigna
mater filius.

brumalem pmittit

Electorum
medium.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Pars disp
tiua intel
lectus lōis
ad artem

obiectiuus

obiectiuus

Cm̄ m tractatu obiō oīū obiectuos l. lō au mea oī obiectue le pīn̄ alia i uni. obiō existat ꝙm̄ ab eo leque tenue

Virtutes obiectiuus per quas uel sua sunt instrumenta poteste obiectiua uel obiectiue.

Compatōnes uirtutū ꝓdictaꝝ admuice lēm earꝝ ordinē ꝛ nobilitatē essentiaꝝ earꝝ ꝛ ōpatōnū earꝝ lēm earꝝ magis ꝛ min

obīabile

Cm̄ obiecta se obiectant ꝛ plentant uel ostendunt se utentib; hūmō sibi quo respondentib; ꝛ quot modis.

Cm̄ distinguūt obiecta ꝛ nota usitata differunt uel inuicē contrariant aut concordant ꝛ conueniunt

Cm̄ ꝛ per quē mod̄ naturaliē ab hoīe per suas uirtutes attingunt uel intelliguntur uel cognoscuntur

obiectiue

Ea per q̄ potest lēr hītus sciendi ꝛ sciendi mod̄ ꝛ ꝓpria huīmodi uerū cognoscē: scīa eni n̄ sat aut ꝓpria ignorantur

Cognoscē causas difficultates attingendi q̄re aliq̄d est difficile ad uere intelligendum.

Sapr tollē causas difficultatis p̄ media artificialia q̄ scīa q̄ m̄ tribz ptibz ꝑmis artis ꝓpriis sc. l. ars tota.

In ꝓpriis uerum.

figuris ḡnis ꝛ tabla q̄ est instrumēt multiplicādi multas rōnes ad oīendū possibile uel p̄ nēnas rōnes uicinē uni medietatis.

In difficilib; ꝓpriorū uerū scīabilib; ꝛ oēnib; per ens tum ꝛ aliqua uertute subiecta q̄ i sc ꝓpria sciendi ꝛ cognoscēdi.

De fortificatōne ꝓpriorū ꝛ cognitione eoꝝ in natura mirabili cēnt eoꝝ sine qua nāt cēnt tedia otiosa ꝛ frustr ꝛ sū sine.

formal

In regulis necessarijs nō hītib; mstū tractam.

Esse ꝛ essentias uerū si sunt oīaū per q̄s regulas cognoscē uerum quadā ꝛ de quo sunt

finē ꝓpriū ꝛ pfectionē uerū quare uel ꝓpē q̄d existunt in ordine ꝛ in tex naū ꝛ aliqua ꝛ de eoꝝ actib; p̄ mirabili sc. ꝛ ꝙmodo

De accidentib; cōib; sū q̄bz existē ñ possimus q̄ magnā ꝑtē conferunt ad cognoscēdū q̄d est. mīt que instrumentalia uel artificialia uire

Cruces ꝛ uias compiendi possumus

In subiectis cō uīs entis

Spūalib; — deus, angeli
Corpalib; — celeste, elementa, elementata — uirtutes, uias, artificialia
Genabilib; ꝛ corruptibilib;

Quod aplicandi cōueni ꝛ modū inueniendi ueritatē occultam.

Per mixtionē ꝓpriorū uel unaū uel per mixtionē regulaꝝ uel per unaū uel per mixtionē ꝓpriaꝝ ꝛ regulaꝝ simil respū maioritatis finis

Sedō m.

q̄ est ꝑfectū mēsūe uel uenatus cuiuslibet naturalib; condicionib; inseparabilib; ꝛ diffinitiue ei ꝙ genus ꝙdicionib; antecedentib;

respectu ſ̄ticeꝝ de quo fit dubitatio bñ pendendo uirtutes ꝛ naīas ſ̄tiaꝝ intense ꝛ extense ꝛ ḡdus earꝝ ipsū creātis ꝛ mīs

reducendo ꝓpriū ipliatiū uel regulam ipliatiū uel ſ̄ticū impliatū ad id q̄d est mirte explicandū. Vel reducendo

abstractū ad ꝙtatē ꝛ cē. Vel q̄ ḡstio implicat in aliquē locū mirte explicandū in quo ipliatur error occulte: sicut

in figuris uel diffinitionibz uel fortificationibz uel regulis uel obiectis uel in mixtione ꝓpriorū regulaꝝ ſ̄ticoꝝ ꝛ c.

Tres m̄

q̄ fit aplicatio per 9o. formas q̄ an inuentionē earū errare ipliatiū ꝓpria q̄ exemplariē existimatur.

hic in arte uel artista sagax q̄ nullat alia sit ꝓpria ipliatiū q̄ possent explicari sicut ista in eadē in tentum.

Per ꝓtias tres figure. ꝛ ei enallagē q̄ respondet mixtioni ꝓpriorū regulaꝝ ꝛ subiectoꝝ. ꝛ c. q̄d est latus uel fundamentū ueri

inuentionis uicinius respū maioritatis finis ac primi successiui ꝛ i q̄rte figure ꝛ ei multiplicatē q̄ est manifestio

valde uc pī per ei tablam q̄ obtinet ex mixtione ꝓme ꝛ sēde figure exquisite in magna arte q̄ si per 9o formas

tellet q̄ multiplicare q̄dmodū per ꝓpria artis fiat infinitas ōnes. q̄si ad eadē conclusionē ꝛ mue

nitur i per regulas ꝛ ſ̄ticem ꝛ actiō artis additamentis si uicandi est confusio. per hanc artem ꝛ c.

Tres m̄

q̄rtus; Vltra q̄ referimus ad omnes partes artis dñ tridiatis. videlicet ad ꝓmā figurā. secūm. diffinitiones. fortifi

cationes regulas. quē ſ̄ticem. ꝓpriorū ꝛ regulaꝝ. ꝛ subiectoꝝ mixtiones ad enallagēm ei figure ad multi

plicationē ei uel ad tablam cuiusdē. ꝛ ad 9o formas ꝛ actiō.

Considerare perfectionē ꝛ finē huī artis hīndo hītū eius in promptu. pē i dispositiua ꝛ successiui hīe pre cetis q̄ omnia le

uiter habere possimus per hanc ꝓsentē figurā.

Per potentias aīe ordinatas artificialiter ad mentionē inueniendi occultū uitandē per ꝓpriū notū. excludendo.

confusionē estimationē ꝛ superbū aut maliuolū aut mendosū intellectū nolentē intelligē ut bñ agēs. aut ñ ma

nifestū auctoritatē cuiuscūq; auctoris ñ cognitē. aut experientia ñ valde testificatā per maioritatē finis.

Primo

Per ostensionē. aut necessitatē conclusionis. aut contingentiā ei q. nē aut est nēria.

aut contingens. in qua aplicatē talis forteē. insignē. aut ex arctis ꝛ c.

Aut ostenditur per specificationē gñalis. aut gñaliū ꝓpriorū artis per ſbaernationē usq; ad particulare q̄stionē dubitatum

q̄ sicuta sūa generalia artis.

Per ueram ꝛ potissimā demonstrationē — ꝓpē quid aut per necessariā cōnem q̄ ñ prā mstrancā / equipranā maxime in deo / ꝓcessū in expugnabilē. de qua si dē opp. lector impo. le simple.

Succlusa pe uel examen ul. cōfirmatio uere uicatis.

Sedō m

Aut per contrariōnē optime inuestigatā sēm canonē contrariōnis eligentē aliam ꝑtē contrariōnis realem. videlicet

intellectualē contemnando.

Aut diligendo ꝓtem mod̄ intelligendi ad uerū mod̄. cēndi ai tres magis sue in se. q̄m in mentione intellectus q̄re

ꝓpē nbis affirmare aut negare nichil mutatē in re

Tres modo

Per maioritatē finis per q̄s necessarios ad discendum intellectū ꝛ omnis hīs potentias. omnē suspitionē remotā ē semp

concludendō.

Per electionem pūctus fulgentis per quē mod̄ clarificant omnes uere realitates. ꝛ omnis decepti intellect clarissi

ope adz datur lum̄ uidendi apte in qua pte stet finis maioritas ꝛ omnis dubitatio cessat.

Vltimo datur modi inuestigandi plenū sēm artē ꝛ sēm cōnē explicate. In quib; sc multi alij modi inuestī

gandi implicati qui cotidie explicari possent. ex subtiliante intellectū q̄ continue adhibendo frequētando artē istam

ut patet per singlares libros quos remisi. per q̄s sepe vidi mirandas ōnes q̄s si traxerit immediate ex arte. si

ex ei ingenio ex arte optato.

Sba

Spūs.

Celeste

Celestē. Inuisibile chaos ofusū ex simplicib⁹ cēnis creatus

Cōplo

Cōplo

Cōplo

Deus infinite sapiēcie cui n̄ occlatu pot̄ p̄fēctissime se cognoscens de se p̄ se ex̄ se. nō indigens. ex̄nali obiectiue mūdū omīa exēn̄a que nob̄ suē fuerint obiciens voluntarie libā gr̄ā & largitate creans absq; sui mutatione temp'e mūdū i tp̄e sibiectiue qd̄ obiectiue ab eēno p̄scitate fieri i tp̄e de nō. ihūat pōtat cui voluntarie concordantib; nullo resistē te vl' impediente mera gr̄ā & largitate eū nō fuit sibi necessariū ip̄ aliq̄ valuisse q̄ ex h̄ expectatū & seq̄.

Spūce ītelligunt. Angl̄s qui est ītelligentia creata finita pura & nūcia & magis similis deo i sapīa & aliis dignitatib; se uāl' cognoscens sp̄nāli gr̄ā ihūsa mīcordia dei attingens & unde inde. & ut sp̄lit̄ omnīū ydeas vl' cām oīm aliorū cognoscens. Corpe nō indigens exēn̄o vl' exīco organo corporeo, omnia uere cognoscens duobus modis ministrat. — p' ip̄s unitatis luminis magnitudinē &c. — p' ip̄s ab obiectis acq̄sitis q̄. p. q' obiā se melioza augmentat. &c.

Homo dō eū sit mundus occupat̄ q̄libet inūd' q' oīm nāl' creata q̄libet elementat̄ vegetet̄ sensit̄ ymagīat̄ ex istis q̄pluentib; artetis & ligatis corporeus. hz ex rōnali anima paulominus sic ab angl̄o minue. vir tum attingē pōt. mīl arte & manu cōtēt. dubie. optima tue. sanctitate in mīlorib; decent rōne quor & multar aliar cāz ne videbitur i figura difficultatum arte & scīa indigz. ad sēpīus dingendum.

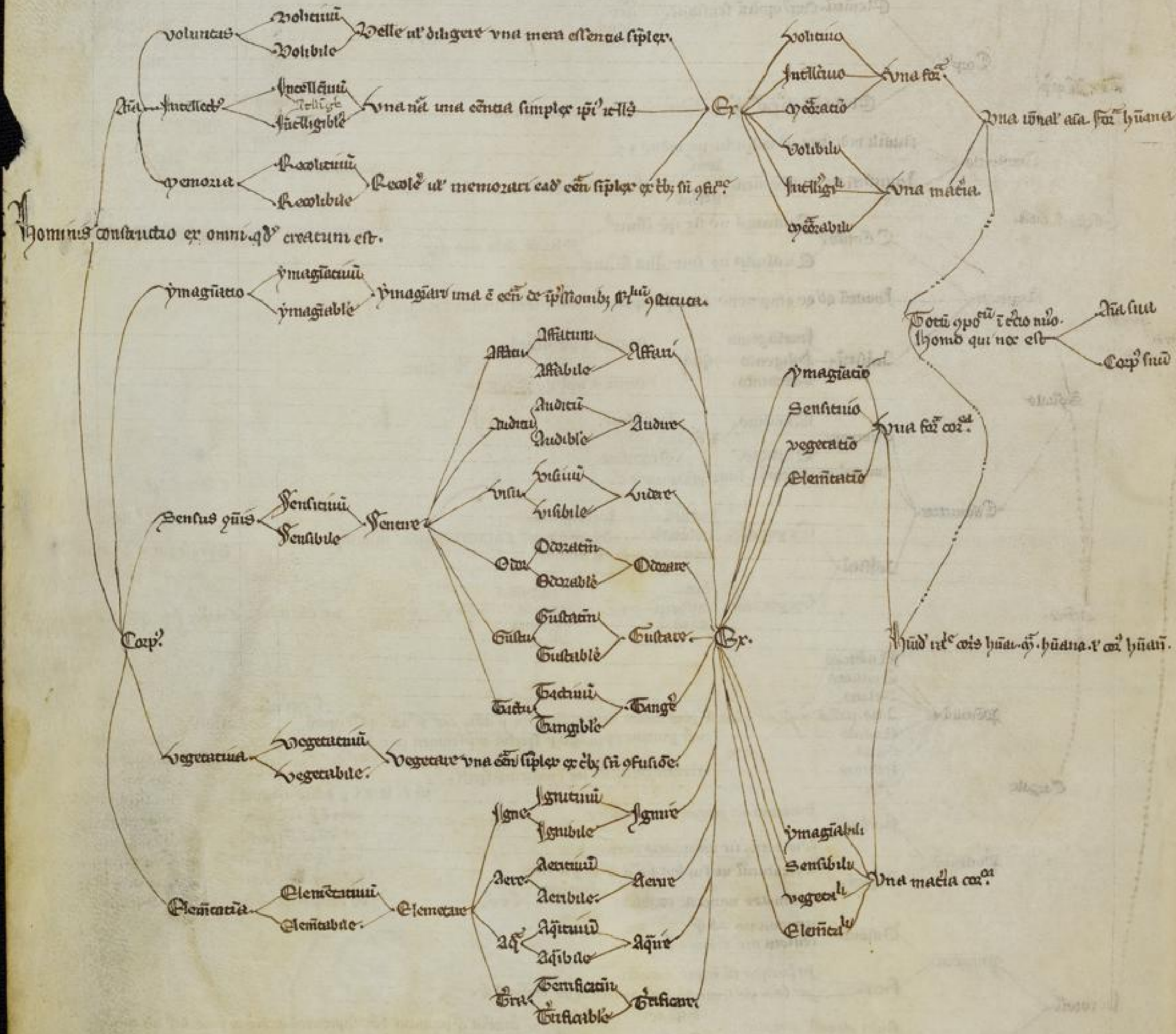

Per rationalitatē potentiam ēēnlem ⁊ sēnsalem actuā ul' agentem actīgit m sua ēēnlī rōnabli pō nālī ⁊ sēnsū possibili ul' possibili actū ēēnlē sēnsalem eaum rōnalem intrinsecum oīs potētias īferiores secū ordinatas. et mihi illas facit formando eas rōnales. ⁊ sēnsū. secū vnitas. ut ex vnitate oīm sit. vnus homo. ⁊ dū manseas rōnalis. ⁊p se ⁊p eas ꝓpatetes ⁊ in se cognitas. etiaꝫ ꝑ ꝓces ⁊ orgna ul' sua nālia mstrumēta in se attingens ul' ītelligēs. uolens ul' diligēs ⁊ recordans exterioꝛa olā similia. Ex eisdem ergo crīte ⁊ intelligit.

Per ymaginatiuā suā pōm ēēnlem ⁊ sēnsalem actuā ul' agentē actīgit i sua ēēnlī nālī ymaginabili. ꝑ actū ēēnlem et sēnsalem exi. s. ymaginari. transeam oīs pōt sēnsū ymaginatōe īferiores secum nālī. ⁊p gnationem ordinatas. ⁊ m se facit illas ymaginatas. ⁊ sēnsatē secū vnitas. ut ex vnitate ēēnlī externa ordinata ⁊ vnita. sit secū in-hūana corpus. ⁊ ut ꝑ eam etiaꝫ ꝑ orgnum sēnsale homo possit exterioꝛa ymaginabilia. in suā ymaginabilitatē intrinseca ymaginari. ⁊ sibi facere alia pegrina ⁊ ēēnea esse ymaginata.

Homo.

Per sensitiuā suā pōm ēēnlem ⁊ sēnsalem agentem actingit i suo sensibili ēēnlī. ⁊ nālī sēnsū. ꝑ actum eaꝝ ēēnlem nālem ⁊ sēnsalem. s. sētare transeam oīs pōt sēnsū. ⁊ īferiores secū nālī. ⁊p gnationem ordinatas. ⁊ m se facit illas sensatas ⁊ sēnsatē secum vnitas. ut ex unitate naturali ēēnlī externa ordinata ⁊ unita sit secum naturali. ⁊ ꝑ humanū corpus ⁊ humidi radicalis unificati sentiat. ⁊ ut ꝑ eam etiaꝫ ꝑ ꝓcem ul' orgnum dictum homo possit actē ⁊ attīgē. i suo ītrīseco sensibili exterioꝛa pegrina sensibilia similia. ⁊ibidem facē sentiata.

Per uegetatiuā suā pōm sēnsalem ēēnlem ⁊ nālem agētem actīgit i suo ꝓꝓio ⁊ sēnsū nālī ⁊ ēēnlī uegetabili. ꝑ actū eaꝝ sēnsalem ⁊ nālem ēēnlem. s. ꝑ vegetare intrinsecū sēnsalem naturalē ⁊ ēēnlem potētiā īferiorem elementalē. secū nālē. ⁊p gnationem ordinatam. ⁊ m suo ꝓꝓio uegetabili intrinseco nālī ēēnlī ⁊ sēnsū. uegetare ul' facit uegetatū de ea uiuendo ⁊ se pascendo. ⁊ secū uiuendo. ut ꝑ illam vnionē exterioꝛa ⁊ ordinata vnam. ipā elementatam possit esse pars corporalis vna cum alijs superioꝛibꝫ dispōsita. ⁊ actualiter deducat corpus humanū ⁊ humidū radicalis ymaginatū sensatū uegetatū. ⁊ de ista elementata.

Per elementatiuā suā pōm sēnsalem nālem ēēnlem agentem actingit i suo ꝓꝓio ēēnlī nālī passibili elemētabili ꝑ actū eaꝝ nālē sēnsalē ⁊ ēēnlē. s. elemētare ītrīseca sēnsalem ⁊ nālem gnatā i quatuoꝛ elemēta ꝓximata. ꝓximū ne nālī debeat spā humane uehemēti unione omnes. ut minimū nālē cuiꝫ. cū omni minimo cuiꝫ. sic de quoꝫ actuū ⁊ ab alio passiuū ⁊ m elemētatū spectatum. etiaꝫ ꝙ ductionibꝫ qualitatū excellentiaꝝ qualitatū ad temperamentū oplexionis humane reductum. ꝙctatibꝫ m intensitatibꝫ coꝛ. remanentibꝫ. ⁊ m concordi tia ꝓꝓtionis debitis i exterioꝛibꝫ ordinem apprentibꝫ. ⁊ ofusionem euitantibꝫ ꝑ nām. ⁊ ꝓpē finē ad quē omnis creatura tendit aīē se. ⁊ nātūrate sic opulce. eū i se quiescē nō possit eo q ad aliud se creatū ⁊ ē nulla res creata. ꝙtumcūqꝫ i altitudine sit ꝓfecta i se. qz de nichilo est creata quiescē naturaliter possit. nō est. n. in ea fundamentū sup qđ se apponere ⁊ sustentare possit. nō creatoꝛ opans ītime tem uoꝛ omīa sua creata ad se hīdi ordinauit. ut ibi quietem gl'iam ⁊ ꝓfōnē altissimā. ultimā. ubi qm nulla ē ꝓfō nalis ē. ꝑ q etiam ꝑfīt ornatur homo ⁊ preparat cū exterioꝛa elemēta. ⁊ ꝑ pānm. ipō exterioꝛa. q nō sunt de eius ēē in se ⁊ i suo elemētabili facit illa elementata gnātō i ꝓꝓtōne ⁊ spē suoꝝ ēēntiū ⁊ elementatoꝝ.

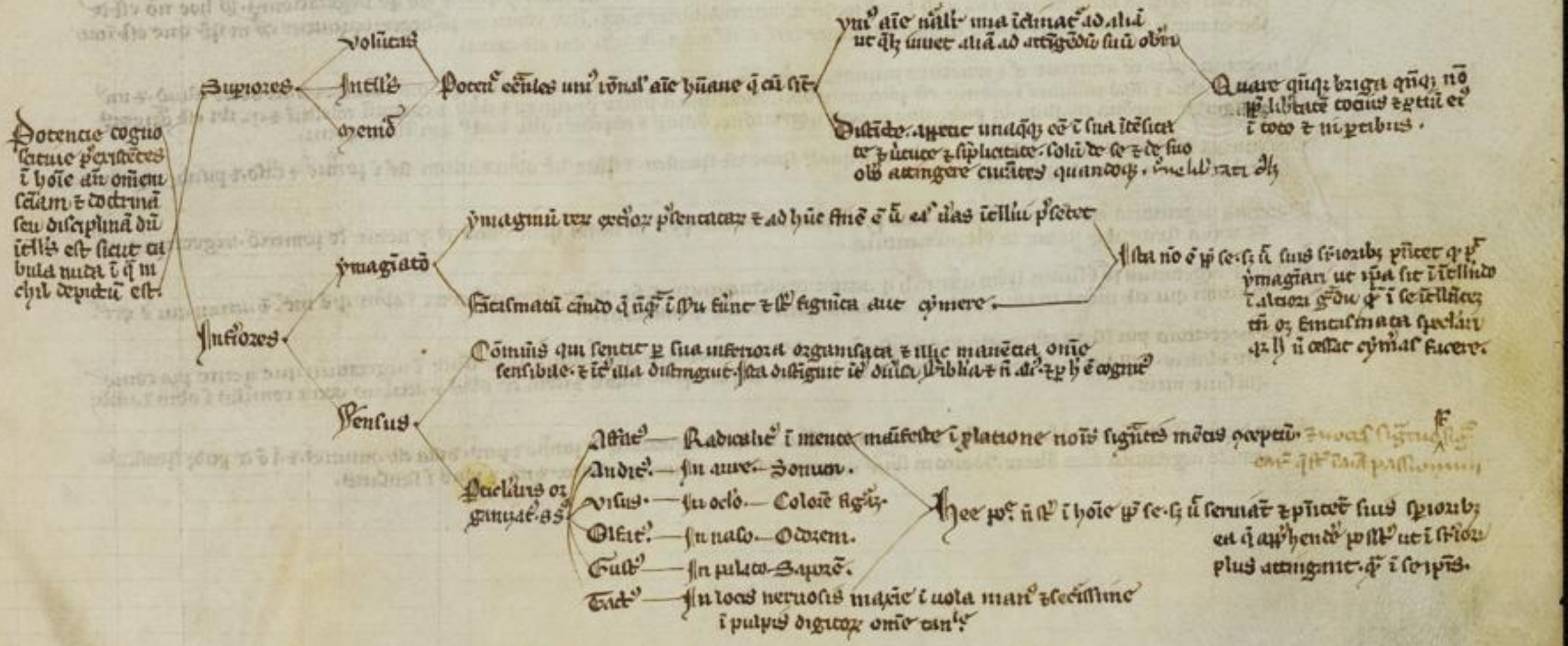

Potentia elãtiua ẽ fõr elũ q̃ elemẽtare pduce. ⁊ suũ obm̃ est elemẽtabilẽ de materia elemẽti ⁊ elementare est actꝰ uarioq;.

Potentia elãtiua est opãtiua ⁊ ostiatiua de simplicibꝫ potentijs sipliciũ pncipioꝝ pmoꝝ ⁊ suũ obm̃ est opãtiũ ⁊ ostiatiũ de simplicibꝫ obiẽ pmoꝝ sipliciũ pncipioꝝ. ⁊ elemẽtare est opãtiũ ⁊ ostiatiũ ex simplicibꝫ ⁊ primis actibꝫ.

Quia elã est pluraliꝫ plẽs potentie elãtiue. q̃ una pt̃ ẽ ignis. alia aeris. alia aque. ⁊ alia ẽre. ⁊ idem de obiis ẽ actibꝫ illoꝝ.

Potentia ignitiua se hr̃ ad igntibile qd̃ est suũ obm̃ ⁊ suus actꝰ est ignire. Et idem de aliꝭ elementis.

Potentia sãlis ignis. plines hr̃ potentias accidentales que sua sꝰ istũ ꝓpria sic calor. lux. leuitas. ⁊ siccitas. ⁊ cũ istis potentijs se hr̃ ad suum ꝓpriũ obiectum. ⁊ cũ actibꝫ illoꝝ qui sꝰ calefice. lucere. illuiare. ⁊ deliere. Idcirco obm̃ elementabile ⁊ elãtium est calefactum ⁊ calefãbile. lucificium ⁊ lucificabile. et sic de aliꝭ.

Sunt alie potentie accẽtales que sunt omnes omnibꝫ elis. sic̃ gr̃acs qualitas ⁊ alia accẽtia gr̃alia. sꝫ in celestibꝫ sunt magis ꝓprie ignis qꝫ aeris elementis. ⁊ in deliccare sunt magis ꝓprie ẽre. qꝫ aliꝭ elementis.

Elementare pt̃ cognitio. Prime ⁊ generales potentie. ⁊ id̃ de eaꝝ primis ⁊ gr̃alibꝫ actibꝫ specialiter sunt ⁊ appropriate ẽ elis. sic̃ hõiãtas ẽ appropriata igni ꝑ calorem ⁊ aeri ꝑ humiditatem. ⁊ aque ꝑ frigiditatem. ⁊ ẽre ꝑ siccitatem. Eadem de magnitudinalitate et aliꝭ. Et hoc idem est de quantitate motus. ⁊ aliꝭ accidentibꝫ omnibus.

Ignis nõ appropriate suã stabilem potentiã. Idem de suo ꝓpio obm̃ ⁊ actu illi elementari. sꝫ q̃ cũ illa ꝓpriꝫ ꝑ lõgitudinẽ magnitudinẽ ⁊ alia prima principia appropriate aeri suã colorem ⁊ lucem. ⁊ ẽre igni suã siccitatem ⁊ ingredinẽ. ⁊ sic de aere aque. aque appropriat̃ sibi humiditatem ⁊ diaphanitatem. ⁊ aque terre suam frigiditatem ⁊ illedinẽ. ⁊ illa appropriatio est lõgitudo ⁊ magna ⁊ sic de aliꝭ actibꝫ simplicium ꝓximarum ⁊ primorum.

Potentie elementales dr̃nces sunt ꝑ differentiam. ⁊ concordantes ꝑ secundariam. ⁊ ẽre ꝑ ẽqualitatẽ. ⁊ principantes ꝑ ꝓncipiũ ⁊ mediantes ꝑ medium. ⁊ finientes ꝑ finem. ⁊ maioritantes ꝑ maioritatem. ⁊ equantes ꝑ equalitatem. ⁊ minorantes ꝑ minoritatem. Et idem est de eaꝝ obiis ⁊ actibꝫ.

De potentijs. ⁊ obiis ⁊ actibꝫ sãlibꝫ ⁊ elementatibꝫ. sequitur sãa elementata. sic̃ lapis. ferrũ. ⁊ planta ⁊ corp̃ sensatum. Et de potentijs obiis ⁊ actibꝫ accidentalibꝫ ⁊ gr̃alibꝫ secũdo accidentales potentie. obiꝫ ⁊ actꝰ sãarum specialiter ... elementatarum ꝙ ꝑ istis sꝫ speciales potentie obiꝫ ⁊ actꝰ generales per mdũdinatores sãe dr̃nate ꝑ ecẽtia ⁊ ꝑ nãm ⁊ ꝙlitẽ.

Potentia negetiua est fõr que se hr̃ ad negetiue. Et suũ obm̃ est negetibile ĩ mi sustẽtati. Et actꝰ suus est negetiue.

Potentia negetiua et id̃ de suo obo ⁊ actu est occãti ĩprimis principijs ⁊ est. dispõita ut in potentia elãtiua sic ꝙdꝫ ĩ ellis opositis ⁊ est deducta in actu per agens naturale.

Proprium obm̃ negetiue pt̃ est negetibile ⁊ negetium. qd̃ est de eẽn negationis. ⁊ actus ꝓpius est negetiue q̃ ẽ de eẽn pt̃. et obi. Idcirco pt̃ negetiua ẽ sãa. ⁊ idem ẽ de suo obo ⁊ actu. ⁊ omes tres sũt una sãa q̃ negetiõ. q̃ ẽ opãtiua ⁊ ostiatiua ex ꝓpijs sãis.

Obm̃ appropriatum ⁊ ẽneũ negetiue pt̃ est ens. q̃ nõ est de eẽn negationis. sic̃ pluuia ⁊ ẽni quas planta negetiue ipas ĩ sua spem conuertit. ⁊ idem de pane quem homo comedit. quẽ negetiue sua negetiua. ⁊ ordinat ĩ spem sue carnis. ⁊ actꝰ ẽneus ⁊ accẽtalis est ille qui est de negetiuis ⁊ de pluuia ⁊ ẽni. ⁊ de pane de quibꝫ dictum est.

Impluuia ⁊ ẽni. id̃ est de pane. est seminatiue. ⁊ dispõit negetibiliter ĩ elãtiõne sustentati. ⁊ quinto est spẽ negationis. ꝓ hoc nõ est de suo eẽn. sꝫ q̃ cũ illa ꝓcipiat ĩ nã. ⁊ est simil̃ in spẽ cũ negetibilitate mali. Ideo cõuiat ꝓ negetibilitatem cũ in spẽ que est ĩtus. Idcirco unus negetibilitas mali. de negetibilitate eẽt. ⁊ actꝰ mali. de actu qui est ens.

Negetiue pt̃ cognitio. Ad negetionem et̃ occurrunt nr̃e ꝓprietates ꝓximorum ꝓna. ⁊ idem de elementatum. ⁊ una pt̃ alia unitur. ⁊ unũ obm̃ aliud. ⁊ unus actus alii. ⁊ illud unitiue ĩ ordine est ꝓtium obm̃ conuertitur ꝓnci ꝓncipiũ ⁊ eldꝫ ⁊ corporiũ celestiũ ⁊ q̃. ibi est ꝓtium ⁊ magna ⁊ sic de aliꝭ actibꝫ simplicium ꝓximorum ⁊ primorum.

Negetiua pt̃ diffusa est. in pluribꝫ speciebꝫ. ⁊ in qualꝫ spẽ est specifica. ⁊ singule hr̃ obm̃ ⁊ actum sic ĩ pomo ⁊ celo. ⁊ piscibꝫ equegrue. et homine. ⁊ sic de aliꝭ speciebꝫ

Potentia negetiua est ĩserta ĩ elãtiua. sicut pt̃ ĩ pomerio. ⁊ sicut pt̃ in suum spem quiat id q̃ nemo de pomerio. negetiuet qui ac in sua spẽ id q̃ nemo de elementatis.

Sedm̃ q̃ negetiua pt̃ ĩ suam spem quiete. sꝫ q̃ accipit de elementatis. sic quiet obm̃ q̃ ẽ extra ĩ obm̃ q̃ ẽ me. ⁊ actum qui ẽ extra actum qui est mens in eũ q̃ ordinat ad suam spem tristitie ⁊ nocumẽti.

Sicut negetiua pt̃ ĩserta est in pomerio. ⁊ inserta in substantia sensati. negetiua sibi ꝓpe ĩ negetiua que nemo pro comedere ⁊ bibere. ⁊ illa que est mens. quietat illam que est extra. ĩ spem suam. ⁊ idem de obiis ⁊ actibus extra comestis ĩ obiis ⁊ actibꝫ qui sunt mens.

Sicut de pt̃ ĩserto ĩ pomio sic una arbor ⁊ una omnis sua. sic una negetiua de pomo ⁊ pto. ⁊ illa est omnimo. ⁊ q̃ ẽ de pabꝫ specialiter ⁊ idem de negetiua sue spetie. Idcirco in sibis negetiuis sunt plures ꝓprietates ⁊ nõ ⁊ plus ĩ sensatis.

Sensus omnis est ibibil in se. ideo nō ab eternum y magnabil in ymaginatione. & figmentatione. Ē enim ofigurabil sua ḡras in sme p
tacliuby suum & in qualy ēnte cuiy sp̄ pteclaus. sic in usu qm est pō oy ad medonm duōs colores. p istos ymines pa
clanatoes sp̄ omnis ie ligē qm appellat pō spūa. p q sp̄ res sūnt. & ipi ē fons. & sua pteclaua sp̄ntia p diūsicatas orgā
nor & istōr & olōr. Et ly pō ē ī agēte nāle unio q nātī actu deducat de pō. ad actū p sentare. fame. siem. caloē frigi. & c.
p delcōes manus & femelle ī oseruatoe spēi. & hi aly & pte. ī oseruatone mōundum sp̄ que ipe est. Et si nō ēt iste sp̄ ēet
ī nā defect. & nacaū ī opib; ne ēnt & pteclares sp̄ de nō ea sunt ēnly de isto dicunt. & sp̄us oy est de illis. Oportz ea
q illa pteclaua reducant. ad ad pmū omune sm gnōs aū q pacpē & illd q distinguit ea pcēus alys negoū elemēti.

Licet qm mdi ne tangi pe sp̄ oy. ē ione sb̄alteritas sine mō. q ē oy. ad suos pteclares sp̄. sic caloz ignis q ē oy caloz pyris gngi
bis. & aly q sp̄ pteclares caloes et silr de usu pteclaū qui iudicū facit de duōs coloub; & sm q sp̄ oy recipit bñficium
ab elementatum & negetatum sic oy sp̄ntia duōs olā unificat & sentiat quib; sua pteclaua sustentant que sp̄ de nā
elementelle & negetibl qm sp̄ntes oy est ille que ī sua spē & ī suis pteclaūb; qui sp̄ de sua essentia nā de dālī. & negēt
sic supior miseratio. uace p inferiozes crumcos calos ī cēm regos & immediatos iudices.

Sic negetatua & elementatua sp̄ potencie omnes & ql; hē suas pō ifiozes elatua scilicet aquam frigum negetatua. aqe
catua. ul acrificatuam recētua digestiua expulsiuam. sic est sp̄ntia omnis pō hās suas iferiozes potencias sp̄ pa
dalis unum iudicium & c. q si nō pcederet unus grue nobilis ī ozdine nature & unus.

Sicut sm eusum nālem. oz q negetatua & elementatua sme. oz mag fortius. ēt sp̄ntia. qm pōm ai sp̄ntia dicit magis
de ē actu & pfone. vñ & sic elatua oy pō. & negetatua omnis pō sunt de primis formis. & creatē ea primus pncipys
oz & omune sp̄ntia ē ea as ḡnaciam. & si sic nō ēet. ēnt sp̄bilitates unificales de pteclaūb; & nō de unificatiby. sic
lapis & pōm. que non ēnt dālī visibles nz sūs lapidis sp̄bil. ne sup primi ne sp̄ntia pacipiat. ea formis unificatibus
pnatys. ne ea negetatua. ne elatuet. & sic sp̄ntia nō recipet cremencum. ne ē posz grā. Et ea petrus magnet. & sic
equl & silco. anchilaretur. sp̄ntia omniū ēt q nō hēret sm gnāle ī quo ēnt sustentari. sicut si anul pear qui ē
de auro. filus ēet & sua macia. admchilatur et mchil ēet. manī. & purum ponum & ē ēnt uacua unibilitate. q nā sust
ne nō pē. q sustineret uacuū. q est sp̄s. & o nūm ecaus & ecaum.

Sensus oy est pars subāl" sbē sp̄ntie. Et p hoc est de ēnli sp̄ntia sibili. & sentare. qui sunt de sua ēn & nā de illis nam
sme isis nō posz ē pars sūlis. & sicut sp̄ oy est de istis trib; sic quily sp̄ pteclaus est ostiane ēnli de trib; ēcreatis
suis ppris sicut usus q in suo usibili radare & sic de aliys.

Cōmunis sē sus cognicio

Sanctaua omnis est cor" mortū ei aiā p opōn. sicut vnū elemēcū cūalio q̄z q̄ntie cor" mixto ī k. vñ vnū cor" resultat
opōcū elatum negetatū spūm. & oz ut spūa sic cor" ut sic bā. p qm mag" sic bona. mag" potens & c. & mag" nobil
ī me. q elatua & negetatua q ē nō posz. si spūa ēet actus & nō sūa. aut non cor" sine quo ēet sba spūalis. & ē
nō sēt & naturam sbendi. & sic ēet. & nō ēet. q est impossibile

Potēaa spūa g ē pōs sbendi. cui obūn est sibile sentacū & sius act" est sentare. Et ex hys ē sp̄ oy. & ipi sunt de ip̄. et
ipe est diffinit" m sec sp̄ pteclaues vitu. iudicū. & c. Et est agere & sic pces. s. sp̄ pteclaues. m primis pncipys. & ē pduc
p gnōm. de pō. ad actum p agens nāle spūm. & sanctic p potestatem elandi. negetandi ut sua nā. & sic ḡnecies
cōzmutatam hāne. p pacipiōm cui pēce elandi negetandi. & cui cor" ḡnecatib;

Sic ponūt ē iserum ī caule. & sic ponūt miserē pirus. & q omnib; sequē vnū cor" vna arbor. quily spē ceremence sua nām
& ḡnecatem. sic est de sp̄u omni q iserē ē i negetatua. & negetatua ī elatua. q; ceremēce sua ḡnam nām & ḡnecatem
& q omnib; trib; est vnum cor" loco caule. elatum negetatū loco ponūt. spūal loco piri similacionem ere.

Sicut in pyre est ignis ī altaoy gradu. q̄ magna sua qualitas ē i cor" sūs spūal ī altaoy gradu pōcus & licuas & sims.
q sic negetatua ne elatua. q̄d modū cor" hominis ostentatur. q carne ossē & nervis. sic sp̄ oy spūlis ecclesie
cōpletum q elatua negetatua & sp̄ntia. & ei figura. apparet in natura boīs corporis & sua figura. Et color quem. ne
a pie de lnigume figura est sp̄us omnis p cōm existem corpus hominis de natura cui pteclares sp̄ spūaue iudi
cium. & est de nā corporale. ut sic ps sūl" cozis. & ut nō sic ps accidental" & mmor aliys.

Accūa ista sp̄ oy sp̄ spūcus q̄lucs & c. apropriata sub rōne sentiendi. q accūa sunt motū ī sua extremitatib;. que sp̄
sua pteclaua. & ille moc spūs primo ī pō sp̄ oy. & mittuntur ī opere actuali suoz pteclarū iudendo & c.

Sensus oy est homis. q; ē de hom & pces. q; est de pō & c. & hz ī stinctum agregatum intrace. & q; ē de dūr est p ipām ī sec pteclā
res sp̄. & sp̄ p ea dūas. & q; sp̄ ita dilecti. oz q hēnt diūsa organa. & diūsa sūm cū q hoc nō posz diūsi obiectū.

Et sic ēnt m pyre nō pē hē sua obūn & actum sme unamme actus & esse. sic spūa hō nō pē obūn & actum sme
unamme elatue & negetatue ut p ī sp̄ cōne. q sinpior nō hē mentem ēcū sme inferiozib;.

Quia pteclares sp̄. sp̄ de o sūn retinent ideam & pfectam sp̄. ideo quily hē nām & pfectā omnē ad faciendum plura
indicia. ut unus videns diūsos colores & figuras. & sic attingit q̄lz plura obia. & ea uno actu cognoscem.

Qñ unc" alicui sp̄ pdam" p destructionē organi. restituatur m sūa omnia. Et est illo ī pō. idem ē qñ organū est melle dis
pōtum. ut qñ dell" determinet corum actus est in potencia ni sūa omnia.

Tactiue pt cognitio

Potentia tactiua est potestas sentiendi p tactum. & sunt obia est tangibilitas. & tactum. & sunt actus est tangere.

Due sunt sp tangibilitates. una est te. & alia ex. illa q est tanta est illud q ē de cen sp. & q ē ptm obm pt. illa q est ex est q[uali]tas appropriata be q est tangibil' & nō ē finita. sic ferrū ul' lignum aue lapis & alia tangibilitas ē obia appropriata pt. & est sui istrm ue tangi possit. & eodem est de tangere q est actus duplex rone obi q est duplex.

Tangibilitas est ista pma passiua que appetit hz q tangat. & tangibilitas q est ex. est dispositio tangendi. sic ignis qui aquā tangit qm calefacit. & ī negligentia sili. sic negligentia platee q tangit plumbū. & dicitur p negligentia. et alia tactualitas & tangē. nō est de cen tactue. sz ī ex sancto sunt istrumēta pt sus & sua obia & actus.

In istu est pt tactua. que est de cen sp. & plures sp tās tangibilitates. sic dures. molliees. leue. asperum & ponderosū & cetē q[uali]tates sibi. que tangi possunt sic color. sp pt ista tangit p tāgē. & audit q sonū attingit. q aī sono tangit. & sic de aliis. Jdeo tact' cognatus sp. q. aliis ali' aliter sibi.

Si pt ptm obm nō hēret. q cet de cen sp. cet cen illi' sp. puta fot. & man' tactualitate nō hērent. & sua passio cet p accidens ī q[uan]tum cet ta dat p tactum ex. sicut cultellus qui manū tangit cū ptm incidat. aue sic baculus qui caput hois pcutit & cet fot. ex tem sus. q' ē ipossibilitas nō aut possibilitas q nō tangit. & sic materia. q sit sua cen ī qua pt attingit tangibilitates q[uas]cunq ī tangibilitate que est mata. & q tangere p q est senire sic de cen sp. & de sua forma & de sua pria matia.

Sicut pt ustus sapm nō attingit. sz figuram illius. ita pt tactus sibi ignem nō attingit. q ex sibi tactum calefacit. sz calorē attingit que sentit & calorē ī igne nō sentit. sz ī tangibilitate q est de cen sp. Jdeo pt hz appetitum ad tangibilitates ex. ut cū ill' suum ptm obm tangere possit. & q hz posse sui ptm actum. quem hz nō posset sine ptio subiecto.

Q[uo]n pt hz ptm obm ueritatem sp. appetit p tangere. & unit nocumentū & dolorem illi. sic res molles ī dicendo & iacendo & tangere calorem qui ē frigido & unit frigus qui est unus magnus & sic de aliis rebus similibz istis.

Nullus sp peccatus alium sibi attingit sic tact' qui ustum nō attingit ne eos. & hoc est. q dū sp sui ptm hz obm & actum. & sui ptm argumū pt. q oz q pt tactua sui ptm argumū hēat. sicut quib sensibus. q quidem argumū est eis q aliis arbz pcedens ostensiua.

Ad tactum sanctum q[uo]tuor n. & pcepta pmorum pnes. sic homo tact' p hominem & malus p fornicatorem. & pt p pcatō. & pfus uenē de supa sui attingit obm p tangere. & sua instrumenta. ad illum tactum mouet.

Potentia leonis q alū leonē gustat. omes sibi pas p gena cōe tangit. Jdeo magnū hē tactum. & cū leo mortuus est pulso tact' mor tis magni tact' labor magnus & sm nām ista magn' oz ee tact' mortis p labore & pena sicut tact' gustatoris p mel & delectationem.

Potentia gustatiua ē potens attingendo saporem & sui ptm obm est gustabilitas sapor. & sm obm est gustabilitas & gustatum q est mata. q est de cen sibi. & gustare est act' duplex q ē de duabz gustabilitatib;

Id pt qd dicit ē. q gustabile qd q ē q[uo]tus sapor est ptm obm est. q ē p ptm motū & gustabile me. ē p sm. & pt hz gustabile ex est p ptm motū. q ptm pt appetit hē ad offendiū gustabilitatem que ē ex ingustabilitate que est mata. sicut planta. que necessitatē hz pluuie & hz appetitū ad pluuiā: uc ptm gustare in negotiabilitate que est mata sentiam.

Substantia pomi est sm sapor pomi. & pt gustatiua appetit pomū pt saporem & appetit saporem pt gustabilitatem sapor. Jdeo pt sapm pomi non attingit. sz tm m accidentia ipi. sicut oculi qui de sua equo nō attingit colorem & figuram ipi.

In pt olo & actu sunt prime tactuales nobiliores. q[uam] sc. q secunde sp pt pmas. sicut manus est pt claui. Jdeo sm q prime tactiones & sc. gradus sp. & pt sp alii gustatui & act' precedit. Jdeo sm ordinē prime mensionis & sc. primum obm pt. & primus act' sunt ista potentiarum. & sp ie ipm. pt h q sp cū illa sp una sit sp & sm obm tact' sp q[uo]d pt. & pt h sp ex. q nō sp cū illa sp una sit

Potentia appetit mistū & actiua pt sibi. Jdeo quedam sp olū que sp accidentalia & alia sp sibi. & sic de actibz. Obā actiua sp pt mistū aut sapor & gustabilitas & obm q ē ie. est gustabilis. q ē de cen sp. & illud ē obm illi' act' q ē ie. & ptm est obm illi' act' q ē q[uo]d.

Nullus gustus pot ee. sine negotiare & elementare. qm ī gustu est transmutatio unius spēi ī aliam. & unius oppositionis ī alia. sic ptm cū voco. hoc q hz transmutatur ipsum illi qui ipm comedit. excepto h q pt expulsiua q[uo]d. & tactus transmutatio ee nō potest sine negotiatione & elementatione.

Potentia bonū hz appetit. p boticem & magnū p magnificentiā ī gustare. Et ille appetit est de suis principiis & idem est de suo illuminato. & p ē de potare. q ē una de suis partib; & potis. & appetit sp mixtū p potionem. magis pt h q appetit ī gustabile. & sinus q h z pcedit. q dem sinus ē una de suis partib; & diuisio ostensiua ī olo ex. & gustare sic. cū obm q ē iera. & obm q est ex. sibi sunt obiecta p gustum.

Potentia appetit gustabilitatem ubi q ie se tenet p q[uo]d ē & negotiationem & mensura determinat gustabilitatis ostensiue p gustabilitate q est me. Jdeo dicit sapientiam de hoc q comedunt & bibimus. & alia in quib; saporem & placati muemur. ea sunt mata cū manducat. & hz ee nō possit sine determinata mensura gustabilitatis. & ipi gustare que sunt de cen sibi.

Per mistionem mulieris multociens pt. appetit sapores amaros ad mediendū pm negotiatiue sicut mulier pregnans que aliquociens appetit cardones. aue etiam comedē aue aliquas res acetosas. & p appetitum mulieris appetit pt dulces sapores. qui sibi dant placatam & uicit sapores amaros qui sibi dant tedium. & istructus & appetitus lactentia sunt sm obm & actum que sunt mata. Et secundum naturas & proprietates primor principiorum.

Gustatiue pt cognitio

Potentia habē organum & istrm ad sciendū sapē. q[uo]d q dē istrm est palatum. lingua. & dentes. q ptm masticat & ac cū q unū reprimit. aue a quam p bibit. & ostia istius istrm sp ex pm. & ex ptm sui obm & actum. & istrumēta que sp mata sunt natura & proprietates primorum principiorum de quib; sp ē ostensio. ie & elementatiua & negotiatiua ī quib; sp cibus ē inserta ue dem est.

Odoratus ꝓ cognitio

Potentia odoratiua est potens sentiendi odorem ꝛ sui obm. est odorabilitas. ꝛ odoratum. ꝛ sinus actꝰ est odorare.

Odorabile est ꝓpriꝑ obm ꝓ odoratiue. ꝛ odor ẽ sm. ꝛ odor ẽ elatiua ꝛ negociatiua i floze ꝑ gñationẽ ꝛ sñiã. q̃ corrupte ꝑ corruptiõ ẽ de elatiã cũ m.

Odorabilitas floris aue aiꝫ alĩ' subꝫ odorabil' est obm appropriatũ ꝛ sustentatũ ꝑ odorem in sbã subiecta odorabilitatem. ꝛ odorabilitas. ꝛ aer sunt instrumenta ꝓ. q̃ i suo ꝓpio obo. q̃ est odorabilitas attribuit odorabilitatem floris. ꝛ in illo q̃m. attingit sicut oleum misericordie in oleastro. qm nam oleaster in sua natura in qua q̃m ꝑ spem transmutat.

Flos suum odorem influit aerem ei q̃ proximus. sic ignis fumũ. ꝛ vt fiat flos aue odorẽ q̃ hꝫ in se i ꝓ. q̃ aerem assimilat. ꝛ ut ꝓ odo mota ipm in aere accipiat. odoro. ꝛ ipm odorem aerem sm. q̃ est medius. ꝛ ꝓ medium. ꝛ ꝓ medium ipm accipit. ꝛ ꝑ ipm nudum fiat.

Si odorabilitas eet de eẽ odoris proximus flos odorabil' ei sm̃a sine alĩ'. cum ita sit q̃ odorabile sit de se ꝓpter vndeꝫ ꝓpria odorabilitas. q̃ ẽ ipsi. est g̃ odorabilitas de alia eẽ q̃ nõ est odor. ꝛ est de eẽ sm̃s. Et est alia odorabilitas. que est odori appro priata. que est medius ei q̃ sꝫ odorẽ flores attingit ꝛ ille odor ita nascetur in odorabilitate. sic nã oleaster i nã olee illo ist'.

Quia duo sꝫ gña odorabilitas unũ ꝓprium ꝛ aliud appropriatum. sunt duo genera odorandi siue odorare. unum est de ꝓpio obo ꝛ ꝓ. aliud est de ꝓ ꝛ obo appropriato in quo nascitur in sensu odor floris.

Odor floris qm nõ est i regione v̄ al' nõ hꝫ. nõ hꝫ aliq̃d i q̃ agat qm nõ ẽ ꝓ. q̃ ipm ducat i actũ. sicut audibilitas soni q̃ nõ hꝫ in q̃ agat ei defiat sꝫ qui sonũ attingẽt. Ideo odor nascit de floze. ꝛ odorabilitas ẽ q̃ datis pluribus q̃ sꝫ i se ꝓnat de ꝓ i actu.

Si odorabilitas eet de odore sequeret q̃ semper cum odor eet. q̃ odorabilitas eet. ꝛ forma floris produceret i actu odorabilitate. ꝛ odoraretur sine senescere. q̃ est impossibile. Est g̃ odorabilitas floris ꝓpria qualitas ꝑ seipm̃ ꝺeata. ꝛ ita i floze sustentata sicut in igne calor ꝛ lux. que nõ sunt de sua eẽ. ꝛ sua sunt instrumenta.

Potentia appetit' odorabilitatem exc. ut possit uti odorabilitate que est mota. ꝛ illa que est mota nõ senescit. ꝛ q̃ datum ꝑ illam que est q̃. ꝛ ꝑ illam que est q̃. prima principia quietem hñt i eẽ sensus. ꝛ in odorabilitate motu sicut negociatiua. alĩs que quietem hꝫ ꝑ negociationem que venit de q̃.

Homo caturrit' qui non attingit odorem participat cum odore respirando. ꝛ nõ accipit odorem qm̃ odorabilitas q̃ non na scitur. nec erit i odorabilitate q̃ ẽ ic. q̃ ẽ ipedita ꝛ infirma. q̃ nõ est dispõit. q̃ odoratiuus in q̃ quiescit odorabilitatem q̃ q̃ ẽ. Et illa' ipedimẽtũ est ꝛõne negociatiue. que nõ negotiat sm̃ odoris in odorabilitate que est mota.

Vocentia visiua est potestas sentiendi colorẽ. ꝛ figuram. ꝛ sunt obm est visibile. ꝛ visus. ꝛ sinus actꝰ est videre.

Proprii obm visibilitas ẽ visibilis q̃ ẽ de eẽ visus. ꝛ sunt ꝓpius actꝰ est unde. q̃ ẽ de eẽ visus. ꝛ sunt obm appropriatũ ẽ visibilis. colorũ ꝛ figur. q̃ nõ sꝫ de eẽ ꝛ sic̃ visus. sicut color lapidis ꝛ arboris. ꝛ q̃ figure ꝛ actꝰ appropriat' est ille q̃ visus hꝫ i unde de colorem ꝛ figuram. ꝛ obm exercitum. ꝛ actus sunt accidentia. q̃ hic sba exercuerunt. que nõ sunt de essentia visus.

Instrumenta visus sunt nature ꝛ proximiores primo principio que sunt i ꝓ. media ꝛ i suo ꝓpio obo ꝛ actu. qm̃ ꝛõne luminis. lumẽ est videre ꝛ ꝛõne magnitudinis magnum est videre. ꝛ ꝓ. potestatem ꝓ. esse. ꝛ finẽ oꝫ qm̃ esse. ut q̃ ꝛo sequatur utilia ꝛ ꝓ. ut. ꝛ sic de aliis principiis

Lux ꝛ diaphanitas sunt instrumẽta ad videndum. ꝛ sunt instrumẽta ꝓ. appropriata qm̃ sine ipis nõ ꝓt potentia videre. ꝛ eam est de oculis qui sunt organa ꝛ instrumenta ad videndum.

Ad videndũ nedm est q̃ sint similitudines que sꝫ spes ignium. ꝛ sunt de ꝓpio obiecto ꝓ. ut sine. ꝛ de appato ꝛ de ꝓportu de quibꝫ sup̃ dictum est. ꝛ ille similitudines ꝛ species sunt instrumenta ad videndũ. qm̃ ꝓ. accipit de olo ẽneo similitudinẽ. i suo ꝓpio olo ponit illam. ꝛ ipm̃ i illo q̃ntate. ꝛ q̃ ipa q̃ntione sequit' act' ꝓ. qui est appropriatus ꝛ sustentatus i actu ꝓ. sicut negociatio que i suo ꝓpio olo q̃ntate obm appetit. ꝛ actu ꝓpio actum appetum

Ad videndũ oꝫ hꝫ spiritum q̃ sic me' oculos ꝛ obm ẽneum coloratum q̃ hꝫ figurã. illud spiritum est linea sustentata i aere. que hꝫ colorem ꝑ lucem solis aut ignis. ꝛ diaphanitate ꝑ eam. ꝛ illa linea ei olo ꝓpinquit q̃ est intra oculos. ꝛ ei appropriato q̃ hꝫ oculos. ꝛ ꝑ unam principationem ꝛ ꝑ naturis ꝛ proximes ꝛ ꝑ istũ de quibꝫ dcm est. ꝓ. attingit similitudinẽ obi ẽneum. i suo ꝓ. olo. q̃ est intra. sicut homo qui cũ uno baculo lapidem tangit. ꝛ ei manu lapide ꝑ baculum.

Sicut ꝓ. visus hꝫ istinctum ꝛ ꝓportum videndi. hꝫ potentiam ꝛ naturam videndi cũ ita sit q̃ potus ꝛ mre' sunt eis deputati ꝓ. ad videndum. sicut instinctu ꝛ appetitus visus. Ideo potestas ꝛ mre' dispõit ꝓ. visus ut' videndi. ꝛ instinctus visus ꝓ. ipm̃ ordinate ꝛ appetitus ꝓ. ipm̃ desiderate ꝛ finis ipm̃ ꝓficit. ꝛ sic de aliis principiis. qm̃ quibꝫ hꝫ suũ obm.

Visus ita est ꝑ. ꝓ. ꝓpium ꝓ. obm ꝛ actum. sicut sba ꝑ ꝓpriam sua formã ꝛ materiã. Et sic sba hꝫ accidentia ei quibꝫ ꝓficit finẽ. ꝓ. q̃ ẽ agẽs. ei ill' acta visus hꝫ actiua ei quibꝫ agit ꝛ finem ꝓficit. ꝓ. quẽ est. unde q̃ sba certo modũ habet uniri. ꝛ pacipãdi ei aliis sbis. ꝛ ꝑ. ꝓma quato ei memoriã retinẽ possit colores ꝛ figuras i absentia uidendi. ꝛ q̃ delles hꝫ sue acquirere possit. ꝛ ei uolũtas. hꝫ q̃ desiderat. intelligere possit.

Vocentia visiua se ipm̃ videre nõ ꝓt. ꝛ si nõ hꝫ ꝓpium obm ꝛ ꝓprium actum qui ẽnt de sua eẽ. sua ꝓfectionem nõ haberet se ipa. sed habet esse se ipm̃ obm ẽneum ꝛ actu. ꝛ est ꝓmus principis actiua. ꝛ nõ hꝫ istinctu nec appetitum nãlem q̃ ẽ impossibile.

Auditiue
p cognitõ

Potentia audiendi est potentia audiendi. & cuius obm est audibilitas. & audibile. & sonus actus est audire

Sonus comotum metus. & martelli qui clauũ percutit ẽ audibil. sonus nõ sic de cẽtro & hẽ audiẽ. & illa audibilitas est appropriata hõi. i quo est sustentata ut potentia audiendi audire possit.

Alio modo q sic de cẽtro & nõ audiat pp attingẽ nõ possũ audibilitatem sonorum. & aliaz ẽ quibz qnc sonus ad patiumẽ. & md medium est audibilis. que est me & est de cẽtro sensus. & illa pp audibilitatem ẽ attingit qnc est sonus.

Si pp obm nõ haberet. q cẽt de nã & cẽtro sp cẽt suum obm ẽ nãm & spẽm pp & audire de audire nõ cẽt. & cẽt ita sic martellus q facit ea nõ de ferro & nõ de ferro. q ẽ spo. Est g ita pm audibilitas prima. que est de cẽtro & natum sp. & illa nata audibilis ẽ deducta. i audibilitate que est mea.

Ad audiendũ hanc me & pcedẽs pma pp. Idem pp. que audire bona est p bonitate & magna p magnitudinẽ. & parua p paruitatem. & sic de aliis. eidem est de bonitate. & magnitudine & ceteris. quas hẽ obm & act pcedentes. si ẽ nõ possũ. si pp pmi obm nõ hẽret & actum q cẽt de cẽtro sensus.

Ad audiendũ ita est sonus & uox istrũm. sicut lux & diaphanea ad uidendũ & ibm istrumenta est aer. qm est pcussus & pcipat cum aurib & cũ pcussione & hẽ act motus est p pcussionem. & p aures sunt instrumenta audiendi & aer est illis pcipat. & est situs i cẽtro illaz accipit pp sonum sicut cẽtrum auriculare sunt circe de pp. pro obm & actu.

Quia pp audiendi i nã pcipat ai elementata. unde enc sonus & illa pcipatio est de bonitate. & de aliis pncipiis ex quibz bonitas specifica. et pp. ostitit. & specifica bonitas sonorum. Idcirco sonus dispositus est ut audiat. & hec dispõio sustentata est in specie audibilitatis duplicis audibilitatem que est de pticula. & cẽ i audibilitatem que est de sono.

Sicut manus se hẽ ad martellũ ut faciat clauũ. sic se lis pp ad sonum ut ipm audiat. Idcirco i pmo motu sonus ẽ obm pp. & sicut manus se hẽ ad clauũ pp suam utilitatem. sic se hẽ pp ad sonum pp suam utilitatem. & illa utilitas & potentia investigatiua est audibilitas ipius. que est de sua essentia ad q se hẽ p ultimam formam motam & finem

Similiter uo sonus aut uocis ẽre in audibilitatem i spẽ ipius qui ipm accipit. & audibilitas sonorum nõ ẽre i actu sine sensu sic audibilitas sonorum. & sic de similibz. que nõ ẽre in actu i hominibz sicut & i regionibz i quibz alia non hiemat. Est g pp audientia pcedens. que accipit audibilitatem sonorum. & sic de similibz & ipm accipit i suo audibilitate. in qua spẽm que ẽ est amissibilitate in spẽm que est uerba. sicut uegetatiua que spem panis i spẽm carnis transmutat.

Docentia affectiua est potentia magnifestandi aĩ uoce apprehensum cõceptum i mente. & sunt obm est affabilitas & sunt actus est affari.

Hẽ & unum aliud obm q est manifestabilitas q hẽ rõne cõceptionis que hẽ apprehensum q magnifestetur. & q pp sua est instrumẽtaliter magnifestatio est sunt obm.

Apprehensus conceptus p al' qd hõi manifestari nõ pot sine affectu. sicut usus nec est. ad intendũ est affectus necessarius ad intendũ & ro oz q sit pus pticularis sicut alii. nec aliquis sensus est ita nec. ad cognoscendũ ceu p hominẽ sic affectus.

Cũ affectus pot homo loqui de deo. & pot homo nominare & ipm laudare & de ipo q. unde & q pcipit & phibuit p legem & p affectũ pot ee scia. qm sine ipo ee nõ potest sine posse. nec affectus sit pus rõne magni sunt pp q. e & e rõne magne intellectus q p ipm sequit. nobe & sunt rones pp quas affectum oz ee sm. quas quidem rones dixmi i libro qui de ipo loquimur. & in arbore scie & i pribus ei mundi

Est potentia cõceptiua q illud cõcipit q al' desiderat sic. unde pma q apprehensũ hẽt connexionem & cũ affectu manifestat sine mora. qm & si nõ ee affectus ee conceptio superflua i nã & io pus oz sepm distinguit i affectũ & nãs & pcedentes pncipioz de qbz est.

Quia organum affectus est lingua & ipa est instrũm. qm cũ ea mouet aerem & magnifestationem facit. que in mente est conceptum. Idco quedam alia uocant alia & quam ab aliis unaqueq sunt

Si affectus nõ ee. aliud. q res q accommodate sunt nominare pp nomen. & si nomina nõ ee. actiones morales non ee. ut peccatum hominis. sic duo hoses muti qui nõ hnt aĩ quo peccare i amicitia mutua & sic de aliis uirtutibz.

Docentia affectiua sonum facit i aere cũ lingua. q. idem sonum formans i uoce q sine ipa ẽ ee. & pp audientia de affectu uocis accipit i aere motu p affectum. & sonus uelle & fistule est figura pp. affectione & sui actus qui est affari.

Affectiua est de mutatione & apprehensu nali. & p mutandi modũ hẽ sm deliberationẽ uel ad affandi sic agens naturale. ad quemdam proportionatum & pces. & sales. & debitos locos subeundo. & pp se mouet ad apprehensũ i quam ipm manifestare. sicut hõ qui hẽt siam & sunt q sibi deau. aquam ad bibendum. qui aĩ querit nõ ostendit quomodo linguam moueat si ipm mouz p debitũ nalem.

In affectu nata est pp elatiua rõne actus. & negotiatiua rõne connectendi. nectendi. nec hiemdi. & sic de aliis actibz que sunt de conditionibz affectus. Idcirco obz applicat affectiue sunt accidentia & instrũ ei quibz. & p que se mouet ad affandum.

Affectiua indiget hẽ trib uocalibz & consonantibz sicut oculi qui indigent hẽ lucem ut uidere possint. & hẽ que sunt note. pp de elementatiua. & affectiua formate. & p duas facere trib de elatiua. & ipas duas eẽtia similitudinẽ acceptionis in aere sic sigillum trib i cera quas similes facit trib quas hẽ in sensu.

ymaginatō ē obm dicit̄ ē illu. id mōstrat vlēs doctau⁹ aclep⁹ vl' dicib⁹ ē dīombz. aliq̄ ēdicere ꝓ eēt ſl'ds vl' ꝑm' applicēd tells. ſ. m ē de
ēē ei' ī brutis alib; dico ꝓcēs ī q̄lz fit ſ'bliā ūpho remanēs. dico ī ſtus eēt ymaginatō ē ſl'uī vl' ſ'bliā ūpho remanēs. brutī nesaret reūn
ad ſumēd ỽ fuit qm̄ nō mōstrat ad domiciliū n⁹ nucla ad mōiū n⁹ sarz mōi fiēd. n⁹ animal telam fiēd ux' ſuā ymaginatōm ꝓ ſtinctū nūlō
n⁹ oīal fugēt lupum. nadiē ē hoc ē illd ꝓ ymaginatōm deducte. alioq̄ ē brutū ī loco alio ꝓcul alium ymaginatū ē timeē aide ē fugiē.
Si nō ellēt ymaginatio nō eēt memō de subiēs corporalibz similitudo nec essent artes mecanice. Et plā dicat ī quarēta sequarent de sua abstra
ctōe ē ꝑnotatione. ē eoꝝ quoꝝ sunt eius utilitates ē ordines. est. n. ars. vmī est. eam esse.

Artes ymaginal'. ē. ē illa ymaginabilis nō est de eēh artibus. vñ si ymaginatio nō eēt. nō eēt ymaginabil'. artes. ꝙ si eēt. eēt illa ymaginabilis
crucis fabrica ē fusilis. ꝙ est mp̄le. Et illa ymaginabilis artes ē sm ymaginatiue. q̄nec ab artifice. Et est sm̄ de q̄ cunq̄ ymagiāti
ua. similitudinē artes. ē qm̄ ipsum in suo ꝓprio subiecto ē olō ꝙ est pars eēnl'. ymaginatiōis. ē ī illo. ꝓ ymaginatiue attingit. si
militudinē artes cum ymaginatiua.

Ymagi' est eēn de ipsis omb; sībliā ostenta. sic hūanitas q̄ ē eēn hois de qua ē cor' ostenta. Et sic est de ymaginatiuo ymaginabli. ē ymaginatiuis
ꝓpis eēnlibz ostenta. Et ymaginatiua ꝓpriat ipsas sībles ī suo ꝓprio olō eēnli. s. ymagi'. ē ī illo ꝓpe tuc pegmas ymaginatiue eē ymaginabiles.

Et sic. Quia ꝙ ymaginatiua ē ꝓ. ai ꝙ al' ymaginatiue ī suo ymaginabli. sic tells. ē suis ī tellig'. s. ī suo ymaginabli ēnsecto ꝓprio ē eēnli. ymaginablē. s. mellige
patrimū. Et ē ymaginatio separata ab ꝓcipuis ꝑmis. ē suū olm sua sensata. ē ē ne accipiat silitudines. l' ymagines sua corporaliū. q̄s
stituat. attingit. ē illas silitudines ymaginatiua custodit ī semā. ut reb; absentib; ita possit ꝙ illas silitudines. sic leo qm̄ alioq̄ sm̄ ymā
ginatur. n⁹ ꝙ ymaginatio hoc actū suū ibi pegmatū agente. sup olm aliq̄ ꝙ obiectum sm̄ in ꝓsentia. ē si ē. ꝙ est ꝓ silitudines rei
nentis. Ideo sequē ymaginatio actū st'. Et q̄n ll' dimittit ibi ymaginatō sapiēs. ē ruē. ē si ē ne recipit suā rem corporalē ꝙ ante sm̄
uendmodū absentib; illis reb;. ē operatione sibi. Et hoc est lex ē officium eius luminatum.

Ymaginatio est pars substantie sensitive cum sua ymaginatiua. n⁹ alteri attendit

Ymaginatio est ꝓpinquum efficiens motui. extra se mutens. ē dissimile. materiam faciens

Ꝓ ymaginatiua ē ꝓtas multiplicandi species. que ꝑ similitudines substantiaꝝ corporaliū ē suaꝝ olm ē ymaginabiliū. ē sibi ad ymaginatiua.

Quia ymaginatio ī se hz suā ꝓpriā ꝑfōm olm ē actum. hoc ꝓpter ꝓtate retinendi species. q̄ sibi sibi ꝓsecutis ē utilis. ē ꝓpter illa ipse q̄n ulē. ē ꝓpter me
gritudinē fiat. nec ꝓcul. nec similem illi. q̄ sequitur. nec dissimile. ē ꝓtē fiēd eam. n. ar. ante. asino. ē hoc in memoria sua. hoc est ī ymaginabilitate sua
Hē nām quiescendi ī suo fine ymaginari. qm est olm ymaginatum. quapmi ymaginari nō eēt aliq̄ ꝓpter ad.

Ymaginatio est a generante. ē generatur. ē corrumpit nō. n. ꝓt demōstrare olm a ꝓdictis omb; sībliz. nec. ē. alia figura colore. ē. ē longo
simplo ꝓpinquo superficiem occupatione loci. ē sic est de natura corporis.

Ymaginatio cit dispositio in illo in quo est. scilz ī hoīe. ē. ī bruto. ē similiter existentia.

Ymaginatio hz illuminum. ad. accipiendū silitudines. ē ymaginationes a sibliis. ē hē apparet ī aliquo appetat ymaginatum. ē ī hoc loco pa
ries. tells. ꝙ ymaginatio hē ī stim ī aliquo sua actum exercere possit. ē olm attingē. ē eas ꝓt ī suo ymaginabili. ē ibi caracterizat eas.
ē ē nec. ē eas ī stim ī aliquo sua actu attingit. vas similitudines. cum ī aliquo defiat sicut agens nāle. ꝙ nō hē ī stim ut habet hoīe
nesat ī ea. ꝙ de illo ideo arte indiget.

Ymaginatio hz ꝓprie ī brutis descendit. n. ad posse ī stim. nec ī aliquo ꝓprie agē in sepā sicut humidū radicale. ꝙ descendit ad humidum nutri
mentale. nec cum illo unitere possit

Ymaginatio ymaginabile. sic q̄tū longū. latū ꝑfundū figuram unde rubeū nec albū. ē. accōnē pallionē sicut. v. s. de loco nō ꝓbatur. ꝙ. s. de. v.

Ad ymaginatiuū ē ꝓpe ymaginari. ē ymaginari n. aliud ē ꝙ ꝑcipere sensualiter. ē. ī mutil' tells. q̄m ꝓpe hō ī ē. ī ymag⁹ sicut ā aliud. sm̄
ē nec hēat ānimā n⁹. audiat n⁹ olfactum n⁹ gustū. ē. quo ꝓpe silitudines sui. accipere. Et ī tells recolatur de magnete qui est lap. ē
ei ꝓpe attribuere sen. ē attribuit per suā spēm. sic al' ymaginans attribuit spēm. nec similitudinē ꝓ suā spēm. ē nām mediante ymaginatione n. absentat sensus.

Mal grestible ꝓpriū sui ymagi' nō ꝓpe sic. ymaginatiua ē nō ꝓpe. ē ipā ymaginate ymaginabilia olm ī suo ternario. olō immobili. ꝙ est ofe
ad omnia obia intellecta. ē ymaginate olm ī suo mansueto organo. s. illa pellicula specificata ī fronte. mee. ī facie n. anterius sb
si onēs sus ꝓcessus organicus. ē. ymaginatio est ītī. ad ꝙ pellicula. dicit. ē ꝓpriat ꝙ ab exteriorib; accipiunt. ē ab il
la pellicula recipiunt sicut ymagines in speculo. ē de ī nōmatio hēat sicut de intellectu qui inger ipse intentiones ī columna. ī me
mōe ī posteriori ꝓte ut videatur. de medio ꝓpe ea ꝙ q̄n ille ꝓcess sunt mlti ī prodire. apposit opera ꝓpria ī prodiet ī obiis sibz cmūi. appetit

hoīe. ē ī ē ꝓpria ē rōnalē. ē ꝓpriat uebriz ex hoc ꝙ elevā ab intellectu ad placitū ē ꝓpriū mee. q̄ ipā hauriē ab illis ꝓpe quibus ꝙ eo
oluit ea. sicut mīstr' suo sapiens
Bruto est sicut fox ī malicia. ibi. n. ē sapiez. ꝙ pleana ē ꝓpriis ꝓpe gubiāns. nāl. coā ē sensuos et oluime

Plātis. s. ī suo ꝓpe ymaginabili. qm̄ gis ē. ad ois alia ymaginabilia pegmata ꝑsentata ē ex. illd nullm ymaginabile ymaginari potest.

Organis ī quam pellicula. q̄ ē ipse animoꝝ capitis ī. v. sensuum. s. ymā. rez cōmūi. unitiue ē reducē. apte ē obseruāte. est. n. illa pelli
cula. mei. clara. munda. ē. ē ꝓpriat. ē posse ī agelari. ꝙ melancholia restringēte ad mod' spēi. ē ibi manz ī medio sicut visus ī oculo. ē
ibi. s. ante apparent ymagines recepte suo ymaginato.

Similitudo. n. loci. ē ipse. ꝙ sensata. ē illa similitudinē. attingit ꝓ visum. ē ymaginatiua que est. ꝑceptiua. ꝙ visui. ē. ꝙ ī ipā. ī illa. sensata ꝓpriat
similitudinē. accipit. ꝙ visus. accepit de aliqe sicut oleū. ī. ꝙ ē ī sera. ē illa similitudo remanet. in ymaginatiua sine. actu visione. sic similitudines. ī. cera. ī. sigillo. ī. cera. ī. sigillum. ē. cera. ī. septam est.

Spēs. quas multiplicat ymaginatio. ī. illo. dicē. dicte. ē. ī ꝓmis. ꝓpriis. de. q̄. sue. ī. fluxu. sicut de lapide. ī. aqua. ē. lapis. s. ī. long. s. ī. v. n. q̄n. fiat. clarū.
ꝓpter. ipm. ē. fiat. figura. illi. ī. cōcepauit. ī. ymagia. sua. ē. illa figura. q̄. ī. sudeuate. ī. clarū. ab. ipsa. figura. q̄. ē. ī. ymaginatōm. ē. imitige
sunt. silēs. ꝙ spēs. ē. dissimiles. ꝙ olā. ē. ꝙ cōtrās. q̄n. unum. sm̄. ab. alio. differt. ē. una. cōtrāria. ab. alia. sm̄. ex. ē. sua. figura. sunt. multa. ab. q̄
ē. maior. ē. sue. figure. ē. potentie. actiue. ē. actiue. illi. ē. idem. de. suo. ꝓprio. sb.

Sic. dicit. ī. ali. rōnali. olā. spualia. ꝙ. mem⁹. ex. ē. sup. ymag⁹. sic. dicit. ō. bā. sībliā. ꝙ. ymaginatōm. ex. ē. sup. sensū. ī. brutis. Et. ī. alio
ꝑsitiv cognoscat. me. ꝙ. sic. ala. rōnal. ꝓpriat. ī. hoīe. ꝓpe. ī. seniores. sic. ymaginatio. ī. brutis. ꝓpriat. pcessus. ī. seniores.

In bruto nati. ꝙ. ccessit. neq; decessit. ymagia. q. si. posset. posset. fieē. scīam. s. ꝙ. q. ī. hoīe. quidā. est. ī. medietate. ē. sibi. ꝙ. ideo. ꝓpe. magnū
arte. actum. ymaginationis. sic. ꝓpriatem. rei. iuste. ē. ly. apparz. quoniā. ꝓpe. celum. mēsuare. ē. ymaginari. semp. mai. cor. ē. sili. est. de. fructō
nibz. ꝙ. ꝓpe. multiplicare. ouiendo. ī. ī. ymaginatio. semp. ē. alia. sunt. figuriat. ē. ly. pz. tellu. q. mlcat. sē. ī. ymag. ē. ꝓ. ois. ꝙ
ī. intellu. q. nūq. fuit. ī. se. nec. ī. sm. ē. sm. ī. actum. modum. fuit. ī. logica. ꝓpe. lectiones. sic. ly. q. ē. genus. sē. q. secundo. al. i. nō. est. ī. tertio
q. realis. est. ly. dz. q. ē. genus. ad. hominē. ē. leonē. ꝓpo. amicos. q. ipm. al'. realis. generalis. ꝙ. est. aliqua. fuit. ꝙ. ly. ē. papa. intellu. q. ipē
est. ēnat. ī. ī. mutat. remoti. ab. ī. ois. ꝓpriis. corporeis. ē. q. sue. ōnes. sē. nāt. elevare. ē. separare. ab. illis. ē. ꝓ. ly. attingit. q. ipē
est. īmoral'. ē. intum. gaudet.

Potentia rōnatiua ē illa aīa que est ꝑs hōinis aīa qua intelligit recolit & diligit. & suū obm est rōnabilitas & sius ad rōnem

Aīa rōnal ē ꝯ sūa & plumbi potentias sūalibus ostendat. sm q ī suo libro qui de ꝑa siem ꝑbatū est. & est creatus & mortalis. & est for cōis & mous illud & est ita gmmis sūa sui ꝑpis potentias. sic Deus ꝯ sius sūbus predicatis.

Potentia rōnatiua est actiua potestas recolendi intelligendi & amandi & suū obm ꝑmm nāle ē ꝑ q hō potentem passiuā q est sūm recolendi intelligendi & amandi.

Potētia actiua rōnal est de spūali lomificatiuaue magnificatiuaue & sic de aliis ꝑmis ꝑnapis & spūalibus. & ꝑ passiua rōnatiue est spūal. lomificabilitas magnificabilitas & sic de aliis spūalibus ꝑnapis

Quia ꝑ & suū obm sūt de ꝑnapis ēnalie & reali. ideo q hōmes ꝑmum & ēnalem actū qui sit de ꝑm ēnli. qm si ipm nō haberēt ēm defectū potentie ī ꝯtm actum nō haberent qui ēsset de ēn rōnatiue & de suis ēnlibus ꝑnapis & haberent quidem lucem gnīcē & appropriatā. qui nō ēcc de cor natura. q ē impossibile sm amissim naturalem

Si ī lom nāli lōficam nō est q ēcc de sua ēn nō possens ē ī illa sm nām lomificatiuas & lomificabilitas q ēnt de sua nā & ēn. qm actō & passio nō possūt ee sine actu & ēcc lomal in actione & passione ēnali. q alia nām & nō q suāmet nām. & nō hāre ꝑfectā ī gñe ēcc absentat sustentacta q est impossibile. q qm impossibilitatem sequit de nēcitate q lomas hāt ēnle & nāle lomificare. q sic de ēn ꝑpi. & sic de aliis ꝑnapis. & de illo lomificare & magnificare & sic de aliis que sunt de ēn ꝑnapis ē rōnem aīe q ē de sua ēn & est actō qui est de rōnatiua & rōnabili. & ē lomis q lomatiē. & magnis q magnatiuē & sic de aliis.

Obm ꝑpium rōnatiue pluribus modis ostenditur & illō q ē ꝑncipale ē deus ad cuius seruitium aīa rōnal est creata. & q deus est finis rōnatiue hē ipō decem q ipm recole intelligē & amare. & quia illorum actuū est duplex ordo nāls & accidental. & ꝑpius & appropriatus. & hec duplicatus ordinatur ī operōm gnmē ꝑ ꝑpiū actum & appropriatum.

Rōnatiue actus nāls q recolit intelligit & diligit deum. ē istūm actū accīal q nobilitatem sine hē ī deo q ī seipō. & aliis obiectis gñe is. nō ē tam ymo est ornatus. sic rōnatiue que se hē ad oīa exponitur ꝑ necessitates corporis. & ut hīe possit hīe acquisitos cum quibus iuuē suos actus qui sūt meritorii sicut sunt amare salue ꝓximum & mortuos amare iuste & meritorie.

Intellectus ē ꝑm & nāle intelligēs ipsius & intelligē. & idem de sua uolumtate ī qua ē ꝑmum uolens uoluit & uelle. & sic de ceteris suis ōnibus ex ꝑ deus actum rōnalem ad suā similitudinē creauit. Idcirco dicit ei naturam. q ī se hēat ꝑmum & nāle rōnalis rōnatiue & rōnatiue.

Homo ē aīal rationale inde. q. aīam uegetatiuā sensatiuā & rōnatiuā & sic ē. nihil meli est uegetare ꝑ uegetatiuā ee. Patet q sensatiua ē rōnatiue & rōnatiuam & sic ꝑ uegetatiuam ꝑmum hē obm & nāle q est uegetabile & uegetatum. & ꝑmum & nāle actum qui est uegetare & idē de sensatiua. sic hē rōnatiua ꝑ suū obm & actum que sunt de sua natura & ex ipō & ex ipis est aīa rōnalis ostensa.

Potentia memoratiua est potestas que custodit spēs & ipas reddit quas intellē & uolumtas acquirunt. & sūt obm ē memorabile & sius actus est memorari.

Memoratiuitas & memorabilitas & memorari q ē de cor ēn īt. preter similes memorie & de ipis est memō. Idcirco memō maiorē hē ap petitum ad memorandū sibi q acīdentia & melī similitudinē obseruat sibi. q. acīdentium

Si memoratiua intellectiua & uolitiua ēnt una & eadem ꝑ unū & idem obm hēret & memorabilitas & intelligibilitas quēcunq & memorari. cū intelligē ēnt unum. eadem actō & memō acquirere & multiplicare spēs & intellē ipas obseruare & ob. & ēcc actō obiectis ōne cui obiectionis spēs multiplicari nō possent nec apparere quas multiplicat intellē & memō obseruat.

Si intellē ēcc de memō aīe ēnt spēs ꝑ memoriā q ꝑ intellm sic aīs q ꝑ naturam. ni est q obsequens. & sequetur q oīs spēs quas memō obseruat ēnt semp melice oīb; heus diei. & noctis. q ē ipse & ihūs illā nām ꝑfecte memoriam recolendo sicut filius qui hē nām sui ꝑris ī sentiendo.

Spēs qm intellectō cū hīas scie acquirit ꝑ intellm nō obstantes sm qlitatē dum ipam acquirit & inuestigat. sz cū ipm habituat ipam tradit memorie & qualitatem ill conseruat. Idcirco si sit magna aut parua aut bona aut mala. & sic de aliis suis qualitatibus ee postmodum uolumtas uenit que deliberatiue hē ī amando illam aut odiendo sm qualitatem spēi quas intellē inuestigauit & inuenit. Idcirco stat ordo nāls ī tribus potentiis & qui illum ordinē sequit est discretus.

Memō spēm nō reddit q accepit. sz similitudinē illi. & ꝑ est ꝑ successionē hē ī recolendo una spēm. & postmodū aliam. & spēm q accepit ponit mera sua memorabilitatem. q est de sua ēn. & illa ipam conseruat ut ipm ducit ī actum cū intellē & uolumtas ipam ab ipa ꝓcessit & illam spēm q accepit intelligibilitate & amabilitate spēi que sunt memorabiles. Idcirco memoratiua se hē. ad oīa q ēnea & similitudines illoꝝ ponit mera sepiam

Memoratiua spēi quas accepit ad custodiendum ponit ī sua memorabilitate q est sui obm mera se & ipas ī sepia nō accepit. qm si ipas ī sepia accepit ēcc passio intellectiue. que spēs ipsimet sunt cum q passione hē ī q sensu sigillū ī ipa sua ītās ipsimet. sz quia memoratiua spēs accepit sibi tradita ī suo olō ꝓpio est passiua. & q tm ipas reddit. & aubie de suo ꝓpio olō ē actiua. & ideo hē ī se actum ꝑpm & spēs quas reddit sunt operante ni suo ꝓpio subiecto. & ille quas accepit ad custodiendum sunt operate ī spē que ipas ad custodiendum tradit & sicut unus homo qui unū florenum alteri promittit. & ille sibi alium florenum reddit et nō illum. quem accepit. sic memoratiua suam spēm pro alia reddit & intellē suā spēm pro alia recipit.

Ad actum memoratiue occurrunt ꝑma ꝑncē sm q occurrunt ad actum intellectiue. & q ī actum memoratiue. qui est accīal & gñe & sicut illius qui est ītra occurrunt. ibi similitudines elementatiue uegetatiue ī q tm qr ipse homo ostenditur ab. mouet me memoratiua ꝑ illas similitudines potentiales ei quibus peragit ad sua ꝓpia obia. Idcirco homines recolendo hīc appetunt ad comedendū aut ad feminas aut ad alias rebus similes istis.

Quanto pl memoratiue spēm imprimit ī suo ꝓpio olō plus ipsum conseruat. sic scolaris qui quanto sepius lectōnē audit melius ipam scit. & illud ꝑ q. & memoratiua obliuiscatur ab. q. ī nullo tpe accipere nō potest unam spēm & aliam recipere. & illud ꝑ q. obm recolē nō potē. & spēm q desiderat est q ꝑncipia que sunt sup cuiusq; memoratiuā nō hīt ī influendo suas uirtutes memoratiue ib ōne illi spēi & obi. sz secundum plus ad influendū suas uirtutes potenc sub ōne alterius obi & speciei.

Hīc sapiē acquiritur & conseruatur per memoriam que retinet similitudines entiū ni qm pōt peccō exceptō. & ipas acquirit ex similitudinibus obiorum sensuum in ymaginatione positas & de ymaginatione ī memoriā & illud q ipas ꝓpiat est melius qui appetit hīam sub ratione intelligendi. & memoriā ipm appetit sub ratione recolendi. & uolumtas sub ratione amandi. Idcirco illo hīa hē quelz potentiat suum appetitum sm suam qualitatem & naturam.

Potentia intellectua est potestas intelligendi. et suū obm est intelligibile et intellectum. et suus actus est intelligē

Potētia intellectua se hē ad ꝑm intelligibile sic hoc q se hē ad suā ꝑm materiam et se hꝫ ad lonū intelligibile p lonitatē et magnū p magnaudiem et sic de alijs. Eadem lons intelligibili se hz ad duo obā. scz ad intellectū et ad lonum. et intellectum est magis ꝑm obm qꝫ lonū et sic de alijs. Quarto intellectus est obm suū ꝑmū et lonum est suum obiectum secundarium.

Sic ꝑ imū hē obm magis ꝑtiū qꝫ aliud. hoc i suo actu una natura magis ꝑtiam qꝫ aliam. scilz unam naturam ꝑtiam et alia ꝑfectā. et ꝑ hoc habeat unum actum ita ꝑfectū q nō possit eē magis ꝑtiū ꝑ. et idem de suo ꝑtio obo, et hoc q illud obm et actus sine de essentia mea lectis. q si nō essent possibile eē magis ꝑtiū. et nō essent potestates distātes magis lon obi et q hz principiū aliq eēt distinctū vñ sequeat magis ꝑfectio ꝑfectio et ꝑfectio esset maior qꝫ eē q eīpe. et ge audme nō et ꝑma nō et sume ens. hoc ꝑ ꝑ ꝑtiū et tale obm actū qꝫ de sua eēn.

Intellectus ē habitus ꝑ se naturalis generalis ꝑfectiuus est. et libro de anima et de arbore scientie. et ipe habitus ꝑm obm et actum nō haberet. non haberet aīa quo nec p quem eēt habitus. nec posset hē maiorem potestatem lonitatē et magnitudinē et. aīa ita sic q habitus sic maior qꝫ audens. hoc ergo intellectus habitum ꝑfectiuum obm et actum.

Quia intellectus dei est hoc et est unumus et magis quiemens. q hūanus intellectus ipm intelligit aliquo habitu et q hoc actum habentq. q si ipm intelligeret cum ꝑ accidentale et cum actu accidentali. tam ita sic q ꝑ melius et plus attingere pōt habitū q accidentalē. hē qꝫ ipse habitus potentiā actuam et habitum actum. et p hoc habitu obm.

Intellectus se hē ad accidentalia obm et actus se hē ꝑ obm habitū. et actum habitum. sicut agens naturale q se hēret nō pōt ad generandū sine ad generare q est actus habitus nec ad habitū generabile sine accidentibus que sunt instrumenta ꝑfectiua et generationem et obo.

Intellectus qui intelligit aliq obm hē dupler intelligere. quia unū est intelligē q simplr de sua est eēn. et q est de habitu actione et passione. aliud est intelligere abstractum p hoc ab hīs ad habitū sensuū pactarum. et ad eas ad idem de obis. et actibus ymaginatiue. et ꝑ hoc hīs hīe materiā collligit et ipas accipit ī actu habitu et sm dispōem hīe ie. et hīe q intellectus. et aī hīe q dēbat hoc aliquo qui est mens ignorat.

Quia ꝑ est una. et de una potentia hz unū actum simplicem et ꝑfectum. et unam potestatem intelligendi et q est de data pōt intelligere plures obes. et q est de magnitudine pōt hē magnum intelligē. et q est de immortalitate pōt hē mūs intellige. idem est de meliorabile suo mō et de aliis ꝑnapi habitibus. excepta que nō est de sua ratione quia si eēt fōret corruptibilis et mortalis. et nos probauimus ī libro de anima. q est immortalis pe corruptiū p ꝓportionē est ꝑ ꝗdicta ad intelligendū. et p illam ignorat multorum et hoc p pauperem scientiam ꝑnapiorum. que sunt mens dei. et p pulcritudinem dispōem hic hō ebrius qui intelligē nō pōt. q. unus ꝑdicat organum ꝑ que est ī cerebro idem ē ī fronte.

In ꝑ ipe species concreate ī ipa semnatiue et innate quas pduxit m actu. aī intelligit. et ī illa sunt actus semnate et sui ꝑtiū obm passiue et ī suo ꝑtio actu sustentate aī intelligit. et cum actu accidentali sunt sicut agens qui aī motu habitum mouet ad accidentia q pduxit.

Intellectus ꝑ habitus ꝑfectiuus est ens ꝑfectum. et habitus ꝑfectiuus est obm ꝑfectum. et habitus ꝑfectiuus est actus ꝑfectus. et ens ꝑfectum est ens actum. et ens actus ꝑfectum est.

Potentia uolitiua est potestas uolendi amabile. et finem obm est uolibile et finis actus est uelle

Uolitiua ꝑ et nolitiua quidem sic. ad differentes sic p diem obm quidam obia qꝫ uolibilia et quedam nolibilia uāli. sicut lonum q est amabilis. et suū ōnī est odibile. Deus ꝑ accepit ab hō suā nām obm. et ē ꝑ naturam obi. sic uolumus que dilgit malū et odit lonum. et hoc est rone habitus de quo est. per quem tendere se hē pōt. ad unū obm et ad aliud. amando aut odiendo.

Primum obm uolitiue est uolibile q ē me. de eēn uolumtatis et ꝑ suam de illo sm ad uolendū uolibiliter qꝫ quidem et illo suam debitam rone. uerū ipse dilget aut nō. et sine tali sō. uoluntas eligere nō posset. ad amandū unū obm et nō aliud aut ad amandū pl unū obm qꝫ aliud. quin posset memor et intelligens sibi obm ꝓpositum semper ipm cōseruaret. sm illam qualitatem ī q ipm accepit. et sēp ī primo motu accepit ipm. et deliberatiōm nō faceret ī so. sic ymaginatiue homines demētes q accipit et sēp spem tenet q accipit ī primo motu licz ipm ī so motu eum illo nō faciat.

Cū uoluntas dat uolibili bonā uolibilitatē acquisitam est ordinata et amicabilē dispōnit. et aī dat sibi obm odibile et nō amabile sub rone amabilitatis crudelitatem dispōnit et iram. et dispōnit pecūm. Quarto obm q ē mala est sibi ꝑ. ni accipiendo hoc aliquo sm. aue uicioso sm q actus exercens est uitiosus. aue uiciosus.

Quidā omīa bona amabilitates qui sunt ꝑ sine amabilitatis que ē mala. sicut sunt arbor et plantatio. qui sic amabiles. ue ꝑ habitū hēnt. alii quibus possit amare mera et ipsas amabilitates. attingit tamen sicut negatiua. que in sua ꝑa negabilitate attingit et quidē negabilitatem est que uenit ꝑ comedē et ꝑ bibere ut serpam cōseruet. Quarto uolitiua se hē ad plura obia qui. q sic ꝑ illud q ē meritum aliqua nocuit qꝫ ab nocuit sequitur. et ex et sanguis sunt sua organa et filia ꝑ elicuit et negatiua et ꝑ fructus ꝑtes ꝑfectiuas.

Principaliter sm maioritatem finis. deus est summum obm ꝑ. et ꝑ est q deus ipm amare ad se amandū et q est melior. et melius omni alio ente ē meus ꝑfectiuus obm qꝫ aliquod aliud. Secundo obm q est mera. et obm q est qui sunt. ut deus sit amatum obm ꝑ. et aī ꝑ finē nō sequitur ꝑ q est. nec finē oīa hē actum ordinatum et denatum a fine. et remanet uacuus sine fine. nec hē obm nec obm. nec actum in quo esse possit. et omīa principia de quibus est sibi sunt ōnia et deus est sibi.

Potestas qꝫ pōt hz ad peccandū est ex pte melioris q est obm ꝑ. qui est ō esse. melius ō creaturam et hominem habitum et actus qui est meus obm et ꝑ et magis obm ē pcm sic hō. q pōt meum pe amare meum. et meum est pcm. et est obm ī q tum est amatum et est actus ī q tum fit.

Potentiae uolitiue est lonū obm appetibile rone lonitatis. et magnū est obm appetibile rone magnaudinis. et sic de alijs. et uoluntas est sibi ꝑmum obm. si sic lonum uolitiua et sic malū pōt accipere illud ꝑ semetipsum. q nec sibi nō sit appetibile. p aliquod ꝑacpiorz superiorz naturaliū. que sunt creatum. Quarto ꝑ culpam hz qui se hē amando ad aliquid malū obm qui ad lonū se hē pōt. sequendo dispōtōm ꝑmorum ꝑnapiorum.

Uolitiua. q lonū est amabile magnū ūtuosū ꝑtis et ūnī. et sic de similibus. se hē amando ad illa obia sicut intellectus. q se hē ad illa q sūt intelligibilia. et sic intellectus eorum intelligibilitates quidē ꝑ intelligē. et ens intelligibilitates ꝑmorum aī amare et ens amatus. Quarto uolitiua dicere q intellectus intelligere amabilitates ue ipas diligere possit et meliores dicere q uolitiua habeat dicendum amandi intelligibilitates. ut aī uoluntate gerūtiuam hē possit. et ut ꝑ gerūtiuum melius sic dispōens ad intelligendum.

Quidā ꝑ aliam unat ad accipiendū sui obm. et sm sum actum. Secundum quem ꝑ dicere obm et actus alterius. et intelligē est intellectus dīs. et amare voluntas est dīs. et memor est dicta ī recole. et ī rone ꝓxime obiectoꝝ et actuū ꝑxe. et obm et actus appropriati sunt omnes et descendunt ex influentia ꝑmorum ꝑnapiorum generalium.

Volūtas — Velle ul' dilige' libe elige' ꝑ⁹us actus eius lonū diligendo ꝛ memī. — Et ita ꝙ. — Intellectū eligit — Et ꝑ mi oꝑm rōne libeatus.
Nolle nel odire rōne libeatus. mellum odiendo uel falsum. — Memoriā recolit.

Abstractiuus dū ītellis abstrahit a reb; etc. — Ascendendo ad ydeas reales sup' sepm̄ sapiendo &c.
Descendendo a supioꝛib; ad ymaginatiuam ꝛ sitiuam negatiuā elemātatiuam similiu dmes ul' sp̄es. ꝛ nō tel est n. ītellis sp̄es lapidis. ꝛ nō lapis.

Apprehensiuus dū apprehendit ul' ītelligit suaessime uenatos olim ꝙ alias silicitudines &c. ꝛ etc. ꝛ ite ītelligē

Discursiuus dū ipe discēdit ab uno ī ad sucessiue sumēdo, ꝓnes nocas. ꝛ ab ītioꝛib; pcenosis ascendendo ad sepm̄ ꝛ ad obm̄ ī a. ascend. ꝛ descend.

Receptiuus dum recipit sp̄es sēsibilium ymaginabiliū ꝛ ītelligibiliū ī ītellū possibile.

Intellect' reales — Distinctiuus multiplas dū diuidit ul' distinguit multiplex ꝛ sepat illa q̄ nō sūt idem ad inuīc. s. ab hōie. ꝛ cliū me' uerū ꝛ falsum discretiuus

Cōiūctiuus ꝓnōum dum apprehensi cōiungit subiaendo ꝛ p̄dicando ꝑ quemcūq; ꝛ q̄cumq; ītelligim̄ ī alio sm̄ tota' aue pcm.

Diffusiuus simlitudinū dū metaphoꝛat sp̄es ul' similitudines quas ītelligendo sucessiue metaphoꝛat osciendo silicudines eaꝝ

Inuestigatiuus dīa dum inestigat sp̄es rep' extrinsecap ꝙ sua correlatiua ītrinseca. — ꝑma ꝑma — illa que sūt remotissima.

Cōparatiuus dū abstrahendo rep' sp̄es eas causat esse intellectas ī ītellū possibile

Dispōitiuus ꝛ ordinatiuus dum disponit uolūtatē ꝛ memoriā ad diligendum ul' uolendum ꝛ recordandum

Iudicatiuus dū iudicat de reb; affirmando ul' negando ad ee aut — Verum ut homo est animal affirmando. — falsū negando ꝙ affirmat
falsū ut homo est asinus affirmando.

Dubitatiuus ul' opinatiuus ul' suppositiuus dū ꝓnōiū ñ ītelligit.

Credatiuus dū credit id ꝙ nō intelligit ī finitatem saltez. — Hoc ꝑ nō sunt de gñe ītellis cū ītellit sc. ꝑ⁹us. aut⁹ aut
iō ꝑ ista ut ab ignorantia ꝛ obstinatōe silī ꝛ falsitatis
se elongeat. arces ꝛ scāe sunt fuerūt.

Falsus ꝛ obliquus qui falsum iudicium facit de ueritate — affirmando — negando.

Retractiuus q̄ retrahit ad se sp̄es rep' ꝓgressas ut ī se agere possit ꝙ recolere an est ad' sinus ꝓius sine q̄ practicā hōe nō possit q̄. ad se ꝙ suā
ītimitatē ipas. n. sp̄es actualit ꝙ ītellin. ꝛ uolūtatē. n' ītellis n' uolūtas posset eas acquīe n' memoꝛ cū eas nātr̄ ꝓcipiunt ītellus acquisitōe
Et iō dr̄ē q̄ ītellis nō poē ꝙ se ītelligē. neq; uolūtas diligē aliq̄ sp̄em supponit q̄ memoria nō hēat recolere.

Receptiuus q̄ recep' ī suā genialē recolibilē seu coelestialē ꝙ suū genialē recolitatiū sp̄es ꝓgressas acquisitas ꝙ ītellin ꝛ uolūtatē cū eis ē ymāgibz illuīa
tas. aut reb; sensibilib; aut ymaginabilib; aut intelligibilib; ꝛ has q̄q; respectu lonitatis aut magnitudinis ꝛc.

Cōseruatiuus q̄ sp̄es oseruat ꝛ gubnat ī sua genialē recolibilitate. cū sui nātr̄ lonē magnē durātē pōtē durante. q̄ gubnatū
requirit ī fluentiā ꝛ refluentiā ab hōie ītellecto ꝛ extrinseco. sū dbz fieri nō possit. sic hō qui sine calo nō poē gubnare uel sic oꝛ
ire ad libros ad scīptuas pictuas hystorias sculpturas ꝛc. figuras.

Multiplicatiuus q̄ multiplicat suā memoratiū ī hōie scīe. ꝛ illā multiplicatōm fiat ex signis oliū uocis. sillabicando. dictando oꝛonando
de uno multiplicando sic dem est. ꝛ sic de oꝛonibz sillogismis multiplicat. ꝛ sillin hōie scīe. vbi gra. si homo uult recolere in quem uocat' maria. ꝛ illa mli. quocat' maria si recolis reacquat' mea'. ꝙ illa recolit reliquū marie

Memor' — Discursiua q̄ discurrit ꝙ sp̄es ꝓgressas memoratiū q̄q; ꝙ unam. q̄q; ꝛ aliam. q̄q; ꝙ sp̄es sup'ores. q̄q; ꝙ ifiores. q̄q; ꝙ lonas. q̄q; ꝙ maliciā. q̄q; ꝙ silicudinē. q̄q; supponendo. q̄q; credendo. q̄q; ꝙ ītelligit. q̄q; ꝙ amare ul' odire. ꝛ oīa ista fiat ut
possit hōe suum memoratum in quo recolendo ꝓficere proficere.

Significatiua q̄ recipit significata sibi sicut lonas q̄ sigt lonū subm. magnū magnū. ꝛ lonū lbm sigt agē lonū. ꝛ pare sigt
sluē. ꝛ mli. ebria luxuriā. ꝛ crim. q̄os signē solonē. ꝛ sic ꝙ signū signi signatum

Remissiua q̄ remittit sp̄es ī se receptas exmittendo sicut eas recipit attrahendo. eo q̄ ipe memoꝛ est cebiaꝝ de ipis ītellis ꝛ
uolūtatis. quas sc. ītellis uolūtas ei' memoriē tradiderunt ad auscultandū requirendo ipas a suo armario. ꝛ sic de reb; ꝑti
cularitatibz agē possit obiectiue q̄ nō subiectiue q̄ ꝑtes sc. ꝛ obiectiue non simul. ꝛ requirunt ars q̄ uolūtas ꝛ ītellis requirunt
animaq; sp̄es. ꝛ illas sb' illa ordinatione sub qua tradite fuerunt ꝛ reposite n custodiat. aut sb' rōne lonitatis ul' alie' ꝛ iō ꝛ q̄. memoꝛ
nō hē alium modum recedendi n ꝙ illum ꝙ quē recipit ipas. s. aut ꝙ sp̄m aut ꝙ ymaginē. aut ꝙ ītellin ul' uolūtatem. ꝛc.

Germinatiua q̄ germinat actus suos cum actib; intellectus ꝛ uolūtatis ut hōie recedat. cū ītellit. uelle. ul' amare.

Complexionatiua. q̄ sua complexio est siccitas ꝛ frigiditas. s. hoc est ꝙ acēns rōne corporis cū quo est ꝙmixtus.

Obiecta istarum ꝑ⁹ nō fluxant nec corrumpunt cōsidentiores pōs. ꝛ elevant ꝛ acuunt. ꝛ q̄ eo ꝓfundi' laborant tanto magis ꝓficiūt
ꝛ magis ꝛ amplius sue ligne desiderant. cū semp possint ascendere magis ꝛ magis ī hac unita rōne uolūtatis que semp vltra
ītellin poē supponere. ꝛ semp ītellectū illud ītelligere. ꝛ labor deficiat ꝛ ꝓnapia semp altius ascendit ꝛ ꝓfectus attingit. Et cū deficat ad
ēm ascendere poē uolūtas ꝙ ifusionem fidei ꝙ altius credere. q̄ ītellus posse attingē supra eū ītellin. poē supponi velle ꝛ diligere.

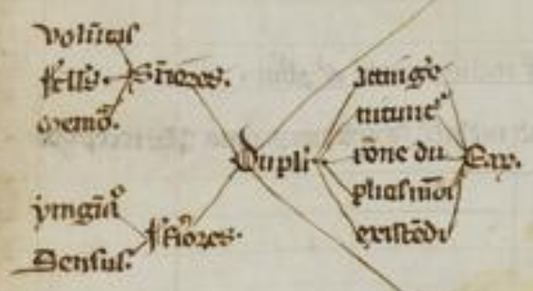

Sedm q. gpomiē vnitē i vno suppoito. t ad unū finē conordante ipōne eiꝰ ut duret t maneat qtūd ad hūc ifluxū ifloz pt. istitē t gredit scitiu t uolitēs diligit. t memō recordat. sic n. tpe cū pdām q descendit pt supioz ifloz t qtūd negit negare t uolitē. sic simili. pt ifluxū pt finalē t būficiū q. ab eo recipit. q sine ipo hīe minime posset. ideo ametant ifloz defendē t custodire ars t adꝰ ul' oppiōēs arg. ideo ab ista nāli vnione vix separi posse supioz potentē. t dr dicī q carnal' amicicia. t matiē facta q̄n q̄ gredit rōnem t modū. i uimicicie figendi t eā ē q̄n supioz descendendo i tā oscuū ifloz. q. i eo fine suū apponit. q. debēt ee pcl' eoꝝ. nō. n. sē. supioz pt ifloz. sz pcl' eoꝝ. acdesant nāli. ifeioz m supioz sic m pfōne t fine. supioz uo ꝑ obo. t reuerēcie que gredit mutabilitē rōnis sic. n. res i seipa uicat t sua stās q̄ est sicut do sua mīal' elongata a rei ueritate ab scitiu cognoscat qu dubius t uariabil' est. t illa stās mt ai disiat a re quare dr q̄q fingē nomina. noīa. s. q̄ magē de rebus exprimunt.

Sedm q. sē distincte i seipis ynos ee i gradu. maoz ul' ifloz. ē. nichil' pt ifloz. t sic una ē ipius nāli. t plus pt i suo excessu q̄ minoz sicut scitiu uolumtas t memō q̄ sē una aīa rōnal' sē. t plus t alcui. t m tā ascendit i nobilitate q̄n q̄ est liba cum sua potentia. t ō pl' posse. q̄ ifloz ules t rustice cedat ad unum t ligare t nō posse plus gredē unes. serue. n. sē. respectu sioz. ler. n. eis est ipōrat q̄ pēre nō posse. de se. t p se. sz cū dīs ambulantes t sibi seruiūt facē ecl. ut time nāli ordinate pt ipis supioz. cū eis supioribus finem attingunt t pfōnē. t cū omnib; observat gradum suū appetendo semp q. melius est. t ad illū finem cū quib; stat q. pōt. sc. me rationatiue melioꝝ m q̄b; p̄m suū gradum mentiue q. possimt. time est pax t cū quibusdā i vnitō minoz. cū vero est bellum guerra est i homine. s. me pces minoꝝ mundi t mala cosim t impedimt sese. i attangendo finem. s. ueritatem obi.

Sedm q. ille dues pt sunt una tuō ul' una rōnalis anima t radice hīt una nālem ordinatōm ad aliam uniendo ipām ei q. i accipiendo obm omīs aies cōmunit mutuo se uniendo ad attingēdū illud vnaquoq; sm rōnē suā. t hoc sic ē vnaq; melius t securius. fortius t uerius attingit obm suū q̄ aliqui alioz duoz quam possit facere per se solum. Ee aīe q̄n concordant equaliter attingendo. ut cum intellectu aliq; uerum attingit t uolumtas illud. ut bonum intellectum diligit. t memoria illud. ut durabile teneat t recordetur. t q̄tum de ūitate intellectꝰ attingit tm uolumtas diligit t tm memō recordatur. t nō plus. Nec uolumtas plus diligit q̄ de ūitate est p se illum hītem. nec una sine alia uult aliam. nec ab alia deprimi. sz equaliter t omnino cōcordant. Time sunt optime dispōte ad ueū bonū t diuturnū attingendum ue bene t diu. et tm sapientie. t plus possimt t attingunt plus t ueri. t meli. t alii rōe utentes ad unum finem t pfōnem quarentes.

Volūtas
Intellectus
Memō

Sed sm q. sunt distincte malitie loquendo de qualib; seipis. t seipis. t unaquaq; uult uel de sua libtate p seipam iuxta ḡdicionem suam ꝓpriam t sensualem non attendens rationabiliter agere cum alia sicut supra dem ē. sz una quaq; per se solum ad placitum suū uult agē q. facē pōt quelib; p libtatem que nāliē melior est. Ee tunc possit intellectus sic hīe ad attingendum obm unum — Voluntate plus supponēte de re q. scitiu attingit nec memō recordetur
— Vel intellectu discurrente ꝓpter uolumtatem t memoriam
— Vel memō plus repsentante obm q. uelit uolumtas ul' plus q. intellectꝰ intelligat t sic pōt una superare aliam per se agendo libere. q. quo contrarietas inter eas oritur. t separatio atq; fuga. Ee quia non sunt ad unum finem. sic debilitentur. t impediunt. i se. q. t sese. impedient ne hīe possint quietem in obiecto. Ee q̄q; accidit q. due simul concordant contra tertiam. t uincunt eam mala gratia sua seducētes illam ad accedendū illud q. ille due supando — Volumtas
— Memoria
tertium attingunt. ne quando — concordant aliquod obm magis diligendo t recordando q̄m intellectus attingit de bono tunc superant intellectum. tunc cogitat intellectꝰ illud obm attingē iuxta imperiū memorie t uolumtatis. cum ipe ratione sue libtatis se mouere possit. t mmis diligendo. et mmis recordando. t intellectus potest de sua libtate male uti contra se. seductus et violentia aliarum ipām ad suam concordantiam ul' cordella tahentium. t tunc omīs simul sunt decepte. q. quelibet erret t pecet. nec quemūt i uno fine p gordantiam naturalem sz violentiam. omnis n. violentia quiet ei corruptione ordinate t distinctione et mordinatione. et malo. — —

Sēm-notā

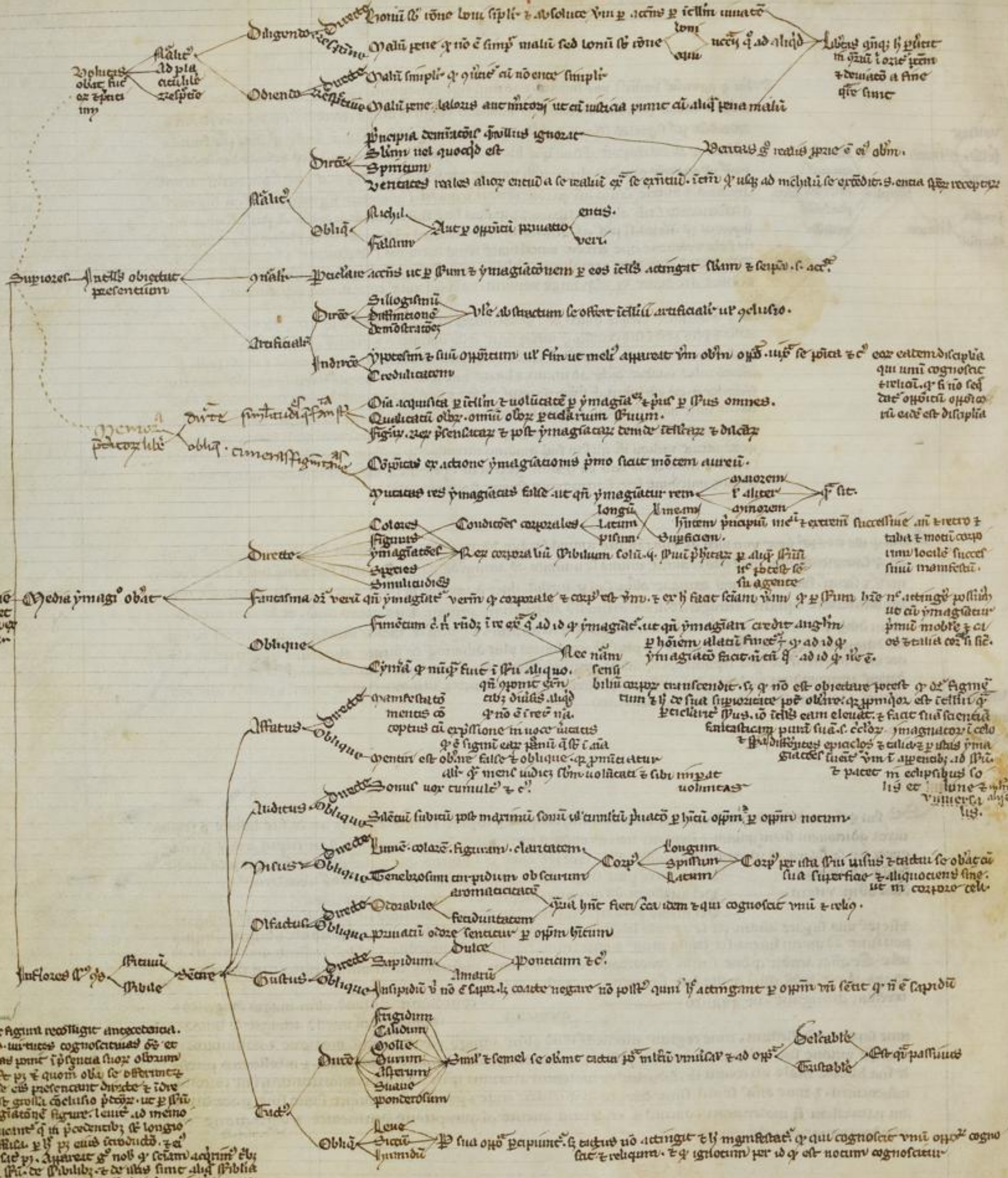

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Id qd pōt esse est suū.

Id aūt nō se nichil deest

Id q̄ aliq̄ esse nō potest

Id q̄ oīa ꝯprehendit et nullo ꝯprehendit

Id q̄ nō se nullo modo mutatur

Punctus īfinitatis vel absq; alio alieno

Id q̄ īsum nā nichil hē additū

Id qd oīa pcedit et nī se nō hūc pōt

Id q̄ nullo rō aī q̄ē est nec aī successione

Qd nō se ꝑ puncta

Qd nō se ꝑ ꝑte pure sī alio ꝯsidrē

Id aūt nō sup̄ esse potest.

Id aūt nō q̄ē ad nichil aūt nulla ē ꝯparatō p̄portio

Eminens sine medio

Qd nullo nō aūt nulle esse nocuū

Qd simplr actiue q̄ē ē de se esse actuū

Qd nullī aūt esse despectuū

Qd nulli alicui nec est ꝑniciē

Qd ab oī ꝯditione ē oīo elōgatū

Qd ab oī occasione est remotū

Cui nō resistē nec ī pdere pōt.

Qd auxilio alterius nō indigz

Qd cū q̄ēnsecō nō ꝑcipit ī nā

Cui esse nō pōt addi nec esse ab alio.

Id q̄ oīa spectat ꝑfia et ipse nō

Qd ꝑmo ꝑpalr se et de se hz īse sm ipū ꝯplemenā.

Qd simplr īcōdite regit et dñat et ab oī alio abstrahit.

Qd sine oīo simplr existit

Cui esse īfinitū simplr existit.

Qd est

Mundus — Omis actū omis esse ē actū q̄ nō dz ee finitū ex se ē fm q̄ fugit ipole et ee finite q̄ nō est occasiō n̄ actuum.

Defañ — Indigere aliq̄ ex se vel aliquo extrinseco

Contagens — Qd alie ee pōt vel q̄ ē in se finite cū ꝑpōte esse vero ad vel nō.

Finitum — Est q̄ē finitū īmutatū vltrā clausum

Mobile — Qd nanan pōt de se et de su natura

Extrinsecus — Qd sic se extendit vel existit ꝑ se nichil

Compositus — Terciū fm q̄ duōbz ee finitis

Priapismus — Qd postius ē naturalr et fm

Nouum — Qd aī q̄ē simul vel ī q̄ē ee incepit

Extensiū — Qd q̄ duōbz ee actualr ī se mutuo īadūatiue ē duplex vel mlr aplicatum

Submissiū — Qd hūi habile sb maiori nāli īclinatiōe dz ee.

Nessarium — Qd sm magr et mult duōbz respectū hūt

Vile — Qd aptū ē de se cadē ī vitio vel ītm ē vitiosū

Nocium — Qd aptum ē de se nocē ꝑ su defm vel ītā actu nociū

Iniquū — Qd sū pietate et iustitia q̄libet malū facit existit

Seruū — Qd ꝑ malefm nō p̄ se et actu volūtate libertas sed cogitur ligatum sub esse

Vnus ī ee duōbz.

Cōcretum — Qd q̄ sūl et actualr est unitum

Possibile — Id qd est possibile ee fit

Debilis — Qd vix existē pōt nec agē.

P aliud — Qd p aliud q̄libet agit

In alio — Id qd ī suis ꝯditiōbz existit ut ꝑtes ī toto ꝑtem vel locatum in loco.

De nō l. a. — Qd de nō l. de materia ꝑfecta ēntia vel est fm.

P se aliud — Qd nō ēst nec sīmis ipō q̄ existit et ad illū ordinat.

De bñ esse — Qd q̄ existit et p nulla nēcitate q̄ indigz ab eo cui ꝑt ēntiam solum.

Accessorius — Qd ꝑnapalr nō intendit nec bene existit

Passiuus — Id q̄ nō est aliqd quin sit ab alio passiue eductum.

Alicubi — Qd nec nēcio finitū ocz q̄ loceur detur et ꝯphendat ī aliquo vbi.

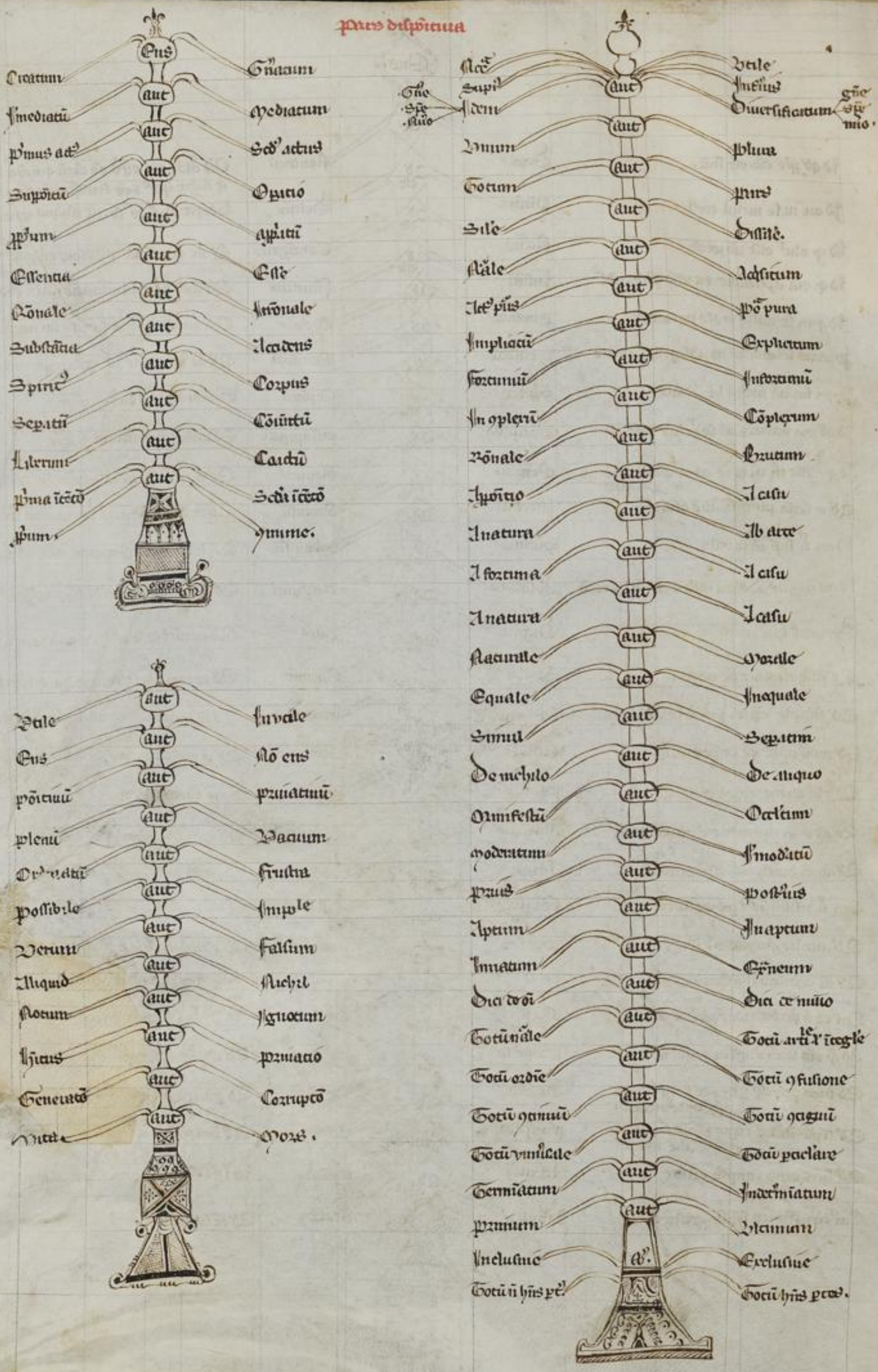
Ens
Creatum
Increatum
aut
Immediatū
Mediatum
aut
pⁱmus actⁿ
Scd'actus
aut
Suppōitāi
Opatio
aut
ꝑ̄pⁱum
ap̄pⁱtāi
aut
Essentia
Esse
aut
Nōnale
Innōnale
aut
Substātia
Accens
aut
Spūale
Corpus
aut
Sepatū
Cōiūctū
aut
Literum
Caractū
aut
pⁱma īcēcō
Scdā īcēcō
ꝑ̄pⁱum
ymme.
aut
Vale
Invale
aut
Ens
Nō ens
aut
pōitiuū
ꝑuatiuū
aut
pleū
Vacuum
aut
Ordinatū
Fictū
aut
possibile
simpⁱle
aut
Verum
Falsum
aut
Aliquid
Nichil
aut
Notum
Ignotum
aut
Ifinitus
ꝑuatio
aut
Geneatō
Coꝛruptō
aut
Vnū
Mozē.
Vere
Ineitus
Diuersificatum
Gne
Spē
Mio
aut
Vnum
Plura
aut
Totum
Pars
aut
Sile
Dissile.
aut
Male
Actuatum
aut
Ale pⁱs
Pō pura
aut
Implicatū
Explicatum
aut
Fortuitū
Inordinatū
aut
Inoplerū
Cōplexum
aut
Nōnale
Vnitum
aut
Appōito
Casu
aut
Anatum
Ab arte
aut
Afortuna
Casu
aut
Anatura
Casu
aut
Casuale
Voluntale
aut
Equale
Inequale
aut
Simul
Sepatim
aut
De melylo
De Aliquo
aut
Manifestū
Occultum
aut
Moderatum
Immoderatū
aut
ꝑus
Posꝑius
aut
Aptum
Inaptum
aut
Imeatum
Exneum
aut
Dicto oī
Dicto de nullo
aut
Totū nāle
Togā arta & integle
aut
Togā ordie
Totū ifusione
aut
Totū ganuū
Togā gaguū
aut
Totū vnitiue
Togā pacare
aut
Germātum
Inarmātum
aut
ꝑmium
Vltimum
Vnclusiue
Exclusiue
Totū ñ hñs pt̄.
Totū hñs pt̄.

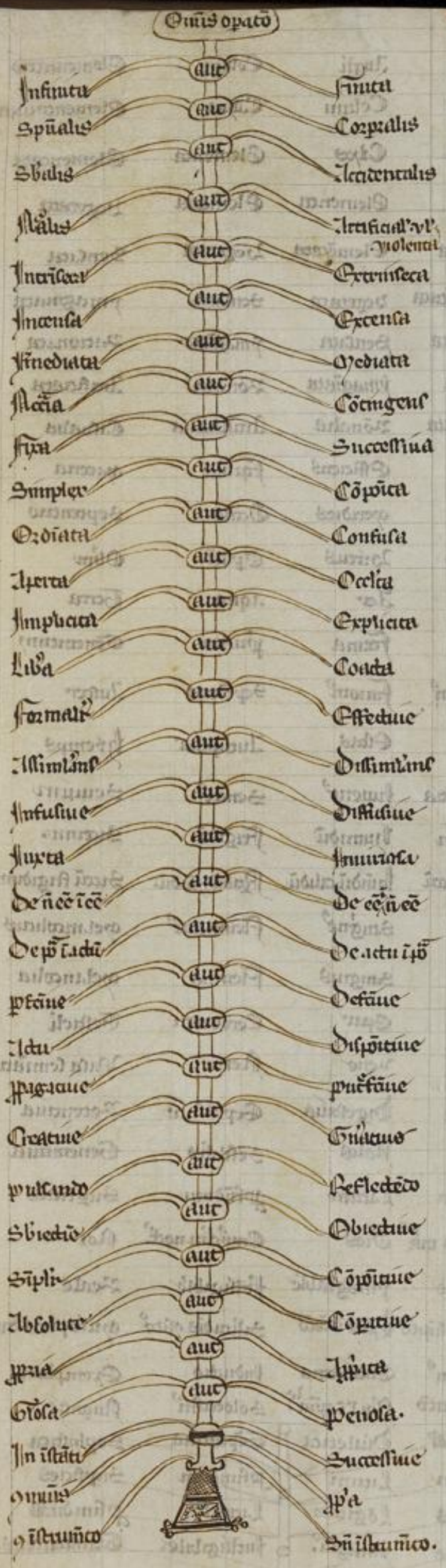

Cōphēdē.	Apphendē	Attingere
Deus.	Creatura	Opatio
Supnāle	Naturale	Artificiale
Suppōitī	Intus	Opatio
Necessariū	Idvel;	possibile
Essentia	Esse	Natura
Deus	Spūs	Corpus
agnens	agnbile	agntum
Angliam	Ecclam	Elementī
Ratio	ymagiatō	Sensus
ymagnatio	Sensatō	vegetatō
Sensitum	Vegetatiū	Elemētatū
Elementū	Elemētatī	Vegetatū
In actu	In fieri	In pōtia
agitatio	Alteratio	Transmutatō
agitatia	Forma	priuatio
alteratio	Trānsmutatō	Trānslatio
Albm	Nigrum	Nigrum
agitatia	forma	Cōpōitō
Omn'aq	Medīū	Omn'adq
Gnatio	pnatō	Corruptio
Grane	Respectiuū	Lene
Ame'ra cētro	Circa me'm	Ad cētrū l'ad me'm
agnum	Mediocre	Parum
Longum	Latum	profundum
Gillosum	plānum	Cōcauum
Frustra	Occasim	Vacuum
Supfluī	Tempatū	Omnimodī
Vcile	pplexum	Inutile
pētam	p'ses l'usūs.	Futurum
Eri	Hodie	Cras
Fui	Sum	Ero.

Vasselinū	Femininum	Neutrum	Deus	Angli	Celum	Elementatio
Actus	Habitus	Potentia	Angelu	Celum	Cahos	Elementariua
Actus	Potentia	Obiectum	Celum	Cahos	Elementa	Elementata
Intellis	Volmtas	memoria	Cahos	Elementa	Elemñtata	Vegetata
Intelligible	ymagiable	Sensibile	Elemēta	Elemēcata	Vegetata	Sentiata
Intelligible	Diligibile	Recordabile	Elemētata	Vegetata	Sentiata	ymaginata
Actiue	Obiectiue	Subiectiue	Vegetata	Sentiata	ymagiata	Rationata
Genus	Vbalemum	Species	Sentiata	ymagiata	Vonata	Artificiata
Genus	Species	Individuū	ymagiata	Vonalia	Artificialia	Casualia
Subiectū	Predicatum	Proprio	Finis	Efficiens	Forma	Materia
Instā filio di	Opa sapiētis	Meta	Quens	meridies	Occās	Septentrio
Maior proīo	medi tem	Minor proīo	Simplicia	Virtus	Operō	Orbis
Littera	Sillaba	Dictio	Ignis	Aer	Aqua	Terra
Sonus	Vox	Signō	Materia	Forma	Priuatio	Generatum
Esse	Intellie	Signe	Subsolin	Famon	Septētrio	Auster
Cōcepe mētes	Nomen ex specie	Signū nās	Ver	Estus	Autumnus	Hyemps
Docens	Doctrina	Discipl	Adolescētia	Iuuene	Senect	Senium
Supellatiuū	Cōpositiuū	Positiuū	Calidum	Humidū	Frigidū	Siccum
Prodēdi	Intelligēdi	Signu p cognit	Calidū siccū	Humidū calidū	Frigidū humidū	Siccū frigidum
Terminus	Proprio	Syllogism	Colere	Sanguine	Flematice	Melancholicus
Demōstrabile	Probabile	Sophistica	Colera	Sanguis	Flegma	Melancolia
Affirmatō	Dubitatō	Negatō	Cor	Epar	Cerebrum	Testiculi
Differentia	Concordātia	Cōtrarietas	Iuuene	Vene	Nervi	Vasa seminaria
Principium	medium	Finis	Actuctiā	Digestiua	Expulsiua	Retentiua
Equalitas	Equalitas	Equalitas	Vitalis	Nālis	Sēsibilis	Generatiua
Tuum	Bile	Ire	Longum	Latum	Profundum	Superficies
Circulatō	Englatō	Draglatō	Cupidin mā	Dies	Cupidin noct	Nox
Ordinate	Paulatime	Subito	Sensibile	ymagiable	Intelligible	Reale
Figuratiue	Figura	Figuratum	Proīonū supō	Exemplū inuentō	Silliadis ysidi	Aristophas distinctō
Syllogism	Entimema	Inductio	Exemplum			
Retorquetō	Similitudo	Solocismi	Negatiua			
Doctrinal	Dialectica	Septentrio	Sophistica			
Longum	Latum	Profundum	Superficies			
Punctus	Lōgitudo	Latitudo	Profundus			
Sensibile	ymagiā	Intelligibile	Transcendens			

Sbiā ꝑ. aīg q̄ angls ḡ acs. ⁊ ly ꝑ ſm̄ ymaginatiu artificiē elb.

Drma ſne de quoꝝ eologꝰ. dr̄ q̄ ĩtellꝰ duobꝫ mõis actigꝫ obm

Quocūq; ꝑ modū diſcurſiuū ḡ hꝫ ĩtellꝰ actigēdo. ſic ĩtellꝰ q̄ oſtdat ſmā ſuprīam ee magnā ĩmice ⁊ etnalē ⁊ ſic ꝑ oſequēs de diuina poēte ⁊ de aliꝫ actibꝰ dēs

Cū ulus ſex oīe ſibile actigit

Ex iſtos ſex nullū ē ſbile n̄ ꝑ ſe. ꝑ

Ex iſtis ḡuōcūq; aī ĩtellū ĩtellū aī eis actꝰ nāliꝫ ſ. ide ꝑ q̄ ĩtellꝰ actigit obm colozū tū motiūo ꝑm viſuū ad obm viſibile de hꝫ expiētiā hēm ſine ſtātia. ⁊ ſic de aliꝫ ſēſibꝰ de quoꝝ ſuo modo.

ꝑ ſſꝰ ſex

ꝑ ymaginū

Quia mosꝰ ĩtellīdi ĩtellꝰ.

Que ex ſilitudīe ſbui nō pōt ymaginari obm aī nō poſſit ee ipſe. ⁊ ꝑ hꝫ ĩtellꝰ aī ymaginā nō pōt actigere obm ſūple

dam
angln
ātm.

Que ē ꝑ vnū ꝑ ſe omnīs. aī ꝑōt q̄ ī abſcīa ſbui ⁊ ſenſui ī ſe reanꝫ ſbiā. ipā aūē eſt quīeta ĩſeri aī ſtrua. ſupi aī ĩtellectuū. ⁊ q̄ ĩtellīn magꝰ ꝑmaſ q̄ ſbas. aī ſic remouat ab ĩtellu aī ſit me ſ'm ⁊ ĩtellm magꝰ ꝑactu aī ĩtellū. ideo ĩtellꝰ eleuat aīm ſup ſ'm ad ymaginandū ymeritū ꝑ ꝑe eſt figmēdue monte aureū que nūq̄ fuit ne erit. ⁊ de hꝫ expiēnā hēm ⁊ nō eſt ſtātia

Vod ĩtellīdi hoīs.

ſſūlicer

ꝑ ſe

Cū ꝑōne ꝑ ſe noat diſtinctē ĩtellīe diſtinctū. ut aī dr̄ oīs hō eſt ſr̄. cognoſcat diſtinctum hoīem affirmando. ⁊ ſi dicat Oīe nāl eſt homo ĩtellꝰ ꝑ ſe mellīe ⁊ illa ꝑō eſt flā. ⁊ ꝑō ꝑ ſe oīdit ſe ee flam.

Sīlr aī ſta. Oīe agens agit ꝑ fine ꝑ ſe eſt ꝑ ḡtōnem. ⁊ ſic nāli ⁊ rōnalr cognoſcat ſe melligē. ⁊ melligentiam. et ſi illā negat cognoſcat ſe ignozantem ⁊ ei naturam ſuam

Cū ꝑticipatē memozie.

volimtatis

Sme q̄dꝫ nō poſſ hīe obm voletum memozatiū. ne ꝑ oīs ĩtellīn. ⁊ hꝫ é q̄ obligibile ſub eadī rōne ꝑtum ē uolūtia. ⁊ nō ĩtellīn. ⁊ durabile ſb rōne durādi ⁊ non ſub rōne ĩtelligēdi nec uolendi.

ꝑ ſe mellīe aī ſua nāli ſic ĩtelligere.

hē ſua nāli cōuenientia.

dicetur ĩtellīb agens

ĩtellectum

ꝑ ſtum eſt agens abſtrahendo ab obīb ĩtelligib q̄ ymagib ⁊ ei ꝑſtibꝫ ſpēb quas reponit ĩ ſua poſſibilitate ĩtellectu. ſ. ĩtellū poſſibilē

de ymmut abſtr ĩtellīe ĩtellecū.

ĩtelligibile de ĩtellīb poſſibilibꝰ

ꝑ ſtan ē patiens ĩ ſe recipiens ab exterīſecis ſpēb pegrinab aī quibꝫ fuit ſciām. de hꝫ ꝑuenit hē expiēnam ⁊ nō eſt mirandū vnīquiſq; hꝫ ſentit in ſe.

ꝑ placitum

Cum nāl artificialē faciendo ꝑpoſitū ꝑōnē ꝑ ꝑtū ſic repugnabil' vt nullam hēat ſtātiam. Ex ſi hē ſtātiā ꝑ ſtatum ĩtellīe aī oppōat ꝑpoſitū. que nulla hēbit mirandā. ⁊ aī nāle eſt ſibi. ⁊ artificiale ſit ſic fiēdū. q̄. ſic agendū fiat. ad placitū q̄ poteſt ꝑ ei' libtatē ⁊ debilitatē ⁊ ꝑ eius libtatem ⁊ rōne uolimtatis ⁊ memozie poēt ſimiſcendere ſe ipm ad rectitudinē ebi ⁊ ſe ipm ꝑ malitiam uertere de bnē ꝑ meli ⁊ ꝑfectius ⁊ ſic ꝑpetuari

Artificialis ꝑ ſtātiōnē ĩtellīe aī hīeu fidei ad deū dato obm q̄ ꝑ ſe ĩtellīe nō poſſ. nē ĩly nām ſuam ĩtellīdi amittere. ſ. ſuper nām ſuam actigere. aliē nō poſſ eſſe obm aſſimere. ⁊ dum ſic mellīt. ſi dicm ſibi oppōitum ſine hīeu fidei deſcendit. ⁊ ſi dcm ſibi ſmā hīeus oppōitus hīeu fidei. ⁊ hē diſcernat mar hītum ⁊ hīeum. ame aī hīeu ⁊ ꝑſuaſionalo ĩtellīe aī ꝑuenit motiūs remotis nēgīs ĩtellīe apiendo. ſuā ſm actigē negādo. uāli ad vm ſcīm dō. ſic dr̄ de fidelibꝰ aīe ſoꝝ fidei ſme. nd. n. oīo ĩtelligit. ⁊ diligit.

Potentia eſt id q̄ ſe hē ad obm ⁊ actum. Dicit aūē ut dm eſt a ꝑōtē. q̄ ue ſic ꝑ eſt ĩ homine illud ꝑ q̄d ꝑōt obm ſuū acquirē ꝑtum vl' appropriatū ĩ q̄ genezlis eſt. ⁊ ꝑ plurēs ꝑotias diuiſas. adeo una vniuerſlis ꝑ ſe ꝑōt hēe ad plura obīa ⁊ diuſa. hec ꝑſideratio ſecundum ꝑtenſicatem ⁊ hoīs ꝑpōnē ſume. Nō ad quīa obīa ſe hīe diuſimode. Et hꝫ eſt aī hō ꝑ incenſicatem aliaꝝ de ꝑotiaꝝ meīs operat ad actingendū aliq̄d obm ꝓportionatū ĩtellīe illi ꝑōt. vñ ꝑ ꝑm nobiliozem actigit nobīe obm ⁊ alcum. ⁊ ꝑ ĩferiozes actingit obīa mferiora ⁊ mm digna. ꝑ q̄d ꝑs q̄ ꝑō nobil' ſe hē determinate nāle ⁊ ꝑue finalie. ⁊ ꝑtāne ad obm alcum ⁊ nobile. ⁊ ad illud eſt naturaliter ordinata. Vñ ⁊ ſi ſe hēat ꝑō nobilis ad obm mmus nobile. hꝫ eſt ꝑ accīns. ⁊ ꝑ ꝑm ſibi alunde appetitum ĩferiozem. ꝑ ꝓpōnem ⁊ ꝓportionem q̄m ſuprior faciat in ſuo nobili. q̄ quādō ꝓportiōata mouent. ſ. ſuo ꝑrio ⁊ nāli rōnabili. ſ. ſpēm ſuam ꝓportiōatim ꝓtrahit ſe extendendo ⁊ ꝓponendo eam illis rebꝰ. ut in vno ſme ꝑ quē ſime aggregate vnum ꝓportionāle nāle faciant. Et rō m hꝫ eſt manifeſt. q̄ ꝑ ſuprioza requiunt nāli ad hꝫ q̄ diuine poſſint poſſiſtiozes. hꝫ ē q̄ tanta eſt ſmilitudo ⁊ ꝑpinquitas ⁊ homogeneitas materie ĩtellꝰ alicui' ꝑ. q̄ forma eiuſdem ēnae ſtrictā ꝓportiōē ſuam ꝑtam materiam n̄ reſiſtere rōne ejꝰdē materie ſecum vnite ⁊ actuate. ut ꝑ quoꝝ ymaginatiua unit de materia ſbilium. ⁊ ſbā ſbilis unit de materia ngetatiue. ⁊ ngetatiua de ĩſiozibꝰ elementis. Et ſic ab extrīs ſcat elementalis ⁊ ꝑtas ſubtilis motiua ꝑm accīnalem ut ei ĩſtrumētū aī quo ꝑ obm actingit ſic ꝑ ignis que eſt calefactiua agīs actingit ꝙ calefiat.

Actū ſcē ꝑtis ad opōnē.

Obm eſt quies ꝑ. que illud appetit uel deſiderat. Obm illud duplex eſt. ꝑtum ſcālr ⁊ appropriatum. Obm ꝑtum eſt illud q̄ eſt de eēn illi' cui' ē ꝑō ſuel. ⁊ eſt paſſiuū illi ꝑ. que ſe hē ad eum. ſic fōr ſe hꝫ ad ſuam ꝑtam materiā aī ſme vni' eēnae ⁊ nature. Obm appatū ē p accīns. ⁊ eſt illud ḡnēum ꝑmiquū de quo unit ꝑtm p ꝓportionem q̄ntā m ꝑtum. ſicut lumen unit de oleo. p q̄d ꝑs q̄ ꝑtm appetit ipfectum ut diuinū appatū. ut ꝑ quoꝝ poſſit aī ſuo ꝑrio ⁊ ſe hēre ad illud. Stli ꝓſidentie obīa. ut ſubtilia. ⁊ ue accīntalia. Et ſubtilia obīa ſunt obīa ꝑtia que durāt. Et accīntalia ſe obīa appatū. ut ꝑ quoꝝ poſſe ĩ ſbilibꝰ obīb. Et accīntalia ſunt iſtrumēta ꝑ. ⁊ ſm q̄ ꝑ appetit plus obm rōne maioris ſimis ⁊ melioris ſunt ac cidentalia maiora ⁊ digniora. ut puta cam appetit ꝑ facē lomū. faciendo hoſpitale ul' eccliam ꝑ amoꝝ dei. ⁊ ſi appetit comedere ꝑ luxuriam. Si nō eſſet obm appropriatum ꝑō ſe hē nō poſſ ad ſuū ꝑtm obm. q̄m nō hēret aī quo ipm acciperet. q̄ eſt ꝑe ipfectū. ⁊ ei ꝙnctum ſic melius ĩtellīe nō poſſ ſuam melligibilitatem ⁊ ĩtellectualitatem. ſine ḡtuncis melligibilitatibꝰ ſme quib hīeum ſcē hīe nō poſſ. Idem n. ē de fōr que actū ſuū ĩ ſuel ꝑa m hūe nō pōt abſq; uuammē aliaꝝ fōrum ⁊ materiaꝝ. ſicut lumen ni lampade unit de oleo. ſic obm ꝑtm unit de appropriato ⁊ de eo aſſimit mirmencam. ⁊ appetitum nām. ⁊ cū deſinat obm appropriatum ꝑtm deſinat ꝑtenā. q̄m non hē aī quo poſſit ipm ꝓſeruare ⁊ recinere. Idcirco ſm q̄ obīa accīntalia uādunt ⁊ nemīē durant ſālia videl ad' illorum cmplū pōt ee ad videdū de mozte ⁊ uita.

Actus eſt opatio. q̄ erit de ꝑ ⁊ olb. ⁊ ad' eſt id q̄d eſt ⁊ nō ē ĩ ꝑ. ⁊ de hꝫ actu n̄ de ꝑ que uenit in actu ut dictum eſt ſ. non loquimur. ſ. actum qui eſt in ꝑ ⁊ olb egrediens. quem ulm diſſimiuum. Actum ut dm eſt de olb duobꝫ modis ĩtelligim' ſcil. actum ꝑtum ⁊ actum appropriatum. Actus ꝑtus eſt ille qui eſt nuda ꝑ. ut prius ſi figura hominis. ⁊ ſi figura ymaginis. ꝙ ꝑtenās potentiar hoīs eſt pacefm. ſm q̄ ſunt vnius eēntie ⁊ nature. Actus appropriatus eſt ille qui eſt p accīns ſic ad' acquiſit' ĩtellīe ex potentiis ſi ſenſibꝰ. Et ſili eſt actus ſalubris ⁊ ad' accīntalis. ſic ignis qui eſt actus ignis ſālis. ⁊ calefactiū accīntalis. Ad ꝑtus ⁊ ſālis. ſic ignis qui eſt actus ignis ⁊ eſt de eēn illi'. ⁊ generatiue q̄d eſt de eēn generantis ⁊ de eēn ſi. de qua eſt generatus. Et ad appatus eſt accīntalis. ⁊ hꝫ eſt q̄ cauſat ſi aliena ſpeciem ut aliam ſcalem ſālem ignis que cum ſuo calore aquam calefacit. ⁊ ſcriptor qui cū ſua penna ſuam formam ſcribit. Actus ſālis ⁊ ꝑtus durat p accīntales ⁊ appatos. ſicut ſi arbor que fructum generat. cuius generatiue durat cum vegetatiue. ⁊ ſicut flamma ignis que eſt actus ignis qui durat cum actu quem habet ſi cumburendo ligna. Et ſic flamma durat cum calefacere. ⁊ cum motiū. ⁊ cum aliis actibus qui ſunt de ſine conditionibus. Omnis actus diffinitur p diffinitionem antecedentem eſt fieri. qui ſi nō eēt ſi fieri non eēt. non eēt. ⁊ ſi ceſſaret deficeret. ſicut flamma ignis que ſtā eſt. ⁊ ſi fieri eſt. quia cumburendo durat ⁊ eſt.

Difficultas intelligendi. Quę causę.

Ex pte cuiusdam siue genus. vel pcedit pte et a genere.

Ex pte obi. et hꝫ aut

Ex pte defectus rationis. obiecti. vñ in se possit obiecte. et hoc aut

Propę excessū ut' emīnentiā ut' excellentiā siue cui sic est ipsum. p̄ma p̄nap. q̄ nō pt apphendi p sensū simum.

Aut pt excessum genus sphe. rei obiectare et intellectui humano. opinio. sic est implicatus intellectus separatus. angelor. quę. sphatus quę dic nam cognitę humanam. vñ sic se hꝫ oculus noctue ad lumen solis. et onse q̄ recipient. aliquo est p modū recipientis. ñ in recipo.

Aut q̄ sęp plus ē siue obiecti. q̄ intellꝫ possit hominę. et pl' semp remanz de re. q̄ scit. et oio q̄ de eo possim' attingę. vñ q̄uis sciam. aut scire possim'. minima pars ē eor. q̄ ignoram' ut' scim' solū in attingam' et ratiocinatiōn vñ lapis nō ē intellig. q̄ lapidis.

Propę nimietę siue exīte rei. q̄ nō hꝫ vim se possit obiare vt' offendere pcussū. et p magnitudinē. nę sibi intellig. sili. sic est lucem ad vsū simplex. p. m. p. p. pnia. q̄ nec nę est pcta. q̄ tacta. hñdū tenue. et talia q̄ apphendi. p sua ꝑua. p sues effus. sic p̄ncia. p hiatū. et c.

Propę unitatem siue exīte q̄ ē in eodem motu. et in eadē situatiōe. eo q̄ nūq̄ eodem statu pmanet. q̄ oino mutatur. et si in nę apphendatur. statim aliud est mutatū. et alia dispone. ut' ē alio actu magis p̄fō ut' corrupto

Aut p̄ cui hbitatem. Intellig. vemē. volunt. nō aliq̄ istaz in sua cęlestia appetunt. aliam supare. cogendo. q̄ nō vult. ut' pl' diligę obiectū. q̄m intellig. possit in eo attingę. do vo bono. et uoluntate memo. pl' recolit. et bono cui uoluit. et sepi. q̄ intellig. p̄ni. vt' meminit in olym. et ē cogitat intellig. attingę sim ut vm ut' ipsum uolū tatis. et memo. et cupiunt tum. et sic unaq̄ tuto. tm in olympiade. rei in sua virtute remanz. nec p̄ nim affirmare ut' negare melius mutetur in ea. et ad q̄ res est ut' nō. est intellig. q̄ sic. aut falsus.

Aut p̄ vehemētem vmonem q̄m hꝫ intellig. ut' aīa in extremis hoīe. ad theorias p̄cepta sibi corporeis. q̄ spū. imaginationē. q̄n magis eis cum descendit. et operationibz eaz̄m acquiescendo assumendo que attingit. et ultra. nec sup. attendit. nec ad se reuertitur. sed ipsum dimittit. et circa. et c.

Aut q̄ nō vanabilis. et rei pmanētia ut' q̄ res est. et nullo mutatur.

Aut nō mm' est. q̄ obiu. et non potest. q̄ plus est. ea. recipere. mse

Aut nō q̄litas est. et obiu simplex. et vlē sua nām nō cognoscat nec ex.

Aut p̄ ignorōnē sue exīte. et sue actionis. q̄ eā sua exīntia ut' ēntia nō quantam. ad sua actio sic accid. q̄ alie. et angelis quibz ad. offert. eā sua ēntia. imo magis q̄ sbātia attingit. nos nō mediante accidente.

Aut q̄ intellect. vir aut unus. pt separi a sensatis. medlicem. et opę sensatis speculari. et hoc utile. impedit medlicem q̄n opę intellig. p̄ si deuare. et intellectualia pu. ra. putat esse.

Ex pte potentie a.

In pę intelligibilibz. Deo. intelligentiis. alia rationalibus. mentibus. sphis. etc. Quia in omnibz talibz. imaginatur ut corporalia. et nō denudat. et a dictionis.

Phantasia que in sphilia sunt intelligentias. et primam etiam. et magis. et sibam. denudato a phantasmatibz corporeis. et sphilibz. et tempus. et motum. et c.

Imaginatiue

Ex sensibz obiis. Et sensibz visus. q̄ grave. grave descendit. in habet obstaculum. ut tremens. imaginat. q̄. si terra esset perforata. q̄ grave ibi pectum descenderet. grave. usq̄ ad celum oppositum. de rone eius non est. q̄ grave. quiescat in medio sine remanente obstaculo. et sic de antipode. ut sibi. p̄mi scire. q̄d est descendere. p̄ue. uel ascendere.

Componit et cōpositas que nunq̄ fuerunt. ut sibi. et hꝫ transcendit. p̄cedentes sensus. que cum eis. sed. ab intellectu. p̄cipit intellig. supra eum est ipse. et q̄n credit. et plus q̄ sibi deficit. et tunc est falsus. quod accidit impossibile. q̄ naturam sui. et melioratiōnē eius naturalē. de eius p̄fectae est negare impossibile ut' falsum. et c. et c.

Ex pte instrumenti.

Sensus p̄cipit. nō de quibz de. q̄ nō decipiuntur circa p̄ia obiecta. quę p̄ de. q̄ nō est negandum. id q̄d. ipparet. ad sensum.

Sed nō.

Impedit. p̄ aliquas cias. de nō hñt cognoscē. ut. ad ea. ob. p̄mittat. ut cause. sic impossibiles.

Et hꝫ aut

Natiuum. Aut. Acquisitum. Coactus. Organum.

Propę mala dispōnem

Quia q̄ vt' negat. ut' affirmat. et q̄ scit. et negat. q̄ nescit. nō cognoscit.

Propę remotionē. unitā obiu. a sensu visus.

Propę minui approximatiōnē obiu. et organi. visus

Quia medium impedit obscurum. ut' occupatum visus

Quia obiu est tenebrosum. ut' obscurum. nō luadū visus

Quia organū disgregatū huic. nimio circundatum. visus

Quia mal' lumen obfuscat. min' lumē obiu. visus

Propę uenerum dulcorem. q̄m odoris ut' sonum. ab organis

Quia excellens sphle corrupit sphm. p. organū. Et excellēs intellig. aut intellm.

Deludit

Demon. Mimice. Vocales.

In duobz cucullis. ligneis. in baculo

In aliquo ligno. tremulante. violente

In loco suspenso sine ligatione. ubi. baculi. ad q̄ suspendit. potius

De descensu. aque. elapsedre. et eius retentione

De ascensu. aque. in fiala.

Visus. De duplo affectu. ei. credit. unde. de una re. duas ut' ppter. alias

De ymagine speculi. de loco. ubi. ut' credit eam videre. in oculo. et genere.

De coloribz. pridie. cristalli. et aque. in vase. vitreo. in oppico. radios. solis

Ei cura lumen candele. videt halonem. ut' pridem.

De coloribz. vini. ignis. albo. mensa. et alio remissi. et in mixtis. aliis

Gustus. De loleo. pico. ut' duobz. digitis. cruciatis. iudicat. tactu. de uno duos esse.

Auditus. Credere q̄ sic. aut ut' mihi. ut' homo figure. aue. ut' pueri. in archon filii. decipitur.

Gustus. Olfactus. nō deludunt sicut ꝑdā sensus. Gustus egri. Olfactus egri.

Ide numero — Bonitas, Magnitudo, Sapientia, Potestas — Deus ut bñdict' ptm ptagm omñ aliorum temperatem istorum non potest sm suam naturam ĩcelligi recipe. qz ĩ se z ĩ omi creato sñ dulse cõtrario sõ dr ille esse realr diuerse.

Differeñ sola ptm nos z natõnẽ mãm. q z realr mostra nõ idem in deo in nob realiter diuersa.

Attributorum

Malum cẽndi — Bonum — Accidentale

Principia cãor — Contrie, Magnitudo, Dimicio, Potestas — Effectus z similiudines creator q nullo m possit recipe cõm ifluentiã cause nc ei pfectõnẽ. nc ei ĩfinitẽ idẽpetatem. Sz cõsili differenie ad iuuẽ ĩ quoz cito. qz ĩcelligẽs cito pterõr ĩcãtor idẽpetatẽ nãle neqz attigẽ eã nõ possit recipe alr q sm modũ naturalem suum. z m hz effectu cadime acc.

Creatur ul' cãtor

Substãcia, Forma, Materia — Ee alia q ad istas quinẽ immedie ul' mediate sicẽ quecũq putaẽ accñtia z opõsitas genẽacõ ĩ aẽz cadit magna difficultas ut sit pter experiẽ oĩaũ difficultas

Ydiopiox icelligẽs — Essendi, Intelligẽdi — Eade sm q3 simplr sapiẽs sola rõne differt.

Voces ul' dõmis. q dulsmode inuenie ad signand ul' ostruẽ ul' ĩ ipõitõne diuersificatur ue cã ad placitũ auctorẽs modum significandi diuersificãt. Et hoc

- ympe dicendo
- Equiuoce loquendo
- Synomime
- Dulsmode exp'do
- Anagogice
- Ptarologice
- Analogice
- Anchonomastice
- Promice
- Inuctatice
- Paralipce
- Mystice
- Accñtalr
- Et q3 uocat ñ sñt eed. ap' oy
- Et q3 ñ cadũt a sñs sigẽs.

Ampliorez z ĩ ee experiẽ — Entis realis z rationis — Entis nõmis simplicis.

Artificialiũ — Significata uocis dũ ignorantur nec est disputacõ ad nomẽ nec q3 malo icelligi z tales ignorantes significata uerboꝝ de facili paralogizamur.

Aut ee pter mediorum icelligi. q3 p — Ee pter.

Cõplexoz q3 sñt mistrum — Vocũ — ex uicemẽdi

Propõitio dyalectica q3 negat ee affirmata medio nõ nãle q3 ad utrãq3 ptem argumẽ

Ee nescit quam ptem eligat z remanz optimo q3 non hñt modũ nãle. nec necm qui uere illuminat icellim.

Sillogism? — Dyalectice plabil' ul' apparentibz ĩ cui' cõclusione nulla est determinata veritas sed dubium)

Sophistice odinant per fallacias — In dictione, Ex dictõe — Ex quibz tapie icelligẽs maxie cũ ignorat significatiua dictoz

Modor melligendi.

Quia attingit p spẽm rei z nõ rem ĩ sñalibz z ymaginablibz lap nõ est ĩ mellm

Quia cũ ẽmatismatibz cõlibz z sñtibz icelligalia simplr attingit icelligẽtem oz ẽmatismata spellũt a diuinã mellect

Quia nõ tadit ad rem nec res uenit ad eam.

Quia sm sui modũ nãlẽ recipiẽdi attingit q3 facte

Quia sñ uera oĩa sm sui modũ cẽndi ĩ se que in nob z in icellim nõ sñt falsa p mam nãlem modũ icelligendi. ut pũ visum est. icellẽs considerant ad icelligendũ vmaterem dignitatũ deꝝ ul' eius ĩfinitatem. ul' eius simplicitatem p mam affirmare ul' negare z q

Quia falsa sunt sm modũ cẽndi ĩ se que vera sunt in nob sm quos deum ecnum. z si ostenderemus deum fuisse. z futurũ esse. sim eẽt z est q3 successione qñs nõ hñt modum cẽndi aliqualem q recipiẽt ĩ a ĩ ẽ sm modũ recipientis. z nõ ut recepte.

Artificialem aut — Prope modũ significandi. ut cũ dicim' petitũ mehil pñtio hec noĩa nõ significant aliqd nc aliqd respondet ĩ re ex quã sed q3 noĩa significant p modũ subi' partes ars p vsum sic loquendi. vt q3 de rebz pñtibus significatuz scire aliqd nõ possem'. alie recipiẽt obiu. qñq3 non sm modum suum. z sm modum recipientiũ nãlem nõ p aut

Prope memorabilem modum loquendi cum uolum' p. loqm scire de statu ante creationem mundi. cum dicim' antequ esset mund' creatus illud ante. si referatur ante mund' eẽt mehil penitus significat. sz quia uocẽs non cadunt a sñs significatus. nc aliter in eo casu loqui possumus. nõ ptmittit ars sic loqui. qm ea emanare non possunt' nec intelligere alr.

Prope' voluntariũ modum. valem magis sic q3 pter ad examinandum magis sententiam ut cum loquentes attribuimus pter q3 mehi veri. cum dicimus ĩtellectus intelligit qui est pars hominis. z certum est q homo intelligit. z sic dicimus. ut uehementius examinamus. homo p sui ptem qui est intellect icelligit. z nõ possz p aliam ptem aliquam sin' nc sine ista qñq3 z attribuim' alteri. ad q est finem alteri. e dicim' recordari intellectu z si non intendit icelligẽ qr sustinet f.

Cumq; g̃ nãli cor hõie ipedimẽta tells. Sicut carpentator domũ nãlit facẽ nõ potẽ sine arte & sine instrumẽtis quemẽtibz ad faciãdũ sic nec tells sñi artẽ & instrumẽtis artisẽ ad finẽ ordinatis vera de se facilit certe nõ potẽ attingere.

Artificialit g̃ se dirt ordinare melly volens arte inestigare & vno

Quo ad nolumtãm ut sit electiuus. & hñ ire & equalit me volũtat & memor pñs. aliquũ qñ accipit mag̃ ptẽ memor
ꝙ volũtat vl eq̃. aut libiginc se eis tenebrat se & obfuscare. & ad credulitatẽ se melmat. vl ad ignorantiam vl adoptiam

Quo ad seipm ut sit unestigatiuus. se & dz regulare tells rate & p lumen ordinatẽ & rectum ut ꝑ illũet se p̃ pñs
fenores ptes lares. visus. s. p colorem. audit⁹ p sonum & c̃. ymaginatio illũet se ex similitudinibz eratũ cõtinuũ
obiectando ea pñt que fuerunt in sñs ptes lar. & non mutet ne deelmet.

Melly simlr illuminet se ex similitudibz hom magn & c̃. obiectando. & p̃ pñs illũet suũ tells de hõibz. quas posse nõ
suo melligi. ex sic tells põit de sibilibz ymaginabilibz ẽ rect & ordinat ad vm telligendum

Mo m quo ad se ipm

Cuendo tñ q nõ decipiatur p ea. qz qñ non recipit lumen sp̃uũ aut ymag & rectum lumen usq; ad suũ tells le est
obfuscatus obumbratus seu ad ignorantiam dispõens. qz sic nãli micllit homo aliq. & qñ artificialit ꝙsiderat opm
sentit se m oppositũ sinealticum figmentemeum & ĩ falsitate põtem. & a nãli pmenia plongatũ. Cũ sua nã pria
sic mellit. p se semp nãli & artificialit dz recurrere ad suũ pzũ actum. & magis sibi ipi hrere. g̃ actibz alienarum
potentiarũ semper sibi p
rim̃ exter

Cũ ypocrisi via ascendere pẽ cõsiderando oppositum ypocrisis

Cũ adiutorio vo & memor ascendere ad obm volitũ memoratũ sine quibz nõ potẽ

Mo m quo ad memoratũ. ut sit ꝙseruatiuus acceptorum & recordetur ꝙseruat tsm ꝙditiones memor pñtes ĩsignitas de acctibz pñ-
ritime rationalis se munitat & recte ordinet.

Breuit g̃ recordetur tells q. omis potentie sunt in extenso & sibi inuicem practicant. & ni licentiare earum nullam hñt practicationem. ideo mextenso.
superiores aguntur de inferiorib⁹. inferiores uero de superioribz. nequaq̃. nec mextenso. Ideo gengrie q. melly qui est superior attingit que inferiores. tam
gunt. & ipas & quicq; in eis est & attingit semetipm reflectendo sui intellectum agere. sup seipm attingens. seipm aliter ignoraret sui esse & seipm q. non
possunt de se inferiores. & inferiores ipm non attingunt nec cognoscunt nec q. est ipm nec in eum quicq; agunt & ordine naturali. licet ei aliquid admi
nistrent. nõ. n. est spũale
nec id q. est intelligibile de
cognitione nec de ptẽ co
gnitionis sp̃uũ. & ymagina
tionis. q sp̃ nõ cognoscit
n acutia sibilia & ymagi
nalia. & sig̃ hñ nõ ascendit.
excessũ g̃ istaz pot & gra
nõ cũ sit nãle est inãifest.
quare adiutat tells aut p
um est tellig. qñ cũ sp̃u p
ta vadit ad obm sensatũ

Qz

Quam attingit p sñm ni olf. & de olf colorem s. & figurum nec plus

Cui attingit p ymaginationẽ eodem & de eo & ultra q. conuexum corpis coloratum figuratum

Et quatenus attingit tells p ymaginationẽ eundem attingit tells ĩ eodem & de eo & vlt. q. sñm & sñm.

Et quemadmodũ attingit tells ĩ olf pdõ sibili ymaginabili telligibili eundem est ĩ eo est & uacua ut plus. q si
nõ esset sic impossibile esset q uolumtas posset supponere ulle mollectum. & sic nec esset fides nec opmo. & aliud pt
est & reale q̃ melius ĩ rerum natura q̃ineñ hñt plus de entitate & uentate realiũ q̃tum similando
plus est & plus hñt de esse reale q̃ sua similitudo ut pictura pẽ de homine uiuo & vero. & similitudine
enis que appt ĩ speculo. ut que appt p speculum. Nec distantia rerũ & dãa real est maxima ĩ qua nulla ẽ proportio. & fere differt sicut infinitum a finito. Grandendit
g̃ intro & recordetur de primapijs veris & obus. & practicabz eorum de quibz. s. tellualibz talibz. ymaginatio mebil cognoscit vñ nescit ymaginatio q. est a
scendere nec descendere. liez ymaginetur motũ sursũ & deorsum. & q. melly scit. q. ascendere est recedere a medio ut a centro & tendere ut accedere ad extrinsecum
tam sursum. & descendere ecõ. Nec q. ymaginatio nõ cognoscit metas illas. dicit ymaginatio. q. si tota terra eet perforata q. grauis descenderet
usq; ad celum oppositum genitrici. eo q. uidit sensualiter gemmę. lapidem descendere quousq; inueniat obstaculum durum. Ideo credit q. si eet vacuũ sine obstaculo
q. semp descenderet lapis & caderet ultra cum spissitudine ẽte & semp usq; ad celum oppm. Sz melly attingit q. centrũ est in medio terre. & q. de natura grauis
est mouere ad c. & ibi quiescere. q. si ultra transiret nõ ee descendere. sz eet ascendere. q. qñ graue elongatur a centro ascendit. q. credit ymaginatio intime
do ymaginationem ĩmam. unde q. homo eet in oppositũ pte terre ubi eet perforata & ibi proiceret lapidem eundem ut aliud descenderet eo modo q. licet in pte op
posita ubi primus fuerat. Adhuc g̃ secundũ tells sibi ipi pot. q̃ ymaginationi. que simulatum similia corpa ut figmenta que nũq̃ fuit in sñs. et
si memoria q nũq̃ fuerit ĩ re natura presentat tellitu & requirentur ad suam primam nam ĩ sua intentionẽ. ut pim est uere tellit. & si cogitem ab ymagina
tione. ut ex sensu ad accidit quotidiem tm cogit seipm time ei principijs uerissimis. & manifeste uerentis. cum mopleris. q̃ opleris. & cum regulis artificia
libz. De ordine. & nõ negat pp sñs. nec pp ymaginationes fallaces ĩ practicis uerbis. & dimittit. apparentes. q. tñ de uerite nõ hñt sicut exactes. & ut adhuc
magis. ipigetur modus naturalis apprehensiuus rõnis. ut tells reflectendo id de mãdicis. sz alii. & addendo diem. q. uerbo uel rationalis anima ostenditur est

ut pictura ut
figura hominis

Ex pmquo

Rationalitas tang̃ ex forma pmaneat

Rõnabilis pmquo tang̃ ex materia pmissa
ĩqua. s. materia pmqua cũ ipa rõne
nationali agat hz necessario si materia remota q̃ inest ĩ aide

Est autem hec remota materia duplex

Prima intensa & est sensatum ymaginatum. q. ipm rationatum ĩ suo pzo rõ
nabili esse ex rationatum induens illud de suo pzo rationabili ita q. ipm
rationabile remotum. & rationabile pmquũ cum suo rationato pmanere
hanc p eorum sñm humanum unus homo.

Sed materia remota quia extensa sunt similitudines obi ipi primae rationis per
omnes demonstrationis sues acquisitae. & sic attingens intellectus modum existendi
& agendi rationis capitur ubum rationis de similitudinibz extensis non ra
tionatis. & de similitudinibz rerum rationatis loco formae. ita q. unus est motus et unum genitum mate- has et
illas habet
materiam &
istud ubi
nibus spe
cierum
quarum

Prima est ubum rationatum sensatum. q. po rõnalis p sibilem potentiam constituit

Secũ uero est ubum rationatum ymaginatum. q. qñ rõnal po p ymaginatiuã pñm ostendit

Terti sñs est ubum rationatum non sensatum nec ymaginatum. q. qñ sola rõnal p̃uenit sine sñ sñm & ymaginẽ accipit

Uisq quomodo intellectus agredi⁹ obm. sensibile ymaginabile aīa suis mferioribus potentias qritate ꝓcedit sīm cassiodorū eo q̄ isqua
dicer attingit ꝑ illas vnā id⁹ obm & q̄ una accipit. alia negat. dico de mferioribus sensus negat illud plus q̄ attingit ymaginatio
supra se. & ymaginatio negat illud plus q̄ est nr obꝫ q̄ intellⁱ attingit supra ymaginationē. ꝫ nō ē eq⁹. intellⁱ nō negat q̄ affirmat
nec ymaginatio. nec ymaginatio negat q̄ attingit sensus. imo istorum est q̄ superiores agunt & attingunt inferiores & sup. mes ꝫ
nō eq⁹. nec attingunt nec m eas agunt quia potestas eor limitata est. sm gradum sue qualitatis vel q̄ nō ꝓt ascendere q̄ndo nr agendo.
Et iste est modus quom intellⁱ ꝓt & debz agere ceteris paribus si aliquando ꝙ sili. dz intellⁱ se accidentaliter in potentias superiores
attingens. g⁹ modificādi
eas & eor modū agendi in
obꝫ attingit ideꝫ q̄ ꝓ rō
nātura vl' vol'. ita i tres ꝓt
cōiles & plures ē distincta.

- intellectu
- Voluntate
- memoria

→ Quaz quelz est constitutā de sua forma & ma

cerā ꝑ quā ea remota quemadmodū & suum totum. ut ui
sum est supra
Et q̄n ita est
q. dū ista tua ꝓ
tenere

- voluntas
- intellⁱ
- memoria

→ cōmuniter ad obꝫ q̄cunq; agere q̄ingit q̄q. q

Aliqd obꝫ est magis ꝓportionabile voluntati diligē
do q̄m reliqua duabz ꝓ
cipe. ut q̄n obm ē magis
diligibile. q̄ intelligibile nr recorda
bile sic ifinita dei bonitas
vl' odibile magis sic infinita
malicia.

Aliud magis intelligibile q̄ anima
vl' rem ut ē ꝑ se obm q̄
nō est ꝑ se obm volūtati nr me
morie. sic ē vita ꝑ se obm ꝓpter
se notū. l' gelusio de mosse ꝓpter

Aliud magis memorabile q̄ intelligibile vl'
amabile vt ē aīa ꝙ hystoriā am
mee ꝓpter salutē. & delectabilē
l' sci aīam sculptile ꝓpter scipm
& talia q̄ nō ē ꝑ se obm intellⁱ nec
voluntati.

Aliud vo obm equaliter se

- Primum dz esse ubiq; tam sc de deo veritas ꝓ quam equaliter ē possibile
- Secundum misericordiam & artem
- Tertium sic quentis recordatio nis
- Quartum vero ne dictorum.

offert intellectui memorie & voluntati ut deus q̄n equaliter se offert omnibz potentijs. q̄tum est de se. et ut cō
clusiones vere acquisite artificialiter & ordinate ꝑ artem ut pote clare sim eclipsis. & talia que anima naturaliter clare
desiderat. ad q̄s ꝓpe regulate ordinate artificiose q̄ssimile ymaginibz intellectui & memorie. ꝓpe & facilius dirigendo & coordinādo

Uisq; g⁹ q̄ modis. & quom supiores actiones operantur ut pz in figura. loc⁹ est reddendi ad q̄rendum aliud i se tertiū. q̄ melioratōe nāle
delere hic si nequime q̄ qua melioratione naturali q̄ quelz appetat sibi ꝓficere. s. verum bonum dubitabile attingere q̄ nescio hās ordi
nationes hic debemus
et eas figuraliter declarā
mus ut facilius videā
tur & rememorari. videlz q

- intellⁱ sic disponitur in voluntate
- memoria sic recordatiua in voluntate
- Voluntas sic delectans in voluntate

→

- Voluntas
- memoria
- intellectus
- memoria
- Voluntas
- intellectus

Et quanto plus equabiliter. tanto magis erunt dispositi ad sua obꝫ vt accipienda. ita enim q̄ voluntas in absentia intelligendi nichil dz supponere. nec
- necessario
- implicabiliter

ea vl' sup. impossibilitate intelligendi naturaliter.
supponere ꝓpe ad placitum affirmative vl' negative de q̄libet. & time si cum ea intellectus ꝓpe q̄dictorum q̄rendo intellⁱ & memoria. vl' ma
gis cum voluntate. time si verum attingunt. q̄ est a casu vl' a fortuna. vl' time est intellⁱ obstinatus. ita q̄ non potest omnino decerne
re alterum ꝓpe ꝓ se tertiam voluntatem. non querentem vl' non cupientem cum videre verum q̄ eni artificialiter fieri ꝓpe. ut pz in figura
in qua ostenditur ordo
muandi aīe aducendo
ꝓ manifesta & clara ad
uentū sui. vii. qui tuetur
grate artificialis & ordinate voluntatis velocitate ꝓmo

Ꝓcedere debet actus voluntatis supponendo veritatis ꝓpe dictorum possibilem ee verum sine
sine falsum & ad hoc supponendum se debet ordinare ꝓpe superiores. ita q̄ agendo sic agatur.

Post sequatur intellⁱ unitando se ei sibi notas deducendo aīe ad gelusionē. q̄ si ꝓpositum esset
& ei affirmatiua illata remanere ita est gelusio obstinata mandatum finis.

Secundo memoria remedio q̄dā gelusione & sequendo intellectum immediate existentem recordetur
aīas ꝓcepti & talis q̄ ista gelusione quemque

Et voluntas memorata ꝓpositi ꝓ gelusione tm diligat & nō ꝓpositum intellectus q̄ supponendo de ve

Et memoria tm recolat. & nō frequentet q̄tum sustinet intellectus & dilexit voluntas

- Et omnes tres actus si mul concurrunt ad intellectum faciendo ꝓ quanto magis ad bonum. tanto magis erunt dispositi ad

sua obꝫ vt accipienda. ita s. q̄ si obm est verum scā manifestatione ꝙ artem. voluntas diligat illud ni tm q̄tum affirmative intellectus
& memoria illud attingunt. & eq⁹. & si sic falsum odio debet illud i tm q̄tum intellectus & memoria negative attingunt & eq⁹. Et ut eadem ratio
aparat. semper hēat homo sufficiens ꝓ oēs tres modos q̄ndi obꝫ. & sm illos tres modos. q̄ oz ee tres modos intelligendi ꝓ dictis modis essendi
ꝓportionaliter quos
ꝓmus in figura ostendit
esse & nos ꝓ maiori hominum
Dicet se modi essendi
reales obꝫ

- ꝓmus modus essendi est substantia ymaginabilis intellectus.
- Secundus modus essendi est ymaginatio intellectus non substantia
- Tertius modus essendi intellectus tm modo.

- ꝓmus modus intelligendi ꝓportionatur ꝓ ni essendi.
- Secundus modus intelligendi ꝓportionatur ꝓ ni essendi.
- Tertius modus intelligendi ꝓportionatur ꝓ ni essendi.

→ Isti tres modi intelligendi ꝓportionati sunt cuilibz modis essendi ꝓcedentibz

Cum q̄ istorum modorum essendi & intelligendi sic mutua disproportio hic necio melius esse fundatum et habentem q̄ semper simus intellectibus artificialiter intenti & ordinate & rationabiliter agere. debet istos modos ueritatis ꝓpositi. s. modos essendi & intelligendi. ita ordinare q

duo primi. s. modus primus essendi. et mod⁹ eius intelligendi. s. primi sibi proportionatus. ita duo. s. celeme cedere duobus secundi rei. s. q⁹ mod⁹ essendi primus cedere celer modo essendi secundo. Et mod⁹ intelligendi primi. modo intelligendi secundi. Et eodem m̄ duo sibi cedere celeme duobus ceteris. Duo ita eorum ultimo⁹ mod⁹ eius intelligendi celer cedere suo modo essendi. eo q⁹ plus. veneratus. enutritus preclarem. p ymaginationem et p mentem. ad. n. q⁹ ista visus papiem multo alio modo sciri pōt. ut de coloribus et figuris p sensum visus. p alios sensus nō q⁹ nullus preclarus ista⁹ a visu se intromittere pōt. nec ad suam operationem primet. ymo omne aliud a suo obo esse negat ardens mentem aliud ee in obm sui. et illud solum cognoscat et concedit. Ponatur q⁹ aliquis nascatur cecus cecus colorum varietates ei ostendere nō possum⁹ nec p aliquem alium sensum a visu docere. nec p ymaginationem p rōnē scitis ut sibi colores pbare argumentis possum⁹. Aliud est q⁹ p similitudinem. s. p essentiam qm est similitudo cause. quoniam m̄ illud qd nō videtur nec sentitur optime approbatur p visum. ut qm̄ fumū videm⁹. illic ignem ee nō dubitamus. q⁹ ipse ē fumū fieri sine igne. cum ignis sic ei fumus. sz ignē nō videm⁹. Q⁹ sensū audiendo nō. ut cum a remotis vocē audim⁹ illic vocalem sonū esse scitis⁹. Et si aliqd artificium videm⁹ vel domū. vel equū. fabrem ee vel fuisse nullo m̄ dubitam⁹. Et sic p essentiam apparet ei esse q⁹ nō videtur nec sentitur. et sic pz q⁹ p ista⁹ p stellarum agentem res pluris q⁹ ista⁹ nō papiem odorabile et nō visum nec sentitum p eius odorem cognoscatur. quis m̄ presens nō appareat ee de facili similiter. sz q⁹ fieret nō videtur nec tangitur. De gustu et tactu sic esse nō potest. q⁹ cognitio istor nō fit nisi p quātōm obi et ista⁹ gustus vel tactus. Q⁹ vo ymaginatione attingimus sunt similitudines entiū sensibiliū. et corporatum colorator figuratorum. q⁹ eis similitudines sensibiliū vel sup⁹ ymagia⁹ nō ascendit. hēt tm magnū posse sup⁹ istam. q⁹ ista⁹ nō hēt actionem in p̄ncē obi. nec mutare pōt colorē nec figuram. ymaginatio vo absentes obi p ymagiam factam. et representare presentatum. et ulterius augmentare vel mutare presentatū. et p⁹ cimentare novū figmentū vel fantasma hoc ē q⁹ magis propinqua est scitiu⁹ q⁹ sit ista⁹. eo q⁹ ē inter istam et scitiu hoc est sit ista et sensibile immediate. et ob hoc. q⁹ magis pte ē scitiu. ab eo ele uatur et fit potentior ista⁹ ex dobus manifestis apparere pōt. q⁹ scitis pōt deapiri p ymaginationem q⁹ mutare pōt presentatū et cimentare. sensus autem neq⁹ q⁹. n. sensus nō mutat quare eius attingit p istam. q⁹ p ymaginationem et p hoc ē q⁹ nihil simile et finis sicut multi⁹ qui ardenter se de vo enter in ee in aliud q⁹ ista⁹ papiet. Sz ymaginatio vel ista⁹ nō attingit supplet adhuc ymaginando ut ei aliquis vidz rem aliq⁹ ista⁹ nō iudicat nisi de pte rei que apparet visui. s. de pte anteriori sibi pnā vel obstante. et ymaginando ptem posteriorem vel p⁹ nō attingit ymaginatione et suppliat pro toto. Q⁹ vo ignem absq⁹ ista cognoscem⁹ ē esse velut ei diem aliq⁹ corpus eodem momento pte esse motu et quiete sine stare. ignem. dicitur deum pdem ee ipse. s. unū idem corp⁹ simul et semel. i uno et eodem tpe stans motu et nō motu. stare et nō stare contradictio realis que stare nō pōt. Similiter nec idem corp⁹ p nām corporis i eodē tpe esse i duabus locis et distantiis. vel duo corpora eundem locum occupare simul et semel. dicit p⁹ h⁹ aliquis. q⁹ si grave aliq⁹ sursum proiciatur q⁹ aliq⁹ descendere naturale. oz ipsum quiescere p pdem in hoc emendum. videtur q⁹ si nō quiescat antea moueat deorsum. q⁹ duobus motibus contrariis sursum. s. et deorsum moueri simul et semel. et in eodem tpe q⁹ ē impossibile et contradictio realis. in aliis aīs contradictionibus emendis ve mens ulteius secure apparet. omni dubio remoto. oz recurre ad modos essendi pdcos. et ad nos intelligendi proportionales. et ordinate de ipsis sm q⁹ in figura dictum est. et oz scire nām obi. Sic g⁹ exemplum de grave. q⁹ violenter sursum proicitur. istud obm est sensibile et ymaginabile et intelligibile. et mos eius sursum et deorsum. Sz natura gravitatis eius nō est de iudicio sensus nec ymaginationis sed intellectus. et nāle percipiam ad intellectu⁹ p figuram mos eius prelius apparentem de nā eius mos eius est tendere pse et de se deorsum. g⁹ p oppm ei nē ascendē sursū est sibi nāle violentum et p nām eius contrarium. Et q⁹ unūq⁹ nāle mete nāli. i suo esse nāli existē et agē. p oppm resistere nāli. et abhorret ipsum sue nē. Et istis modis eundi accipio melius q⁹ ei grave ascendit violenter et contra naturam eius ascendit. et nāli illi motui resistit. Vnde quelibet forcia et impetuosa sic violentia. semper invenietur sum alii motui resistit. et resistendo aliq⁹ de sua gravitate agit. Vnde leuior in ascenderet citius. in ponderosius p agerent. Et q⁹ mos violenter et pius impellentis finaliter. p⁹ p et semel resistentiam gravis est ipulsus forcior ipsum et gravius deliberatur qm̄ diminuit plus resistentia ita q⁹ in fine simpliciter omo violentia deficit et p⁹ p resistere cessat. Et quia pius finat impellens. et ibidem resistentia. sine violentia agit resistere est descendere. ideo q⁹ gravitas nūq⁹ resistendo cessavit agere et resistere de sua gravitate. p⁹ ista⁹ nec ymagia⁹ attingunt. q⁹ nō attingunt motum nisi successivum vi⁹ corporeum. que successio gravitatis nāli sui nō apparet dum mos violenter. adhuc dimat manifeste. plene g⁹ et manifeste ag⁹ de sua nā deficiente violentia et impetu impellentis nō impediente g⁹ violentia impulsus. q⁹ erat debile agens statim apparens suo nāli motui nō impedito. nec aliq⁹ phylenter plene agit. Quidam g⁹ forcior est virtus impellentis. q⁹ resistentia gravis. ascendit velocius vel movetur. si ei debilitatur. et p⁹ resistere simul resistentia retardat velocitatem. Et i cōi q⁹ plene hēt motum resistentie sue. vnde in motu gravis violento sunt duo motus vnus agentis. et ille est violentus. alius occulte resistentie. s. gravitatis. p⁹ ait attingē nō posse ista⁹ nec ymaginatio. sz transcendit melius attingēs q⁹ impossibile. est q⁹ aim grave ullim hz phylens cessat a motu pprio. nunc nec instans nec id p⁹ h⁹ impedire i illo g⁹ eodem i sensu in quo deficit phylens i illo eodem indivisibili est grave i sua nā pria q⁹ nūq⁹ pōt violenta pr⁹ amittere. ei dum nec apparuit mos eius naturalis q⁹ sibi ee impedit. Attingit et melius q⁹ ars deficit a natura et q⁹ nullo ingenio artificialiter pōt fi q⁹ aliq⁹ grave proiectum sursum sb uno lineo egrediente a centro mundi et recte procedente sursum. Vnde qm̄ grave sursum violenter impellitur. nunq⁹ perpendiculariter ederet a puncto a quo moveri incepit i motu g⁹ illo non est vera rectitudo nec perpendicularitas. sequitur et hoc q⁹ cum deficit virtus impellentis. hoc est q⁹ lineal rectum ascensus et p⁹ cuius a quo et incepit moveri. curuose ergo vel arcualiter vel circa centrum movetur et non recte ascendit. g⁹ nō oportet q⁹ cum virtus deficit impellentis. q⁹ quiescat cum non ascendere dicit. Descendit g⁹ prohibente re moto sine quieto sub alia lineo q⁹ sub illa a qua incepit moveri et iste descensus est rectus et naturalis. sub recta lineo p pendiculari tendente recte ad centrum. p que patet q⁹ argumenta enime et ymaginatione volentes decipere scitiu eo q⁹ debant sibi melligere. q⁹ motus violentus posset fieri sursum in lineo recta et pendiculari et p⁹ resistentia nulla esset. q⁹ resistentiam ymaginatio nec sensus attingere possunt. Vnde pz q⁹ grave violenter ascendendo nō sua resistentia de gravitate dispone ad suum motum naturalem. sinem g⁹ violentia ibidem. q⁹ sibi nāle est sine occasione descendere.

ISO quoiñ ⁊ in quib; maxime dz melli adiuere verum id de quo dubitatur sic ens vale. ⁊ p ons ens cõis. hoc verum sic ens naoms pure. Adhuc m
tlli valet. ne decipiatur in litteris suarum
cor. v. uolumtis et memorie. quia vt dñs est
sãq; vna vlt superare aliam libe agendo de sua libtate vel ps

Volũtate simpr ẽte vlt melli
melli discrete pt uolumtate
memõ pt repsẽtãte obm ꝙ vo
uelie nr melli melligite

Deo qñ aliq; istoz aliam supat attẽgendo suum obm ⁊ ꝙtũ su
pat cum m em cumstendit naturalem ẽmationẽ quã
habet ad illam quam superat

Si falsum fuit obm ꝙ vo ⁊ ꝙ memoria de libtate sua gaudie ad diligendum ⁊ recordandũ minus illd obm
se possunt libe mouere: melli post cognitionẽ sibi ipi illud obm verũ volumtis de ratione sui vius
attingat, illud diligendo ꝙ melli de sua ratione melligendo pretendz melli manifeste falsm ee
se melligi id ꝙ ex violentia voluntas ⁊ memorie scelligebat ⁊ verum ee. se ignoraue ratione
minus volumtis. id ꝙ ẽ verum exemplum poss ee cum aliquis diligit ⁊ recordatur minus intẽs
flam. Hoc idem sequitur si uolumtas odiendo minus cum pdcõ violentia obm. vnde attingit pm
ve qñ melli attingit violentem de se que ni tñ non est odibilis ꝙ tum ipa volumtas eam nec odi
re ⁊ memoria recordatur. ut quis facile diligit ⁊ aliquis ipm marcipat pro bono illi suum facu
tatem. tunc uolumtas odit illum ⁊ memoria recordatur ⁊ tunc melli supatur. ⁊ cum ad so
lum reuertatur. accidit ut pdcm est.

Si obm sic vm ⁊ volumtas illud diligendo supat melim ni tñ scelligentem ꝙ si nõ est id ꝙ melligi
de illo sequitur sibi impossibile vlem ꝙ impossibile ipa uolumtas diligit ipm vm. tunc ipe in
tellectus discernit verum reliis necessitas uolumtis concordet. ꝙ si sic melli veraz manifeste
se nõ melle pdcm ipe ꝙ sibi ipi facit. ⁊ sic melli credendo melligit seu melligendo credit

Sillm simplr ens combinationes que omnim ex diuersificatione subiciendi ⁊ pdi
cati terminoz ex cui exquisita ꝓbatione omnium trium figure sillogismi
affirmatiue uł negatiue uarie quidtie ꝓpositiõ ⁊ earz qualitatum ⁊ ꝙ
titatum ⁊ recordatur p antecedentia ventes ⁊ posteriores eius ⁊ regle.

Quoñ ꝙlibet ad dpa qm ex pbabilibz ãbzaiq; procedit ꝙ stricti instrumtis — cõsiũ silloid dim multiplicis supẽ ꝓpriũ inuẽto dẽar

Quoñ ⁊ ꝙlibet ad sol apertõ ⁊ nõ existentẽ — In dõne. s. ex pce uoaz. / Ex dõne. s. ex pte rei.

Quoñ ꝙlibet ad sillm demonstratiuũ qui verus ꝓclusiones ⁊ uere existentes re
ales ꝓcludit ꝓ quem hũdim phi cñ laborauerunt. ut p ipm acingere posset
verum ⁊ ibi adherendum est maxime. potissime. que est ꝓ ꝙ. ⁊ oñdit ex quib;
⁊ qualibz tales demonstrationes fiunt. ⁊ quot modis ⁊ quomodo.

Sedm modũ quaquiñ sciat ostendere

Sedm modũ nouum remundi. Hic per eam magna ms in ostentatione medij ꝙ est valde secretum ⁊
occultum uidere naturale medium extremorum. sillogismi. qm non procedũt
p medium male. Vale hic concludunt cũ non sint necẽ nec vere demonstrant.
⁊ tales sillos appellat mentionales logicales a volumtate logice procedentes

Hẽ pmissas nõ necias

In suis pmissis ñ ẽ nãctr

Hẽ i suis pmissis idigentiã

Ee hẽ idigentiam a suis ex
tris accidentalibz. ⁊ qm corelis
antiquus ullm medium pot
existẽ mẽ sm. ⁊ pbatum
⁊ p ons me pmissas.

Hoc medũ ẽ i substantia mobili

Ee est in extremis cñ

Ee ꝙtur me sm supi ⁊ i fius

Ee est indeterminatum

Ee ẽ me m ꝙ accidens agit ⁊ ullm
accidens agat. ⁊ sic aliquid nõ albi
ficat. ⁊ album p accidens.

Ee me ẽ opinatiũ ex sic ⁊ accidẽte

Ee qñq; me ꝙ ẽ libũ pñt ee coactũ

Ee est inequale extremis

Ee qñ se hẽ ut p pus ⁊ post ⁊ sẽ
semp dubitatiue me respectu
extremoz ⁊ clatur sillogism dia
lecticus uł logicus

Medium mentionale
le cũ sillm dpa

Hẽ i se pmissas necias.

Ee ẽ i suis pmissis necessitat

Ee i suis pmissis hẽ ꝓplementũ

Ee pcõnem in suis correlatis sic
Ee hẽ ẽgitatẽ cũ pmissis suis
sñ ꝙtẽ cũ accidẽte ł accidẽtibz
sic se hẽ ꝙ quicõm supioz ł mf
rioz ut ẽ sm dignum ul vile. nec
sm ante uel post.

Est de suis ꝓpriis pmissis. ꝙ
oz me luce nãm extremoz

Est possibilim a suo. ꝙ me ser
uit ei ingrendo extrema

Est me quia hẽ extrema

Ee est finaliter posse ee sillm
ꝙ sine me ⁊ extremis nullus
sillm pot ee ibi perfectus.

Ee hẽ me necẽ. ⁊ male sic ꝙ
actur. cum suis extremis. ⁊ cum
est absolutũ. ⁊ si ꝓfectus gradu
demõstrandi. ⁊ ascendit sñ. omẽ
me ⁊ concludit affirmatiue p ism
et vnonẽ extremitatiũ q medio
negatiue sic. si extremitates ih
nite distãt. ⁊ p h attingit ielis. ⁊ i
ellis i suppellatus gradu

Medium naturale
sillm

Hã medij melligendi
p remũdiũ

Vna ꝙ nã medij mentionalis accidentalis. ⁊ nã medij nãlis sic. Secundum est ꝙ quasd probatur
arguendo p medium mentionale accidentale non est natum nr dimitto. ⁊ sola plũ logicales que du
bia est. ⁊ in opinione remanens. Sz quasd probatur arguendo p verum medium naturale
⁊ sic. ⁊ est natum ⁊ demonstratiũ ⁊ sine instantia pfem. ⁊ hoc ni deo maxime. ⁊ in creaturis
similiter suo modo. ⁊ qua coram patuerit. ꝙ oppositione ⁊ oppositione medij ad extrema. tñ
oz scire quot modis potest obtineri medium p extrema. Ee sciendum ꝙ sex modis. ⁊ nõ
plus diuersificatur. ut ps in figuris. ⁊ de quoz membro primo vnum sillogismum

Primus est ꝙ omis tres termini sillogismi sine sic. Omis pbus
mortalis ⁊ eterna pot existere ⁊ agere mortaliter ⁊ ethice. Sz. a. est pbus
mortalis ⁊ ethica. ꝙ pot existere ⁊ agere mortaliter ⁊ eterne. Iste sillogis
ẽ necessar. eo ꝙ omes sui termini sñt sic. ⁊ non multiplicant plures
ethicas ut ethicam dualem. quare sequitur medium pdcm.

Secundus ẽ ꝙ omis tres termini sillogismi sine accidentales ve sic. Aliquis color
est species. ruber est color. ꝙ ruber nõ est quantus. iste sillogismus non
est necessarius. eo ꝙ accidens nõ ẽ p se natum. ⁊ per se nam. ideo ꝙ ism nõ mu
tatur medium male ⁊ mentionale

Tertius modus est ꝙ extremitates sillogismi sine sic. ⁊ me accidentale ut sic.
Omis musicus est homo. omis musicus est al. ꝙ quidam al est
homo. Iste sillogismus nõ est necessarius. eo ꝙ me non participat in natura
sic. cum extremis quare nõ est me substantiale.

Combinatio mediorum dictorum cum extremis fit sex modis

Quartus est ꝙ premisse. s. extremitates sine accidentales. ⁊ medium sic. ut
sic. Aliquis corvus est albus. ꝙ quidam nigrum est corvus. ꝙ quidam
nigrum non est album. iste sillogismus nõ est necessarius. eo ꝙ manifestum
est. ꝙ oppositum est sic ⁊ accidens ratione premissarum.

Quintus est ꝙ maior extremitas sit sic. ⁊ minor extremitas ⁊ me accidentales ve sic. Omis musicus est homo. omis musicus est scies
⁊ quidam sciens est homo. Iste sillogismus non est necessarius. eo ꝙ ism
⁊ pdictum participant p duplicas naturas ⁊ substantias.

Sextus est ꝙ minor extremitas sic accidentalis. ⁊ minor ⁊ medium
sic. ut sic. quidam homo est albus. omis homo est animal. ꝙ
quidam animal est album. Iste sillogismus non est demonstratiuus.
vł necessarius. eo quia sillm ⁊ pdictum claudunt per primus ⁊
postremus.

Latrigie g̃ sm tr̃mi dum tellꝫ sillm ébꝫ modꝫ.

Quo ad gradū pōcipuū duobꝫ modis.

Vno modo q̃tum ad opmonē. & ꝫ est q̃ sbm & pd̃m quo ad modū opmandi q̃ sillogizat credendo sine opmando sine supponendo. ut pcet quando duo sunt sē. quor nulla ꝫcedo est nota. eo q̃ est q̃ melius. ul' q̃ arguat ad veritatē ꝫcedendi cum me⁹ nō necessario ne nāle sbāle. & ꝫ eque bene ad veritatē ꝫcedendi condicionis. & sic neutro modo opmatur de quelibet & equaliter ut dicit libro elenchorum. cum quelibet varium mundus sic ecinus. dicat ex. q. illud pblema est de quo neutro modo opmatur

Alio mō q̃ sbm & pd̃m nō opmatur quo ad modū opmandi. & ꝫ q. q est supi' non est meius. ve dicendo. Oīe nāle est sbāle. oīs homo est animal. g⁹ omne homo est sbāle. Et logicale. q. medium non est equale extremis

Quo ad gradum ꝫpetendi Sillogism' ꝫpetendus est q̃ ex meliorib⁹. s. ꝫcedentibus ꝫcedentior & valde ut multū sepe ut q̃ arguitur sic. Nullus homo est lapis. oīe nābile est homo. g⁹ nullū nābile est lapis. Et ne iste sillꝫ i ꝫpetendo gradu qua magis ꝫcedentia melior tellꝫ naturali. per ipm. q̃ p primum.

Quo ad gradū suppellatiuū & ꝫ & q̃ sbm & pd̃m quer tunc. uel medium cū extremis. ul' q̃ omnis tres termini sunt sbāles ul' equales i nāli & necessario

In deo

Affirmatiue. ue dicendo diuina voluntas est diuina voluntas. ue si arguerentur. Omnis voluntas ēternata est voluntas ēternata. de⁹ est ēternat. g⁹ de⁹ est voluntas ēternata. iste est i suppellatiuo gradu. q. extreme ēternate coniungunt

Negatiue sic sillꝫ i suppellatiuo gradu p sam figuram. ve sic. Nulla voluntas ēna est malicia ēna. Deus est voluntas ēna. g⁹ deus non est malicia eterna. Est enim iste sillogismus in suppellatiuo gradu. q. sue extreme minime distant. cū isto uero modo sillogizandi hē tellꝫ modum medii in suppellatiuo gradu.

In creaturis sub sillꝫ i equis sic ꝫ modo sic. Oīe nāle est sbāle. omne homo est nāle. g⁹ omne homo est subalternale. Iste sillꝫ ue sic nō uidetur esse necessarius. eo q. me⁹ nō est simpli nāle. cū sbāle sic sit. est al' ferē. & al' supi & homo ferius. Ideo remote hoc p qd subā est supius & ascendendo ꝫ p q. al' & homo sē melius. ue enim sint equales necessitate sillm ue sic. Oīe al' rōnale est sbāle rationali. & omne homo est nāle rōnale. g⁹ omne homo est sbāle rationale. & sic ē sillꝫ reduc⁹ ad efficacē & necessariū p q. ꝫcedit tellꝫ i suppellatiuo gradu.

Ista sup & ad ultimū ēternatem & eclusiue. ex ualde notabiliē ꝫcedendi acq; sciendi q. quicunque p primapia generaliter res rez. bñ & melius mdagare. ex tellm q̃ntꝫ supra ēqualitate equipotentie stare. & post q̃ntꝫ descendere. & q̃ntꝫ ascendere. Scie g⁹ m equipotentia & equalitate potissime. & cum descendit exclusiue. Et cum supponit & cum tā ypothesi inegabiliter adūlarie ꝫcedit. Nec p oppm ad impossibile eis ꝫcludit mductue.

Scie g⁹ primo tellm. m suppletiuo gradu p prima principia prime figure. q̃ est realia ostendat i summa pfectione. & sm q. ostendat etiam ad principiata. ue est vniuersale omnino p se sumptū. Et tame est melius sursū in supremo scalone. Cū uo illud vniuersale principiū quingit tellm. cū uno principio alio vniuersali. h̄ per se simpliciter. Tunc p quintionem vnius extrahit illud ad sui naturam. & sic tame in sbāleno descendit. & sic cū plib⁹ quingitur gradatim magis sbalernando descendit. usq; q unginatur ad aliqd principium speciale. sic q̃ homo magna diuina potens sciens amans virtuosa uera & delectabile ostendit ad humanitatem. ul' ad aliqd tale principium. q. est principiū speciale. Tunc. n. ostendit humanitas & facit pdca principia omnino specialia humana. q. pter m arte ultimata de prima figura. Quod si pdca principia specificata ut dam est ingenear ul' ōherenter. cum aliq; peculiare ōio practica acq; singlariter cuiꝰ ēnt pdca principia in simo scalone. Scie & melius. m sa figura in sūmo scalone. q̃n ostendit aliqd angulose. qd est generale principiū ad omia & time ē tellꝫ generale sursū in supiori sectione. cum uo ducat illud generale pn̄m p suas spās. descendit tellꝫ in subalternato. ve q̃n dra nadit ad tellūale. & de tellūali ad sbāle. ul' ea nadit vnus angulus cum alio angulo. & ille angulus ea suis speciebus ostendit. Et q̃to magis aliquis angul' ostendit ea plib⁹ angulis & spēb⁹ eoz. tanto magis specificatur. & illius peculiare descendit. Et sic fiat practicale melius. ut medium naturale descendere & ascendere fiat. Et q̃n melius ostendat obiectum generalius tanc q̃ est generalis. Et q̃n ostendat specialius q̃ est specialis. Et q̃n peculiaria obiecta ostendit. ut̃ est peculiaris. Ve q̃n q ostendat generalia principia principiata & necessaria. que sunt eius obia. Vl' q̃n ostendit deum pter omnia alia esse causa. Vl' q̃n ostendat vniuersalia principia optica primaria & nobilissima. Cum uo illa applicat ad aliquod pdcōrum. ad aliqd ē significatum. descendit a pdcō vniuersali ad illud pdcm significatum. descendit & melius. q̃n de deo vadit ad angelum. de generali ad peculiare. de coo ad ptem. de optico ad opombile. de spāli ad corporale. de pretio ad corruptibile & equo ascendit. Descendit & ostendendo i ordine subiectorum nouem. cum deum ostendat post descendit ad angelum. de angelo ad celum. de celo ad hoīem. de hoīe ad imaginabile. de imaginabili ad sbāle. de sbali ad vegetabile. de uegetabili ad elementale. & ascendit eodē. Descendit & i sing ostendendo nib⁹ sm se. vt descendit de intelligibili ad credibile. & de credibili ad probabile. de probabili ad imaginabile. de imaginabili ad sbile. & equo ascendit. s. de sensibili ad imaginabile. de imaginabili ad probabile. de probabili ad credibile. de credibili ad intelligibile. de intelligibili ad reale. & ad id qd est i singl pretate intellibili ultra quem scalonem non pot transcendere. & ue mag appareat memorie & mendeat. accipimus ex ascendit & descendit melius scalas visibiles. ut p unionē fortificetur imaginatio. & imaginatio fortificet intellm. ut ipe ex figuris colligeat

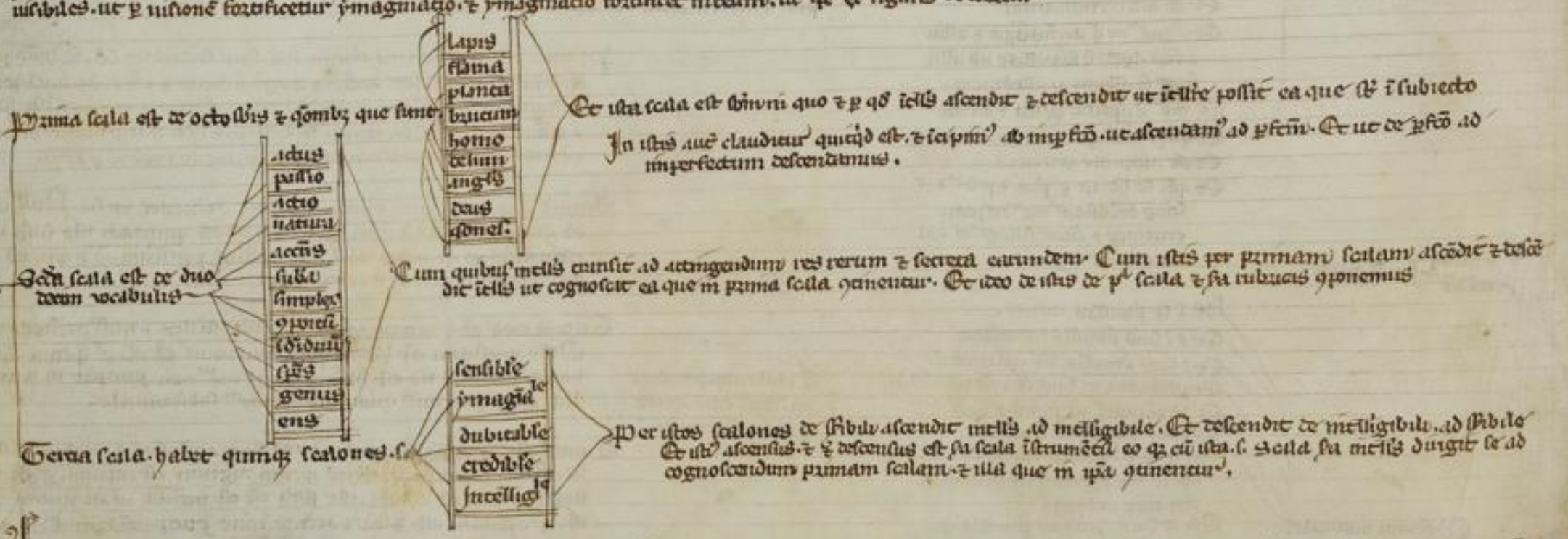

Intellꝫ in absentia secunde scale est dubitatiuus grossus & rudis in prima. Sz qñ agit cum secunda est clarus & certus atq; nob. cū diuino auxilio mediante ici cū p ipe tellꝫ sic hitabit in tenebris & mduc. qñ omnis tellꝫ est vacuus errone & obscurus. eo q. de hītib⁹ practicus. p. viatis est hītantis optimus vade. habitibus pñtius. Ars uo tres hē amicos. videl; scientiam. intellꝫ. intentionem. bonam mentionem. Ip⁹ sunt artē ulē de.

Ens dicitur reale / rationale

In causis.

Causa efficiens explicatur tribus modis

Primo efficiens deducens illud quod non est in potentia nec in actu ad hoc ad esse, illud quod non est in potentia nec in actu naturali reducitur non potest ad potentiam nec ad actum. Et ideo humanus intellectus facit talem negationem quo ad ens rationis per fictionem et ymaginationem, unde talis hominem est quia cum ipsis non habet experientia per talem autem modum efficientis antiqui philosophi affirmaverunt quod de nichilo nichil fit, verumptamen quo ad conditionem divini intellectus voluntatis et potentie etc. que sunt cause prime et haec reali potentia est quod efficiens nisi quo quantumcumque faciat esse, sine esse quod non erat in potentia nec in actu, quia sicut potest obiare intelligendo et volendo quod non est in potentia nec in actu sic potius omnipotentia cum intellectu et voluntate potest deducere ad esse quod non erat in potentia nec in actu, cum ipsa potestas eius possit omnia facere. Cum intellectus et voluntas condere est comoda possunt obiare. Aliter questio esse esset ens rationis in nobis et non in deo realiter quod est impossibile. Consumus est quod possibile est deo non aliquid facere sine creare quod creare est ens reale eo quod est actus creantis scilicet creatio et est ens rationis et est ens reale rationis est ens rationis quia anima facit ipsum et est ens reale, quia creator facit ipsum.

Secundus modus cause efficientis sic intelligitur videlicet quando efficiens deducat de potentia in actum. Ad hoc rosa que est in rosario deducatur generando de potentia in actu per celum et solarem et logica per logicum et iusticia per iustum, et hec talis causa est ens reale et ens rationis.

Tercius modus cause efficientis sic intelligitur videlicet quando efficiens deducat quod est in actu ad privationem sicut corpus quod corrupit individuum et suum nomen ut puta mors que privat sortem et suum nomen sua privatio est ens rationis et in esse simpliciter ens reale eo quod anima eius est immortalis et incorruptibilis et sic ignis qui privat comburendo lignum et suum nomen talis privatio est ens rationis et ens reale, similiter sortes iustus privat iusticiam quando facit se iniustum talis privatio est ens reale, sed precise quo ad scientiam nichil sit per hoc cuncta potest intellectus scire quidquid de causa efficiente potest dici.

Causa formalis explicatur tribus modis

Primo forma prima ab omni materia et ab omni accidente denudata cuius formas substanciales, talis forma est ens reale et ens rationis, est ens reale quia per se est et per se est simpliciter non aliquo extra se indigens aliter procederetur in infinitum que in infinitum esset figmentum et ens rationis cum quod positio est impossibilis cum forma sana non possit esse ens reale sine prima que sit ens reale magis.

Secundo modo cum dicatur quod bonitas abstracta et sic de magnitudine etc. est forma innata informans bonum in suo in quo est et magnitudo magnum etc., tales autem forme sunt entia realia quo ad naturam et sunt entia rationis quia non sunt sensibiles nec ymaginabiles sed tantum intelligibiles per animam.

Tercio est alia forma consequentur videlicet que cum materia componit substantiam et talis forma est ens reale et ens rationis per animam, que forma non est sensibilis nec ymaginabilis. Ab ipsa autem forma descendunt plures forme accidentales videlicet predicamentales, ad predictas species forme potest reduci quicquid potest predicari, posito quod intellectus sit bene intelligere et sciat discernere inter formam realem et rationis.

Causa materialis explicatur tribus modis

Primo quia consideratur materia prima innata, sicut bonitas que habet in se materiam naturalem secundum quod ratio huius est, quia habet sua correlativa innata videlicet bonificativum bonificabile et bonificare, ipsum bonificativum est ens reale tamen et tamen quod ipsa bonitas non posset habere in se materiam bonificatam et bonificabile talis materia est simplicissima eo quod bonificatum et bonificare constituunt bonitatem in tantum quod ipsa correlativa sunt idem per essentiam et differunt relative talis autem materia est ens reale et ens rationis, reale quo ad naturam rationis in anima.

Secundo sicut materia secunda substantiata sub prima materia et ordinata substantiata cum sit opposita ex bonitate magnitudine etc. talis autem materia est ens reale et ens rationis, ens reale quia bonitas magnitudo etc. sine ipsa non haberent naturam nec passiones reales nec possent intrare in compositionem ens rationis quia anima facit de ipsa primas intentiones, sicut de albedine plura corpora alba ipsa albedine generata in pluribus corporibus albis.

Tercio sicut materia individuata in individuis ut puta materia individuata Sortis, Platonis et huiusmodi talis autem materia est ens reale et ens rationis, ens reale quia aliter nullum corpus esset individuatum, ens rationis quia anima considerat ipsam materiam [illegible], que non est sensibilis nec ymaginabilis sed tantum intelligibilis ad predictas species materie potest reduci quicquid de materia predicari potest posito quod intellectus consideraret sic bene intellectus.

Causa finalis

Primus modus est ut finis primarius qui simpliciter est per se et per se se nichilo indigens quia sit qui sit fiat etiam primitivus et ultimus optimus ut sine simpliciter per ipsum ulterius ipsum finem sublimem non est dare alium finem quia esset processus in infinitum, talis finis sublimatus est singularis et est ens reale et rationis, reale quia intellectus non possit ipsum comprehendere cum sit intellectus infinitus et est ens rationis quia intellectus apprehendit ipsum per quod potest per se et per infinitum quia finis ultimus adiuvat ipsum diffinire.

Secundus modus est ut finis qui causat effectum per finem ultimatum supradictum, sic intellectus qui facit scientiam ut cum ipsa possit obiare primum finem et haec bene magno virtualis finis est substantiatus et est ens reale et rationis, reale in se subiective rationis obiective, dico subiective quia causatum est a primo fine, dico obiective quia acquisitum est per animam.

Tercius modus est ut finis inferior, sicut habitare in domo est finis domus et vivere est finis cibi et potus et lucrum quod est finis navis et sic de aliis talis finis est ens reale et ens rationis ut per se patet, ad istos tres predictos modos potest reduci quicquid de fine potest queri.

In predicabilibus et predicamentis

Genus

Primo ens est genus generalissimum et dicitur sic considerantur super substantiam et accidens, cum substantia sit ens et accidens sit ens, esse autem ens non est ens reale sed rationis cum cum non sit dare ens quod non sit substantia vel accidens, sed ratio facit illud ens artificiale, et hoc sufficere potest primo predicamento substantie.

Secundo substantia est genus ad substantiam corpoream et incorpoream, talis substantia non est ens reale sed rationis sicut supradictum est de primo quoniam si esset ens reale esset plus quam substantia corporea et incorporea quod est impossibile cum omnis substantia sit corporea vel incorporea, nam si esset res esset differens a corpore et spiritu, potest et hoc sufficere primo predicamento.

Tercio corpus est genus substantiale et istud est genus substantiale est ens rationis sed quo ad sensum est ens reale eo quod constitutum est de bonitate corporea et de magnitudine et potentia et est corporea, que componentes componunt corporeitatem totaliter ymmo corpus ergo est suum concretum in quo ipsa corporeitas substantiatur si autem ipsum corpus non esset ens reale bonitas corporalis magnitudo etc. non essent principia innata nec principia generantia et quod corpus individuatum haberet suam singularem bonitatem magnitudinem etc. et essent plures bonitates non sub una generali bonitate contente et sic de magnitudine et potentia etc. et per consequens genera et forma prima et materia prima ut predictum est in causis procederetur quod est impossibile.

Quarto materia animalis est genus substantiale et est ens rationis per animam quod constituit ipsum per suas intentiones, quoniam animal est ens reale ut patet per hoc quia potentia sensitiva sentit ipsum quando corpus est in suo genere sic albedo que albificat corpus cum ponitur in ipso, ymmo albedo est accidens, sed sensitiva potentia est substantia sub qua et ex qua corpus est sensitivum et animal videlicet corpus in ipsa sensitiva continetur et ipsa sensitiva in ipso corpore sustentata non autem dico quod sic corpus continuatur singulare neque unum animal in individuationem sed ipsum corpus sensitivum in pluribus individuis individuatum et animatum.

Quinto sunt plura generalia entia ut puta quantitas qualitas et cetera predicamenta ut patebit infra quod omnia sunt entia realia et per consequens entia rationis.

Species

Prima species una et necessaria generalis ad omnes species constituta de conditione principiorum innatorum sicut bonitas generalis quando dicitur bonitas est magna est durabilis est potens etc. talis bonitas de qua sic fit non est omnino generalis quia concreta est nec est omnino individua quia indiminuta est et ideo constituunt species quo ipsa et sic dictum est modo de bonitate potest dici de magnitudine etc. tales species sic constitute sunt entia rationis quia si non principia innata non essent concreta nec mixta et procederetur principio et opposito contra naturalibus et per omnes modos et procederetur medium contra me genus et individuum quod est impossibile probatum est ergo quod est dare speciem que est ens reale et [realia sunt entia] per consequens ens rationis per animam que est similitudo figure eius.

Secundo sunt alie species que sunt entia realia et rationis ut in capitulo generis exemplificatum est ut puta substantia et accidens sub genere generalissimo ut est substantia corporea [et incorporea] sunt autem species sunt entia rationis et non sunt entia realia scilicet substantia que est immediate sub ente et accidens quod est immediate sub ente et [illegible] substantia quod procedit de corporea et incorporea ut visum est in capitulo de genere sed corpus est species realis et rationis et sic de aliis aliter substantia non esset genus nisi corpus esset substantia realis nec corpus esset genus nisi aliud esset species cum genus et species relative se habent.

Tercio sunt infime species ut homo asinus brunellus etc., tales autem species sunt entia realia et sunt entia rationis, aliter Sortes et Plato et cetera realia non essent eiusdem speciei nec iste brunellus et ille nec Sortes generaret Platonem, patet ergo quod sunt entia realia subiective et rationis obiective.

Differentia

Prima est principium ortum a principiis innatis ut puta a bonitate magnitudine etc. eo quod bonitas non est magnitudo nec econverso talis differentia est ens reale et est ens rationis quia si non esset ens reale bonitas esset magnitudo et magnitudo bonitas in naturalibus sic in deo, et non esset mixtio ex generibus et speciebus et individuis quod est impossibile est ergo ens reale et per consequens ens rationis per animam patet et quod sic reale quia aliter ipsa quod unum genus non est aliud nec genus sit species nec una species sit alia, neque unum individuum sit aliud, nec substantia sit accidens et de hoc experientia habemus per tales pluries potest intellectus entitatis opiniones et concludere vere et necessarie et a confusione ignorantie se prolongare.

Concordantia

Primo est orta ex principiis innatis in naturalibus ut patet per hoc quod bonitas applicat magnitudinem quod sit bona et magnitudo bonitatem quod sit magna et sic de aliis talis applicatio est realis substantie et est ens rationis obiective.

Secundo modo in quibus principiis innatis constituitur concordantia relative ut puta in bonitate bonificativum cum ipso concordat actio et bonificabilitas cum ipso concordat passio et bonificare, cum ipso concordat actus ab utroque procedens, tales autem concordantie sunt entia realia aliter bonitas et sic de aliis non haberet correlativa intrinseca concordia naturalia et privaretur a sua natura et plenitudine et non esset per se bene diffusiva et mendicaret natura extrinseca, ex quo sequeretur quod esset principium innatum et non innatum quod est contradictio, est ergo in bonitate concordia realis et per consequens ens rationis.

Tercio sunt alie concordantie sicut visibilitas que est concordia potentie hominis et caliditas que est concordia potentie ignis et huiusmodi tales concordantie sunt entia realia et per consequens rationalia sic omnis est quod concordantie cadunt entia realia consimiliter per quem est intellectus dispositus ad inveniendum secreta nature.

Accidens

Est ens reale quod patet per principia innata et per doctrinam, quoniam magnitudo bonitatis est eius habitus accidentalis et bonitas magnitudinis est habitus accidentalis et sic de aliis, hoc autem esset impossibile nisi accidens esset ens reale et quia est ens reale est per consequens ens rationis ut intellectus possit de ipso facere scientiam.

Nisi accidens esset ens reale substantia non posset esse quanta nec qualis nec motus esset successivus et omnia essent in instanti, quod est impossibile, est ergo accidens ens reale et per consequens ens rationis, sed de quo dicta de intellectu acquisito et sic de ceteris causis celestibus et huiusmodi, quod sunt entia realia sunt quibus substantia et ipsa non possent habere actus exterios deductos de potentia in actum quod est impossibile et sic habet cognitio de accidente reali et per consequens rationis et hoc sufficere potest pro novem generibus accidentium predicamentorum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

A
Bonitas
Magnitudo
Eternitas
Potentia
Intellectus
Voluntas
Virtus
Veritas
Gloria

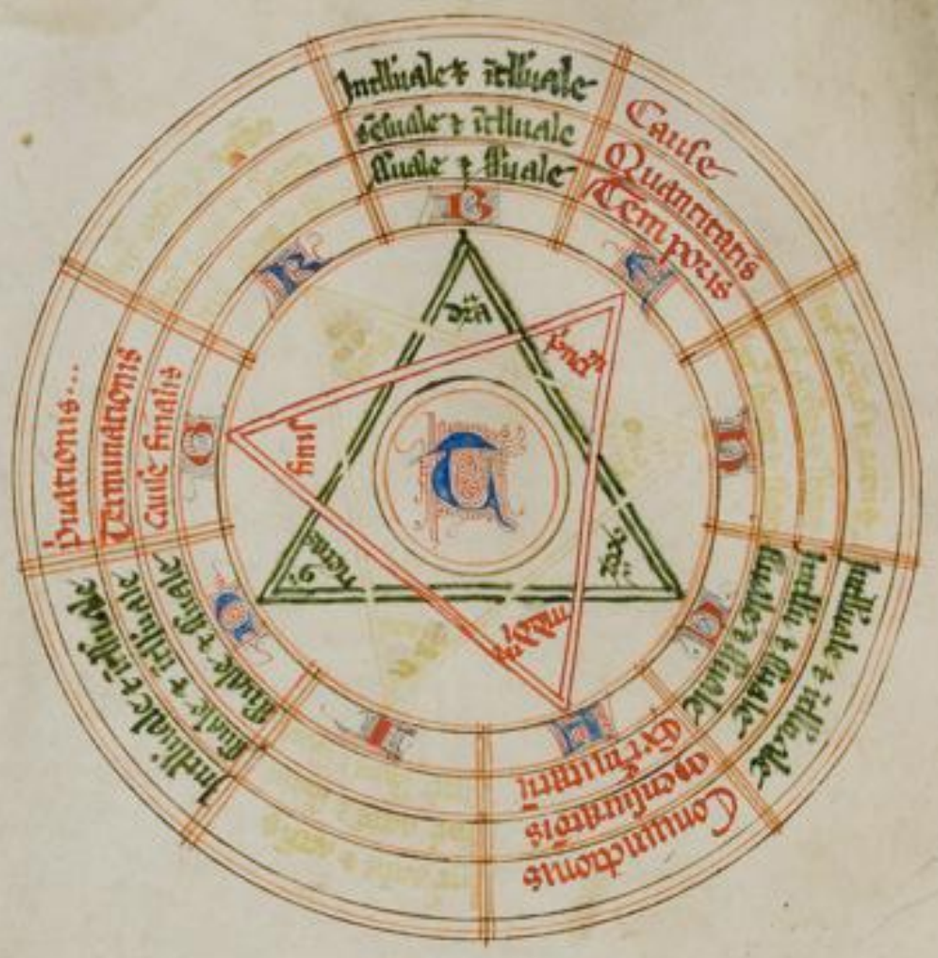
G
Causa Quantitatis Temporis
Causa finalis
Causa efficiens
Causa exemplaris
Causa formalis
Causa materialis
Causa finalis
Causa efficiens
Causa exemplaris
Causa formalis
Causa materialis

B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z
B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z
B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z
B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z
B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z
B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z
B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z
B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z
B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z

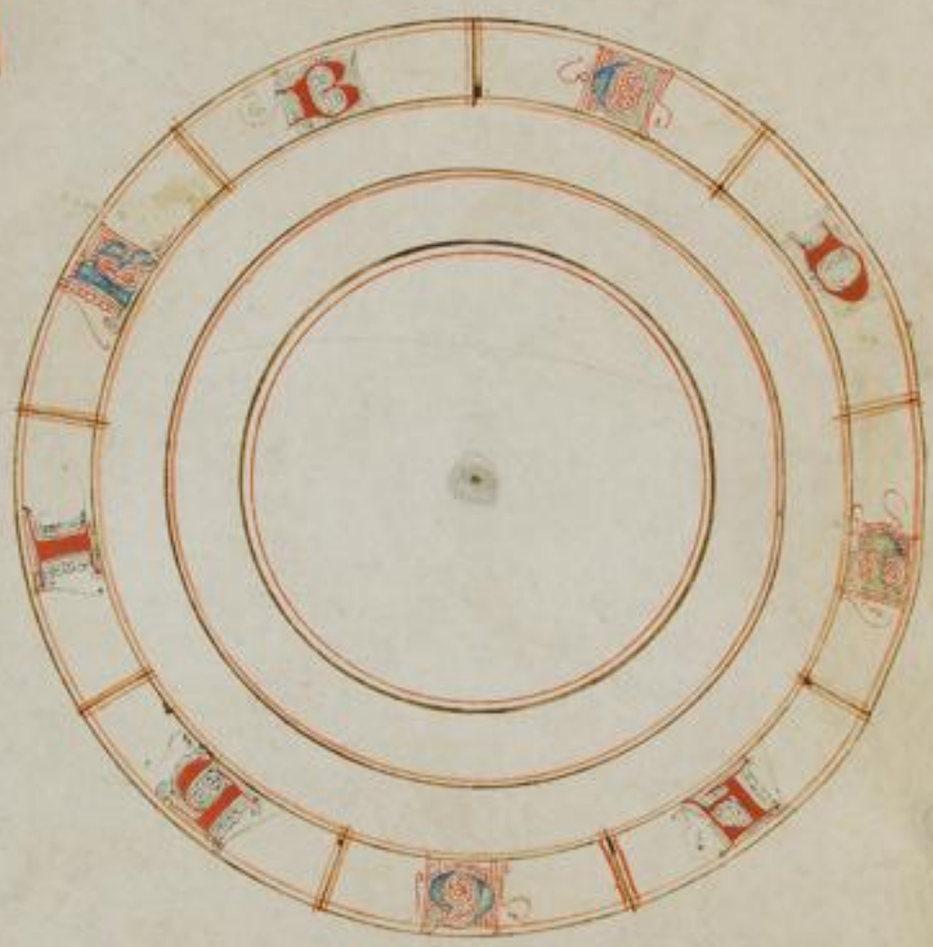
B
D
H

Deus in adjutorio tuo & de tua grā gaudēs. Incipit ars brevis generalis, que est imago artis magne electa ex tercia arte. Rāmundi lul ād amorē regis maiorice senescalli, ordinata per petrum de pāce puerū sequendo lectam.

Ratio quare facim' istam artem brevem ē ut ars magna facilē sciatur. Istam scias ars sūpēdit & etiam alie artes de facili poterunt addisci. Subiectum hui' artis est respondere omnibz qōnibz sibi positis q' sciatur qđ dicitur per nomen.

Audiatur iste liber in nomen partes.

Prima est de alphabeto.
Secūda de figuris.
Tercia de distinctionibz partiū & oīz horū actionibz.
Quarta de regulis.
Quinta de subiecto & ni de dictionis breuē p̄ p̄n & relatis.
Sexta de mixtione partiū. regulārū & subiectorum.
Septima de alphabeto artis.
Octaua de euacuatōe dare figē. & multiplicatōe sīue figē & tablā est q̄ ē pulcra ars.
Nona ē de sonis & de tonis & hieuacōe arē.

De prima parte que est de alphabeto artis

Alphabetum ponim' i hac arte ut p ipm possim' fācē figuras & miscē p̄dicamenta & regulas admisc̄ sigendum necessarie. Nam p unam lām hanc multa significata est necessē magis generalis ad trapendū multa significata. Et ē ad faciendū sēām. Ipm quoq; alphabetum cōtinet' oīz sonos literarū. Artista artē ista non potest bene uti.

B figē: Bonitatem, Differentiam, Verum, Deum, Iustias & caritatē
C figē: Volumtatem, Finem, Quale, Sensualem, Specialem
D figē: Augmentidmem, Concordantiā, Quid est, Angelum, prudētiam & iustam, Duationem, Contrarietatem
E figē: De quo est, Celum, Fortitudinē & luxuriā, Potestatem, primarium, Quare, hoīem, Temperātiā & superbiam, Sapientiam, Medium
F figē: Quanti est, Imaginatiōm, Fides & credulitatem.
G figē: Virtutem, Gloriositatem, Quando, Vegetationem, Cantatē & iram
H figē: Veritatem, Equalitatem, Vbi, Clementiatiuam, Pietatem mīdacū
I figē: Maiorē, Honorificentiam, Quomō cū quo, Instrumētalitatē, Precatē & fortitudinē.

De secūda parte que est de figuris.

Pars ista in quatuor partes dividitur. In quarū quatuor figuras. De prima figura.

Prima figura ē de .a. Ista figura gignit in se. 9 principia scilicet bonitatem. magnitudinem. &c. & notam hās videlicet. b. c. & d.

Ista quidem figura est generalissima eo qr sibi innatum in predicatum & eo. ut cū dicatur magnitudo bonitas magna & sic de aliis. In ista quidem figura requirit aptitudo naturalem connexionē inter sibi & predicatum & dispositionem iunctionem. ut ad faciendam conclusionem. possit medius inveniri.

Quodlz primarium p se sumptū. est cōe generale ut cū dicatur. Bonitas. magnitudo & c. Cū aut immediū principiū generaliter. ad aliud cum tpūs ipm est balneum. ut cū dr bonitas magna & c. Et cū generaliter. ad principium. ad singulare. cum cō primarium specialissimū. ut cū dr bonitas petri ē magn. Et sic scilicet' hē scalam descendendi & ascendendi a principio cōi generali. ad nō cōe generale. neq; cōe speciale. Et a nō cōi generali. neq; cōi speciali. ad cōe speciale. & sic de ascensu istius scale pē dictū.

In principijs istius figure est implicatū modo. quicqđ est. Nam quicquid est aut est bonitas aut magnitudo & c. sic deus angelus & c. Et in se bonitas & magnitudo & c. Quodlz quicqđ est reducibile est ad primaria supradicta.

De secunda figura.

Secūda figura est .b. notata ipa quidem generaliter se. tres triangulos. & quilz est generalis ad oīa. Primus triangulus est de differentia. concordantia. & contrarietate. In isto cadit quicquid est secūm suum modum. Nam quicqđ est aut est i dra. mecū concordantia. aut in discordantia. Et ex ista principia nō ē aliquid regum. Sciendū est. q quilibz angulus istius trianguli habet tres species.

Nam dra ē mecū sensuale & sensuale. ut pulcra mecū lapidem & arborem. Item mecū sensuale & intellectuale ut pulcra mecū corp' & aīam. Et adhuc mecū intellectuale & intellectuale. sicut mecū deum & aīam. ut mecū aīam & angelum. & mecū angelum & angelum. & mecū deū & angelum. Et sic de cōcordantia & discordantia per dictum suo modo.

Et istius dra extrinsecus i quilz angulus istius trianguli est scilicet per quem ipse medius ascendit & descendit ut medium naturale mecū simul & predicatum quodammodo medius possit inveniri cū quo medio possit concludere.

Et sic de scala concordantie & discordantie per dictum suo modo. In quolibet angulus est de primo medio & fine in quo cadit quicqđ est. Nam quicqđ est aut est in primo medio aut in fine. Et ea principia ista nichil est. In angulo principij. Cū sigē omnem efficientem materiam. formā & finem. Et varietas temporis per varietatem alterius temporis significatur alia predicamenta. Ista quidem ad ea reduci possunt.

In angulo medij sunt res species medij. ut pulcrum medium quandoque quod existit mecū simul & predicatū sicut quando dicitur homo est animal. inveniri hominem

ꝫ aīal sunt media videlꝫ una ꝫ corp' suū sī̄ qbꝫ hō nō pōt eē aīal. ¶ Sensum medium est mensurationis qd̄ ḡsistit p actum existencē mē agrencē ꝫ agibilem. sīc amare sē amancē ꝫ amabile.

¶ Adhuc ē medū exercitatiū sīc ymaī exīs sē duo pncta. Et iste angl' medij ē genialis scala intellectus.

¶ Angl' finis hꝫ tres species. pma est pmutationis q̄ quid sigē hūmi pmutatiū ꝫ cāst. i cpīe pcio. Sunt emmationis sigē metas. sīc duo puncta i quibꝫ ymaī emmatē ꝫ sīc amare m amancē ꝫ amatī. Tertia sp̄es ē finis pcōms que ē finis ultim'. sīc hō dr ē ut mlta phiz suū sp̄ectem. ꝫ ut demū intelligat. diligat ꝫ recolat ꝫ hi. ¶ Iste angl' est scala gnialis intellectus.

¶ Tertius ēangul' ē de maiozitate. equalitate. ꝫ minozitate. ꝫ ē gnialis ad oīa. secm suū modū. Nam qdd ē. a ē i maiozitate aut ōsimilitate. a i miozitate

¶ Maiozitas hꝫ tres sp̄es. ¶ Prima est qñ est maiozitas int mē sbam ꝫ sbam. ut pncia sba celi que maior est q̄ sba ignis. ¶ Secūda species est qñ est maiozitas īt sbam ꝫ accidens. sīc substancia q̄ maior ē sua q̄litate. Sba. n. p se exist. accidens uero nequaquam.

¶ Tertia est qñ maiozitas est mē accidens ꝫ acūs sicut intelligē qd' est meli' q̄ uidere. ꝫ inde q̄ curre. ꝫ sīc dem est de maiozitate dicta potest de minozitate. Nam relatiue se hnt

¶ Angul' de equalitate hꝫ tres species. ¶ pma ē qñ rect sē eqles sbalit' sīc pcus guillerm' q̄ sē eqles i sba. ¶ Secūd ē qñ sba ꝫ acūs coequanē. sīc sba ꝫ sua q̄litas.

¶ Tertia ē qñ est equalitas mē acūs. ꝫ acūs. sīc intelligē ꝫ amare que sunt eqlia m obiecto. Iste. i. angul' est scala intellectus. p qñ ipē ascendit. ꝫ descendit. ut m aliis triangl's dictum est. ¶ Et intellect' qñ ascendit ad obiecta genialia ē genialis. Et qñ descēdit ad practicalia ipē est practicus.

¶ Ista sedā figura de. T. est seruiens prime figure. Nam p differentiam distinguit mē uoluntatē ꝫ uoluntatem. ꝫ mē uolitatem ꝫ magnanimitatē ꝫ cē.

¶ Et p ista figam istam p̄mo intelligēs acquirit sciam Et q̄ ista figa est genial'. ideo intellect' ē genialis.

¶ Tertia figura ē opposita ei pme ꝫ 2de. De tertia figa. Nam. b. q̄ est i ipa. valet. b. que ē i pma figura ꝫ secūd. Et sic de aliis literis

Ipā hēt. 36. cameras ut p̄z in ipa.

¶ Quelꝫ camera multa diuīa significata hꝫ per duas lr̄as. i ea generas. sīc camera. b. c. multa ꝫ diuīa significata hꝫ p. b. c. Et simil' camera. b. d. multa significata hꝫ p. b. d. ꝫ c. Et sīm ē iam p̄z i alphabeto. in dō. In quelꝫ camera due sē lr̄e i ea ocurrunt. ꝫ ipe significāt subtm ꝫ p̄dictam quinquenā' sīc loncas ꝫ magnitudo que iunguntur p ordinatam ꝫ hi. Cum quo medio arctat metōde ꝫ ipōtā declarare.

In ipā camera significatum est q. vnūqdq; principium cuiꝫ principio attribuit. sicut. b. cui attribuitur. c. d. ꝫ ē. Et. c. cui attribuitur. b. d. ꝫ ē. ut p̄z i figura. Quarto hui' est ut intellect' cū oībꝫ principijs cognoscat qdlꝫ principiū. ut ad eandem cōnem deducat mlta rōnes. Et de hoc uolum' dare exemplum i lonicera de qua sbm faciem'

¶ Et de aliis principijs predicatum.

¶ Lonicas est magna
¶ Lonicas est dabilis.
¶ Lonicas est potens
¶ Lonicas est sabilis
¶ Lonicas est amabilis
¶ Lonicas est uirtuosa.
¶ Lonicas est uera.
¶ Lonicas est glosa.
¶ Lonicas est differens
¶ Lonicas est cōcordās
¶ Lonicas est pctiens
¶ Lonicas est principians
¶ Lonicas est medians
¶ Lonicas est finiens
¶ Lonicas est maioritās
¶ Lonicas est coequans
¶ Lonicas est minoritās.

Et sicut dictum' de lonicera. ita potest dici de aliis principijs suo modo.

¶ Figura ista valde est genialis eī qua intellectus est valde generalis ad faciendum scām

¶ Condicio istius figure est q. ima camera non sit gē alterā. ꝫ adiacentes concordent m gelusione. sicut camera. b. c. que non sit gē. b. d. Et sic de aliis Cū ista quidem condicione intellect' condicionat se ꝫ fiat sciencia. De quarta figura.

¶ Quarta figura hꝫ tres circulos. quor' superior ē immobilis. Et duo aūt inferiores sunt mobiles ut in figura patet.

¶ Circulus medius uoluit' sb circulo superiori imobili. ut punct' qñ ponitur. c. sub. b.

¶ Circulus aūt inferior uoluit' sub medio circlo. sicut qñ ponitur. d. sub. c. Et tūc apte formant' noue camere. b. c. d. est una camera. ¶ Et. c. d. e. est alia

Et sic de aliis suo modo.

¶ Demcepto. e. circulo minoris penitur sb. c. circulo mediocris. ꝫ tunc formantur alie noue camere. videlꝫ. b. c. e. est una camera. Et c. d. f. est alia camera. Et cū omēs hī circuli minoris erunt discurse cū. b. circulo maioris. ¶ Et cū. c. circulo mediocris. ¶ Et. e. est medius mē b. ꝫ d. eo q̄ b. ꝫ d. precipiunt mē se adinuicem per significatos. Et sic de aliis cameris. Et sic p me dium auxr homo uenat' nouas conclusiones ꝫ inuest' illas.

¶ Item discurrit cū. b. eidem circulo mediocris. Et cū. d. circulo mediocris. Et sic de aliis ultris circulo mediocris

Et circulo inferioris mouendo illaꝫ. b. circulo superioris existente imobili uelꝫ permanente cū. b. ad. d. circulo mediocris. Et ad. f. circulo inferioris. Et sic erūt duodecim quadragenta tres camere.

¶ Figura ista generalior est. qm̄ tria. qz i qualz camera figure sē accidūt. ꝫ ni qualz camera tres figure nō sunt mlt' due. Et ideo scientia' est p quartā figam. q̄ p tertiam.

¶ De condicione quarte figē. ē q. scientia. alias ultras ad inuenīd̄ sit indecens magis aperibiles ꝫ loci.

¶ Tucke camera de ebꝫ ultris. recipiat significatum ultr̄: respondendo quotienscūq; qstēe mē sbm ꝫ p̄dictū eundo i cā uenand'. Et cū ista condicione scientia fiat scīa ꝫ istam figam. Et hī mlti rōnes ad eand̄ conclusionem.

¶ Dirim' de quarta figa. q̄ non ordinem' oz scire, sū qbꝫ artista nō pōt uti neqꝫ practicare. De tria ptē q̄ est de diffinitionibꝫ principior ꝫ cōditionibꝫ diuisionibꝫ ꝫ notandi ꝫ formationibꝫ ipsorum

Ad hac arte sua ꝑmapia distinuntᵉ. ut ꝑ distiones ipꝰ cognoscᵉ. tuc ipꝰ homo uereᵉ. affirmādo auc negando eaꝝ uꝝ m ꝙ diffinitões remaneāt mete. Ee eā aliꝭ ꝙdionibꝫ melꝰ tractᵉ scām. Ee muent media. ⁊ fugat ignorantiam · que ab sua mmicat.

Diffinio. Est ad rõne aiᵘ lõis agie loiᵉ. er sit lomꝰ ẽ eẽ. malũ d nõ eẽ. hꝫ ẽ deꝰ. ꝙ loicus ẽ ca l' ꝑn'. sic lom' ag' lomũ. sic calidicalᵉ ẽ ca sic calidũ ag' calidũ.

Expsio Sic igr lomũ enꝭ eꝝ sꝫ ꝓpoicaꝝ ẽ ꝑnᵈ ipꝰ eẽ ꝑductꝫ rõne lomꝭ sue. ⁊ lomꝭ ipꝰ eẽ ꝑmapiatꝫ vñ ꝑ lomtatẽ ipꝰ ꝑdcꝫ finali · ẽ ipm lomũ ꝑducẽ lomũ. Ee sic est ꝓpoicaꝝ ꝑ duo uerꝫ ꝑ qrtẽ lomũ. Ee ꝑ ꝑducẽ lomũ. Ee tertꝫ ẽ ꝑ lomtatẽ. ut ipꝰ lomtas fic finiꝭ mouẽ ad se lomũ ipm. Ee ex hꝫ ꝓz ambiẽ lomtatꝫ. ⁊ sua plemtudo. ⁊ eius extensio. ꝑducto

Diuisio. Cius ꝓz ex expõe ei' ꝙz sedm ꝙ lonor a' est mai' alio est a' lonor alcius lom ꝑmapiũ. Ee ꝙ ꝙsequẽs alia lomtiaꝝ alcui' ꝓpoicaꝝ ꝑnᵈ. ⁊ hꝫ gradꝫ ascẽdo de minori lomtate ad maiorẽ lomtẽ. Ee a minori lono ad mai' lomũ usq; ad sũmũ lomũ. ꝙ est ipa sũma lomtas eius sꝫpoiti. ꝑn' oim alior lonor ab eo. ⁊ loicatũ oim alior tẽtiũ. Et a' lomũ sꝫpmũ mouẽs cetꝫ lvã. tigr sims ad se mouẽs effectᵉ. ⁊ thema. ⁊ matiã. ꝙ effica' rõne sue lomtis. mouẽs formã ad lomũ sine. ⁊ hoc m' ad eidẽ sine ꝙ sine tꝫ ẽ eẽ ex loicatᵉ. istud aiᵘ lom sꝫpmũ ẽ finis suiem lomtis. ⁊ eg. habuimꝰ i se tãtã lomtatẽ ꝙ nulli' ꝓtiosꝫ idigꝫ lomtis. Ex ꝑdcis patꝫ ꝙ lomtas est ꝓmapium. Bonitas

Exᵉ qm. nullũ ens ut' eẽ ꝓnciꝑ pt' ve oẽ eẽ sic lom eẽnatali. ex q pꝫ ꝙ enᵉ n' aliud dicat qm lomũ. ut enatal melꝰ aliud ipat ꝙ lomtas ⁊ n sic idem sumen. dñetur lomũ ⁊ nomiũ. ⁊ rõ symonima eis sunt n ꝑ hoc ꝙtamen ut nudeo. in creaturis ut non importat

Natura seu plemtudo ut' toᵉ ambiẽ eẽnatal' decimatᵉ hꝫ in. Bonificatiuũ. Bonificabile. Bonificatiua essentia ⁊ actus. ad qm se ext bificatiũ lomũ. ⁊ istus ens mꝫ ambie qđd ꝑ hoc rõ nẽ lomtatꝫ

Ratio qre lomtas adducat' ad hꝫ ꝙ sic vnũ de ꝓmapijs hꝫ artes. ut ꝑ ꝙdicões quas hẽ lomtas rõne sui. ⁊ qꝫ rõne sui ad alia ꝑnᵈ. hui' artis mflunt. ⁊ qꝫ ⁊ hẽ rõne aliox ꝑnᵈ. eidẽ artis. ꝓssit artifex inuestigare pactare. ⁊ colligatiõnᵉ mẽ memre. eo ꝙ tractat sedm ꝙdicões qꝫ essentiali. ut ꝑdcm ⁊ hẽ tenõe aliã lomtatẽ hec eodẽ m. aliud lonor sedm suas ꝙdicões tenõe ad. sic sile ꝙ sunt ea de silibꝫ similr sic iudicãt.

Diffinio Est id rõe cui' loicus etimatꝫ seu diuinatꝫ ⁊ c. sit magne ambiens oĩa extremitates eẽndi nature alt' cui' est magnitudo. sedm ꝙ tres ad suam ꝑfectionem requirit

Expõio magnitudo ũ sũpe hꝫ ut tactꝫ pro ꝑfectate. ut ꝑ cor ut ꝑ dñationibꝫ et. hꝫ ꝑ magnificẽtia. ⁊ ẽ magnꝰ dñ' ꝑn' diffinitiuũ rõe finis efficacis for. ⁊ ut ea i ipõ fine. s. i ꝑfõe sic magnꝰ maior ꝙ i efficacie. ⁊ efficax ꝙ i for. ⁊ for ꝙ i ut. et sic sili sequit de accidentalibꝫ supꝭ. Est ⁊ magnitudo unũ ꝓncipuũ eoꝝ ut se. Et cantꝫ una ꝙsideratibilis est.

Diuisio. ꝙtee eius sue magnitudines distincte essẽ. ⁊ nã ꝙdam est maior alia. ⁊ alia ea. alij. ⁊ diuisim de ascẽdẽdo usq; ad illã sumã magnitudinẽ. q ẽ ceꝛ magnitudo vlem ꝑn' extra sꝫpositũ magnitudo sue magnũ ens. ab q ordiane ⁊ regulãe cetꝛ magnitudines ceteꝛ. enatũ geneꝛ sibi audies ymagines. ⁊ alios intellꝫ hꝫan' sumã magnitudiem speculat. nã q admodũ i figuꝝ speculatiuis nidꝫ formã intellectꝫ. cui' sit q tractat ibidem sed est eius sumã magnitudo. sic ipe intellt i magnitudibꝫ sibi ozẽ magnitudinẽ apprehendit. magnꝰ

Condicio. Ex dictis pꝫ ꝙ qđ magnꝰ nullꝫ ẽ finis ꝑfõis efficacis fac. ⁊ n ut ea finis. ꝑfõ sic id ꝙ vꝛe magnꝰ ens tale. ꝙ nõ ẽ ꝑfectiuũ sui n. nõ ẽ magnũ i suo eẽ. hꝫ ꝑtiũ ꝙ ea nõ ꝙtinet.

Natura. Et plemtudo eẽntis magnitudinis consistit in magnificatiuo. magnificabili. magnificatiua tensiua extensiua. hꝫ se una eoꝝ magnitudo intensiua.

Ratio quare magnꝰ ordinatim eẽ vnũ ꝑn' hui' artis. sue i hꝫ ꝙ artifex ꝑ magnꝰ suemre possit medul pcedẽ ad ꝙclusionem affirmãdo vel negãdo talia sẽꝑ hꝫ ꝙ tibi ẽ magnꝰ. sue maiorem magnꝰ supreme talia ꝓportione maiorem. finis maiorem. n ẽ ipsum. ⁊ istã ultimatio magnitudinis i q humanus intellꝫ sumã magnitudiem ⁊ ceteꝛ magnitudines speculatur.

Diuinitas Diuinũ est ꝓprietas rõne cui' diuine loicus magnꝰ pas ⁊ c.

Distinctio Et ad ꝙpõ ut declaretur. hẽ. d eẽ diuinũ duobꝫ modis. Sine successione. Cũ successione. Diuinũ sine successione ẽ ilimitatꝫ. hꝫ est etnitas. q ẽ ꝑn' diuinitas. cui ipsi successiua diuinũ nõ sic de etnitate eẽntis. sic ut ꝓpriũ de eẽntis ilimitatis. Est ad hꝫ etnitas dr ut ipse dicit. ⁊ ẽ ꝓncipiũ ꝑnci' ꝓpriabile. ut occidi nõ ẽnitat cui n sit occasum in se. occasiõ. n. ⁊ cessare ab eo ꝙtinens. Est ꝓncipiũ ꝓncipians ut boicus magnꝰ deꝰ. ⁊ potestas ⁊ c. in ipsa etnitate ꝙ dicit ẽ nõ ꝙsistens occasio ex q magnifestatur ꝙ etnitas. ut ẽ supꝫpositũ. ẽ ꝑn' ꝓncipians. ⁊ ꝑn' ꝓncipiabile. ⁊ ꝑnci' ⁊ ꝓncipiũ. ⁊ ꝓncipiabile. ⁊ tũ ẽ hꝫ pũctꝰ etnitatis ẽntes. i tellm difficil' ad attingẽd. sꝫ de pũctis transeuntibꝫ inferius dicemꝰ abunde.

Cui correlatiua inatas coeẽntia sunt. Durabile. Durare. Duratiuũ. Durare una eẽntia diuinitatis plena. ⁊ ꝑfecta. qe illis simpliciꝫ sit. q dicꝫ eẽ uacua. ⁊ sit naturaliter

Ex diuinis pꝫ ꝙ h ꝑ eẽntiã. qa nõ durare. et ꝙ ꝙs cessat ab actu eẽ. ⁊ ꝑ. potentia. n. simpliciter non durat. quia nec est ipsum

Ratio qre ꝓmittit unũ de ꝓpijs hui' artis scire. i hoc ut. qa tota. ꝙdiones durationis ut ẽ etnitate cognoscẽs. condiciones. ⁊ successiue durationis. attingit quãdmodo essentia. ꝙ cultum. ⁊ cognitũ. vñ artifex sub etnali durationis regulam debet successiuam durationem tendentem ad suum finem. uelud ꝛ completum. ad suum complementum.

Potestas

Diffinitō — Potestas ē id p q̄ lomeas magnicado duceō & ceēa pncipia posse existē ḥ q̄d sē & agē ḥ q̄d agime

Expōitō — Est.n. dīa me pōeaē & posse eiq̄ me existē & agē. Est.n. posse pōeas ad̄ q̄ admod̄ celle ē ad̄ sap̄. & ideō pōeas ratione agendi ē pm̄ de posse. posse uo pncipiam ipi' ac ē qđ pāc est ue suppōieā actu potens eime est posse & p'le ica q̄ p'le est pncm̄ ue mens de pō ad actum exmendo p hiea ḥ aue pncipiū eīs est ut q̄ eā & tale & successiuū rōne potenae hīe' & ad̄ q̄admod̄. dño ītpāe. sz si ē aliqđ ē q̄ns simplr pōeas posse possiam p'le ī ceēa & nā pōeas possendi possia & p' sine successione. d est sūmū in pōeate imo ē ipa sūma pōeas ipm sūmum posse & ē. moues ceas pōes & ē posse. q̄ns eis finis hōis simp'. Si aue ḥ eile sūmū ens nō ē ipossibile est ut ceēaee ee sūmā potestatem pncipiandē sine successione. & pnatione potestatis & ceēaeias & ceā lomeias ifimeatas & uneeatas. dz & ip'e ē ee eīs suppōieū q̄ns. q. sic simp' pōeas q̄ p se pacet.

Correlatiua immeata pōes & ceēm ei' cōplentes sē sic sup̄ dcm ē de alijs: Possificatiuū / Possificabile. — Possificare. una ceēa & nacā plena potestatis.

Ex pōeatem magnifeste p3 ir est p'e. q̄ nc pōe existē nc agere.

Ro q̄e pōeas ē unū pncipiozum hui' artis & ue aralda cognoscenc odicoēs pōeatas posse media inemire ad ꝯclusionē q̄st̄ inquine p artē rōe potestatis. nā p ḥ adingiem mod' p quem pōes pē rōne sue ceēaee & nate a' & rōne alei' ceēaee & nature quēadmod' suppōieum alio m̄ pē rōne pōeas. & alio m̄ rone lomeatis & alterat & ē.

Sapīa

Diffinitō — Sapīa est pncipaa ratione cui' sapiens meelligit.

Expōitō — Ex diuisio est g' sapienaa pncm̄ exēsum ī ielligence & ielire ielligēdo & ielligibile ute quide hos ēmmos sapīa nō pē exē de mele suas. & eam pncm̄ ieensum ī quoḷ pdōz ēmmoz sipli' ofideaco. & ḥ ealis sapīa est effect' alia ue suppema est qua ielligeaf & ielleam ielligē & ielligibile sūt idem ī ceēaea & naaa sapieaae. ee ḥ sapīa est pncipiū ī se & ī suis pōis ēmmf sipli' ieensis. eī sic idem eī eis ī essenaa & naaa. aliqn eēt limitata p ēmmos suos ī lomeate magnē ceēaeae pōeate & ieuee. n' p ois posḷ ee ifimeaī pn' fimea pncipij. & pē' p'eapuee eī ignoaaea q̄ eēe pnacio lōeias & e. q̄idem pnacio maioz eēt ī ipa sūma sapīa q̄ ī illa sapīa q̄ ereensa est in suis ēmmis limeatur.

Correlatiua eius immeata sē: Intellectiuū. / Intelligibile. — Intelligere. ad que sequeatur ielleam

Ex quide sapīam & nacālem istinctam q̄ns ē silicuđ sapieaae nulla ineniaf direō ad aliquem finem

Ro quare sapīa est unum pncipiaz hui' artis & ī ue aralda ī formet sui ielligē ī sapīa q̄ simpr̄ existe pn' & de illa sapīa ielligendi sumae exemplar ī q̄ dednaaf lumē magnī dmans ꝓceed & e. ielligens ielleam & ielire ielligibile regla eo ea q̄ ielligē ipō & pcelli ḥ' artis ielle q̄sieue & opaaae a uolueio pē ab ielleao fiali' mnem.

Voluntas

Diffinitō — Voluntas est ꝓeaas rōne cui' lōeas magnī dmaēō & e. sē desidabiles. & ē ꝓeaas p q̄ suppōieū lūi magī ee e' ē uolens. (Volens.)

Diuisio. — Est ei' expōio. Illa g' uolumeas q̄ uolēdo est suppōiū ipa ē sūma & rōne suppōie est ipa pncm̄ volio exīae ipō uolueo eīonleae eidem naaa & ceēaae uolūeas. vle q̄dem ḥ pncm̄ eale uolūeaī nlm aliud de ceēa volūeas alei' ee pōt. eo q̄ uolēs & uolueō vlei' ꝓcapare nō possimc lumeaē & e. uolūeas. ī ceēa & naā lōeias & e. ipi' uolumeas. Ex ipis uīdiolence & uolueo ofeqē velle. rōng eidem fozme vlearas & uolia. q̄. & foz est ī ipa essenaa uolumeas. Hec idem pncipia iam p̄dea appeame effectue a ceēis pncipiis appeaīs eī ipa sūma uolumeas sic eunea omniū appeaeiū sin effect'.

Correlatiua immeata essenaalia eius sime ue patiua: Volueaī. / Volibile. — Velle. ex quo naā eqē uolueam ul' amaeaī desideaeam.

Ex quidem essenaam & naaa uolumeas & ei' similiudines. & diuisos appeae' omē desideaī est unuanum & ꝓter finem

Eius applicatio ad artē ul' op' aralis ul' uolueas quare ḥ pncipiū supeam est. ad hunc modum statue sedm hanc formam q̄ de pncipio uo luneano dicta est delue aralia formare & regliue uelle suum ī lono magno & e. ue ara' & ala' inemat id q̄d' meel ligere affectae. Nam quaneo uolens & uolueā desideaam magis pniqua sime ī essenaa & naaa uolumeas lom teal eaneo magis ielle ieelligie & aemgie uoluam ieelleam. Haq; consideando sup̄ni uolens & uoluam ꝓcedie ofideame ofideaeoēm suam ad alaudine ofideaa. uolua vīt unaeē susopie ad ofideandum uolua aulara & rōe ꝓdeōzum istoz est uolumeas pncm̄ hui' aralis neēssaium in hac artē.

Virtus.

Diffinitio. Vnū est ergo unionis terminus magnitudinis &c. i uno bono magno &c.

Expositio Ce diffinitio. &c. principii sui agit. ut ipm agit sui & existit sui magis sic ueritosii & ut etiam ueritas & unitas olim sme magis i eēn & nata bonitas &c. Vñ ueritas suppma est hꝫ q ut suppositū ut principium hꝫ. suppositū rōne ueritatis est ueritosium principius si ueritē mā q principat nō ut suppositum. hꝫ ut ps ipi suppositi. cū illud suppositū sit ex plūb; diuisis essentialr & naturis item numio ostitatum rōne cui diuisi tatis ueritē agentē praelatē pole est principari pole & ē ei meū ni libecto ueritas rōne qrīs q ueritati & accōrum academicum in quibz est illa unitē.

Correlativa eius innata Unitatiuum. Unitatiuum. Unitatibile. q sē una eēn plenis vir^ne^ unitas & q comitas eāo magis & he ieēlitas sonor q^r^ disposita.

Ex virtute uel qlitate debilitas i amat q plicatur cū impossibili & non ēre

Ratio quare unitas est unū de pnalib^us^ huius artis sicut i hoc. ut artista cognoscendo odiones unitatis cognoscat ipm ueritatē sui qm hꝫ ē existendo & agendo principaliter q phanc cognitionem principaliter ille ad addiscendū & intelligendū ueritatē obi. & ipam ueritatē ueritatē illi eo q plicatur. nā sic libet oritur ueritas ex quadratione lōgitudinis magnitudinis &c. sic oritur unitas secundi ex quadratione longitudinis magnitudinis duorum &c. ostitatum tellim ul' mēs q capax p qm & ueritatem attingit artista i mēte sua obm desideratum

Diffinitio. Veritas ē id q ē vm de lōgitudine magnitudine &c. et iustitia ē illud q ē vm de longitudine &c.

Expositio. Ce diffinitio. est q me intellectum & iustitia q cordinata sic me existit & agit rōne regule q cordinate existendi & agendi ueritas i se & i lōg magn &c. ē ueritas principiū ipm iustificato & ipm iustificare & iustificabile. ut pdca q cordinata nō pōt. nec finis existendi & agendi ueritatis i longitudine &c. & p qm finis sui principii nr longitudo &c. i ueritate. q si quidem q cordinata ēet i pportione n mata ēet pm sm acc. Est aut una suppema ueritas hmōi pdcis q odinabel que ē principium ceteris ueritatibz ematq ei ad quam se dirigunt cetē ueritates.

Correlativa eius mentalia sunt Verificatum. Verificatum. Verificare. Verificabile.

Ex quidem ueritate mentis artista nisi talium q connectantur. cum non entē & impossibile.

Ratio quare artista unū de principiis huius artis ē ut attingens artista odiones eius attingit olim vm. qm sic verificatum ē p magis iustificatus & iustificata & & verificabilis sic cognitio qm artista hē te odionib; est imago. & sicut verificare est imago verificantis

Diffinitio Vel cognitio. Glia est ipa delectatio cui longitudo magnitudo &c. acquiescunt.

Expositio Ce diffinitio. Vñ illa glia que maior est i se q^r^ m alio ē principalis alia glie q maior est m alio q^r^ i sepa cui nō ē q^r^ finis glie maioris est i se q^r^ i alio. hꝫ. glia cui finis est i sepa suppma ē rōe sui & rōe sue longitudinis magnitudis &c. et ad ea cetē glie extenditur. & effectus sunt. hꝫ aū suppma glia q^r^ se nō indiget gliari ut hꝫ q ē q^r^ nō sic sibi matia gloriandi hꝫ i se & p se cū sic gloriam rōe finis sue longitudinis. &c. ipē. gloriatus hē m se gloriacū gliari & gliabile ue finis glie i longitudine i limitate climitate &c. glie. nō pmanente occasu. Illa gē glia q cū finem nō pōt hē m se nec i longitudine &c. ē i finita existens vma go vbi cellis nr pdictis ul' intelligatur cumq beatudē sua ipam suppremam gliam speculatur.

Glorie Glorificatum. Glorificatum. Glorificare Glorificabile.

Ex eā quidem gliam mentis est mis pena afflictio luctus & dolor admeniam.

Ratio q^r^ glie est pnalis hui^us^ artis ut hīat cognitionem de glia & de odionibz ul' dispōnibz el' dispōnis est & directus i intellectu artiste ad inueniendū solacia delectabiles que aue ephace aue ipiace sē ifinde rōne glie seu delectationis optime seu assimilatiue pascentis & delectantis ipi ielligis intelligunt superiorem gliam uel inferiorem.

Diffinitō Dīa est id q̄ lomatis magnitudo ꝛc sine ōnes ꝯfitse. et lomfitens ꝛ lomfitabilis ꝛ ꝯfitil.

Diuisio. et exp̄icatio. Est aī omīs dīa mē sen̄le ꝛ sen̄ aue mē sen̄le ꝛ ꝛeellectle neēm p̄nel" q̄ aliud sensuale differt ab alio. ꝛ per mīm̄ imd leehi et imrellechi
q̄ omne sensuale differt ab omni ī̄llu ꝛ aliud ꝛeellectualium differt ab alio.

Bme dīa imp̄. ē alicuius ut aliq̄d ens oēt agens ut patiens nō oēt nō se hērz ad finē. si p̄d omē q̄ est oēt idem nūo absq; spēfica
tione aliq; ꝛ lomeas magnitudo ꝛc. sine extenōē ꝛ i oēnsicate ꝯsistēt omī q̄ntitatiua ōnes ēre magnifeste sēfau-
q̄ dato dīm nō oē p̄ ꝯsistēt omē ens i p̄uatione lomeatis ꝛ magnitudis ꝛc. ꝯ ī eaz oēz. ꝛ q̄ oīa hec sime impō hat
oye dīm oē p̄napium neēm oībz rēz p̄ez ꝛ q̄ sine dīa lonum fieri non potest.

Differēcia. Differenciatiuū. Differenciare. de quibz sequit̄ differenciatum.
Differenciabile.

ꝑfēō vl' natum ul' plemtudo differētie ꝯsistit ī.

Cuius q̄ dīa summatur oē p̄nel" huī' artis est ue artista mixtione dīe cū aliis p̄napiis attingat oēdiōes dīe mē aliud sīm dīe ꝛ alid
id differenciatum. Cuiuscūq; odiōes dīe q̄s inuent ī lib differētie. ꝛ ue ꝛ cognoscat supposiamē explimbz differētibz consti
tutam dīnē agens ōne differētie q̄modū supīeī de lomeate magnitudine ꝛc ostēū ē agēs ioē lom̄ mag̃ ꝛc.

Diffinitō Concordantia est id ōne cui' lomeas magnitudo ꝛ c i vno ꝛ in pluribz concordare

Diuisio Oe exp̄icō. ꝛ sic de dīa dem ē. q̄ difficila ē ie sen̄le ꝛ sen̄le. sic ꝛ de cōcordantia. q̄cordans q̄ ē p̄nel" ue dīans. ꝛ illa q̄ dīnt
concordata hec possime ei lomfitato lono magno ꝛ c. ꝛ lomfitans ei dīato lomfito magnifico ꝛ sic de ceteis p̄napiis.

Cōcordia. Si q̄cordantia n̄ eēt fozet uaq; ip̄le ultimum lomeatis que est i p̄napio se hērz ad finem. cū sīt q̄cordantia n̄ eēt finis nec ꝛ p̄nel" nec en
angl" accē eēt ad. acq; p̄uata q̄cordans ī lono ꝛ c. eēt nāliē ḡtietas ōdiens finē. unde hēt esse ōne ḡtietatis ꝛ
hēt nō eē ōne concordantie q̄ ē ip̄le quare relinquat" concordantiam eē p̄napiū necessariū. Cōcordans ē ḡs ni
abstracto q̄sideīata ꝛ q̄cepta ni concreto de plibz rebz concordantibz cōsideato. Oe ideo ue aīsta de supīna ꝛ de ifima
cōcordā cognitōne hēat de supīna q̄dem cuiq; de eī de ifima vo cuiq; de effectu simpta est cōcordantia.

Supīa est cōcordā eē unum p̄nēs hui' artis ue supreme q̄cordantie sumat odiōes. q̄ sē iste. s. q̄ cōcordans i lono magno ꝛc q̄cordet
sine alq; ḡtietate q̄cordato ꝛ eq̄ ute hanc talem q̄cordantiā ip̄le ē eē talem q̄cordātiā i sūmatiue lomeatis magnitu
dis ēmetatis ꝛ c. q̄ sic eēt q̄cordantia sūma ei eēntiā sua. ꝛ ei esseneiam lomeatis ꝛ c. q̄ ē ip̄le hīa uaq; cognitione
cōcordantie supme cognosca possunt odiones i ſlozis concordantie sicut p eam cognoscam effectus.

Plenitudo ꝛ natura cōsistit in: Concordatiuo / Concordabili — Concordare. ad que sequit̄ concordatum necessario

Patet p ꝑdām concordantiā ee necessario vnū de p̄napijs hui' artis

Diffinitō Cōtrarietas ē q̄dam mutua resistentia p duos fines sic eozio q̄cordantia ē mutua adherentia ad unū finem.

Exp̄icō Hec ee ḡtietas ie sen̄le ꝛ sen̄le q̄dmodū ꝛ q̄cordantia ie sen̄le q̄dam ꝛ sen̄le sic mē. albedinē ꝛ nigredinē calidū ꝛ frigidū pō
derosū leue. aue sic ie lōgitudē ꝛ malitiā palem sine nāē pal. i lbo aue q̄cordo sen̄li ꝛ ꝛ mē pale ꝛ ītellile. sic mē corp" ꝛ
aīam ōne mīibilitatis ꝛ mīibilitatis corruptionis ꝛ incorruptionis. ꝛ est mē meelle ꝛ ītellile. sic mē uelle ꝛ nolle.
ꝛ meelligē ꝛ ignozare ꝛ sic de aliis.

Habet ee ḡtietas duobz modis. s. realit ꝛ obime realit quidē sic mē ignē ꝛ aquā. aerē ꝛ enim i eodem lbo elato. ī sicut mē scire
ꝛ ignozare in dubitatione. ꝛ sicut mē diligere ꝛ odire ꝛ c. Obiectue sicut mē cē ꝛ nō esse aliquid ul' mehil. Ul'
sic mē ignem ꝛ aquam in diuisis subiectis vbi aliq̄d alij nō resistit eodem modo ītellīgēdū ē de q̄cordātia ꝛ oppōsitis

Cōtrarietas. Est aūt ḡtietas nēcio p̄nel" i hac arte. ne artista ꝛ odiones alēius ḡtietis ondiones alēi sibi cōtrarij acceptat ꝛ eas eo q̄ ille
tat ad cognitionē sūme ḡtietis ꝛ ḡtietatis sūme cōcordantie. Est quidē sūma p eo q̄ ḡtietur summe q̄cordantie
i p̄na ꝛ medio ſlozis q̄cordantie ue finis ip̄i ſlozis q̄cordantie non seq̄t̄ in lono magno ꝛ c. Alīi ſlozis ḡtietas
sic mē ignē ꝛ aquā ꝛ c. hi. ū i ḡtione sic q̄cordantia. ī corruptione sic ḡtietas ꝛ sic de aliis similibz istis.

Plenitudo et natura eius consistit in: Contrariatiuo / Contrariabili — Contrariare. accidentalibz

Bme ḡtietas nulla posset eē eētiā corruptē. neq; te eē ad nō eē. vl' i p̄uatōm ul' reductis de esse in actu ad potentiā. ul' quomodo
sequitio. Oe est illa eētia q̄. q̄m nullū ens ḡtiare pōt. ꝛ sine quo minus bñ cognoscēntur sabilia oppōsita. n.
que se posita maiora ꝛ minora esse videntur.

32

Diffinio. Principiū est q̄ se hꝫ ad omnia ī ratione alicuius priorizantis.

Expō Sine cuius diuisio prima. multiplicium sumi pōt in q̄ tendit ī hac arte. Vñ i. pri. q̄ est finis est prima illi⁹ pri. qđ se hꝫ agibile fine. vñ i. tale qđ ē pri. et ē finis simpli. ī ēentia et nacꝰ pri. finis. i. a pri. ē suppositū pri. q. d. ēet pri. et finis talis et ngle // tala
ēet pri. et finis p. actus et nō sequere. q. pri. et finis hērent simpli. actualitē et nūer ēentialē. sēd q. ē ipōle et sūmū ī queuens // materiale
sub isto qđ pōt se ecā ifīta pri. tale. quomodocūq; ifīabz finis ē pncl. primo; effa ad agēdū q̄s efficiēs ē pncl. q. mo; forma ad
ifīmādū materiā. et nā for. sili ē pri. Rō mo; mās mi. dne eadem ē. ē et mi pri. eo q̄ de nā rōne tam pie q̄ for. rōne actōis ī eadem re
ad. supponit. Sunt et alia pncā. sc. tempꝰ q. tus q. tus relatio et c. pdiamēt. nā sine illis nō posset for. et materia ad
actuōm suppōia puenire. nec generatio nec corrupta ee pōt. ns mi ee posset pri. sine forme resistens.

Pncipiū

Rōne q̄ cognitōis ꝺditōnū de sūmo pnā et de ifimo hꝫ aristā dnctōne ad inueniendū nie. ꝺclōnes hꝫ q. pn q. et rōne hꝫ cognis o; nctio pri. sc.
. pe supta est una cā alys pncipijs

Pncipiū q. si nō ēet pri. p expōiā ī rez naturā n ēet. nec ee posset cū qbꝫd ē sit aut causa aut causata.

Diffinio et plenitudo pri. ostitur ī. pncipiatū / pncipiabile } pncipiare vñ ī pnā p. fālissimo se ista ifīnite. una ceū et nā ī fim. sc. ī ifīabz finitis.

Diffinio grossa principij — Causa, Quantitas, Tempus. — vor p; m sēdā figura m scala pncipij

Diffinio. q. ꝺditū ē ipm sūm p. qđ finis ifluit ad pri. et p. qđ pri. refluit ad finē. q. s sūm naturā sapit utrūq;

Expō Quo ēet omē medium sbale respectu pri. et finē. q. sic illud pri. ē sūle me. ē sū fine. sic et ipm me. nō ē sū fine nec p. gnē sū
pri. vñ me. ē quodā ens de simplicibz duoz ualde differētiā. aggnatā. vndq; sm pri. et sm finis. q̄re me. ē pmagno sm pri. et sm fis
nis ī q. sideratē. amle de pri. ad finē p. qđ ueh mfluēta de fine ad pri. ut dcm ē. Illud a me. ē pri. me. et finis oīa alia medi
ozum. et q. et oīa q. pri. et finis sc. idem eēn et nā lonitudinis et magnitudinis ecmetas et c. nisi nāq; alia me fine hac tm ꝺditōe possimus
ee supposita. et ifima q. lonitudes magis et c. eox maiores sc. ī medio et ī pri. et maiores ī fine. q. ī pri. et me. nec ī fine et grāme
posse ee p. mūmitātibus pducte sunt ad finem

Punctio eius. q. ꝺditū a multiplicitatem. q. multiplex hꝫ eē. est n me. quātōm. q. duōz seu distinctoz quātoz ī unū. sic hoc q. de matia et for.
pgrediens quātoz ptz for. et mā ī unū ee sbe. utpē sic centum et pri. illi ee. et ipm ee finis eius. Est a me. mēsuratōis sic pūctus
in me. linee eqlis distans ab extremis ut ab utroq;. ut sic centrū ī me. circuli eqlis distans ab utroq; p ee quātitatē. ut sic
cū ī lonitudē qtā ī magnitudine et c. et sic de alijs. Est et me. extremitatis sic lignum existens ī me. suaz qntitatū sic linea finis
ī medio suaz extremitatū. et sic id q. circū claudit ī figuā quātā sic facies alie sue et sic lyneus genuinus circū me. usq; ad ultī
magnitudinis diuisū pōnis sc. ultime et c. dne quantitatis pri. me. et finis. maioritatis equalitatis et c.

Studiosus ad pri. q. dicit me. multi ē necessariū ī hac arte nā hūane artis cognitōem de ꝺditōibz supposm medij ad finem cognoscz ꝺclusio
nis inuestigatiū. attingat me. magnanimitatis ad pri. et finē illi⁹ principij tradentis principia p me. illi⁹ pri. ad sui finem.

Punctio pri. pdō et expōio punctorum oīe q. ē. v. ī oīb et omnib p fō et omnis effectus et p ꝺsequens omne qđ est.

Punctus plenitudo — ꝺditatiuum / ꝺditabile. — ꝺditare.

Diffinio. Finis ē id cui pri. acquiescit

Punctus duplex. Quū multa sint fines diuisis respectibz. ō finē ī dcā ꝺsideratiue oz. nā alius ē finis causē de q. ita dcm ē ī pri. et alius finis
ēnū sic ēnū vie ut empti ut alicui⁹ q. ta. ut ē qđ ēmnos ēmitatū nō prendit. et sic ēnū tellis ut qđ tellige nō prēdit. Et ē alius fi
nis pfectionis q. roē corruptionis existit eius finis nō ee. i. ab esse deficere. pdicit aut finis multa ē necessaria. nam sine qb multum
ans esse posset m essentia lonitudes magnitudinis duritionis et c.

Punctus. Finis quidē alius ē finis alij ascendendo de fine ad finem usq; ad illud ultimū finē ēmitatū ut ē impossibile ē finis. hic aut finis
roē sine ēmitatis ēnere lonitudes et c. ī se et p sua nām ostitur qđ finis. nō indigens ee ab ea. finium qui se hꝫ ad eū. Iste aut
finis est suppōitus. ad quē ceteri fines dinguntur et q. omnia entia appetunt. ptendit. n. ī cū ee q. hꝫ ēmnos ēmitos. videlz ēmitam
lonitudinē magnitudinē et c. nō sine occasione nec absq; fine sub isto quidem fine genere ceteri fines ifiores oīs. ut dictū est
ī quibz tellis hūanus suū finem. et ultimū speculatur.

Finis

Hoc a pri. q. ē finis multū ē necessariū ī hac arte. nā aristā de ꝺditōibz illi⁹ cognitōem hūs. hꝫ multū ad inuestigandū nie. ꝺclusiones. alij p ve
ad solōnē ꝺdigz qōnis. qñ si de fine supposito quatur. recurrē dz ad ꝺditōes quas hꝫ finis lōnis magnitudinis et c. rōne ipi⁹ finis supposti si
ilo de ifiori fine dz sili recurrē ad ꝺditōes qđ hꝫ ifiorū lonitudē et c. Et ītem sequere suo mō de fine ēmnī et pūctionis.

Diuisio plenitudo et alia ostitur ni. — finitum / finibile. — Et finire ee q. fine nulla qualitas pōt esse pfectō nec quies nec ē appetitus.

35

Hmaiozians

Diffinitō. q̄maiozias ē ymago magnitudinis immēsiatis lomatis cēmatas de ↄ ē.

Expō. ymaiozias ā ysidor' oblidue sūbi' ↄ accīdēt' alia ēnice maiore. q̄ ā i lom ce ↄ ē. de qbz ē ūpi sūt obstruat q̄dmodi sūa cele. q̄ est maioz q̄ sūa ignis. ↄ sūa aīa q̄ sūa cele. aqueras ā me sūam ↄ accīus iuēnē. q̄ sūa simplr maioz est. accīce rōe lomatus ↄ ē. de qbz. si hēc sūa ↄ hui' alle uerumptamē rōne finis i q̄busdam accīdabz inuenīē maiozatus sīt qualcūq sūa sic ītelligē. ↄ aīa q̄ in lomatis ↄ ē. si nīl sūt maioza q̄ asīnus siue lapis. Et q̄dmodū sūa. alia ē maioz q̄ alia sic deūs ē. sic ↄ accīdēs ad mai ē alio. ulterius sue lom magnus ↄ ē. sic ītelligē mauis ē q̄ uidere. ↄ uidere mauis est q̄ audire ↄ ē hō.

Diuisio. de maiozitate. ā sūa. i maiozitatē gradatim ascendēdi ē usq; ad illā maiozitatē sūe īmēse cui' sīt cēre maior q̄ nēcio hē cē. ne maio aeūs sic maior i puitone sūe q̄ i cē. ꝑ sequēs maiz simplr. i accīce q̄ i sūa. q. sīm ē. h ā sūma sūa cui sit īmensa rōne lomatus siue īmē se ↄ ē. stat sī omia entia cēa ne aliqua sūstare. si omīa q̄ q̄m substātie dr. hac q̄ sūma maiozitate sūa. cēre maiori cel regimē q̄ste cel ymaginel ↄ similitudines in quibz melīs humanus summam magnitudinē speculatur

Cuius quare est. Ideo ā nēcīm ē cē maiorē ꝑm' hui' artis ne hīat cognīe de oīonibz alī' discurrat. aralia cū illa ꝑ omīs cimnos hui' artis ↄ i uestigādo educat i rōnibz faciat iudicii de q̄ls illoz sm magē aem. q. sm dām gradatiaī ↄ equalitatē ꝑm' me' ↄ sine maiozē mi noz equalitatē attribuat maiozē lom magn ↄ ē. hinc q. ꝑ ꝑm' pdēa mauis inuenīe de q̄ fit rō seu ītelligias siue illud sic sūle sū accīale ita q. i q̄ls ꝑm' calnet maiozitatis. ↄ cuius alī' ꝑcipij odiones. de hoc quidē dabitur determīa i sol'omb; gōnim.

Exē maiozitatē. mēsul hē similitudinem ꝑm ↄ ꝑ sequens nō ē. q. omē q. ē ex similitudinibz eius est.

Plenitō cplemētū. maiozificatiuū. maiozificabile. maiozificare. ad q. sequitur maiozificatum.

Diffinitō. equalitas ē sbin cui' finis q̄cūq; lom magn ↄ ē. acq̄sitū. vñ eqlitas q̄si maiozitatem ↄ minozitatem diuidit.

Expō hē q. ē sbāl' accītal'. sic ↄ sunt oīa. si i exist ↄ agē ā q̄ maioz ce ipā coequat q̄tum p̄. Est q̄dē sbālis eqlitas. sic ī lom magn ce ↄ ē. que ūcientel ad obstacs suppōia de sua entitate coeqt i ēnā equalitatē aue sic me mathā ↄ sūs. q̄ coeq̄t. sūt i actione. s. fōc. illi i pāne. s. nutrie. ↄ eos sibi ut ambe de sua entitate q̄ ē sbāl eqlis actōne pāni ↄ eos ē sbāle suppōia obstacle. ā ↄ sic ela q̄ ē de rōne cui' q̄ cōz. nam ignis q̄ est elemēta ē de rōne sui eqlis est ignēdo eli accīentia. ↄ ad aqlitatem ↄ ē. ā ↄ sicut me mīmidat. aliqui' ꝑsōn rōne ipi' ꝑsone. sic ī yoiem ↄ yoiem. hō. n. geūant yoiem. hōse coeqt sb rōne hois ↄ sic de aliis hi. Est ā accītal ↄ sbāl' eqlis sic i coequatione q̄ ignis facit coequans q̄tū pōt suo igneo candidatē suā ↄ sicc sibi q̄ hē acīa. ↄ sicut ↄ i coequatione q̄ ē me' visū. ↄ unde sunt coeq̄ce visus q̄tum ꝑ sibi unde sua ↄ ali suo uic ꝑtium. ↄ uic ꝑpinquo uic remoti. Idem sequitur de ītellectu ↄ ītelligibili uolūo ↄ uol ↄ ē hi. Equalitas ↄ accītal' sibi. q̄ dicam ꝑ sic i coequationibz q̄ sunt accītalia. nā ignis q̄tum pōt sicut accītale suam coequat calditatē. ↄ i aere caliditatē suā hūditatē. Et sic de aliis hi. Omīs quidem sbāl' eqlis simplr maior est q̄ accītalis

Diuisio. Sibilium equalitatū alie sunt a'is maiozes gradatim usq; ad illā supmā eqlitatem v oīo ē ipo' maioz seu mīoz hanc aīi cē oz nēcio ne sūma equalitas ↄ sūma ꝑfectio cedet. ↄ ne accītal eqlis q̄ simplr maior q̄ sbāl'. ↄ ne fōc i actione ↄ mī i pāne se coequando se ī sequet ↄ sic de qualcūq; aliis se coequātibz q̄ ē sūme ipole seu oīdō. Vñ aīi sūma equalitas ab de sinīs essentia ↄ natura ut m ipā cēn sint eqlis agere ↄ existe ↄ lo tal ↄ lo tame ↄ lo tal lomficare ↄ lomficabile q̄ ↄ. cēn ē lo tis magn ns ctmatus ↄ ē. Et ꝑ dēn ē de lo ce idē ē dē de magn ne ctmatus ↄ ē. Et si ūa sūma equalitas ostenderet i cēn alios sūmos ꝑn' q̄ oz cē i sūma eqlitatis cēn ↄ cē. q̄ sūt unū ↄ idem. Est q̄ sūma equalitas i essentia sūme q̄ oz ↄ i cēn sūmi pri' me' ↄ finis. ↄ ꝑ ons sēch sūme distinctiōs. ↄ omīs ifioz equaliter i quibzcūq; ꝑn' ifiozibz sic descendentes maiozitē ad mīozes. ↄ mīozitē ascēdentes ad maiozes sbest ipi sūme eqlitē ctia ei ano ꝑfectionis sui effectus.

Est ā illud ꝑnēc'. s. eqlitas valde necīa i hac arte ut artista q̄dcūq; illi' cognoscens coequare sciat ꝓpōz abstractas i ymaginatione ↄ mi ellim ↄ mutatione me' q̄dcūq; hī' q. q̄tum coequāt actus suas ꝓpōz ad oz oīa assimendo formā ↄ exemplar ī q̄dcūq; eqlitatē ꝑdēa. ↄ reducendo equalitatem ꝑ omnes cimnos hui' artis ↄ eoꝝ. sm q. i ī figura declaratur.

Plenitō nūc eius sbāl' m. Equalificatiuo. Equalificabili. Equalificare. ad q. sequit equalificatum ul' coequatum

Sine equalitate nulla potest esse ꝑfō absoluta ↄ ꝑ qīs omē artem. q. ꝑ maiozitatem ↄ mīoē q̄sitae nēcio ī ꝑfōnem ſpūtus mpetrat

Diffinitō. midonial est cui' cē nichilū. vñ mīozitas q̄ maiozitatem recte diuidit.

Expō hē q. cē sbāli. ul' accītali. ul' utroq; m. sic ↄ maioē Est q̄dē mīoē sbāl' ue i foc ignis existēs ꝑ eo ad ignēū i cēn mīozē q̄ ipm ignēū hē rōne mīozitatis lom cis ↄ ē. de quibz ipm ignēum ostēdimus est ꝑsentē ipm mīoē i igneo rōne q̄tis sue dimīs nā rōne q̄tis sue lom cis ↄ magn nis nō distat cm a malum ↄ pueritiam cns īmensū cui nō ē q̄tas rōne ipi' īmēsitatis. ↄ rōne q̄tis sue dimīs ē cōmūnicabile. sic idem sibi modo de mīoē vegetū ↄ sibi cum sint deducte de nō cē i cē. ↄ de pō i hītum ↄ de hitū i actum. sibi ↄ mīozes sue ē i aīa rōnali pōt a. opīari sm ē ueru. ↄ eoꝝ. ↄ eligē multum ↄ odne lomm. ↄ eoꝝ. ↄ q. ↄ ostēdimus ē de mīozē lom magn ce ↄ ē. nō aue de illa maioē lom cis ↄ ē. que est sūmū ens existens i maiozē esse sm effectū. qm ue rum dictum est ī mīozitate q̄sitae Est sibi mīozitas accītal' sic q̄tas q̄litas ↄ ē. q̄ ostēdimus est de sbia mīoē pgrediente de maiozē sbia sic de q̄tate icensa lomatus magnitudinis ↄ ē. Extensa q̄tas sbia ↄ de mensa qualitē lom cis ↄ ē. Extensa q̄litas ↄ de mensa caliditate ignis. Extensa calidi tas ignis. Et sic de huiusmodi sibi. hoc idem ↄ suo modo sequit de potētia sibi ↄ intellectuali. Est nūc mīozatus ut aut entia alia a sūmo ente nō sint oīa sūma erunt quedā sūme impossibile

Diuisio ei'. hē quadruꝑ existē m entibz de gradu in gradum descendendo usq; ultī medī. ↄ q̄to plus descendit plus accedit ad naturā suā. ↄ q̄ to plus ascendit tanto plus a natura sua recedit ad oppositum maiozitatis.

Eius natura ↄ plemētū ostēdit m. ymaiozificatiuū. ymaiozificabile. ymaiozificare. ad q̄d sequitur mmaiozificatum.

Difficilius ei'. q̄nto cis ē ꝑn' de difficili attingibile. eo q. q̄to plus accedit ad naturā suā. tanto magis ē cē nō eius id circo vix attingi pōt ꝑ eius multiplicatā entitatē. Est tamē eius nēcīm. q. ꝑ eius nō cē. sequit impossibilia entia cē sūma. q̄rē ꝑ mīozitas q̄ mīd est nēcīm ꝑnēc' i hac arte. nam cognitio odionū illi' artis sbalter ītellim alīū cī esse ētitatiū ymaginatiōm eis qui nesciūt ei' uim ꝓbare ↄ qui deducē cimnos hui' artis nesciunt ul' ignorant.

Quia q̄dē ē ꝑn' i hac arte q. cognoscendo cētiam ↄ naturā ↄ odiones minoris cognoscit artista me' sibi ꝓmēs ex alio ꝑn' ad cluſionē qōnis sibi fcē. hē q. quam scrutandi ꝑ ignotum sūmā maiozē ul' aqlitatē. cui mīozitas sic cāp ſpectui obiecta ubi melīs maiozitatis seu magn similitudines ſpectatur ꝑ aliud em ignotum cognoscitur reliquū quēadmodū ꝑ geometrā aliud simile ab ab alio sili denotatum. vñ ꝑn' illud ꝑ cetera ꝑnēa deducendum est ↄ cognito.

Sciendum ūo q̄ ſcōm̄ſtancio diſſimilio diſſimilio plurīz modis fieri poteſt num ꝯoniſ ad duos modos reducunt̄ ⁊ iſti modi ſūt quatuor ſcīz. ¶ Primi ꝯdem mod⁹ ē ſm̄ ſic p̄ eſſentiā ꝑ ſm̄ materiā ⁊ finē p̄ eſſentiā ſicut cū dr deus optat aīam ⁊ ſaluat. p ꝑ ſm̄ vo ut cū dr ꝑſona eſt ens p q̄d m̄ ꝑpria paſſionē hē. p materiā aīe cū dr materia ē ens de quo agens agit. p finē quid eſt diffinitū ſic ram dcm̄ eſt. ¶ Secūs mod⁹ eſt ut ī trīa de q. dicam. ¶ Ad iſtos quidē duos modos diſſimilitudō applicari poſſūt ſm̄dm̄ ſic fōr que diſſimilē p actū ſuū ut cū dr claritas eſt ens aīe ꝑ optat claue. ⁊ negligentie negligere ⁊ ſenſitiue ſentire. ⁊ ymaginatiue ymaginari ⁊ rōnatiue rōnari. ⁊ ſic de lumeare aīe ꝑ optat lumīare ⁊ magnificare ymagnificare ⁊ ſic de aliis. ¶ Et ſm̄ idē ſuo m̄ dicā ꝑ de eſſentie ſic hoī ens optat hominificare ⁊ leon leonare ignis calefacere. ⁊ ſic de aliis ⁊ eiſ mod⁹ diſſimilitudō eſt ualde ſcalis ⁊ualis. ⁊ ⁊ clarē ſicut diſſimilis q̄ q ſuo diſſimili q̄a ē ſic lumen eſt ens cui ꝑ optat lumīare ⁊ ē ens q ꝑ hē ī ſe ſm̄ actū lumīantē lumīatum ⁊ lumīs. ſm̄ eſt ens in ſuo cū quo lumīatis lumīatur ſuum. ampli⁹ lumen eſt ens hīns actū in ſuo. ⁊ ſic dum̄ de lumeare ⁊ ſic de aliis p̄dictis ꝑ. ¶ Ꝑ ꝑdōs duos modos ſimilitudinis ſcīz q̄ē oīa diſſimilia ꝑ. ⁊ ulē aliq̄ē. ali⁹ mod⁹ ſimilitudinis ⁊ plus. ſcīz quō diſſimiles ſiūt ad placitū ſiue ꝑ congruū ad nō ſimilitudinis diſſimilibz ꝑtis ⁊ appropriatis ne ſuum ⁊ p̄dictū q̄ēnibz, ſic q̄n dr deus ē ens diſſimile ⁊ ee nichil ⁊ homo eſt aīal irrōnale. ⁊ ē eſt aīal cui ſolū cōpetit edere ⁊ ſentire ee hī ⁊ ſic de aliis ſuo modo. ¶ Ampli⁹ diſſimilitudō ſiue ꝑ q̄ſcūm. vndz q̄n unū ꝑnapium diſſimile alio. ut cū dicitur lumen magna ē ens ūne cui⁹ lumē magn⁹ agit lumē magnū. ⁊ ſi addatur ee ī actu. ſ. ē q̄ lumen magna ⁊ eēns eſt ens ūne cui⁹ lum magn⁹ ⁊ eēns agit lumē magnū ⁊ eēns. ꝑ talem mod⁹ p̄ arguit licē demōſtrationes ꝑ ꝑmittunt̄ ua ⁊ nec ceſſant ꝑnapia ⁊ q. alio m̄ nō poſſūt ſe hīre. ¶ Ideō ſic dicim⁹ lumen eſt ens rōne cui⁹ lumē agit lumē. Sic ꝑ dicim⁹ magnitudinē magnitudo eſt ens ūne cui⁹ magnū agit magnū ⁊ eēntias ꝑducit eēnū. ⁊ ſic de aliis. ¶ Ampli⁹ ad explanandā diſſimilitudinē ꝑnapiorū poteſt arguſta explanari ⁊ declarari cū nā ox q̄n lumen nō hīet nām ſine ūnato lumīatiue lumīatō ⁊ lumīare. neq; magnitudo ſine magnificante magnificato. ⁊ magnificare. neq; eēntias ſine eēntiante eēnato ⁊ eēnare ⁊ ſic de aliis. ¶ Si. naturā ꝑnapia nō hīerūt. lumen quidē nō eēt ens ūne cui⁹ lumē agit lumē naturaliter. nec duratiō eēt ens ūne cui⁹ lumen magnitudo ⁊ ꝯ. durante. ¶ Et ō deſtructis diſſimilitudinibz ꝑnapia quidē multa eēnt. neq; ē totum unīſum eēt q̄ falſum eſt. eo q̄ de unīſo experientiam hēm⁹ q eſt. ¶ Sciēdū ꝑ hoc ꝑmapium ſapiā meliorandum eſt. q̄ de ſcīlicēt ſcīlli⁹ ⁊ ī omni alio ente ꝑtet ſūm rationalem. ꝑ ſapientiam ſm̄dm̄ ſcīlli⁹. ¶ Et ꝑ volum

tatem appetē melli⁹. ¶ Ampli⁹ ad ſorte hīs tenet̄ annium. ⁊ lingnum ſerpentinū ꝑnapia mala. ⁊ eor difficiles ſgnet ⁊ calumpniabiles aū vlē q. unū ꝑnapium aduniet aliud. ſic ſi dicē q. ꝑtio q. magnitudo ſic ens rōne cui⁹ lumeris ē magna. q. aū oēs lumeres ſūt magne equaliē. negandū eſt ꝑ ꝑncipium maioritatis ⁊ minoritatis ⁊ equalitatis. q̄ quidem nō ꝑmittunt̄ q. oēs lumeres ſūt magne eqlīē. ¶ Ꝑnapia hui⁹ ſcīenē ſūt ꝑncipiorum. aratis generalia ſunt ualia ꝑnapia aleatoria iſta poſſūt eſſe ſi ꝑ ſerpā magis magnificat ē lumeratem ſine ulē. ul ē. lumeratem nullū eſt lumē ꝑnapium qui ꝑt lumerare ⁊ ꝑ ē lumē. q. ſic ſuū ē lumē illius ꝑncipij eēt ē malū. ex hoc q. malum eēt eſſe lumē ꝑt lumeratem. ¶ Ens ē magnitudine. nullum poteſt eſſe principiū magnū qui⁹ ſic ſimpli⁹ operaret illd eſſe ꝑncipiū ⁊ magnum. ſme geometrice q. eſt impoſſibile. Hec ē eēnitatem ſine duratione ꝑt exiſtē ſine durare. ad ꝑnapium oīm q. eſt ꝑt eēnitatē ſine duratione in ꝑmutatione exiſtat. ſi q. ū ꝑnapium ꝑt durationem ul eēnitatē exiſtere ipm̄ q̄dam eēt ⁊ nō eēt q. eſt ꝯdictō magnificata. Et hoc idem ſcīrecur de aliis hī figure ꝑnapiis eo modo. ¶ Hec ꝑnapia ſūalia hīīt mensā correlatiuaſicut lumeratū lumīatiuū lumīabile ⁊ lumificare. magnitudo magnificatiuū magnificabile ⁊ magnificare ⁊ ſic de aliis ſuo modo. Nam aliē nō poſſent hec ꝑncipiorū ad ſenitatem. n̄ poſſent ſeruare ī ꝙrio mixtione. Et eēt deſtructa ꝓtenſitas ⁊ ocinuatio nul⁹ modi ⁊ appetē. ⁊ ſic uacuitas ⁊ ocioſitas eēt ozta. ⁊ mīlia alia ꝯgruentia q̄ ſunt impoſſibilia ſcīrē. ¶ Ꝑnapia ē ſūalia ſunt ī deo q̄libet. ſic diuina lumeratio. q̄ eſt diuina magnitudo ⁊ ſic de aliis. Et ꝑ hī diuina poteſtas ē abſoluta. ⁊ p conſequēs diuina lumeratio diuina magnitudo ⁊c. Et oīa ꝑncipia ſūt deo eq̄ēntia. ⁊ hīīt ad eq̄ualentes. ⁊ nō poſſūt p aliq̄ finem ꝑcipia impedir. ¶ Ꝑncipia ꝑ hoc q. ſūt ab ſenſata ⁊ gnalia nō ſūt ſenſibilia nec ymaginabilia ſz ſcīlligibilia ⁊ recolibilia. ⁊ amabilia cū mīa q̄n ꝑ cenae miſeroz nō poſſūt obiectare. nec alia ſubiecta ſic ꝑtentare ſuppoſuē. equalentia

Obſcendum eſt de ꝑnapiis ꝑme figure ſimul q ſunt ꝑncipia ſūalia ꝑmittiua ⁊ neceſſa ꝑ ea que deī ſunt. ī libro de experientia realitatis arcis ie ū poteſt aſſimu⁹ er q̄ ꝑ ſe placet oz er libro de ozre lucis. nmeratis ꝑmo ciplō de ꝑnapiis ꝑmis vnis et necēſſariis aī dicat. ¶ Lumeris ē ꝑmittiua ꝑt ⁊ neceſſa ꝑ lumerare omnia que ſunt lumīa ſunt hī. ⁊ ſunt ipā omnia eſſentie mētis. ex quo ſequitur q. ſic ꝑmittiua ſunt ⁊ neceſſa. ¶ Magnitudo eſt. aut magnificato eſt. aut magnificato ꝑ ſe conſideratis ꝑmittit uera ⁊ neceſſaria eo q. omnia q̄ ſunt magna ſunt magna ſunt. ⁊ ſi ipā nō eēt omnia eēnt ꝓna ⁊ ſua ꝓtenſio eſſet magna magnificata. Veritas eſt. ⁊ ſi ipā nō eſt ꝑmittiua ſūalia ⁊ neceſſaria oīa ſunt nota. ⁊ argumentatio ſcīpta ⁊ ī nō eē

uduabilia. ꝛ sic sequet̄ maxima mala ꝛ ꝓnatō q̄ ē impossibile. ¶ Potestas est p q̄ oīa que sūt possūt esse ꝛ agere ꝛ tal' potestas est absoluta ꝛ p q̄ñs ꝑmutua ua ꝛ necessaria. Ce si ita nō ē. n̄ p se esset ꝛ agēt̄ potest. q̄ ē impl̄e. ¶ Sapia sine scientia est p quem omnia sunt scibilia. ꝛ tal' melius est absolue ꝛ p q̄ñs ꝑmutuus uus ꝛ necessarius sine quo oīa essent ignorabilia ꝛ nō facta. q̄ ē impl̄e. ¶ Voluntas est ea qua oīa ī q̄t̄ad sunt bona ꝛ uenerosa uolibilia sunt. ꝛ q̄ sunt mala ꝛ uenenosa p ipam sūt odibilia. Ce tal' uoluntas ē ꝑmutua ua ꝛ necia. si aut ita non sit. n̄ est amabile u' odibile. ¶ Unde est p q̄ oīa que sunt uenerosa sūt uenerosa ꝛ io ita ꝛ uenerose ꝛ uenerosē ꝑmutuā ua ꝛ necessariā. Ce si nō est. quia dō ē ꝑmutuū ūm ꝛ necessarium uolumus est q̄ ē impl̄e. ¶ Veritas est p q̄ q̄d ē ūm ūm est. uī sequat̄ q̄ ita uidet ē ꝓncipiū ūm ꝛ necessm. Ce si nō omne ens ꝑmutuū ūm ꝛ necessarium falsum est ꝛ enoneū. q̄ est impl̄e. ¶ Gloria est p q̄ omnia bona magna ꝛc. sunt ī sua relatione ꝛ tal' gloria est ꝑmutua ua ꝛ necessaria. Ce si ita nō est. omnia sūt ī ipsa ꝛ laudze q̄ ē impl̄e.

¶ Alia correlatiua mendosa. Declaratō correlatiuoꝝ ꝛ ꝓmo p lomatice. ¶ Dēm est q̄ lomatis est ens rōne cui' lomi magne lomi. lomatis aut nō potest esse tale lomo. q̄ produceret lomum ul' agēt̄. sī enim correlatiuus ē lomificatio. lomificabile. ꝛ lomificare. sine quibus lomi nō possit ee agens. lomificans ipm lomificatū. lomificare ab utroq; istar enim correlatiuus existentia distincta ab omni fictione remota. ī rem q̄ quodlz eoꝝ remaneat ni sio nio. ꝛ sua uoce. nō q̄ lomificatiuus sit lomificat' ul' lomificare. nz eoꝝ. q̄ si sic destrueretur lor ꝛ eoꝝ numer'. ꝛ p q̄ sequens ꝓbatur essentia ēm relationis. q̄ diffinitiua ratione cui' ꝓpationis lomatis non habet naturam. ꝛ ee natura uacua ꝛ ociosa. ꝛ sua diffinitio esset destructa q̄ ē impl̄e. Veruꝑ time dia p̄ q̄ q̄dlz correlatiuū est eoꝝ essentia lomatis. ꝛ ipa est q̄dlz correlatiuū. ut ita sit una essentia. ꝛ duuus ꝛ compōta. ni sua ꝑmutabilitate ūitate ꝛ necessitate ꝑmanente. ¶ Dēm ē q̄ magnitudo est ens rōne cui' lomatis diuinus ꝛc. ꝓncipia sunt magna. magnitudo aut eius nō pot̄ ee ut' tale. n̄ habet tria correlatiua distincta. s. magnificatiū magnificabile ꝛ magnificare. Ce q̄ magnificatiuū ī sua ꝓpria possibilitate s. magnificabilitate magnificet diuinam lomitatem ꝛc. q̄m ex eēm suum agē nō potest. magnificabilitas uo lomatis diuinus ꝛc. q̄ magnificabilitas sunt pegme. recipiuntur m magnificabilitate innata ꝛ habu que est ꝓpria passio magnitudinis magnificatiuus aut ꝓprius innat̄ repone magnificabilitates pegmatis ī sua ꝓpria passione caracterizando facit ipas de gene magnitudinis p actus. ꝛ sic oritur. appropriatum accidentale ī ipo ꝓpo sibi. ꝑ aī ee ꝛ fieri nō pot̄ h illa tria correlatiua magnitudinis realia ꝛ sibi ua uoce ꝛ rōne ꝓpa ad semuicem sine distinctiōe. ꝛ p ipa cor eēm magnitudinis hec nam actuam passiuam quantam ī diuisim ꝛ auacantate remotam p suam diffinitiōm ꝛ ocriosinam significatā ī eēm q̄ melius de ea possit fieri scientia alie aut nō possit. ¶ Duratio uel hiatus sine. est ens rōne cui' lomatis magnitudo ꝛc. ꝓncipia diuinitus ipa uo ee nō pot̄. ens tale alius ꝑ hēme trua correlatiua distincta ꝛ realia ꝓpria ꝛ innata. ꝛ innata ꝑmutua necia ꝛ necessaria. s. diuinatiuū durabile ꝛ durare ita q̄ q̄d ꝛ eorum sit ꝑmanens. ī sua singularitate uo ee ꝛ tatione ꝓpria. ut eēm ipi' diuinationis natam habet adunando passiuando ꝛ ingrendo. ꝛ ita ꝓncipia per ipam sine simultabilia. ꝛ eius diffinitio ufficeret de oīb; alijs ꝓncipijs alie' n correlatiua ipi' eēm realia ꝛ distincta ipa diuinatio nō hec naturam ut ꝑseuare nec aliam ꝓncipiū ī sua singularitate ꝛ uoce ꝛ m sua numero ꝛ rōne ꝓpria. ¶ Hiatus est sine q̄ potestas ē ens rōne cui' lomatis magnitudo ꝛc. possit esse ꝛ agere. potestas aut nō potest ee tal' si aliorū ꝓncipiorū. n habet in se tria correlatiua realia. ꝛ distincta ī sua uoce. ꝛ tatione ꝑmutabilia. s. possificatiuū possificabile. ꝛ possificare. ꝛ q̄ possificatiuus ī sua ꝓpria passione. s. possibilitate ꝑmanet possificabile ꝑgnum p q̄d alia ꝓncipia possint esse ꝛ agere. alie si ipa correlatiua nō ēent distincta. ꝛ ofusa ita q̄ possificatiuus eet possificabile. ꝛ eō. alia ꝓncipia q̄ fuit existerent ꝛ agerent q̄n destruente eā destruet effectiue q̄ ē impl̄e oīm dictum. q̄ correlatiua que ī quinn sunt ꝑmutua ua ꝛ necessaria. ¶ Diffinitum ni ē ꝓtius. q̄ scitu est ens. rōne cui' lomatis magnitudo ꝛc. ꝓncipia sunt intelligibilia ideo sequat̄ q̄ scitu hēt tria correlatiua innata sibi essentialia sī quibus nō possit fieri alia ꝓncipia ī intelligibilia. q̄ correlatiua sunt ī intellectuū ī essi ꝛ intelligē. ex quibus sua ēēm est ostensiua ipis correlatiuis hiatibus uocis ꝛ nominis. q̄n ēēm ē una. si eam ī intellectu esset ī intelligi ꝛ eoꝝ eet transformate ex suis numeris ī intelligi. ꝛ ī transformarentur ī intellectū. ꝛ p q̄ñs ī intelligē eam formaret ī ignorabile ꝛ eoꝝ. q̄ talem transformationem q̄ritam coat ēēm scitu eet transformata in suum ēēm. ꝛ talis melius sic ꝓpius nō posset ee intellectus q̄ alia ꝓncipia intelligibilia sine. q̄ destrueretur sua diffinitio ꝑ q̄ q̄ correlatiua intellectus sine dimittat. ꝛ sine una eēm. ꝛ scitu ipi'. ¶ Voluntas ut prius dicebatur est ens rōne cui' lomatis magnitudo ꝛc. sunt delectabilia ꝛ amabilia. ꝛ sic scitu natō. q̄ hēt tria correlatiua uoluntas uolitū uolibile ꝛ uelle que sunt distinctā ab intellectu. sine quibus alia ꝓncipia nō ēent nec esse possent. innata ꝛ desiderata q̄m sine distinctione nō eet ibi reales relatiōes. nz ꝑ oīsequens nul' actus ꝛ passio. ꝛ generatio. ꝛ corruptio. ꝛ uersa ofusio ꝛ corruptio. anima ue generaretur. odine ꝛ ꝓcedentia alia ꝓncipia uera. ꝛ necessaria. eo q̄ nō eēnt amabilia. ꝛ odibilia q̄ ē impl̄e. ¶ Dēm est q̄ innatus ē ens rōne cui' lomatis magnitudo ꝛc. ꝓncipia sunt

uacuola vñ sequetur nccõ q̃ ipm hẽat tm correlatiua
ttanseat prima uel s. inuificatiuũ uirtualiabile. z
inuificare. z q̃ qđ̃ remaneat in suo numero sm
gl'iam uel ipm rõ uirtuose hẽat fundamentam. ali
corrumpetur relatiõ z generemur uiam sub quo
uiao alia principia pticentur q̃ nõ hẽrent eã quo
essent uirtuosa. ¶ Deinceps est ens võe cui' lom
as magnitudo z c. pncipia sẽ ũa. z hĩcã est sr̃.
ex quo nccõ sequetur q̃ ueritas hẽ correlatiua
distincta pmissarum uerit z nccãa sñ. q̃bz nõ possũ eã

ue q̃ illa pncã cẽnt ũa. ¶ Dico aũt q̃ correlatiua
ipm sunt eadem ueritas cñ. ij. q̃ sine distancia pr
õnem pmã uerum z necessariam. ¶ Dañ cõ
q̃ gloria est delectatio m q̃ lomeris magnitudo
cẽ. pncipia quiescunt. z sic sequit q̃ glia hẽat
correlatiua distincta uerum pmã z necessaria sñ
quibz sua distinctio cẽt differmata ex ip'i passione
glie cẽnt alia pncipia q̃cunq̃ q̃ quidẽ differma
ta sine prolongata. q̃ est impossibile. de quar
ta parte. s. de cognitis.

Regle ultime sr̃ decem q̃ones gñales ad quas reducunt omes alie q̃ones. que fi' possũ z sunt iste.

Dubitatio in dubitare. n. i pncipio de quolz q̃sito nõ est ũcale. q̃ n. dubitabit ꝓpõito ut q̃ mercellyes cẽ ut cõ dz
mucstigatiuus sine discursiuus in pncipio magne mutue dubitare z ph'ari supponendo uerum q̃ poem õdi
cois pdẽ cẽ iam a tullio q̃ necessiu ostensum qui dum supponit alcam poem cẽ uanam ecclcam nõ
potest muestigando transire melliu ni alia ostensione accepto z uolumtate diligẽte memoria similiter
cognitoe. si possibile põito iẽ nullum sardie ipossibile.

Affirmatõm. ut q̃ ipam ĩcllẽ affirmare possũ ea que quemuis eũ esse que sunt de genere hĩeus pñtem
q̃. n. quemlt eum cẽ naturali. z de se affirmabile est. z q̃nõ magis conuenit eũ nccõ alie que
me eam actu sua forma alie sine ul' pcõe ordinatione eiusdem magis est affirmabile

Negatõm. eũ qua ĩcllẽ negare res negabiles q̃ sr̃. de gñe hĩeus pñtium. z hẽ q̃n res ul' illis m essendi
quemlt eũ esse aliqualiẽ pñtiuo ut n impõe uacuũ occasiõm esse. z nõ esse simul z semel z sedm idem
m uno nũe ul' esse fruster. ydiõne. z c. q̃n. n. res conuenit eũ illis eame negatio est cõmenda.

Condicio hui' regle est hꝫ. s. q̃ melliꝰ semper exercet ẽam de hoc q̃ magis ĩtelligit. z de hꝫ q̃ uolumtas magis
diligit aut odit. z de hoc q̃ memoriet magis recolit. Item melliꝰ semp suppon. id q̃ tum. id p qđ
ipm magis credit. z uolumtas magis diligit aut odit. Regla ista est compatibilis. p se simpli. sz
dñ opponit eũ aliis reglis. transit ad ẽacudmẽ eo q̃ ĩcllẽ eũ ipm generat scientiam.

Quum hẽ tres spes modi dubitatiõnẽ. Affirmatõm. Ve negatõm. Ve melliꝰ m pncipio ponat uerum
poem esse possibilem. ut nõ ligeat se eũ cauere. q̃ mentali non est finis ad. sz accipiat illam p tem
cum qua ipsius mens ĩtelligẽ. nam illam oz esse uerum.

Quid est res m se. Veluti si quemam quid est deus m se. Ꝙ respondetur q̃ dꝰ cẽ i sensu eius q̃ ipe se non
mdigt aliquo. Ꝙ de lomeris q̃ ipi est eius q̃ ipe se lono nõ mdiget.

Quid hẽ res m se. ul' qđ est id q̃ cẽ essli' m re. ĩrẽ qđ est id qđ essentialiẽ est ĩ deo. i lomẽ. Ꝙ ut
tur q̃ i deo cẽ essli' ĩfert z ẽmetur i lomẽ est eẽle lomfi'ui lomfie z lomficare.

Quid est res ĩ alio sic q̃rẽ qđ cẽ lõtem ĩ magnitudie. Ꝙ respondetur q̃ lomeris ĩ magnitudie est eius q̃rẽ
magnitudo est lomi.

Quid hẽ una res ĩ alia sic quere qđ hẽ dꝰ i hoĩe. z homo m archa. z dꝰ i mundo. z rex ĩ curia. z lõ
tem m magnitudie. Ꝙ respondetur q̃ dꝰ i mundo hẽ dñm. z rex i curia. z lomeris ĩ magnitudie
hẽ dñm. q̃ hẽ z lomficare agendo m magnitudie. q̃ magnꝰ pater sb ea sua age. ul' lomficatur.

Incertio q̃e hec regla. ul' qõ cẽ ĩcerte. stat i hoc ut ĩcllẽ. ut ĩcllẽ sit regla ad muestigandũ qđ ĩcerte eorum
sm quoslibz modos sibi cõs ĩcllẽ discurrere. sedm species intendãs p pncipia sibi sriẽ. z p. alia pncipia
que m pncipiati' ordinis implicantur. alia modo q̃ mo pncipia. sibiam regulam sic ordinata. ut ĩcllẽ
sit regla ad mouendũ memoriam. ad recolendũ uolumtatem. ad. memdũ pncipiorũ dñiõẽ. z ad
quas dñiões applicãdũ hiis rebz q̃ ĩrunt. z ad finiẽdũ dñiões. z q̃nes ex ipis.

Quid hꝫ quatuor ſpēs. Prima eſt diffinitiua
ſic qñ quæritur quid ē mellech' & ꝓnd' eſt q ipē eſt illa ꝓpositio qua ꝑfecte ſcitur
Secūda ſpēs eſt qñ quæritur ſi mellꝫ qđ hꝫ m ſ. eſſentiali. & reſpondē q hꝫ ſuā cognitiua videl' melliꝰ ſcibile & m
telligē. & ſine quibꝫ ee nō poſſ & ſine ipis eē occioſius & indigens natura & q
Tertia ſpēs ē qñ quæritur qđ ē ens ī alio. ſicut qñ quæritur qđ eſt melꝫ ī alio. & rñdē eſt qđ eſt homo intelligens.
ni hominis. & magnus intelligens ī magnitudine & ē. & ī grammatica grammatic'. & m logica logic' & ē
Quarta ſpecies eſt qñ quæritur qđ hꝫ ens ī alio. ut cū dicitur. Quid ſcibꝫ ī a hꝫ rñdē ē q ī fide credere.

Que ſunt res que ſunt de ſcipſis libe ſicut deus qui eſt ſuū ipſi. & nō alicui' alcuius. & hominis que eſt ſuū ipſi' ī q'tū
eſt de ſuo eſſentiali hominitatio hominitatis & hominitate & idem de aliis primarijs ſubſtantijs.

Que ſunt q materiali' ſunt de alio ſic' corium q ē de ſuis pedꝫ & libꝫ cerata q ē de ſua fol' & materia q ſunt pces
ſibi & fol' quarum multiplicata ī formis pcarum. & ſimil' materia omnium eſt multiplicata de materijs priꝰ
& eo modo eſt de pce ſicut de toto & ſicut cacellus qui eſt de femo.

De quo hꝫ 3 ſpēs

Que ſunt res q ſt' aliox poſſeſſiue. Sic' mundꝰ q eſt dei poſſeſſiue q ipm̄ creauit. & miles qui eſt regis & equꝰ
qui ē militis & ſcientia q ſt' ſibi. & ſibilatiues. quas ſcibꝫ acutigie q ſunt realiū obiectox & ſedē ſcōs
q ſunt ꝓmax. & marcellus qui ē claud. & hominis magnitudis que ē genialis hominitas & obm̄ ne
motum q eſt obi' ꝓpinqui & uſibilitas color q ē uſibilitatis ſcibilis oculi uſus. & ſic de aliis & hoc
idem ſequitur de malo q eſt priuatio hom'. & calox q eſt ignis & ē.

Que ſunt res q ſt' aliox poſſeſſiue. Sic' mundꝰ q eſt dei poſſeſſiue q ipm̄ creauit. & miles qui eſt regis & equꝰ
qui ē militis & ſcientia q ſt' ſibi. & ſibilatiues. quas ſcibꝫ acutigie q ſunt realiū obiectox & ſedē ſcōs
q ſunt ꝓmax. & marcellus qui ē claud. & hominis magnitudis que ē genialis hominitas & obm̄ ne
motum q eſt obi' ꝓpinqui & uſibilitas color q ē uſibilitatis ſcibilis oculi uſus. & ſic de aliis & hoc
idem ſequitur de malo q eſt priuatio hom'. & calox q eſt ignis & ē.

Cū iſta regula cognoſcet' que ſunt nat' per qđ qđ nō res ſt' de aliis rebꝫ & de ſcipſis ut ſimpl' & nec dicam
vñ accipiat' enim q ſt' hominis. & de eox nat' rūſio fiat ad ſcluſionē ſm q ī illis tāmis quam res ſunt de a
liis ut aliquam eēntz. ut ſi quereret' de hom' ox q accipiat' hominis. & q alij tāmis et aſſocient' q ſibi
meli' quemut' & cognoſcant ut ſi quereret' utrū eēt hom̄ q deus q' aſſocietur magnitudo querendo
utrū eēt hominis magnū deū eſſe. & durabile

Regulate quo hē tres ſpecies. Prima eſt ꝓmotiua. ſic qñ dicitur ſcibꝫ de quo eſt. & ꝓtendendo ē q ē.
de ſcipō eo q non diuiſat ab aliquo geniali naturali. Secūda ſpēs eſt qñ q'rit ſpāli' de quo eſt ens. ſicut
quando queritur de quo eſt mellech'. & ꝓtendendū eſt q' de materia ſua & forma ſpecifica. cum quibꝫ hē ī
telligere ſpecificam. Tertia ſpēs eſt qñ quæritur cui' eſt mellech'. & ꝓndē eſt q' eſt hominis ſicut pars
ſui totius. aut ſicut equus ſui' hominis.

Cum aliis materialib'

Quare hꝫ duas ſpēs. Formal' ſpecies. ut cū q'r quare eſt homo. ad qđ ꝓtendendū eſt q' de ſua anima & corpore ꝓpōitus eſt
& quā ſua ꝓmaria ꝓmaria ni eo ſunt ſuſtentacula. ſ. elemēta actiua vegetatiua. ſenſitiua. ſ magna
tiua & racionalia ſunt quibꝫ eſſe homo non poſſet.
Finalis ſpēs ſic qñ q'rit quare ē homo. & ꝓndē ē q principaliter ipſe eſt ut deū diligat & colat & hōdicat
Secūdo ut hāt beatitudinem ſempiternam
& q qñs ut oīa cōſtua q hōiez faciāt ſuncta & to ut acq
ſunt finem pro quo ſunt

Quid arta regula hē duas ſpecies. Videl' formalem & finalem
Formalis eſt qñ queritur ens quare eſt. ſicut qñ queritur ſcibꝫ mellech' quare eſt. & reſpondendū eſt q. eſt
de ſua forma & de ſua materia ſpecifica. cū quibꝫ hē ſpecificam ſcibꝫ & cū ipſis agit q ſuam ſpeciem.
Finalis eſt reſpectu finis ſicut quando queritur mellech' quare eſt. & ꝓndendū eſt ut ſunt obiecta ſcibꝫ
tibilia. & ut de rebus ſcientiam habere poſſit.

Quotuplex hꝫ duas ſpēs

Continuitas ſic q'rit hoc ligno q'tū ē. & ꝓndē ē q ipm̄ eſt tm̄ q'tū ſua dimēſio ēt ab ſe extenditur.
Diſcretis ſicut cū q'rit quot ſunt dimenſiones t corpore. & ꝓndē eſt q. tres longitudo. latitudo. & pro
funditas. & ſic tot angulo ſunt tres lineę & tres anguli.

Quotuplex hꝫ duas ſpēs. Prima eſt quando queritur de q'to ꝑmanente. ſ

o dr quane est mellect. Ee zndd ē q; ane q;tus p spuale q;tate pōest ee nō ane q;tus punctuali siue lnealiē nam illam oporet ee ūam. ¶ Secundi sēs quere de q;tate dicendū ut am quaritur q;tus est mellect. Ee zndd est q; ipe est ane quor sunt sui correlatiu quibz sua eiē ē difficile. z sustentacula. s. i mellectuo melligibili z m elligē cū quibz est cheorie z practicus genial z peculiaris.

Propria ut aī q;ne quid est ppria qualitas ignis. Ad qd tūdendum est q; caliditas.

Qlitas z hz sēs. Appriatam sicut qn quaritur q ē appriata qlitas ignis. Ee hmoi zndd est q; licatas a cia dicta.

Sequit qō ē de qualitate: z habet duas species.
Prima est qn quaritur q est ppria z pmanēs qualitas scelle. cui zndd est ¶ Imelligibilitas aī qua ipe est hī cuatus. ¶ Imelligē aut exercitee est ppetus sima z magis remota aī qua melligit homine aut leonem. z c. ex q; intelligē semiteā z balē ipi scelle est hiantea z silr de melligibili exercitato. ¶ Secū sēs est qn quaritur de qualitate appriata sic. qn quaritur que est qlitas appriata scientie. Ee zndd est q; credere z dubitare aut suppone. Nomen isti act quemlibet mellectu prue hz melligē.

Nunc quidē est suū ee q; cum ipo epē comicatu z est mistus. tric z res qn suū ee est zhz dare. s. sustantie. est. q; ee ipo est ee substātie

¶ Successio aut ē sua actio ex qua sic hiantea p motū sic aer illuminatur p lumen.

Sep hr uo z figas aī qbz ē sic figrā. sic vnū tamū epē aīa z bna aī qbz scelle de epē haec scīam q figē sē hec

Septima qō quic de epē z hr. q. sēs ut pz i arte magna p regulam. c. d. lz. figras
Sed q; hec ars est breuis. io sb breuibz ūbis tractamus ipam regulam. Sic qn quaritur p quē modū mellect est m epē. cum ipe non sic punctualis neq; lnealis. Ad q; zndd est q; mellect ē i epē. q; ē iceptus z nouus. et gsistus i epē successiue mediante motu corporis aī quo est quinct.

Ad p qd loc ē id q; ē cētrū z pmanēs sic qn quic qd ē loc. Cui zndd est. q; ipe ē id p qd rel sūt collocabiles.

Obi z hz sēs. Ad sm ut ai quic qd ē act sedis v sm loca. Ad qd zndd ē. q; sua actio epās i sb i quo sbo reliquens circ figē ipius loci. aī quibz mellect hanc scīam de loco. q; dar figē sē

Inter sic vnū quod est mera amphora
Ext sic āphora curialis vnū. z locis ē ext vnū
quidū sic pāt āphō qns ext vnū homini ē me
sic vnū z aere cōgrue z collocate āphōra

Octaua regla quic de loco z hr. q. sēs p regulam. c. d. lz. figras ut pz i arte magna. sicut qn quaritur. Intellect vbi est. Ee hic breuit zndd est q; ipe est ni sb ni quo est sicut pz ni suo cor nō aī conclue. hz diffusius est ni eo. Intellect. n. nō hr essentiā punctualem neq; lnealem neq; superficialem.

Quom pars est pars. ut querere pars quom ē pars. Ee zndd ē q; p suū ppriū esse;

Quom. q. hz sēs. Quom ē pz i pte. Ee zndd ē q; pz ē i pte p supi aī q; quēlīt gne sibili. a. sic i corpore sūt z accns uno epēce i alio quēlīt i qlitate

Quom pres sē i cor. z coaī i partibus suis. sic hō i suis partibz coēnibz z cēt.

Quom coam assimilatur sua similitudini exam se. sicut homo gigneus gignit p modum generationis z mellect scīam causando species melligibiles.

Nona regula hr duas reglas concretas in se. videlz modalem z instrumentalem.
Regula modalis hr. q. sēs. sicut qn quaritur. Quomodo intellectus est. Ee quomodo pars est in pte Ee pars i toto Ee coam in partibz Ee quomodo assimilatur extra se suam similitudinem. Ad qd Respondendum est subiective. per illum modum p quem est deductus per species supradictas. Ee melligit per illum modum. quem hr inueniendo medium existens inter subiectum z predicatum in figuris designatum. multiplicando species peregrinas. a sensu z ymaginatione abstractas. z in suo ppio melligibili sine caracterizate et intellecte.

Prima est hic cui q̄s ꝑ ꝑs hic lomeas que cū sua ꝑa ꝑ eatē ecclm .s. i suo lomiō lomiā & lomificatre

Secūa est cū q̄ pars ē i ꝑe siue lomeas que cristus cū ꝓpietatis sibi appropriatis .s. cū magnaudme dmicōe te. qm̄ absq; illis nō esse posset m̄ stare m̄ sūa q̄ nō hēret cū quo sustenaretur.

Prima ꝑs hē .e. ſpēs

Tercia cum q̄ pces sunt m̄ coco & cocū m̄ ꝓbis hic sūt que ē cū suis ꝓbis sānctis & cū ꝓpīs cristo hoc q̄ est agere m̄ scām sub regone ipāz ꝑaum.

Quarta cū quo ens ut cōi cōmunicat sua similitudmē q̄ se i alijs enabz cū filiacōibz suis karissimis. hic homo qui cōd suis vōibz iernal agie lonas rōnes q̄rūdeas magnas admirabiles & filiacōibz & reuelēe. ea que iernse i sūa q̄ntē. Ce iō mouet homo pces suos cū uolūe & scām cū suis pdibz de mo loco ad alū & cū sua manu mouet pēnā & cū ſēna tactū & cū tacta lūs & cū lris suā memoriā ad recolēdū & intellm ad intelligēdū & suā uolūtatē ad amād & suā ymaginatiōm ad ymaginād & sensus suos ad sent & suā ve getatiuā ad vegetand & suā elementatiuā ad el'and. q̄uis ad h̄ scām cū motu equi quē equitat & cū motu nauis i q̄ uehit. Ce mouis scām cū ictualy ad glām celestē & cū uiatis ad pātā ierusalem.

Ꝑ Cūq; hē duas ſpēs

Prima ē cognitō q̄ hēt cū figris rapiendo eas figēdo & miscendo q̄ ꝑtinet ad istius scientie m̄ quoz alio.

Secūa cognitō q̄ hēt de enabz q̄ sicas cū difficōibz ꝑtinentiū & eaz explanatiōibz affirmād ut negando affirmando illa q̄ difficōibz quemmē. & negando impertinentia & ꝓpietates ipāz m̄.

Secūa hē q̄nq; ſpēs

Tercia cristus i imitatione regūlaz ad iuuenē & ꝑtinentiū cū ipīs cū q̄ imitatione .s. regūlaz & ꝑtinentiaz ad iuuenē hēt cognitō de hijs que q̄runtur. qualy regula se obseruantes hijs q̄ ce ea dem est.

Quarta stat scabilis cūqua cognoscantur illa que querunt secundm processum istius

Quīta cristus m̄ quinta distinctione. Equitū sunt uales iste regule ad sciendū. qm̄ magna sunt ea q̄ signat. que q̄libz petunt esse & est i imitatione est cū alia. qm̄ cū ipīs mod' repitur imiendi rex uenatorum & leonatum magnificē & alia ꝑtinentia. sic ꝑ regulam de. b. de. c. de. d. & de. e. & f. h. i. k. q̄ i imitatione eaz & est ꝑ se aptus ad plus de leonatce m̄ alijs. qm̄ accidentalit. ut sūa hēat magis nobilioza edificia & maioza.

Ipāz

Regula instrumentalitatis k. hē quatuoz ſpēs. Videlz qū q̄ntū scilis cū quo est. Ce cū quo ꝑ est & i ꝑe. Ce pces m̄ toto. Ce totum m̄ ꝓbis suis. Ce cū transmittat suam similitudmē ex. Ad q̄ intendum est q̄ est cum suis correlatiuis sine quibz nō ꝑt esse nec intelligere & intelligit cum ſpēbz pegrinis. de quibz fiat instrumentū ad intelligendum. Dicimus de regulis cum quibz intellect' solūt quōnes deducendo eas ꝑ regūlas respiciendo quid significat regūla & cuius ſpēi. subiectum deducendo q̄nē ꝑ ꝑtinentia. & regūlas melius obiectantes illa q̄nē dubitabilē cū dissimilibz ꝑtinentioz eligendo affirmatiuā ut negatiuē. & q̄ ipē scilis sit a dubitatione separatus.

De quinta parte dicit que est de q̄ sūs erat que agit dubitare & directe agere.

In elementatum sume ꝑ̄ticule specifice cū quib⁹ hē multas species. Videl⁹ aurum argentum magnesē ⁊c.

Diffinit sic. Elementū est potentia cui ꝓxie opat elementare.

Elementū

Appt hē correlatiuos omnes sicut negatiua ⁊ ꝑtiua ⁊sic de suis proprietatib⁹ pē dicta videl⁹ de igne aere aqua cui⁹ hñt suos correlatiuos sine quib⁹ elementatum esse nō possēt sicut correlatiua absq⁹ elemento esse nō possunt. qui sunt ultima ꝑ̄ticule elementatiue.

I

Elementatum ꝓ quo hē punctū linea figurat longitudinem ⁊ ꝓfundū ⁊ extremū. qualitates oppositiones duritiem aut puitatem lenitatem ponderositatem ⁊c.

Et in isto passu cognoscat scitus q⁹ elementū sume actualit⁹ ⁊ elementatus cū remissō ñ. nam alie elemēta nō hērent q⁹ quo ēent. nec ēent de genere suo nec hērent formam materiam naturam mores mixtionem aptetam longitudinem latitudinem q⁹ ē valde impolite ⁊ absurdum dicē

Istud subiectum ꝙsideratur duob⁹ modis s. naturalit⁹ sic instrumentū qui ē ordo ad audiendum ⁊ so ñ. morali⁹ sic mult⁹ iustitia ad alt⁹ ad audiendum ⁊ marcellus ad studendum.

Instrumentū quidem naturale pē cognoscit reducendo ipm̄ ꝑ ꝑ̄ticule ⁊ regulas hui⁹ artis specifico modo.

Instrumentū

Simil⁹ instrumentū morale ꝑ eadem ꝑ̄ticule ⁊ regulas suo ñ. specifico

Differunt hē se instrumenta naturalia ⁊ moralia. Eadem auē diligentiam ad reductionem omnium scitu bñ intuenda.

Et si scitus artista deficiat scitu reductione reuertat ad artē magnā i q⁹ largē tractant de moralib⁹ spualit⁹ ꝑ sua idulta q⁹ ē instrumentū male vel edificando ⁊c. vel p odium vindicte ⁊c. morali⁹ agendo ꝑ vices q⁹ sine instrumento morales habitū bñ ⁊c. exercitate agendo cū artificiali instrumento artem dominum.

Dicitur sic instrumentum ē pē cui⁹ qua artificiatus agit aut.

Dz q⁹ de moralib⁹ mentionē fecim⁹ i alphabeto ideirco nolumus diffinire instrumenta moralia ne ꝑ diffinitiones ꝓncipia ⁊ regulas artis hēat notitiam de moralib⁹

Iustitia ē hītus cū quo iustus agit iuste

Prudentia est hītus cū quo prudēs vult ꝓcedē.

Fortitudo est hītus cū quo fortis corde agit viriliter

Temperantia est hītus vel q⁹ cupiditates vel cupitos ꝓcedās

Fides ē hītus cū q⁹ ds credit id est vim q⁹ nō scitus vt scitus

Spes ē hītus cū q⁹ ds quat a dño venia culpe ⁊ gloria ꝓsidet ñi suo loco ⁊ ꝓcenter ameo.

Caritas est hītus cū q⁹ hñs vnā ꝑfectā illā fidē omnia

Fides est hītus cui⁹ ds ē ꝓcedēs ⁊ nō vnitas

Pietas ē hītus cū quo pi⁹ dolz de dolore ꝓximi sui.

Vitia

Iniustitia ē hītus cū quo diues aspuit mendicum

Gula ē hītus quo gulosus ē cancellat ē postmodum i infinitas ⁊ pauperes.

Ira est hītus cū q⁹ hō vult sues ꝓcessus ordinare ꝙ mansuetudinē.

Superbia ē hītus cū q⁹ sibus cognitis ordinatur ꝓ ꝑ ⁊ ꝙ humilitatē.

Acedia ē hītus cū q⁹ accidiosus odit de bonis alien⁹ ⁊ gaudet de malis illi⁹.

Invidia est hītus cū q⁹ invidiosus apparet tristis bona alterius

Ira est hītus cū q⁹ vult⁹ ligare suam debilitatem ⁊ subtrahere

Aventia est hītus cū q⁹ nēdat suas sustancias ꝙ rei veritatem

Inconstantia ē hītus cū q⁹ instans ē mutabile variabilis

Vitia

Iste artes ita ut ꝓmittitur nomen subiecti in alphabeto. primo significat in quib⁹ cadit quicquid est. Et q⁹ erit ipa mihi est

Quia in arte magna quodlz istor nomen librum est deductum ꝑ ꝓncipia ⁊ regulas.

Ideirco h⁹ ipa non discutiemus q⁹ hanc artem brevitatem illa volum⁹ sequē. Et ē q⁹ illa deducta ꝑ hanc artē est implicata quapp illam dimittam⁹ scitui bene meuenti. Et quia subiecta diuisa sunt non possēs sic concludere de uno sicut

40

de alio. Verumptamē aliquoties potes concludere p
simile ul' dissimile. & p hoc q magis est simile ut' dissi
mile alij. concludere de alio. Et sufficiat exemplū de
eam in ētia figura. In qua applicamus omnia p̄ma
ad wmeate & ad scitū oīs regulas hui' artis.

De .G. pcipue est de ñ mutatione p̄ma & situ. & de
ordinibz q̄s oz p̄cognoscere in investigatione.

Si pure ista misz misceret unum p̄ncipium cū alio.
discurrendo quodlz p̄ncipium p omia principia cū sua
distinctione. Et discurrendo qdlz p̄ncipium p omē spēm
regule. Et p talem discursum scitis hāc noticiā de q̄lz
principio. Et tot modis q misceret ipm diuinmode hāc
noticiam diuinam de ipo. & tot media q melius in
uenire ad ꝯcludendum quis posset ministrare. Incel
lectu euacuemus ipm mixtionē. sicut euacuet &
ipm amittam. b. c. ut sup̄ dictum est.

Ista omixtio est centrum & fundamētū ad inuenē
dum mirabiles ꝓpōes. q̄ones. media. ordines. solutiōes.
& obiectationes. Sed hꝫ exemplificare dimittam
scitiāu bñ manenti cū brevitate. & q̄ in arte magna
est declaratum & exēplificatū mod' mixtionis

Quia hec mixtio ē finis & refugium artiste hui' ar
tis ne moueat in ipa quicqd unte ad placitū.
Nam si ordiret aliq̄ q sic de genere ꝓmotiuus. dis
curret ipam ꝓmotionem p omia p̄ncipia & regulas. Et i
nenece de ipa quicqd scitigere voluerit. Et sic dicim'
de ꝓmote. ita p̄dicta de aliis principijs

Ista mixtio est sic ordinata. sic una res est distin
cta ab alia re. Nam si discurratur diuina bōitas
p principia & regulas. ipē quidem discursus diuine
bōitatis requirit alteroz distinctiones & ipōes re
gulaz. q̄ discursus bōitatis angli. Et & discur
sus bōitatis angli. q̄ discursus bōitatis hominis
Et discursus bōitatis hominis. q̄ leonis. Et
sic de aliis suo modo. ꝓt quod

Scitetum istorum nonē sibi ordinetur ad in. p. cō
dinandū & ꝓdūcendū sibi p prima & vltima ordinatiōe finis q
quodlz sibi est ordinatum p suā cētrā & naturā.
Nam bōitas unam ordinē hāt in deo. Et bōitas
angelica aliā ipō angelo. & sic de aliis suo modo

Prima ordinatio est hec. videlz ut qdlz sibi hēat suā
distinctionem ab qua sic differens ab omni alio.
Et si quem' aliq̄d de ipo subiecto q respondere ali
ui affirmando aut negando. ut distinctiones p̄me
mutate ab ipa distinctione. & sic de regulis. sine alia
relatione ꝓpinqoz & regulorum

Secūda ordinatio est q in iudicio sue in practica gle
nemur differentias sibi. sicut diuina bōitas dei q
distinct a bōitate angelica p nominacionem & eam ma
tem. eo quia talis bōitas est a nō. ut agit bonum
infinitum & eternum. Bōitas autem angelica
nonq̄. finita quidem & nouā est.

Tercia ordinatio est

Q. q̄rtanea que est inter unum & aliud sibi
non destruatur sicut concordantia que est inter deū
& angelum. q̄ndam eorum spūalitate. & sic de aliis
p̄dicti suo modo.

Quarta ordinatio est q. sin q unum subiectum
est nobilius altero & altius. et attribuunt no
bilioza & altioza principia & regule q̄ alij. sic de
us qui est altus & nobilius subiectum q̄ an
gelus. Et angelus q̄ homo. & sic de aliis suo m.

De eorum ꝓfectus

Utilius p̄dictum ad ꝓpōitum applicetur. E
notandum rationabile ē si duo occurrunt oppōita
quoz alterum alteri ī opo sic. respondendum & ne
gandum est q magis ꝯnentens videtur ut pu
ta si aliquis pōito. deum ē ipsum & hō. sequeretur.
si aut ad negatiōm eius ponatur deum ē q̄ sen
sim & ymaginationem magis relucendū ē id ad q
deum ē ipsum sequitur q̄ illud ad qd ut videt
sequitur aliquid q̄ sensum & ymaginationem.

Propē q confirmandum hanc talem ꝓpositionē
necessariam ex qua oritur demonstratio que
ē hec. Oīe agens agit p finem. ex qua sequ
q omne ens magis agens agit p maiorem finē
q̄z ds est ens magis agens. g̃ deus agit p maio
rem finem. Et si unū tollatur p mouentem q̄
sensum & ymaginationem & alterum dimittatur
falsificat ista demōstratio & sequit q ds nō agit p ma
iorem finem.

Circa hui' p̄dē considerationis consideret q intellec
tus magis debz adhērere sibi ipi & mirari sue actu
gendo q̄ sensum. nec ymaginationem. cū ista sepissime
decipiant intellectum volentem scire de intellectu
ubz. Et si dicatur q dimittere sensum & confirmatis
intellectibus. q cognitio sensitiua est dignioz q̄ intellectiua
Dicendum est q istud nō hāt locū nisi in cognitione
sensibilium & ymaginabilium que sunt cognitōes
& de facili habentur & omunes. In quibus autē difficul
tabz de quibz scita denominantur nō oz. ñ a simili
valde elongato et vero. Et valde remoto sine cog
nitione. Finis nō ad nihilum nulla ē ꝓportio. Et
sibi spūali & intellectuali sibi ad suam corporem sen
sibilem nulla est vera ꝓportio q res sine q̄ oīo
dissimiles q pz p ordinationes & ꝓpositiones reales vera
rum. Et hꝫ una doctrine p̄me. p̄cedat sensitiua
cognitio. Et cuilz est. & sic dignioz sm quid. Cū
dignioz ē intellectualis cognitio simpliciter & absolute. q
pz dignius ē. n. intelligere & scire longe valde q̄ videre aliq̄
ymaginari q hec duo nō attingimus nisi corpora
lia naturalia. Bz intellectus ascendit ad spūalia & intellectua
lia q̄ sunt nobilissima obiecta. Et q rōne p̄dicta ē veritas
magis debz intellectus adhērere realitati obiecti q̄ sibi ipi. ut
pz i p̄dicta misc̄ellanea artis ꝓpositi. Et i figura dis
ciplinatis artificialis electorio manori. De septima

Applicatio dividitur in tres ꝓtes. Prima pars
est q̄n applicatur ipsum ad explicatū. Secūda e
q̄n applicatur abstractum ad concretum. Ter
cia est quando quo applicatur ad locum hujus ar
tis. & primo de prima parte sic dicimus

Si omnes ꝑsone sic ipsum applicate ipi applicāt ad eum
nos ipsum explicatos. Sic q̄n q̄ne. vana ds sit.

aue uenim sine angli. z sic de aliis aplicēdū ad lom
tatem magnitudinē. videl; ue" sic lom magni z ee esse
dm z ee angliū. ybi grā. Qd sic p explicatū z implica
tū fuit sic. videl; q recipiunt ēmi qui sūt i qōne. ue si
quis ue" sic ds i qōne ista p uenit applicata b. z i b.
est applicata lomcas z dza. z sic arguit dz se admitte
re ai istas ēmas qui sūt b. Ec similr se admittere
applicz alios ēmos explicatos. i qā qōne q sūt explicata
i arce sic sē. magnitudo ēmatis z ee. qm si deus est
ēdem p infinitam magnitudinem z ēmatē. Ec si
nō sit infinita magnitudo ēmatis sequit q ds nō est.
z sic hēbit emeti b. c. d. Demaps dicunt p istos
ēmos. ad plandū dm ee ul' ad mplandū sicut
tres ēmi sunt dicti z p na' z regulas

Si uo i qōne sūt duo ēmm explicata ue si q̄reatur
uarum deus sic ēmus recurrit ad aliū ēmm
explicatū m ipā qōne uidel; ad potestatē z ee. num
si est ēns p ee ēmus z si nō ē nō p q̄ ee ēmus.

Dicit' si tres ēmm sunt explicata sicut q̄rit de
tri sic lom q ds sic i tā infinite p suam magnitu
dinē sic p suam ēmatē. Ec sic h̄eatur emeti b.
c. d. z i b. est explicata lomcas z differētia tuctū. z
i c. magnitudo q cōtinua z q̄d est. Ec i. d. ēmatis
ōtiecas. z de quo est. i istis quidem ēmm sē ex pli
cate differētes z spēs regulę. Ec sic erit applo
catur ad p̄positū. s. ad ꝯclusionē. Ec sic explicatum
i pdās iam poss explicari m aliis

Dicit' si q̄rat' veri deus sic magis actu p suā sēm
si p suam ēmatē applicetur maius ad maiorē
sic nūs ad miōrē. min' n. est de gne mīa
tis. mai' aū de gne maioritatis. Ec si q̄reatur uer
sic ista potēs p suā potestatē sicut p suam uolumen
tem. recurrit ad equalitatem i qua q̄tas ē mi
plicata. sicut mai' i maiorē z mm' i mnorē
tatē. Ec si q̄reatur ve" deus sic nūs recurrit ad ū
tatē, nisi quidē est de gne ūtatis z sic de aliis
suo nō.

+ recurrat ad bōitatē q sit bonū q de sic nisi

Carmm qōnū mplicat seu pegrm
p p̄ncipia sui actus explicata. q sūt lōcus ma
gnitudo z'. differēta qōtanea z'. ueritū q̄d z ee
ee sic explicandi sunt duobz modis.

Quor' mod' est reducē ēmnos ad pdās p̄ncipia si
plicē z absolute.

Sēcūs mod' ē reducē regulas mplicatas ad regulam
explicatam m qōne.

Ide p̄mo m tam' exemplū istud ponatur hoc qō
ve". s. anglū sm. q̄ p q̄ntē p̄ma regula explo pro
mo q i oīb qōnib; soluendis supponendū sic i
p̄ncipio eq pro utraq; parte qōnis. s. cū pro affirmat
iua ei' ptem pro negatiua. Secundo p dā sequē
i p̄dicta qōne tenēdo eius affirmatiuā. Ec dicēdo
q tenendo affirmatiuā debent ēmm qōnis. p
plicati sūt reduci ad p̄ma p̄ncipia explicata. s. ad
lomitatē magnitudinē z'. hoc m̄ q̄ritur modū est
utrum ee angloꝝ sit lonum z magnum secūm
lonam z magnam ducatōm potestatem z sapiam z'.
ei ee attribuē omnū anglis quo bñ q̄ditato affir
qōnis affirmatiua aliqua intelligi z'. mal'. z q p istū mo
dū p̄cedendo z miscendo efficaci' sequētia p̄ncipia ex
plicata sic ēmnos p̄dicē qōnis. ul' sic significatum
ipi' q pro eodem h̄ēm' possit plene qō solui. tū ci bre
uitatis z euidentiorꝰ doctrine. Quinto reducendo
ēmnis pegrinis seu mplicatis ad explicata p̄ncipia
dicm' regulariē q expedit semp in p̄ncipio q̄stio
nis diligenter. cui p̄ncipio explicato significata nōn
ēmnoꝝ pegrinoꝝ magis q̄uenienter ubi grā. Si
iustitia i nō est principium explicatū citatē i qōne
pē ipā reduci q̄uenienter ad equalitatē q est p̄ncipiū
explicatū. nam ipa iustitia signem hꝫ q magis similis
ei equalitatē q̄ cū aliquo alio p̄ncipio explicato
pē ipa iustitia nō inconuenienter reduci z ad iustitiē
q ē p̄ma explicata iustitia. n. hīcatis est uirtus. hoc
m̄ z faciendum est. de aliis ēmnis pegrinis. sic uisum
ē hic de iustitia uelut si in qōne citate maius appli
candū est ad maioritatem z si min' ad minoritatē
Dicit si comp' ad principium z sic de similibz. m̄ qō
cales hūt ēmnos p pegrinos. s. cū p̄ncipiis explicatis
que magis quemūt calibz ēmnis. quemūtalibz cau
tam. pē p̄ncipalis z sequente cū aliis ubi p. In p
dicta qōne mā illud ē q̄ q̄uenienter attribuit anglis
est ualor magni seu magne nobilitatis z pro tāto
ēmm hui' qōnis l' eoꝝ significatio p̄ncipalis de
bet ul' potest reduci ad magnitudinē. sic dicendo.
Est anglorꝝ magnū z hoc sēm lomitatē magni
tudinē ducatōm potestatem. sapiam z'. Deinde
reducendi sunt ēmm hui' qōnis ul' eoꝝ significa
tiōnes dem est. ad q̄ortanitatem q ē unum p̄nci
pium explicatū. associando ipam q̄ortanitatē ma
gnitudini sm lomitatem magnitudinē ducatōm
potestatem sapientiam z'. ac si foꝝ plena
unitione q magnitudine z q̄ortanitas sit. a p̄n
cipia. Deinmozum qōnis sm q̄ mīa explo p̄tio
de mixtionibz p̄nciporꝝ plenioꝝ tabiem. duetha
clarificabitur affirmatiua hui' qōnis i mā q. i
deus creauit illam tam lomē tam magnam. duri
bilē potentē z' creaturam. angelicam. tanto ei
tale esse. cū quo ipe deus qui est prima ei haberet
conformitatem. q magnum lomē diuinum potens
z'. intelligē z amare ipi' angelū foret neq;
uacuare maiorꝰ q̄ortanitatē magnitudinis z lo
mitatis z'. nec melleitatem z amabilitatē cāti
tangis que eimet melioꝝ. q̄to simplicioꝝ. Ec me
amabilitatem z melligibilitatem deuocionatam q
mus ē. Ec sic intelligi z amabilitatē tantē q est sim
plicissima nō est aliqua correspondens creata simplex
intellectus z amatiuitas p cui' defectū esset uacuitas ip
pmam cām z sui effectū. qm deficiente sic p̄ma cā
i suo maiori z ifiori effectu. sine quo ipm umbilicū
plenitudinē gradui. ad recipiendum suā cām nō
haberet deficiet z prima causa. i suo minori z ifiori

essaī q̄ ee uidean cōtinuabile quare affirmatiua
hui' q̄onis teneda ee uidetur

Cume p̄e regl'as aias debemus z nunc uidere qd
sequit' tenendo ista q̄onis negatiua s. angl'os nō ee. Qe
dicend ē hic sm q̄ dm hui' q̄onis implicat tolerue
redica ad explicata p̄ma omino q̄a primarius exp̄
acus assumpt' sup̄ pro pte affirmatiua nā cōe ma
gnitudinē z connotatiua p̄napali sup̄ sumptas
ad inuestigandā affirmatiuā delem' hic assimpē mōz
z̄ q̄uetudē. q̄ sē explicat p̄napia. z aī ista p̄napia
discurrē p omīa alia p̄napia z muscēdo ipā sī illa suo
modo respectiue immoz q̄onis. sic sup̄ dicā est exem
plum destruēs affirmatiua z destēre delem' z ma
ratē generalitatē nr̄ p̄napior aī ista immobilitatem
z̄ q̄uetudē. n̄ nō z mutatorē generalitatē p̄me cē z sin ef
fect'. sic dem est sup̄ generalitatē existentem maiorē occ
dentalem tenēdo affirmatiuē. Quo fō sadm p̄mam
regl'am datam sup̄ explō primo respiciendū est. vtrū
affirmatiua l' negatiua sic inuestigata sit magis' recol
bilis z intelligibil' z amabil' tōe nature z sigtionis
p̄napior aias assumptor ad inuestigandū q̄onē
Et ista p̄q̄ magis' ē recolibil' z de' teneri q̄uior
est z clara bñ q̄sideranti z ē inuestigatiua. sm q
hic sūdo dicimus breuiter dedim'.

Ad hanc aī cā maiorē breuitatis q̄ desiderauim' no
din dicimus de illo modo primo q̄ i talib' q̄nbz in
quib' ēmm' sunt p̄dicm dēt' ista ēmi seu sigtium
coaiūs q̄onis. q̄dem repugnat' p̄mo q̄ar z illudi
ad p̄tē q̄onis affirmatiuā. sibi' ul' negatiuā. v. g.
Stat q̄ vari' deus sit. q̄sideranti est hic z suo m' i si
milibz q̄onibz. utrū deum ē sit maius ul' magnum
ul' nō. z sic de aliis singlis p̄na' subsequēt' alibz. usq
ad ultimū suo modo. discurrendo simpli' salte nec
hic p̄dem est. ul' mixtā z modū q̄ sēp modi' est. Qz
aī si forte statim nouello adhuc arasse nō appet q
dirē. tūc reducēdi sē ēmi. ul' sigtū q̄nis. ad dictā explo
catā p̄na' magis' simplia z q̄uiescentia ipis ēmis ul' eor
sigtū. z ipā p̄napia ad q̄ fit tal' reductō delet' omi
p̄napalia misci sī omīa alia p̄napia. ul' saltem
sī q̄uiescentia p̄ p̄napal' significata ēmior q̄onis
sicut nos sup̄ li eodem explō dedim' non exemplū
i illa q̄one s. utrū angli sint. Qe hec de p̄mo m
aī breuitatis sufficiant.

Ite secund' mod' de ee q̄onis ad regl'am explicand
sigl'e alie posse reduci z dicit illa regla explanata
i p̄ie i q̄one z alie od p̄ illi' dicit' ipliate.

Deīdū g̃ q̄ q̄nus omis z singlē regl'e ipliate posse
sim arte reduci ad q̄dā regl'am explicatā i q̄one vale
tūē q̄ aliqua illā l' illas ipliatas regl'as reduce stude
ac si mag' ipōite q̄onī oīaūt sic dem ē s. de p̄napijs

Ad declarandū g̃ secūm istū modū. i p̄mom.
p exemplo nomim' q̄onē edē q̄ sup̄ posuim' i p̄mo
s. ueniā angli sint. Qe hī facim' ut p hoc dubit' q̄m
arte q̄o duōbus modis p arte istā solui p̄ceat.

Dicim' g̃ ad hanc q̄onē tenendo sic de aim' sup̄

p affirmatiuā q̄ si hec sit. p̄ma regla. s. uerū explicata
dz alia q̄q̄ alias regl'am ipliatas ad ipām reduci ee h'
ut exemplū alioq̄ explis ad p̄mam regl'am reducē no
lum. z sic de ista. ista ip̄o in p̄mo recurrente sē ipōs ista q̄o
regle. z iudicandū est p eas de hac q̄one q̄sideranda
exemptā sine ee angli de qua est hec q̄o. z sim̄ hui' q̄onis
cōtrie sine esse tali modo. q̄ hec q̄a regla habet q̄z
dam aī p̄ma. Quarta n. regla implicat ē i p̄
q̄o. z ita ē de aliis reglis. quali. n. ipliata est i alia
q̄ sine eaz q̄ozdam nō posset ee. tōe g̃ q̄ozdam q̄
te regle aī p̄ma. q̄ ē hic explicata sigtur nob' i hac q̄
ne. q̄ angl' ē. rōne sim̄s sui magni ee sine exīētie qui
sim̄ ans est de simpler recolibilem z amabilem p̄s
sua. an q̄libet creaturis m̄s simpler recolibilem ipsa
lectualem z ē. p̄ q̄ affirmatiua hui' q̄onis videtur
esse tenenda.

Negatiua uo ipi' tenendo.
destructiua sē. q̄ dā sē sīt' affirma
tiua inuestigaretur eodem modo q̄uo respiciendo. sic dicē
do q̄ si angl' an sit plex̄ uo similor recolibilem ipsa
lectualem z amabilem de attributione nō ē finalem vī i deo
ee supēā recolibilem z intelligibilem z ē valens ō
nobile z laudabile ee sim̄s p̄cē recolibilem z ē. ultim'
ipi' angl'. hoc ē iōnemens g̃ deludo affirmatiue
hui' q̄onis sine illa. Cū em̄ quātū bonū z laudabile
intelligim' z adhuc plus deo attribuendū sit bonum
q̄d sit. ac laudabile q̄ tali simplicē simplicissime intrē
acc recolibilem z ē. correspondeat simpler recoli
bilem z ē. deinde relinquitur g̃ q̄ angli sint.

Dein est de reglis z de spēbz earū. z requirit ars q̄ eā
ipis sequentē colones q̄nūdo q̄rendo regl'am cū re
gla z regl'am eā p̄ma affirmādo. ul' negando. z hinc
addend q̄libet de ista ars. z ō requirit ars q̄ regule
sequentem z sequentē ordinē teneat.

Quēm ēmi q̄onis sē abstracti applicanē ad suos ēmios
cōcretos sicut lōgitudo ad hūm magnitudo ad ma
gnū. color ad colorātum z sic de aliis. z videatur per
quē modū ēmm' abstract' z concret' discurrendo p p̄ma
z reglas ut p̄missū est p quatuor q̄dictōes z p hāc ista
z p diffinitōes p̄napior z spēm reglar.

Ista applicatio quatuor modis est dicenda.

P̄m' mod' ē q̄n ēmm' t q̄one p̄ius sine abstractōm
sualem sic sūt ēmm' abstract' z concret'. s. ignitas z
ignis ignitas quidem est ecia sualis ignis autem
ē ēmm' carē sua.

Modo ē q̄n abstractū ē accidentale sine accīs z suū oppo
situ simili. sic q̄ritas z q̄tum ei dico q̄ tam ē hic. z sic
ē accidentale sine accīs.

Tertius ē q̄n abstractū est sua z oppositū eī accīs sic
ignitas z caliditas candor q̄ē dico ē p̄tās ē hic q̄ sic ē accīs.

Quartus ē q̄n abstractū ē accīs z suū oppositū ē sua
sic albedo z albū dico albū de rōe corporis de albedine
hūana. z sic ē sua z nō accīs. omīs ista quatuor modo
sime ipliata ē mus q̄onis z ē. z sic debent explica
ri z ordinone. ad istos quatuor mos. ut intellect' nō
decipiat' p̄uaricatōm medij. Et applicatōe p p̄t sigñ

Secdm q dem ē fiue affirmando uel negando videl; ar-
ticlare ꝑ oīonē sbi ꝑdicata sic homo est animal ꝑ
magnitudo homo ē. Ce si nō oīcat sic ens magnū
nā aliq magnitudo nō ē ens magnū ē neq; aliq homo ē
magꝰ eo q aliq homo ē ꝑsona ⁊ sic de alijs suo mō. De ap
plicatō sdm sum figuram plicatōe ꝑ sam figū
Aplicatō sdm ꝓ ipōs ēnglos ⁊ ꝑ scalas ꝓias sic. anglos in q̄bz
scalis ē implicatio ꝓncipiū genālissimū ⁊ ꝓncipiatꝰ specialis
simū ⁊ ꝓncipiatꝰ sbalternū.
Ꝓncipiū genālissimū sic dca nō hmōi aliqd supꝰ se.
Ꝓncipiū specialissimū sic dca grātes se istū lapidem
⁊ istum plantam
Subalternū uo sic dca ens is ist ⁊ ist ⁊c. Ce ⁊ in ista
scala est ꝑplicatio ascens ⁊ descens in cellis. Ce ex istaꝝ sca
laꝝ ascens ⁊ descens in cellis nascit pōs ex ꝑplicate
Diam ex q ens se figē sb explicabilēs sm q in qū fi
gura tacē sm q ex ipa dicit. Dicit dicit q sa fi
gura ē applicabil ad ꝓma sic pono differentia in homine
⁊ hominē ut figurata ē in ista figura. De applicatō
Sdm modū huiꝰ artis ⁊ diffōes ex arte nata.
Artista dicit ens ex nos qn sunt in gone sunt
explicata aut plicata sic si q̄rat ut ab deus sic in
finitꝰ. Ce ex pncēs dicit ens ⁊ istā dicēdo sic.
Deus ē ens sic ꝑ sm q q se nō indigz aliq alio.
Finitꝰ ē ens ex qua ꝓpria finita correlata sine
quibz minime pt esse
Dicit si dica homo ē ens in gone ani hoīs agit homi
sic pt dca q magnꝰ ē id ē ex qua magni agit magnū
⁊ sic de alijs suo modo.
Dicit enim ptē in gone ꝑ q̄dem implicari dicit
discurrendo ꝑ spēs regulaꝝ sic homo
Ce ꝑ ꝑ spēs rle. hō ē aial rōnale ⁊ hz ꝑ ꝓmā spem
Per secdam uo spem hō ē aial hmōi sua ꝓpria corre
lata videl hoīm ficatiue hoīm ficabile ⁊ hoīm ficare
sic ignis qui hē ille ignificatiuū ignificabile ⁊ ignificare.
Ce ꝑ ꝑia spem hō ē ista mi meamas agens. sic i
septimo sentens. ⁊ eq equeans ⁊ huiꝰmōi.
Ꝑ q̄tam spem eiusdem regule homo ē ens hmōi ma
iorē possessionē in bonis ⁊ in plācis.
Ꝑ ꝓmā spem rle. d. hō ē ens ꝓncians in nobilia
ce ꝑuncatiua.
Ꝑ sam spem hō ē ens ostensiuū ex aīa ⁊ corpore.
Ꝑ ꝑia spem hō ē ens iudicans se bonum ⁊ plācē ⁊ hmōi.
Ꝓmā spem rle. hō ē ista ꝑ sua humanitatem
Ꝑ secdam spem hō ē ens aptū ad seruiendū deo
et negotiatiui ⁊ spūalius.
Ꝑ regulam. f. hō est ens q̄ntū ⁊ genuinū ꝑ suā ele
mentalem negotiatiuā sensitiuā ⁊ ymaginatiuā ⁊
⁊ nonatiuā ex q̄bz ē. ⁊ iste q̄nq; ꝓcedere sunt ei
ꝑtes discrete eo q se differētes
Ꝑ regulam. g. hō ē ens cui ꝑpe opatur hoīm ficare
⁊ est ens nubile. ⁊ est ens sentiens ⁊ eq̄ens ⁊ hmōi
Ꝑ rlam h. hō ē ens in cpe intelligēs legens. ⁊ c.
Ꝑ rlam i. hō ē ens ymaginans ⁊ ecclīa dei regis
Ꝑ regulam modalitatis hō est ens hmōi modū me
endi ⁊ generandi alium hominem
Ꝑ rlam instrumentalitatis hō ē ens generans cū mu
tare aliū hoīem. Ce cū martello est ens agens cla
uū ⁊ hmōi. Ce sic dcm exemplū de homine tam ꝑ natū de
alijs suo mō. Ce in isto passu tacta ē doctrina ꝑ q̄ hō
sciat facē differētias diuinitus de ima ⁊ cadat re ipa
cognita ꝑ notas differētias que ꝓus ignota erat. ⁊ id
artista dz diffinire talia. q. diffinitiōes remanēt alleso.
Quando q̄ne. De aplicatō ꝑ rlas extra artē nata
De aliq dubio dz artista applicare illud dubium
ad regulas successiue. nā sic ē stall ꝓpe in colore viridi
se hītiat de hō. ⁊ ⁊ si ponat in viridi se hītiat de ih
⁊ sic de alijs. sic q̄n discutiam ignotū ꝑ regulas ⁊ spās
regulaꝝ. tūc ignotū est colorabile sine declinatiū ꝑ
spās regulaꝝ in quibz est ponū obiectiue ⁊ obiectiue et
tūc in cellis cognoscat ꝑ spās rlam illd qd erat ꝓus igno
tum. Ce sic dcm exemplū de homine diffinito ꝑ
rlas. si tūc maiorē declinationē. uolumꝰ exēplificare
de natura deducta ꝑ regulas.
Ꝑ ꝓmā spem rle. dicim q natū ē ens in suo nāli
ordine sustentari ⁊ moueri ꝑ actū nālem in q actu ē i deg.
Ꝑ secdam spem ē ens hmōi nāliter correlatiū videl nā
tiui nāture ⁊ nāte. sine quibz ē nō ꝑ
Ꝑ ꝑiam spem nā ē in loco in quo est actiue ⁊ passibi
lis cum naturme.
Ꝑ quartā spem nā hē in loco in quo ē actiōm ⁊ passi
onem ⁊ actum ⁊ hoc ꝑ agentem nālem ⁊ ꝑ nāle
formā naturā ⁊ sine. ⁊ cū naturis istarum ē as
Ꝑ ꝓmā spem regle d. nā ē ens ꝓmptiue ⁊ ꝑ secdam
spem est de suis correlatiuis accidentio ad ens am
⁊ sui ordinē ē de ipis ordinando ⁊ gubernando.
Ꝑ ꝑiam spem eiusdem regle. nā libi in quo est
eo q de ipō naturali agit.
Ꝑ ꝓmā spem rle. c. natū est q ē ens ordinatū in se
sua correlatiua ex quibz est.
Ꝑ secdam spem natū est ue alia entia hmōi ex
istentiam. ⁊ agentem naturali
Ꝑ rlam. f. nā est ē scientia hīs genuinā q̄ntitatem.
⁊ diuisibilē ⁊ sua ordinata sine ordinatos discrete
Ꝑ regulam g. natū hē ꝓprias actiones ⁊ passiones
sicut nā ignis ꝑ calefactionem appropriatas illo hē
sic hē aq calefactā. q hē calefactiui calefactibile ⁊ calefi
ē. ⁊ isto passu cognoscat scientia vim uementē
Ꝑ regulam h. cognoscat scientia q natura est in eptē
ordine. ⁊ successiue. gemmę q̄dem ꝑ q̄ntitatē gemmā.
successiue. ⁊ ꝑ discretas q̄ntates in quibz ē nāliter.
Ꝑ rlam i. natura est in loco sicut gentem in gen
ente. ⁊ agens in agibili ⁊ ē in loco in q ē locatum ⁊ mota.
Ꝑ rlam modalitatis nā hē modum miscendi in
scendi generandi corrumpendi ⁊ huiꝰmōi.
Ꝑ rlam instrumentalitatis nā ē cū suis instrumē
tis. sicut sua cū suis accidentibz. ⁊ mecanice cū suis
instrumentis. ⁊ sic de alijs.
Sic nō discursa ꝑ spās rlarum est quidem cogni
ta ꝑ intellectū. eo q spās significant eiusd ꝑ nach

y existencia ꝛ agencium. Et sic dicunt de natiuitate
pte dia de aliis ꝛ de ꝯcreatis sm id q̄ sit. De miracl̄o
uo nō sic pt̄ dici cū sit sinḡ naīm. ꝛ sic discrendo mi
racl̄m ꝙ clāss cognoscit ītellē miracl̄m ꝙ sui cōtra
riū eo q̄ miracl̄m meritū spēs clāe ꝙ ēnium modū
ꝙ quem non meretur natura. Et in isto possit cognos
cat melius quom̄ unum eorum cognoscatur
ꝙ reliquum cū regulis. De octava pte que est mate
ria practica artis in ꝯcreta figura ꝛ quarta. Et
eius tabula. Et extenditur ad omagis formas.

Ista figura ītellē euacuat cameras eo q̄ absq̄
hoc ab ipis cōpletum pt̄ reperiendo aqualis cuius
cū q̄ sigificent ut applicē illa significata ad ꝙtat
ꝛ sic fiat se applicatiuū suelsigni ꝛ mēsuratiuū. Et
de hoc dabim̄ exemplum de una camera ꝛ sicut
sequetur de sua. sequetur de aliis.

De camera. bc. ītellē habet duodecim ꝙtōes dicendo sic.
Bonitas est magn̄. bonitas est diuīs. bonitas est ōnitas
Magnitudo est bona. magnitudo est diuīs. magnitudo est ōnitas
Differētia est bona. diuīa est magn̄. differētia est ōnitas
Cōcordātia est bona. cōcordātia est magn̄. cōcordātia est diuīs.

Hinc patet. 12. ꝙtionibz mutando bonū in p̄dicatū
et cōtra. ꝛ camera est euacuata istis ꝙtionibz

Deinde euacuet eam. 12. mediis eo q̄ ostendunt me
lius ꝛ p̄dictam cum quibz quidem genere aut spē
ꝛ cū illis mediis melius se habet disputatiuū determ
natiue. Et ista euacuatione ītellē euacuet ipām
cameram. 24. cōmibz eo q̄ in q̄lz ꝙtione sunt due cōnes
ipliciter. ꝛ hoc sic.

Bonitas est magn̄. vel bonitas sic magn̄ q̄d est bonitas magn̄
Bonitas est diuīs. vel bonitas sic diuīs q̄d est bonitas diuīs
Bonitas est cōcor. vel bonitas sic cōcor. q̄d est bonitas cōcor.
Magnitudo est bona vel magnitudo sic bona q̄d est magnitudo bona
Magnitudo est diuīs vel magnitudo sic diuīs q̄d est magnitudo diuīs
Magnitudo est cōcor. vel magnitudo sic cōcor. q̄d est magnitudo cōcor.
Diuīa est bona vel diuīa sic bona q̄d est diuīa bona
Diuīa est magn̄ vel diuīa sic magn̄ q̄d est diuīa magn̄
Diuīa est cōcor. vel diuīa sic cōcor. q̄d est diuīa cōcor.
Cōcor. est bona vel cōcor. sic bona q̄d est cōcor. bona
Cōcor. est magn̄ vel cōcor. sic magn̄ q̄d est cōcor. magn̄
Cōcor. est diuīs. vel cōcor. sic diuīs. q̄d est cōcor. diuīs.

Hāc ista euacuatione q̄nū ītellē euacuet cameā cum
differētibz bonitatis magnitudinis ꝛ cum reb̄z sp̄ēb̄z

Differētie ꝛ cocordātie ut p̄z in secūda figura

Deinceps euacuet eam. in. cū reb̄z sp̄ēb̄z vle. b. Et
cū quatuor sp̄ēb̄z reg̃le. c. Et expedita ista euacuatōe
ītellē soluat p̄dās q̄nes i illa euacuatōe sequēdo
odictōes eam̄ affirmando aut negando. Et sic ītellē
expellit de cam̄a dubitatōes. ꝛ obtinet i illa ꝙtatis
assertiuus. ꝛ ꝛ cognoscat se multū generaliter artifi
ciali. ꝛ de magna scientia habituatū.

Applicatio q̄onis ad eam figuram

Fiat sic videlicet si materia q̄onis est de b. applicet
c. ad b. Et si nō sufficiat. c. ad b. applicet. d. ad b. Et
sic deinceps usq̄ ad eam. b. l. Et respiciat figura ad

materiam affirmando aut negando cum q̄ libet re
manet cū suis odictibz ꝛ suis significatis. Rursum
si materia q̄onis oportet. c. applicetur ad. e. fiat
dictum de b. Et hoc idem p̄t dia de. d. e. et c. Et sic ap
plicatō ē infallibil. ꝛ valde generalis.

Ista figura est diuisa in tres
partes ꝛ septem ueris in qua p. ꝛ unaquaq; earum
sit implicatio duarum ꝙtionum. ꝛ primi q̄onis. ꝛ so
lutionis earum.

Et uocamus euacuare q̄n absq̄ hoc p̄dās ꝙtōes
ꝛ q̄nes ꝛ solutōes earum de implicatōe ad explica
tionem ipās deducam̄ determinando artificialiter ꝛ
practicam huius artis sicut in hac sorte q̄nes cū
pmissionum diffinitionibz ꝛ speciebz regulārum sic
pt̄ artista huius artis cū ipis q̄nes sortis positas cū q̄ artista scire quid dicat ꝙ nomen.

Applicatio que fit
ꝙ etiam figuram sic isto modo intelligi q̄ omnem
q̄ sumet i q̄one explicari applicemus ad enacuatiōem
eius figure. ꝛ illi cameē cui magis omnium quemuis
sic li q̄ueat uerum sit magnum. q̄ bonum ꝛ mag̃
hēme correlatiua sibi alia. ꝛ ut illa correlata sint
bona ꝛ magna ordinemus. ꝛ cui cui q̄o applicetur
ad cameam b. c. ꝙ ea q̄ in ipā camera dicunt ītellē
euacuationis. q̄o quidem erit soluta

Videlicet hac q̄o verū mercante conamur bonitati
tas ab esse posse ee. ꝛ applicetur ista quo ad cameā
b. d. ꝛ ad cameam. b. d. ꝛ ad cameam c. d. ꝛ ad ca
meram d. e. ꝛ tunc q̄ in ipis cameris dicunt est q̄o
quidem erit soluta ꝛ sic de aliis q̄onibz sedm q̄
enim ipās possumus locare cameras affirmando
uel negando quemlibet alterum.

Amplius q̄o sibilena applicetur ad q̄onem practi
cam ꝛ eo. sicut si quemlibet uerū in bonitate sint.
magna correlatiua ꝛ ista q̄o applicetur ad istam
uerū in bonitate sortis ut ista rose sunt magna
correlatiua. ꝛ tunc iste q̄nes applicent ad cameā
tam. b. c. ꝛ tunc inuenitur responsio iam signi
ficata per ea que dicta sunt.

Amplius si q̄ueat correlatiua magnitudinis
de quo sunt ꝛ correlatiua sortis de quo sit appli
cetur iste q̄nes ad cameā. c. d. ꝛ q̄o sibilena
applicetur ad practicam q̄nē ꝛ tunc ipās sine
mora solued declarata ꝛ significata. ꝙ ea que
tam dicunt in ista camera. ꝛ sic de aliis cameris
ꝛ de hoc dabim̄ exemplum ꝛ tractatu q̄onum-

Hāc ista euacuatōe q̄nū deinde intellect euā
cuet cameram. cum diffinitionibz bonitatis ma
gnitudinis ꝛ cū reb̄z sp̄ēb̄z dē ꝛ cōcordātie. ut ꝓ
in sedā figura. Deinceps euacuet eam cum cū reb̄z
sp̄ēb̄z vle. b. ꝛ cū quatuor sp̄ēb̄z vle. c. expedita ista
euacuatione ītellē post modū soluat p̄dās questio
nes. in illa euacuatione. sequēdo odictōes earū
affirmando aut negando. Et sic ītellē expellit a ca
mera dubitationes. Et obtinet i illa ꝙtatis ꝛ asser

cunq; t̄ cognoscat se quidē genericum t̄ specificum. Et de magna scientia hīc tactum. Quod aūt solūmodo facienti probanda p tres p̄positiones ut sequit ordinem philosophum t hoc sic.

Lomicas est magna ve[l] lomicas sic magn[a]. Et p̄tendendum est q; sic q̄d patet p diffinitionē magn[e] cuiusl: t p̄mam spēm rectē. c. que dicit q; magnitudo est ens rōne cuius lomicas est magna. Et p secundam spēm rectē. c. visum est q; lomicas est magna eo q; hēt essentiales lomificatiuū lomificabile t lomificare. ex quibus hēt magnam latitudinem t quietem. ue p; p quartam spēm rectē. c. Et p etiam spēm eiusdem rectē est m dūa t concordantia ei diffinitis ambz earū distinguendo t concordando t hoc mā suum genus t sua essentiam ex quibz oritur moraliter lomicas magna. Probatū est g; q; lomicas est magna. t ad hoc quidem testatur philosophus.

Quere q̄d ē lomicas magn[a]. t respondēdū ē p p̄mā spēm rectē. c. q; lomicas magna est illa essentia q; p secundam spēm rectē. c. genus i sensū distinctos. Et q; quidem lomificatem lomificatū t lomificare quidē se de sua essentia t natura. Cū quibz hēt p quartam spēm plus additos passiones t accidentia cū ḡbz
+ bōitas p etiam spēm sic moral moraliter tamē q̄ō est magna rō lono q; p̄ducat de se ḡtā magnā lomī absq; oībz aliis lomicis nō potest ee intense t nāliter magna neq; t esse de genere sic

Quere utrū lomicas sit differens. t respondēdū ē q; sic. ut p; i angulo se figē t p diam lomicas. lomicas n. nō esset rō lono q; p̄ducet lomī n eet dūa. sine n. hīret naturam stē. neq; n. dūa possit cāre relationes naturales aī ḡtās naturalibz passionibz. t hoc patet regla. b. t c. t hoc p p̄mam spēm. quā nisi lomicas esset differens cum nō posset fieri de ipā. istā diffinitō lomicis est ens aug̃ potest lomificare. Et p sum lomicas est relatiua naturaliter. Et p etiam lomicas est hīc un[a] me[a] istud sibile t illud ībile. Et similis hīcis me[a] istud sīle t illud ītellectuale t c. Sicut p quartā spēm est rectē regulē lomicas hēt unam naturam i isto lapide. alia in illa planta t c.

Queritur quid est lomicas differens. t p̄tendendum est p p̄mam spēm q; lomicas differens est illa rō aī qua distinguit a se ipā lomificans lomificatum t lomificare. Ad hoc p sum lomicas differens est illud ens. q; hēt in se essentiales t naturales relatos. tota essentia lomicis existentes i q̄lz relatos aī simplicate. Sicut p etiam spēm lomicas differens ē i plumbo hīcabo spē differenciabz diffusiua una namq; est sanguinea alia rō in rubillo t c. Ad idē p quartam spēm lomicis differens hēt unū hīcat i uno subiecto. aliō in alio. ut p rām. b. c. plura t.

Lomicas est concordans. utrum lomicas sic concordans. Et respondendum est q; sic p p̄mam spēm. n. n. esset concordans. Im nō esset rō lono. q; p̄ducere lonum i suā spēm. Et p eam spēm in lomicas eet concordans. sui quidem relatiua aliorum concordanca. q̄d eet sibi malum t esset q; suam naturam t suū genus. Ad idem per etiam spēm rōe concordantie lomicas. Et lomicas me[a] sensuale. t sensuale hīc[a] lonus concordantiam diffusiuus. Ad idē per quartam spēm lomicas cū sua cōcordā hēt naturā diffusiuā ic[a] sīle t sīuale t c. Et hoc p diffinitionē lomicas t cōcordantie. t rām. b. demonstratum est.

Quere q̄d lomicas est concordans. Et rñdē est p p̄mā spēm rectē. c. q; lomicas concordans est illa essentia in qua concordant ptes lomificans lomificatum t lomificare. Et hoc ptabile est p eadem spēm. Ad idem per etiam lomicas ē illa forma q; unus homo t alius homo sic idē spē. Et idē p quartam spēm lomicis concordans est illa nā aī qua vnus hō lonus hēt concordantiā cū alio naturali.

Lomicas est durus

ve[l] lomicas sic durans. Et rñdē ē q; sic p diffinitionē durationis. Et hoc idem est p suam diffinitionē. t p anglos. b. c. designatos. In ea figē hoc probat regula. b. Et sili regla. d. p omīs sua diffinitōes. sic p p̄mā p q̄ est p̄manua. ue aī diaē lomicis hēt res relatas sibi essentiales aī quibz i sua natura durat. t hoc patet sīa spēs. d. Sīa. lomicas nō esset de lomificato lomificabili t lomificare. impossibile quidē eet. q; hēret naturā durandi p se. Et p etiam spēm rectē. d. lomicis quidem est durabilis quo ad se. stabile. t t durat accidentia lona i fluxu ab ipā. t hoc naliter t moraliter.

Quere lomicas durus de q̄ ē. Et rñdē ē p p̄mā spēm q; ē de se ipā. eo q; hēt p̄manōes relatōs qr̄ quibz ē q; p; p sum spēm. Similiter ad idem lomicas est sibi ad aliquo duo aī q; ē. t hoc patet est p rām. b.

Lomicas ē differens. De istat autem aliter iam supra dictum est in camera. b. c.

Lomicas differens de q̄ ē. Et rñdē est p spēs rectē. d. ut supra figuratum est.

Lomicas est ḡuans ve[l] lomicas sic ḡuans. Et rñdē est q; sic ut p; p scalē. de spū t spū t c. Et ad hoc relatiue diffinitiones lōicatas dicte ḡuetatis t p rām. b. Ad idem lomicis ḡuans de quo est. Et rñdē ē q; de plumbo hīcabo lomis. Sicut de caliditate. frigiditate. humiditate. t siccitate. leuitate. t ponderositate. generatiue t corruptiue t hī. Et hoc p p̄mam spēm verum est. p secundam uo spēm rectē. d. lomicis ḡuetatis est p accidens. sicut in elementato in quo elementa ḡuantur p ḡuas qualitates. Et p tertiam spēm uero verum est q; ḡuetatis que est actiua est sibi data lomicati realiter sicut instrumentum ei efficienti

Multiplicatio quarte figure consistit in hoc. videlz q̃ cam̃a. b. c. d. i q̃a figã siue tabula ligẽ q. b. vnam cõditionẽ hẽt cum. c. z aliam condicõm aĩ. d. Et. c. vnã ꝯdicõm hẽt cum. b. z aliam aĩ d. Et. d. unam ꝯdicõm hẽt aĩ b. z aliam aĩ c. Et sic sunt i ipã cam̃a. 6. ꝯdicões eiũ q̃bz melis se ꝯdionat. Et disponit ad inuestigãdũ z inuemendũ obiciendũ pbandum z ad determinãd. Post istas. 6. ꝯdicões tells acquirit alias sex ꝯdicões uolnẽdo ẽaliũ mmozẽ ponẽdo sunt e. ſ. c. ẽcaliũ mediocris ſb q̃ erunt sunt d. z q. mutata est cam̃a idarco mutantur eius ꝯdiciones. z sic tells hĩat se. z. ꝯdicombz. Et sic p. alias cam̃as multiplicando colũpnas z uolnẽdo ꝯdões q̃s tells multiplicat. Et p. istam modũ sunt difficiles ad mmandũ istam de qualz cam̃a põ sic enarrare. 24. ꝯdicões Et. 24. qões.

Cum isto possit cognoscere se melis multe genialẽ z artificiatum sic. aliũ tellm ignorantem istam artem. deducendo ipm̃ ad multa ĩconuenientia z impossibilia. Et sic sophista coram eis intellectu nõ põt stare. Eo q. tells artiste huĩ artis utatur ꝯdicombz pmissis z nãlibz. Sophista aũ scientis z est nam ꝯcernentis ut p. i arte magna.

Per quartã figuram z suã tablam. z p. alias figas tale modũ per quẽ alie scientie possũt facilie z breuiꝰ acq̃ri. sic theologia philosophia z c. z hoc inuemẽdo medium nõ ejus generalissimũ neq; specialissimũ. Ratio huiꝰ est q. ista scientia hẽt pncipia generalissima z z ptias generalissimas. Alie nõ scie hñt sbalternata pncipia. Et sic medium eor ẽ ipsam sine ista scientia. Et sic aĩ difficultate adiscũt lõgo tpõe. z qñ ꝺ uiente nõ hñt pncipia generalissima ad que recurrãt generaliter p. aratiocinatiõem. sic stat artium huiꝰ artis.

Dolentes dyebimentur. alie scie p. artẽ istam ponendo cam̃a in q̃ sic. f. p medio m auctoritatibz aliquam scie. exponendo auctoritates aĩ cam̃a. s. illũ modũ p quem. f. possit manere ipas auctoritates exponendo z reducendo ipas ad sillogismum sm illã doctrinam. sicut dictum. Et de hoc habemꝰ exemplum sic. Legit ĩ phia q. dõ ẽ pius actꝰ. Ista auctoritas ẽ probabilis. p. istas duas cam̃as. scilz. b. f. c. Et p. auctoritatem. d. f. e. Et hoc uno m̃o p. b. hẽmus loquitur differentiam. p. c. q. loquitur est magna nõ hñs i se correlatiuũ loquitur z magna z distinctat p. ꝺ. cam̃a z pmittat. per e. sunt quecunq; rõne finis. Et p. secũm sp̃em.

b	c		d
b	c	t	b
b	c	t	c
b	c	t	d
b	d	t	b
d	d	t	c
b	d	t	d
b	t	b	c
b	t	b	d
b	t	c	d
c	d	t	b
c	d	t	c
c	d	t	d
c	t	b	c
c	t	b	d
c	t	c	d
d	t	b	c
d	t	b	c
d	t	c	d
t	b	c	d

c	d		e
c	d	t	c
c	d	t	d
c	d	t	e
c	e	t	e
c	c	t	d
c	e	t	e
c	t	c	d
c	t	e	e
c	t	d	e
d	e	t	e
d	e	t	d
d	e	t	e
d	t	c	e
d	t	d	e
e	t	d	c
e	t	c	e
e	t	d	e
t	c	d	e

d	e		f
d	e	t	d
d	e	t	e
d	e	t	f
d	f	t	d
d	f	t	e
d	f	t	f
d	t	d	e
d	t	d	f
d	t	e	f
e	f	t	d
e	f	t	e
e	f	t	f
e	t	d	f
e	t	e	f
f	t	d	f
f	t	e	f
f	t	e	f
t	d	e	f

e	f		g
e	f	t	e
e	f	t	f
e	f	t	g
e	g	t	e
e	g	t	f
e	g	t	g
e	t	e	f
e	t	e	g
e	t	f	g
f	g	t	e
f	g	t	f
f	g	t	g
f	t	e	f
f	t	e	g
g	t	e	f
g	t	e	g
g	t	f	g
t	e	f	g

f	g		h
f	g	t	f
f	g	t	g
f	g	t	h
f	h	t	f
f	h	t	g
f	h	t	h
f	t	e	f
f	t	e	h
f	t	f	g
g	t	e	g
g	t	f	g
g	t	f	h
g	t	f	h
g	t	f	h
h	t	e	g
h	t	f	g
h	t	f	h
t	f	g	h

g	h		i
g	h	t	g
g	h	t	h
g	h	t	i
g	i	t	g
g	i	t	h
g	i	t	i
g	t	e	g
g	t	e	h
g	t	f	h
h	t	e	g
h	t	e	h
h	t	f	h
h	t	g	h
i	t	e	h
i	t	g	h
i	t	g	i
i	t	h	i
t	g	h	i

h	i		k
h	i	t	h
h	i	t	i
h	i	t	k
h	k	t	h
h	k	t	i
h	k	t	k
h	t	h	i
h	t	i	k
i	k	t	h
i	k	t	i
i	k	t	k
i	t	i	k
i	t	h	k
k	t	h	k
h	t	i	k
h	t	i	k
t	h	i	k

Nomñ. maria punctum
transcendentem diem in eum posse

Cãeu. n. punctꝰ transcendens & excessiu quẽ alia pars hois hꝫ sup aliam vt acutũ alñ sup ceteram. eo q̃ affluentes ad obm alz simplã, ꝓpam mõnẽ attingit ita q̃ ipe obiectã realiter. ita q̃ de nã cuiz eaz ẽ vlẽ ꝑfectõe sua attingendi negare. ita q̃ negat id q̃ alius ꝑ excessũ attingit sup illam.

Excessus dꝫ eaz cũ sit mãlis p se manifestꝰ est nã ꝑfectiores sensus sentiendo attingit ei⁹ ymaginãe ymaginatũ. et cũ ei⁹ intellectꝰ intellectũ & vlr. Et ꝑfectiores realiter intellectꝰ intellectũ in obiecto. cũ dñ est in eo. Et vlr. q̃ si nõ ipossibile esset supponat vlr intellectum. Et p ꝙ nec fides nec opinio esset. Et hic cõscendit intellectꝰ seipm intelligẽs aliq̃ esse necessario q̃ nõ intelligit apprehendendo.

Quedã ꝙ punctoz cõscẽdẽtiũ cũ ex his q̃ pars alia aliam excedit ut dens. plã ex his q̃ intellectꝰ dꝫ esse superior precedãs ymaginatiam & sensum naturaliter est ume. & p eas primꝰ intellectꝰ debet affirmare & negare. q̃ sibi ipsis attingẽ nõ possint. male igit nõ hic intelligatur negãdi ea q̃ negant. ut affirmãdi ea q̃ affirmant. due ifirmitates pretacte. Et tale dictum ita agit. & nãlem ita. Ille excessus. quẽ hꝫ sup eas distruhit eã ad oppositã. cõscendit exactã p̃tiam nãlẽ intellectum q̃m hꝫ ad p̃dicta pretacta. & remanz in rõne & nãlitate sui excessus. affirmãs ea q̃ p̃dicte pretacte negant. ut negant ea que affirmant.

Quidam ad ipz punctoz transcendentiũ cũ dꝫ ex hoc q̃ intellectꝰ cõscendit p rõnẽ obiecti rõnẽ sui ipius ut dens. Et ista sẽ fortassis q̃ ymaginatiua. Quoniã ã in oi materia nec ad plẽ explanare volumꝰ & p de nã elemẽti ut ignis. cum gradum pretẽto. sc de nã vegetatiua. ẽto de sensitiua. sexto de intellectiua. quinto de ymaginatiua. sexto de morali. septimo de celesti. octauo de angelica. nono de diuina. De elementis quidem isto modo.

De elementis

Ymaginatiõ q̃dem & intellectꝰ q̃fluentes ad elemẽtoz creatorem attingit q̃ ignis calefactiõ. cundo. siue ei⁹ fit dictꝰ. Et aer humefactiõ humiditatẽ siue cundo. & aq̃ frigefactiõ frigiditatẽ sua humectãm & calefactã ifundit dicẽ. Et cũ desiccatiõ siccitatẽ siue frigefactiõ humectam & calefactã ifundit ignis. intellectꝰ recurrat ignis cundo. siccitatẽ sua q̃ fractam & remissã p̃ q̃litatibꝰ aliozz elementoz. & aer sibi humiditatẽ suam. & aq̃ sibi frigiditatẽ siue & cũ siccitatẽ suam.

Hic autẽ est p̃dictꝰ transcendens. q̃ ymaginatiõ ex ꝙ quemlibꝫ apprehendere motũ nisi de loco ad locũ. negat q̃dam esse de rõne sua p̃dicam circulationem & reuolutionem. & attingat vnũquodq; elementoz esse de alio actualiter nõ ex generatiõe nec corruptiõe q̃litatis sibi ingenite. nec loci motꝰ nec alteratiõ. que sensus & ymaginatiõ videntibꝰ elementis attingunt.

Item hic punctꝰ. hoc q̃ ymaginatiõ negat ipa elementa simplicia. vnum sibi simul gignere simplicia eo q̃ attingit extensionẽ. ubi elementa simplicia nõ possunt esse simul. vel cõfracta. sc. opposita. & nõ attingit intensionem. i. actualitatẽ q̃ p ipam extensionẽ attingit intellectꝰ. s. i q̃ intuitiõ. ex natiõ ipa elementa esse simplicia. q̃m ꝙ esse

in materiatione ꝙtitatis. est extensio. vel ꝙtitas. quã ignis attingit nec esse aliq̃ primaria simplicitas in elementato. nec ipm ꝙtitatem sequi. nec esse gradatiõ nec corruptiõ in ꝙtitatis elementoz & mixta & impossibilia sequerentur.

Item est hic punctꝰ transcendens. eo q̃ in ipo mixto intellectꝰ elementa sm magnitudinem & minoritatem gradatim attingit. Nã ymaginatiõ q̃dem gradum. vel aprehendit. negat aliquem primum gradum. aliam esse q̃ totã quartã gradũ sui ꝙtitatis. q̃ videatur sibi impossibile. ex quo aliqd hꝫ q̃titatem determinatã. q̃ possit extendi in plus amplum. laxum & profundum. deficit dꝫ hic ymaginatiõ. q̃ sibi videtur esse & actu nõ transire in infinitatem. & ideo q̃ntitatẽ infinitam nõ attingit. & q̃ntitatẽ finitam. q̃ s. q̃ntitatẽ infinitam minoris dei p̃ma minima addita maiori attingit intellectꝰ reducit in infinitatem. in eo q̃ minor maiorꝰ & minoris sit equalis cũ sic impossibile nãli q̃ de nichilo reducatur esse.

Simili & hic punctꝰ transcendens dei in ipo singulari elementato attingit virtus rotundicatem. sicut in oculis. & in capite hois. & in pomo & in ceteris hijs similibus. Et quadam glãritatẽ & q̃m ipm suppositum. hꝫ longitudinem latitudinem & glãritatem & q̃m hꝫ amplum latum & profundum q̃ dñ intellectꝰ grã virtus negat aliam in ipo supposito. p̃ hoc q̃ nudꝰ visus q̃. in pl⁹ nõ pot & virtus testimoniũ phibet amittat. tunc meliꝰ dñ alia possemus. Et tã transeẽs dicit illam nãm q̃m hꝫ a visu cui⁹. s. visus nõ est nec sine uidere sensum. audire sensui effectum & transitio ad nãm sensi. nõ stans q̃ nimis est clarus & attingit clarum elementoz. dico eoz sensum in aleum ut ita dem est & eoz quadrangulum & triangulum & rotundum ipm clarum & eoz. & totum triangulum & rotundum & quadrangulum & eoz. ut lignum latum & profundum sine in toto amplo & eoz. & totũ ipm amplum in claro & eoz. ad hoc q̃ totũ supposi cũ elementali moui dimẽtione sit plenum & magis & vacuo dismc. Vnius ꝙtatis dimẽtionis alia est a ꝑdicto me. alias in elementatis seu in membris eoz. Hic ceteris ad sitem sui. sic ignis ceteris elementa in colorato ad calidum siccum. & p̃ducentur illi duplici sitis seu figure de quibꝫ cũ visu prius immutatur intellectꝰ.

Postq̃ autẽ intellectꝰ suum cũ circumstantijs suis attenxerit cũ sit ad actum in sua quidditate vnius & ymaginatio de melo potuisse affirmare cũ nacta sensus & ymaginationis sit. se attingere nõ posse. id de quo ipa accidentia potuerunt. Et q̃n nãle est ei sensum & ymaginationem q̃scire. & in nãle seu q̃ nãm fere in melius ex his quidem diuꝫ extremis exitur ei admixtio. Et q̃to magis equalia ipa extrema. tanto nehementer eum ad mutuum attingit. Sꝫ dum q̃scitur ad sapiendi ens plus cogit eum q̃ precipuo sui. cũ ymaginatione & sensu. agitur transcendere illam p̃cipuam in se transferat ad ens. fugiendo p̃dictionem. & attingit id extensiũ. q̃ sibi ymaginatio attingunt nõ posse esse sine mensa. q̃ ex extenso influit extensiũ. ut ex forma & materia esse. & sic attingit duobꝫ modis sibi. s. extensam que est mfluxa. & mensam que est mfluens. Et duobus modis similiter accidentia. s. extensa. que sunt mfluxa. et mensa que sunt de seipsis influentia. ipa accidentia

extensa. sba quidē extensa ad mensa. z accīens extensa. ad
tensis generat sb. z est corruptibile ipa sba extensa. cū
suis accīentib; extensis. ut ipa sba tēsa. aliem sbam extē
sam pducat. z accīens tensa huī. alia accīens extensa.
que hmt ī se pfice. ut ipa sba tensa cū suis accidentib;
extensis denab; mensis igenerabil est. z ī corrptibili
Dī nō diuertur ipa sba mēsa cū accīentib; suis materialiter
quidem a melo. z hoc cū ꝓ tēsa. nō posse se ferre
supra melū denuncat mellectus hic nām sua ꝓ. z tā
scendit ad rationes sūmi efficientis. Et ī eis attingit
bī tia ei. Et est iste primꝰ ī so modo transcendendi.

Attingunt z 22e vegetatiua.

primꝰ transcendentia cōsimili modo ī uegetatiua
t hoc q ꝑ uegetatiua obtinat de uegetatiuo z uegeta
bili ꝑmꝰ quidē m se uegetabile remotū. videl elemētor
unxtionē qua uegetatiua unit. q ad modū lumē de ob
scuratur. cēn z natura elementor m cēn uegetatiue
potentia q fit ī frm. z materia ī materiam. z accidentalia ī.e
atenuat quātē. Et sic hīt fieri generatio transmutando
spaem m spaem.

In hac quidem materia primꝰ mutamode sūm ꝑe t h q
ymagmatiua ymagmatur. cū sēs ī sēm quātatur. vel
sēs elemētal. ī sēm uegetationis. q fit sēs quabilis.
tā qūlione reducat ni melum

Et t hoc q ymagmatur q hūdum radicale de melo se
ar cē. eo q nō attingit mediū ꝑ qd descendit a genere
Et t h q ymagmatur q hūdum radicale ipi supponit tanto
fic quāto augmentum q fractas fuit de melo recipiat.
cū extendit tm̄ materie adnementas

Et ī hoc q visus negre motū augmēta supponit uegetatiue
q nō unq; uegetatū arefcit. z sic de multis alijs.

In hijs n. oīb; transcendit ictlis illū mālē ielmatom q
hē cū sibi vnita ꝓ tēllantes. Et attingit ī nā z ītu
de sua q elementale sēs q̄ nus ī uegetatiua sēm q̄tate
q remanet mensa. iduta sēm uegetatiuam q̄ sbus. et
ymagiatō attingē nō possunt alī destruere ne ꝓ natē
q ē ispe. Et attingit hūdū radicale ee hīt ī suo
generante ꝓt q̄ ꝓcedat m actum. Et q ymagmatiua
hūam ītellectē nō attingit affirmat hūmidum radica
le. de melo ꝓncipiatū esse. Et attingit augmētū
q̄tatis ipi hūdi radicalis eo modo sicut de gradibus
elemētar dcm est. Attīg attingit motū augmēta tm̄e
occidētie z gionis successiue ꝓnenas ī ee sūm motū
ītellectiū z successiuū ꝓdōr. ī celi z ī dūgli z ī angli ī ipsis
elementis.

Ac z ī ipa materia negretatiua hē ee primꝰ ī so m transce
dendi. t h q ictlis pluma ꝑfecta z plima media attingit redu
cibilia z reducta ad unū fmen. qm est uegetatiuum esse.
sicut primam formā primā materiam. semina cuiuslibet
z unū q̄q elementū ī alio sm ee. vīm quadrangulum z
triangulum eorum. ꝓncipia. ꝓxima. sicut ea de quibus
chaos dicitur esse z motū celi z solis. z lunie hūmodi
mōr corporum signor celestium.

Est autē hic primꝰ transcendens q. eā licet sic intelligatur
sm naturam suā se ferre supra unū transcendit nām sua

ipi eā rōne q dictum ē ꝓdōr ꝓncipior attingit simꝰ
ipa ꝑfecta videl unū q̄q eorum ꝑ se. q̄tum ē de nā sua
z ꝑ q̄dā alior operū ad constitutionē vegetatiui. 22e ſch
tiua

Attendendo de uegetatiua ad sbiam
simli. attingunt multimode puncta collōdētia
ex pte ipi sensitiui.

Est n. potentia sensitiua de sensitivo sēsibili z sbili mā
dicata. z istorum duor uerūq; est de ronitate mag
tudinis z. sbilib; dicta.

Hec aut potētia ī quinq; pōtibus specialib; distincta est q
simt. visus. auditus. gustus. odoratus. tactꝰ. oportet hec
anīe istar pōr si sua. ꝓpiq; materiam. z ꝓsic si remota.
Est autē cuiꝰ; sbis forma sbiatū. s. visuū. auditiuū
z. z materia sbile. s. insibile. audibile. z.

Sz duplex est sbile. s. ꝓpmquū z remotū
ꝓpmquū quidem. z. ꝓpmquū insibile audibile z.
Est autē sbile ꝓpmquū de quo cū ipo sbiato dicitur
tum est humidum radicale sbiens. Sensibile ītio re
motū ē duplex. s. mēsum z extensum.

Mēsū quidē est ipm̄ humidū nutrimētale quātū cū ipo
humido radicali m substantiam unum.

Sz extensū est qd̄ ꝑfecte quāq; sensus vnita ī ipm̄ aīal attin
gunt extra. ut somī colorem. saporem. odorem. calo
rem frigiditatem z cetera.

Cū autē h omnia recolligit ītellectꝰ. z attingit per se
horum singla sm suas differentias oppositiones z
ꝓportiones ꝓncipia. fines. maioritates. minoritates.
equalitates attingit semꝑ mō modo distincti a suis
cōtrariis ꝓpriis z alīs etiam q fortius est a nā
sua ipi. dilorquentibꝰ obiora realitates naturam ipi
ītellectus superantes.

Quā sbis z ymagiatio nō obscurantur ī uegetatiū sic sensatū.
sēm uegetatiua posse ꝑmanere. ex quo a sua ꝓpria actu
alitate deiecta est. fit sensitiua uere ī fine. z dīr
ī esse. Et ictlis nām hīt obscurari illustrari
dissentit hic ab eis. ī h q attingit omnino nāliter
ꝓprie esse mentis. Et q̄m ex pte forme sbiate sic ma
terius esse. ex pte forme uegetatiue ee nmi. Et hoc
ad unū finem gaudet uerba loquentium. qm fit ue
getatiua se esse sub forma sbiata. utpote carens manus
hīre esse. Et q̄m forma forme hic nō repugnantes;
applicatur pceptus rōne unius finis ad quē tendentes
hīre mlte unū esse. a maioritate essendi tendentium
ad unum. attendeat a sensitiua.

Et si discēdit ictlis nām sua ipi. ictlīgēs de actiate ꝓpria
unū. z mū pluma. cū ee illa nō sint sic ictlīe unū ee mū.
Obscuri n discēdit nām sua ipi. cū ictlīe ꝓpriē pla.
q̄q sbus ꝓpie dictos ee ecese una sbiata pceptū.
ī h q distat ee ad unū ee sua ꝓpria. alīq; repugnātia qua
Ideum attingitur primꝰ transcendens. ī hoc q. q̄q sic
sunt. q̄tuor negatiue actiue illa q̄m quīe attīgit. nā
visus nō unq; sonū nq saporē. z sic alius h. exceptō colore
nec audit. audit colorē. neq; odorem. z sic de alijs exceptō
tosono. z sic de alijs sbis. Unū ictlis cū hijs. q̄q sbibus
unie ꝑ quintū sensū attingit tactū. ab illo sentiendo

ꝺ rationē.
Et transcendit nūerū ꝛōnatōm qm̄ hē cū rebus. q. nō ad negandū. qm̄ si negauer ea. q̄ quatuor negāt p̄ceꝺy ꝑductionē negaret utiq; qꝛꝺ ipi. qnq; sūs affirmant. & si sic. sequer. cū ipē ꝛōnet. nāle hēat mēbꝝ rōnē ad affirmandū id q̄ quilibz sūs affirmant & ad negandū id q̄ negant. & sic hēret nāle ꝛōnatōm ad ꝺictionem qꝺ falsum est & ꝺ nām ꝛōnis.
Item hē ē pmū transcēꝺens i operatione cuiꝰ sūs. hō. n. i uisu isto m. Cum uisus colorati attingit nō p̄ceꝺit uiꝺē nē ymagiatō p̄cē ymagiati. q̄ m̄ oculꝰ & colorati p̄capiunt. & melꝰ sequēs eaꝝ nām. cū. ꝺ mīe. & cū ipm̄ modū p̄capiendi attingē cognatur transcendit illam nām attingēs ꝺiaphanitatem medij qꝺ ē ipē oculꝰ & obm̄ p̄ꝺcm. ch̄ens immediate colorē ipi obiecta p̄ca pit immediate cū ꝺiaphanitate oculi. ita q̄ ex ꝺuabz ꝺiaphanitatibz est una ꝺiaphanitas ex ꝺuabz ꝺiaphanis vnū ꝺiaphanū genuit sic ex aere & cristallo seu vitro. Et qm̄ ꝺiaphanū oculi est sensatū & ipꝰ ꝺiaphanū ex nō sensato est vnū ꝺiaphanū genuū & eoꝝ ꝺiaphanitas una. oꝝ de neūtate ratione vnꝰ ꝺiaphanitatis eoꝝ. & unū genuit q̄ ille color qui immediate inhęret ꝺiaphano extremo. ad ꝺiaphanū melioꝝ sensato sentiatur.
Est hic alꝰ p̄mꝰ m̄ꝺo in transcendendo i hoc q̄ sensū attingens hoc tam ꝺicit attingit rōne neutralitatis uel supꝰ sepīm attingendo ꝺuo ꝺistincta. ē unū genuū & unā ꝺiaphanitatē. sū ꝺ ut ē existē sūs. & nō sūm. Eodem m̄ m̄ se intelligendū ē de auditu. q. ā. audiē sonū attingit miraē sensꝰ. q. nullꝰ sūs nē p sēpm̄ ymaginatio attingē potꝰ. medij. q. quē sonꝰ & audiē p̄cipit simul. & ꝺ transcendit eoꝝ nām. sic ꝺ usu ꝺcm̄ est. attingit. q. ꝺ motu q. est ex. nō sūm. & ꝺ motu q. ē. nūs sūs. fit unū motū & mobile genuū. & unus est eoꝝ mot. qre ā motū est immediate sono ihęret. de neūtate rōne ymaginatus motꝰ & genuū sentiat sonus a motu ꝛōnis sūi. Et ꝺ ē p̄mꝰ sili. ultimꝰ sensꝰ. Iste sili. segr̄ ex cecis ꝺb̄z suo m̄ sūbz.
Item transcendit sensꝰ sūm & ymaginatōm. ā attingit q̄m ꝺulcedo i immanitudinē gustatiuꝰ i gustu. egꝛꝺiē ꝺcm̄ acto. i ꝺ q. p gustū rapit humiꝺū radicatū ānal' materiē tum corrumpendo extinsecū ut ꝛōnis ecū gressꝰ. vñ quē admodū p̄ceptum humiꝺū & caliꝺū facit ad generatōm & siccū & frigiꝺum ad corruptōnē. sic sili. p gustū ꝺulce oꝺuat ad generatōnē. & amarū ad corruptōm. Et qm̄ ꝺ ratest. q. illud corp' cui' corp' est a ꝺulcedine ꝺiuat magis ē corruptum. q. generatū sūm. & ps sequit nām sum. Segr̄ ex hoc q. generatio lapsa & de hiatu & actu in potentiam. & corruptio progressa de p̄ m̄ hiatum & actū. q. ꝺulcedo ꝺ solebat ee materia igustabilis sūs lapsa est i pām. & sucreuit loco illi' amentitudo corrupta. & fit tot ꝺim gustabile ꝺuce exanimeam nō sūm. unde gustabili materiꝰ sūs. q. ꝺulce mouit se amentitudinē amari sensꝰ sūs. sic modica aqua ꝺmixta mlō vino saporem unum mouit & colorē. & sicut aq̄ ꝺulcis ad uementi' mare mouit ꝺulcꝺmē suam saltꝺmē. Et sic gust' gustabile remoti sentit amentitudinē. sentiēs suam met amentitudinē. sensi i suo gustabili remoto. Et mire ꝺulcꝺmē qm̄ i alia spē gustabili sentire solit' exercē. quidam i amentitudinē asserens p̄mū. a. ab̄d ꝺulce simili esse amarū.
Item sili' suo m̄ ē de tactu & odorato. egꝛꝺiendine ꝺcm̄ hoc q. exit' ꝺcm̄ tangens calidum sentit frigiꝺū. Et odoratus ꝺcm̄ olfaciens odorabile nō sentit alium odorem p̄ter illum qui exercitus est i odorabili p̄pinquo & sensibili. De ymaginatiua
Attingit & p̄mꝰ transcendens i uirtute sūs & ymaginatiue. nā i ꝺ q. ymaginatiō attingit. id quod sensus apprehendit delectabile p̄ ymaginationē mouet sensus ad delectationem. uñ cū nec sūs nec ymaginatiō attingere possit q. rōne sensus ita mouetur. cum ille sensus sentiens sūm & intellectum & ymaginationem. Sz ꝺ transcendit eoꝝ sensum. attingit sensum & ymaginationē. erat uimeatiue esse uimeatos. q. eoꝝ nō est unus rōne sue genue uimeatus. & sic de neūtate motus ymaginationis genuae moꝰ ad sensū.
Et hic est p̄mꝰ transcendens ipso m̄ transcendendi i hoc q. de una uimeatiue & uno motu ꝺiuersē causante operatōnē rōne concordantie in ꝺa. q. ā. ꝺ est supꝰ rōnē ille ꝺuos motus p̄ꝺcm aliam ita esse m̄ aliā. q. nō hēant nisi unū genuū & unum motum.
Attingit sili' p̄mꝰ transcendens q̄m ille ymaginatōm supat & aliam obiectam ymaginationem. de q̄m ymaginatur ymaginatio. antipodes debē. de quib' eadem cum sint nobis m̄ recta linea descendentes. q. ex ille aliam ueritatem ymaginationis denudans ab aliis. i quo sunt & applicans eā ad sciā ꝺ sūm ipi. ā antipodes. & hoc respectu moꝰ ad centrum. Et sic per rectam lineam moꝰ ymaginatur. nō tamen ꝺ usu ꝺcm̄ firmamentū. eo m̄ sic de ꝺb̄is patuit p̄ꝺcm ymaginationem uideb. actu. Et sic p ueritatem alterius hanc ꝺuas ymaginationū supat ille. alter falsitatem. De fantasia.
Post ꝺ uo. ascendit sensꝰ ad rationalitatē p̄centrē i homine. ubi multa modis attingit transcendentia p̄mata.
Attingens eius modum eundo & agendi. ab hoc p̄ rōnal' animi. m̄ sicut de sūbia dem̄ est. ex rōnatiuo ciuis ex fox p̄pinq; & ex rōnabili p̄pinquo cinq; ex macula p̄pinqua cōstituat esse. qm̄ q̄libz macula p̄pinq; cum ipm̄ rōnatum attingit. & ꝺ necessitate sūm. qm̄ mouet ut eadem.
Est autē ipa macula ratione ꝺuplex. & mēbꝝ mentis & extra existēs.
Finaliter mentis est p̄cipium ymaginatum. q. ipm̄ rōnatum i suo p̄pio rationabili statu. & rōnem ꝺuos illud ꝺ suo p̄pio rōnabili. q. ipm̄ rōnabile remotū & rōnabile p̄pinquū. & suo rationato p̄mentē ꝺcm unit. p̄ eoꝝ sūm. humanū unus homo.
Sz macula ex tenebrositate exorta sunt similitudines obiecti ipius p̄centis rōnis. q. ꝺ attingit ipa p̄

tres demõstratoĩs sp̃ãs de quibꝫ sup̃ tractatur. Et sic q
apietur vltimũ tactũ de similitudinibꝫ q̃rozibꝫ nõ rõnat
tes. Et de similitudinibꝫ ĩcorozibꝫ rõnatas locꝰ formo.
Ita q vnus est moẽ & unꝰ omniũ macrocosmꝰ & illas.

Hr̃ aũt ẽt istud vltimũ tbs sp̃ãs

Quar̃ p̃ma est vbũ rationatũ sentiat q pt̃ rõnal p sp̃
bilem pcessum ostendit.

Scdm uo. Vbum rõnatũ ymaginatũ q vp̃a rõnalis pt
cessa p ymaginatõm ostendit.

Et dua est vltimum rõnatũ nõ statum ut ymaginatum
q vp̃a sola rõnalis p intellectum sui sup̃ sensum & ymagi
nationẽ concepit.

Est aũt ip̃a rõnalis pt̃ in tres pt̃s distincta. s. i memoriam
ĩtellectũ uolũtatẽ. & quelz istaꝝ de sol & de macia p̃mq
& remota. eode m̃ ostendat rõne sui q̃modocũq & sui actꝰ.

Et q̃m ista est dũ ip̃e tres pcessꝰ ostendit ad obiectꝰ q. aliud
vp̃z obiectorum magꝭ & rationabile uolũtatꝰ q̃ relꝭ
quis duabꝫ. aliud uo magis ĩtellectꝰ q̃ alijs. Et ad sili
magꝭ memoriꝫ. & aliud ea̅liẽ.

Ideo ꝯcipit ibi rõnabile hnjs quatuor modos p̃dict
ta q p̃mum est suppoitaoms.

Scdm ĩuestigatoĩs seu ĩq̃sitoĩs

Tertiũ frequẽs recordatioms

Q̃rtũ ve & discrete iudicatoms

Dũ aũt ĩtellꝰ resumit sigla que nõ dicta sunt mmiaẽ. Q̃
sensus & ymaginatio & rõ sunt vnũ esse & vnũ cor
mutũ. quare sꝰ & ymaginatio nõ attingit ipam rõ
nẽ secum vnitũ & mouẽtẽ eas si medio exteriori tũ.
Sz dum attingit q p̃dict tres pcessꝰ mẽse sunt distin
te & exterse sunt vnũ et ommuũ. Intelligit q ĩtẽ
sa ĩmediate mutuam hnt participatoĩ. Sz ĩ exterso so
lum q tacipit. Et cũ hoc attingit q q̃lz eaꝝ sua de
ẽminatã quatoĩ hẽ ĩ illo extenso. ille q̃m nõ pcedit
ratꝰ q fit ĩfinitus pcessꝰ nõ hꝫ actonem ĩ macia sup
ioris pcessꝰ sz equild. Non. n. sꝰ tuũ hꝫ sentire ra
tionabile ip̃mquit cũ rõnatuũ agit ĩ eo. Sz pcessꝰ
rõnatuũ hꝫ rõnare sibile ip̃iquit cũ sꝰ tuũ agit
ĩ illo. & sic eaꝝ opatio se hꝫ mẽ. sic silr exẽ. Nam se
tendo sensus ubium rõnabile concipe nõ pt̃. ad rõ
nandũ illud. Sz rõ semp vbum sibile rõnando concipit
cum sensus sentiendo concipit illud.

Et q̃m iste modus operandi sic dẽs. est toẽ exẽsus p
totũ illud ommuũ vnũ q ẽ ip̃az pt̃z nõ ẽ mirũ si ẽ
id de quo p̃mus ĩtellꝰ nmiatur.

Est etiã hic punct ĩ so m̃ transcendendi. Hꝫ q̃lz sic eqliter
mẽ pcessꝰ pcedat in exterso attingit ip̃e ĩtellꝰ rõ
ne maioritatis tensionis q rõnalis nõ pl̃ operat in
ip̃i eqlitate exẽdionis. q sꝰ tuũ uel ymaginatiuũ. et
q ĩtellꝰ q̃tũ ẽ de rõne sui attingit eas eqliter & ieqliter
ee exẽsus ipleme. q̃dictionem. ieqlitatis aũt ut minus
ieqlium nõ hẽat tm effectum. q tum hꝫ magis m
ẽsũ. ut tm habendꝫ ĩ forma. Qualiter ito q ex quo
duo quoz vnũ. tm sit relq. ostenditur unũ ea
nũ de scipio. oz q ipm mmi. ĩ tm excedat p tm mai
us si p omnes exorbitancias excessus maioris & equalis.

si aũt ꝺcẽ q finis sic ĩtuitione tm ĩtellꝰ attingit ei ip̃m
in re. p rlam de ꝺicto p̃cedentem istam.

Item mirũ ĩtellꝰ cũ ipo aĩa rõnal' crescere nõ possit ut de
crescere ĩtellꝰ. q̃m̃ prendatur ĩ ip̃o puero crescente ꝯq
nihil usq ad unitatẽ. cũ semp m eodem gradu ieqlitꝰ
& eodem actu ĩtellꝰ fuit ip̃a aĩa ĩ puero ĩ quo est ĩ ip̃o
eodem hõ vivo. nã ĩtellꝰ attingens q̃tum pt̃ ip̃am a
nimã attingit ea q̃tum est de rõne ip̃i animate ẽ ie
tensibilem. & corp̃ rõne suar dimẽsionũ ẽ extensibilem.
vtr cũ attingit aĩam p eoĩ corp̃. attingit sm rõnem
ieextensibile ẽ extensũ. qꝰ est ꝺictio. que tñdẽ ꝺictꝰ
ẽt ĩ rõne ip̃i ĩtellꝰ. eo q nõ pt̃ attingẽ quomodo ni
extensibile sic sine extensione tm & totum extensum
hanc aũt ꝺuctonẽ transcendit ipe ĩtellꝰ. cũ attingit ip̃am
aĩam. q̃tum ad rationalitatem sui ẽ ĩ loco sine loci oc
cupatõne & motu p locum sint motu locali.

Simili est hic ille p̃mus transcendendi. de genuo & vni
tate. qui dẽs ẽ ĩ sensu. q̃m mmiaẽ ĩtellꝰ quom id q est
ex. aĩam rõnalem. ab ea pt̃ attingi. cũ ip̃a sit res sim
plex nõ hꝫ rõne sui extensionem. sꝰ transcendit q
simili m̃. sic deũ ẽ attingens vnũ omniũ de terra. ex.
& eos. & vnam unitatem. & motũ vnũ immobilem. ita q
ip̃m omniũ & ip̃a unitas & ip̃e motꝰ unus ẽ mẽ rõ
nabiliũ. ex illo irrationabilium. quare de necessitate ip̃i
omniũ & unus vnitas & ip̃e motꝰ irrationabiliũ ex q̃rũ rõ
nabiliũ attingitur ĩtellꝰ ĩ id q ẽ rõnabiliũ. q cũ irrationabi
vnũ omniũ vniam vnitatẽ & vnũ motũ ip̃licant
Et transcendit silr hic meẽllectꝰ nam suam attingens
duo ualde remota esse vnũ omniũ & hẽ unum. q a
nud motum. ita q alterum illaꝝ est p̃manens & nõ
crescens. neq decrescens. s. rõnabilium ẽ alterum ꝑ aliquãdo adesse
quemodo silr attingitur p̃mus transcendens p̃mus alterum abesse & esse possibile
q ip̃e distincte p̃cedit aĩe rõnalis alia se hẽ ad
aliam. aut ad seipam. obiectat sumendo. q cum
ip̃e sint ĩ radice una potentia vna magnitudo vna ẽ.
& vna rõnalis anima nãlem hẽ quelz ĩclinationem
ad q̃lz aliarum. Et tñ nõ aliquod illaꝝ aliam supat
attingendo suũ obiectum. ĩ q̃tum supat eam m
tm transcendit naturalẽ ĩclinationẽ. q̃m hẽ ad eã.
q p̃tez ĩ voluntate supponente ultra ĩtellm. Et ĩ
ĩtellẽtu discurrente p̃ voluntatem & m memoria
plus representante obiecta q̃m voluntas neque vl
metẽllectꝰ intelligat.

Prope q̃ silr puncta transcendendi ip̃ãz potentiarũ venit
ĩtellꝰ ad puncta ĩ so modo transcendendi. nam cũ ita est
q memoria & voluntas cõparate attingendo supat
ĩtellm. cogitur ĩtellꝰ attingẽ ultra mptum voluntatis
& memorie. vñ si fm̃ fuit obiectiũ voluntatis
cũ memoria de libertate sua ad diligendum illud se
possit mouere. ĩtellꝰ q̃tum & ip̃e illud obiectiũ voluntatis
tis de rõne sui vertit. Non attingit illud. q ip̃e ĩtellꝰ
de rõne sui perpendat manifeste falsum ẽ. se ĩtelligẽdo ut
ẽ id q̃d ex violentia voluntatis ĩtelligẽdo ut. Et vm
ẽ se ignorante rõne p̃prie voluntatis id q̃d ẽ vtum.
Hoc aũt silr sequit si voluntas odiendo cũ p̃dicta vio

lentia obiectum uerum attingat

Item si obm sic ... ium & uoluntas illud diligendo ligge
ceffm i cm ffelligetem q si non est id q ffellic de illo
sede ffbiqle ulet qd ſ. ipole ipsa uoluntas diligit ipm
vm cum qe ffells discerne uarum realitatis necessi
tas uoluntatis cotrdz & si sic ffellic uarijs magnifeste
se no ffelligeat pdem ipole qd ffelligit. Et ideo m ffells
credendo intelligit seu ffelligendo credit.

Sili attigit punctu transcendens i hoc q minus ffells
ei fuisse & melius quietem. q rone qe qe ffells attigit
melius vñ hic minutau ffells illud est cui opp nulla id
necessario dicitur

Hic aut transcendit ffells suamet rone ne ratione re
alitatis attingendi ffelligens se no ffelligere exactam
realitatem ipi attingi. vñ cu ffelligat se attingi,
melius ffelligit nciq aliq cum nesciat i qo attingi.
seu melligere qm ignorat. qo qm nescio he acti
ge melius & expte realitatis ipossibilis est ondo q
ue esse possit m ratione melli. Vernazati

Post hec iam dca se quat ffells
ad maiam mobile. i qua mutamode attingit
puncta transcendenta. q cu melligit aiam est ibi
dem vocabz & vocaz & gliderat queste ppiquitis
& cocordancia vocis & vocis. Et que ste p̄m medii & fms ie
voces & voca. Et quom sunt m maiozitate equa
litate & minozitate. Et quom sm pdca subiecte aia
adultus uiraui seu viacz. quatmode quidem iuuam
minam attingit & sup ntaiam sui ipi aliquoties
ascendere attingit necessitate rei.

Quare. quom dr quam aiam arctam habet nescio mo
ue ad bonum rei q no ad malum mouens eam ad vo
luntatem agendi bonu ut malum. Nam diu ffells attin
git aiam peccasse. ffelligit impossibile eam potuisse
peccare nisi deus mouiss eam ad libertatem. q mota
ad libertatem mota fuit ad malu libm dei ad bonum
& q. gra magnitudinis libertatis. q mota fuit ad ma
lum. q patuit. ex dictis ex dictionibz dei est eam melius
mouere ad malu. impossibile est q deu mouisse aiam
ad malu. & necessariu eam mouere ad malu gra li
bertatis. & sic cadit ffells m dictionem.

Sz transcendit p aiam dictionem. cu attingit diui
nas dictiones de necessitate i aiam tm ad libertatem. & diuine
libertatem. diuina iustitia sui actus q exigit eandem
Et cum attingit diuinas dictiones non posse mouere
aliquid ad malum. & dm ffelligit maiozitatem necessita
tis q pce diuinas dictionu attingit no ne diuinas
dictionum se ffelligere fallum. ffelligendo vim ipsa ra
tionem suam.

Ille idem primo attingit ai ipe ffells attingit aiam
ipam ut ipsam ipossibilem fingere de pcto n succurre
de gra dei. Et n de tota libertate sua fingat. na gra
dei fiat nisi ex toto fingere de pcto. & libertas sua nisi
ex toto fingere ex pcto. q est gradu dictionis ffells.

Transcendit aut ad necessitatem. ita ecendit ut pro gra

se sentiat animam deo obligatam. & pro libertate usta
at suum exercitium.

Item minute ffells. cum peccatum sit mihil. q rone iste
aiam & quom possit pati hec duas q contrarietatem & fluxi
tatem. & qui rone possit eo occasio bonum auens ea no euac
mallo m̄ practer. ne eos qe sequerentur q deo.

Sz hic ascendit ffells. & discernit accidens duobz modis esse.
primo quide q p se & sbm mihil est. & p se & p sbm &
aliquid in sbo ut q tas qualitas & c hui.
Secdo no attingit actus. q nec p se ex sbm ne p se i sbo
est aliquid. Est aute p sbm aliquid i qo subiecto. hoc
quidem accidens est privatio. & hoc magnifeste. p
qm privatio mihil p se potest quodammodu allegando facer
Et sic ne p se ne p aliud est aliquid privatio impossibile
est dicta nisi privationem & privationem. velut me ceca
tem & surditatem. qm si quidem dicam magnifeste vi
demus quare hic attingit melius. id de quo prius mira
bitur attingens q. unde est hicus. & unde est privatio
Et sic attingit q prem ex pte sui cu sic mihil a pto
no differat. ne pcto q contrahe vel fluctuare ne animam il
lic. ne aliquando est occasio. cum aute sic privatio i sbo
sic rone ibi no rone sui differat ipm ab alio pto. illa
eadem differentia numero. qua vitus eadem oppositi
differt ab alio vitio oppositi illi pto. a quo differat sic
ceritas a surditate differre no potest hoc q mihil per
se ponunt in sbo. differat autem ab ea illa eadem dm
qua visus differt ab auditu. hoc idem simile iudicate
de contrarietate. & hoc effectu ipsi animae eo q i ipso sbo
remanent differentia & contrarietas sine his habi
tibz quoz ipse sunt.

Est aute gricitas nec vitia similia. no rone earum cu sic
mihil. Sz rone ipsi sbi cui unitas debet seruari. ad que
hiciu sui est privatum euitans naturale sui ipsi pri
uationem cum fugit ad aliud hicium cui ille qui
privatus est conuertebat. & restituit se q tum pote.
eodem. & sic ille hicus fortificatur q bonu est & hi
bonis principalis occasio. q seruatio unitatis. Et p actus
negatio privationis. q unde q tum potest se negat
pati i illo hicu privato & sic p actus fluantur duc
privationes. & si hoc q isto privato distat q ius ma
gis a privatione sui. gru fortificationis. & sic per
p dicta pte hic primo ascendens fugat ffellem i
hoc q differentia & contrarietas sine his quoz sbo.
i sbo. & p eas mihil a melipso differe. & mihil a meli
so contrahere.

Item similiter intuetur ffells quomodo iustus potest esse
medium exteremeratum ipis extremitatibz & ille
tibz & vitiis. nec ipa vitia pacipat cum vitiis. Sz ad
hoc attingit melius q unde equalis & fluctuans. a bo
nitate magnitudine &c. sui sbi. dii aute inequalis
ab eis precedit earum & fluentia. est quidem ipa me
qualitas mihil p se i qo sbo cum equalitas in subie
cto p se sic aliquid. Est q inequalitas no p se. sit per
sbm aliquid in sbo alie privatio equalitas ab vna
quaqz alia privatione aliqui hic no differret. q in

si q̃dem dr̃am magnitudē hec. nec̃ p̃ma tō
que dicatur ieq̃litas est m ip̃o subiecto de diuersis cōsti
tuto. nimis de uno. et parum de alio. ut minus de ma
gnitudine et parum de lōgitudine aut eō. et aq ibid
nimis et parū que sunt ip̃a magnitudo nō sunt
ad lōgitudinē magnitudinis et ē ip̃i subiecta. et sic p se mehi
ponunt in illo cui sunt p̃nata in illo enim dicit illi. et eō
ut enim longitudo q̃da magnitudinis et ē. et eō. quō
se ip̃a equalitas existens aliquid longitudinis magnitudinis et ē
in ip̃o sūo. Et q̃m dicta est q equalitas cuiq̃ medium
obsistit me maioritati et minoritati. cuiq̃ me extrema
et dicit sm rōnē nō recte q sequeretur dictō. et q maio
ritas et minoritas nō sunt p se sed p ip̃am ut recte ut
ip̃a ut recte p̃nata differunt eius p̃nato. a p̃natione
cuiuscūq; alterius hīc. Et hoc sm rōnem realem dicta
sunt ideo aliū ustatum duarū rōnum aliam. et colligit
falsum dicit ulto nō. cū enim recta sit q ieq̃litas que
est recte sicut mensura et p̃ma que sit recta existens
p ip̃am equalitatē. s. p ip̃am recte cuiq̃ ip̃a existenti
recta. et ip̃a medium q recte est mensuratum. que sit
recta p̃cipiens eā eidem cuiq̃ medium eā extremis
sunt. recte. et hec recta q recte existit mensuratum
p̃nata obiectum sempliciter. sit lupata dicit hinc
ip̃am rōnem discernens concordantiam et differ
tiam mensuratum et rōnē in obiecto. De eclesti

Postulta se transferre dicit ad supra
celestia corpora uidelz ad spras firmamenta et
ad planetas. et ad hec corpora recte p̃nata tran
scendentia similiter attingat.

Et primo ostendat ipsam ultimam ubi quidem nō est
corp̃ neq; loc̃ ut moti nec hic. et attingendo ymagi
natione superficiem exteriorem ip̃i spre cui ip̃a
ymaginatio nō possit se ferre sup nō corp̃. ymagi
nando q si quis eet in illa superficie ad hoc posset ute
rongere manū ut q tangeret ad hinc posset utera
mouit. hic aut supat intellectū ymaginationē. q
impossibile est dari corp̃ infinitum.

Item negat ymaginatio superficiē ip̃i spre motu loca
liter. si ei superficiem illam nō est locus. et hic vi
de dicit ymaginationē attingens locum esse.
in ip̃a superficie. et nō extra. q sufficiat motui ip̃i
superficiei.

Est ei hic p̃nata discendendo sup nām dicit. q ei
ultime spere ut hēat locum et situm
nō hēt naturam attingendi ut vacuū. attingit
nec illud ei. sic impossibile corp̃ esse infinitum.

Et manifestat hoc p̃mittit. super rōnē dicit. eo q ip̃e dicit
vacuū et vacuū attingē nō pot. et q aliud. et sic cōclu
dit extra vacuū infinitū. et hanc rōnem transcendit
et dicit extra vacuū infinitū nō esse sm magnitudinem et magnitudo est aliqd
et addendo dicit vacuū ali et mehil q̃ntumcūq. et sic
attingit vacuū. nō esse infinitum ut finitū. sic nec
lapis est acut nec; videns.

Item attingit p̃dicta discendendo influentiam seu bñficio
q; elementata corpora a lup̃is corporibus recipiūt

sitam ei ymaginatio et visus ex sole lucē attingit. con
sentit eis dicit solem q̃ sūum suū. lucē suā mittē
usq; ad inferiora. et dum attingit illud ultimū diaphana
nū q est de celo. usq; ad superficiē sue solis. intelligit
in illo ultimo p̃cm esse ignem celum usq; ad ipam
superficiem solis. Et sic illa lux q ē in sūo solis excel
usq; ad extremitates exteriores solis. infundit similitudi
nem similitudinē suā sm p̃a que immediate attingit
ei exteriorē. solis. Et iterum illa p̄s p̃ncta linei si
militudinē illi lucis sue q recipit. infundit ostendit
p̃a que immediate attingit ei. et ista sibi et ei q̃ sequit
attingit ei immediate. et sic p ordinē successive de p̃e in p̃e
usq; ad superficiem celi. Et ita sol similitudinē luas
sue transmittat ad inferiora. nō aut lucem suam p̃p
am. q nō pot esse sine sūo solis. Et sic transcendit in
tellectus virtutem sūs et ymaginationis negando.
id q ip̃e sūs et ymaginatio affirmat

Item hic potest transcendes si debitate intellectus. in hoc q intellectus
attingens corpora inferiora recipiendo impressiones super
celestium corpora existentia illius sic celestibus corporibus ut
entonatiuus. et existens ipsa nā inferiori irrationata in intellectu
q irrationatiua hēt discretionis officium formādo et fi
gurando discrete. q. s. in duodenā sibi ipse sua. ut oculos frū
tem sinciput nasum. et os. et genas in face. manus et
pedes et membra homis in hoc homine. et leonis in hoc leone. et
sic de aliis speciebus animalis ita q id q est de rōne istius spēi nō
dat illi nec eius. ita sibi sequit de speciebus plantarum suo modo.
et sic intellectus in corporibus superioribus impressionibus in illis in
floribus sm illam impressionē ut formantes et figurātes
attingit ea discretione. q est mirabile. cui sic innata
natura. et dum ipse intellectus se conuertit ad ipsum agens cuius
efficaciē attingit enim mouentē ita q sibi ipsi sit.
sm q scit eius sapientia et nulli eius voluntas. Vi
ctus ipsius sapientie et humanus ipse cuius recipiens recipit mistinctam et appetitum ad omnia
et voluntate et discretione excellentis. et sic attingit
id de q̃ plus minus dubitatur. penitus transcendit hic
naturam sui ipsi attingens aliqd medium quantitatis
mus. p igniteat ei ie ipe similitudinē et ire similitudinem.

Deinde transcendit intellectus ad sūm angelicum et ita
gie eius constitutum ee de recolendo intelligēdo
et volendo. q sit ostensione tanta idipsitate cui acti
bus suis quietus q ipe sit ipsius recolo intelligē velle suū
. s. ipsius voluntatem angelicā. ut ipe angelus deum singulariter
attingat. et sic intellectus sūm. angelicum ee p̃ncipium actum
eius deus tantam emphatatem dedit in magnitudine
attingendi in seipo. ad sui finem qui est deus
et hanc tantā p̃sentialitatē q sibi p̃ quecūq; vitia ad quā
attingendum se vertat. sicut p̃ visus ille color cui oc
cui apte et p̃prie in alio attingat. ita se scit ad illo
attingibile sicut quocūq; in cuo sentiens tangat. ita se
sentiat tangi ab alio suo nā angelo attingentes im
diate deum ut vim lomi etc. tāta p̃sentialitate attin
gendi ex hoc clarificati sunt. et sic deus q̃ntumcūq; vi
tate attingit. ad q̃m se vitia ita angelus eius vitatem.

attingit ad qm̃ se iuxt. Et sic deus se scit ab angelo attingi. verum homi &c. statim se pretendit se ab eo attingi & statim is qui attigit se tendit tali sic attingi. ita ab illo intelligi & hec ē locutio anglica

Cū g̃ ip̃e angelus sit pura mens intuitiua seu intelligentia q̃ tamen hō h̃ē q̃dam ecclesiam s̃ militat. quēadmodū dām hō natus & hō potest ee i loco sine loco. Ab hoc ergo q̃ occupatione. Et cum nullo loco sit immed. sine successione de loco in locū esse potest et exists i loco. Ideo nō otiatur. nec q̃ q̃s aliquis. q̃ talis aliq̃s sit eū impedire poss. nec successio.

Hac g̃ modo q̃dam mētia scām mltimode mutari attingit & sic ītam suā mētā choē priora ēscendēta. q. q̃dam cū scām existē & agē angeli q̃ tamen negatur nā scām. possibilitatē p̃dicte q̃stionis. q. scām q̃dam ē de se. nō h̃ē rōnem accipiendi talē. q. q̃ ipse est. Et q̃m tal ē q. existē & agē suū nō q̃ tamen q̃dam ē de rōne scām. possibile ē eū attingere q̃stionē existendi et agēdi alie. s. q̃ tal ē de rōne tm scām intellecto de cuius conditōibus est existere & agē illo rei nō attingo q̃ tal. eū nō possit negare illo rei oditiones affirmate p̃dam q̃stionē & sic trānscendit suam mām. Et hoc mō attingit eā scām & agere angeli q̃ tal. ue sbāli & mmediate recolat intelligat & diligat deum.

Item ē hec idē punct. q. cū scām de natura rei attingit existere & agē cōnata cognatur illud q. duce ad naturam sui act. ut plene illud intelligē possit. de hac quidē ei ratō intelligendi procedens a ratione sibe sue. q. ex hoc. q. alia ratō existendi sue sibe. & alia ratio agendi illi. & nō sic ambe possit. vna rō cū attingit p̃dam q̃stionē existē & agendi. angeli attingit rōnē illi⁹ q̃stionis p̃dem existē & agē esse q. talem. & sic ex eā transcendē. nam p rōnē obi. q. cū attingit ante dām natam p̃dē q̃stionis & possibilitatē q̃stionis in existē & agē sibe angelice ut nō pueru. angeli q. dictōibz angelicis attingit ipm existē & agē angeli. sine alia q̃stione q̃ta. & sic transcendo supat scām debilitatem sua attingens rōnē sua ee talem in sibo angelico

Item cum attingit scām me⁹ p qđ h̃ē intelligē q. capta alia scām humana innate cū angelus sit sibe ad unitē sep. aute quo medio aliud potest aliam scire

Ex hac admiratōm transcendit scām cū pōz. angelorum vnū idē finē ee attingit. quē vnusq̃sq; illoz fruendo totus tangit immediate & cōcepē suos recolendo intelligendo adhigendo fundit in illū & sic figurat illū figuratione sui q. cepē sue illi q. cepē sunt. de angelo ad anglm p ipm finem. Et cū tales q. sunt de angelo ad anglm tuom. et angelus ad q. dim quē q. cepē finē suū figuratū in quo. s. finē ē ipe totus tm̃ si vor oculi videns. ee in aere clarissimo & sic illa figuratione attingit similitudines figuratas & figurata & sui ipi cui figurat. Et h̄ exemplificatur in sono cheri⁹ instrumenta sic in sono vielle. qui vielator primū sonū ipi vielle p̃dicte notum in sono imaginatione cepit.

dente ab imaginatione monetur. manu attingens viellam tangentem aerem in q̃ sonus sit. & p̃dū atur simili nota in actu ipsius. ab illa nota q. ē in imaginatione. q. d. nota ipsius figi ē illi⁹ q. ē in imaginatione. & figuratē ab ea ipse sonus. quē aliquis audiendo attingit. & attingens sonū attingit figuratōnē illi⁹ soni representantem similitudines cōcepti sui. articulas. —

Est aut in hoc exēplo considus scām sui imaginatōm. eo q. imaginatio attingē nō potest. quō chorda influxe ex se practici. & mutat scām cū res figuratas & exte forme & materie sue. disparata sic a re figurata in imaginatōe. q. rōne ea q. ex est. ab ea q. me⁹ est descendit. s. ei intelligit me hōnē & illam unū me⁹ quam mutatā sapientem naturam veritatis videlz unū quamū imaginatōis & sp⁹. Et sp⁹ principe ex. & imaginatio me⁹ transit. ideo eadem figura forme & materie in aere p̃dem medū ad formā & materiā exteriorem. & recipit se de for & materia exteriori ad interiorem. influit aut p̃ exteriorem motum. & refluit aut p̃ auditum aut p̃ visum &c. sim q. obiecta sunt determinata

In pī & anglica mētia transcendit scām natūm suā. q. ei attingit totum anglm scām p̃ ipm clarificatē q. ē deus. attingit q. p̃ summa claritas claritatē anglo influe naturalem ue ipe totus angelus p totum illā attingit. Et sic ipsa scām dictionē nam ex q. totus angelus p̄ summam claritatem videt. nō q. p̄ partem. Et si totus p̄ suam claritatē nō q. p̄ ipam summam claritatem.

Transcendit aut scām dictam dictionē ratione maioritatis sui ad anglm. ac angeli ad deum

Simile & dictionē attingit scām in minoribz cū attingit sagittam in aere p̄ impetum sui totum movens & p se totam. q. movet. a sagittario ad p̄ se monendū. Transcendit hanc dictionē ratione finis sagittam & sagittare ue sagittari ratione sui sic totū subiectat sagittario.

Verumptamē scām cū simili claritate in se nō vere h̄ē talem scām ad videndū illā claritatē seu p̄spicuitatem talem p̄ q. angelus attingit singula verba &c. que unite scām & hoc q. scām ipe ignorat modum illi⁹ claritatis.

Et cū p̄dam minoritatem finis dei & angeli attingit p̄ pendit vtq. q̃n tot. & modū ipi⁹ p̄spicuitatis angelice p simultaneū attingit in speculo.

Flam spiritum a claritate exteriori tenet hē p̄spicuitatē in se ipo q. diaphanū ipi spiritui in suū p̄prium diaphanabile q. transmittit ad quē ipm speculum recte dirigitur. & sic recte vel obliquē figurum & colorē attingit. ita repsentat in se ipo ita q. vitas que est extra obiectabilis vilis p̄ sinceritate ipi⁹ speculi in ipo speculo claritatis. ita q. simul in angelus dim diuinā claritatem attingit. tenet hē p̄spicuitatē ab ea q. in se attingit vnitatem bonitatem &c. ad q. se dirigit attingendum.

Affirmat aut sensus & imaginatio in p̄dā similitudine

dativ cõuenire nõ cẽ t cog. q dicũt hiacem i spẽ alo
cẽ de mchilo t deuenire mchil cum m sic m nõ sic
hic supat ipẽ moriedus cum attingat hiacẽ m spẽ
sic acẽ sibo. q pic cõ sibm nichil est. h i sbo p se
ẽ aliqđ ut sup. m materia moali dictum est. Ec cõ
dm. qđ hiacet ab est m spẽ alo nõ uenit sm ym
nõ est ẽ uere t ipõnata cõe sua. q per diffinitam
ipi hiacẽ. est aliquid m nõ sbo. h. nichil sit i eo. p se
ut ẽñ est. Ec qm accñs est ad esse. se de nichilo
ex se sbo. h est hitus t potentia t abiectio i nichil.
ex hiacm t potentiam sic sequit q cũ eius. idẽ
est actus eius abesse est potentia t hiacm tcc. h auẽ
intelligẽdi est. de accidentibz que ad sme t ab sunt
seu fluunt t refluẽtia corrumpentia sbm sic sb in
telligẽ nõ intelligẽ t mã similibz t sicut dare nõ
uenit album cõ. non albedinem t sic de aliis de q
omnibz ad aumentum facientem spẽ t ad patere,
h t transcendit ictl. sc pm dum cõsiderat unum
angm loqui plurib angis. totus ordo
ad quos se diligit sum t eorum loquitur. scip i
telligit. t cum unusq oz ea sit locatus spẽ
cũ ictl natura angica t natam sue simi
lis substãtie assumet seu nim sm angelũ ita agẽ
sicut ipẽ nellis agit t mã ita est q nec ille ẽ obe
tẽ mandato totus conuersus t obtupat pau
lisper cum eodem ipẽ nõ recumbit negat ro p
dissimulationẽ uerbis gẽ ee plurimi t cog esse
possibilem.

Sz ad primã rõnem arguẽtiũ sic sc communicant quas
angelus p influentiã
[illegible]
t ordinatas ita q quil
ibet meus
Ec ipõnem sm. aut tot sm
tas eorum sm
[illegible]
ee. sbm
[illegible]
ee. sbm
[illegible]
ee. sb

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Nomñ. maria punctum
transcendentem diem in eum posse

Cãeu. n. punctꝰ transcendens & excessiu quẽ alia pars hois hꝫ sup aliam vt acutũ alñ sup ceteram. eo q̃ affluentes ad obm alz simplã, ꝓpam mõnẽ attingit ita q̃ ipe obiectã realiter. ita q̃ de nã cuiz eaz ẽ vlẽ ꝑfectõe sua attingendi negare. ita q̃ negat id q̃ alius ꝑ excessũ attingit sup illam.

Excessus dꝫ eaz cũ sit mãlis p se manifestꝰ est nã ꝑfectiores sensus sentiendo attingit ei⁹ ymaginãe ymaginatũ. et cũ ei⁹ intellectꝰ intellectũ & vlr. Et ꝑfectiores realiter intellectꝰ intellectũ in obiecto. cũ dñ est in eo. Et vlr. q̃ si nõ ipossibile esset supponat vlr intellectum. Et p ꝙ nec fides nec opinio esset. Et hic cõscendit intellectꝰ seipm intelligẽs aliq̃ esse necessario q̃ nõ intelligit apprehendendo.

Quedã ꝙ punctoz cõscẽdẽtiũ cũ ex his q̃ pars alia aliam excedit ut dens. plã ex his q̃ intellectꝰ dꝫ esse superior precedãs ymaginatiam & sensum naturaliter est ume. & p eas primꝰ intellectꝰ debet affirmare & negare. q̃ sibi ipsis attingẽ nõ possint. male igit nõ hic intelligatur negãdi ea q̃ negant. ut affirmãdi ea q̃ affirmant. due ifirmitates pretacte. Et tale dictum ita agit. & nãlem ita. Ille excessus. quẽ hꝫ sup eas distruhit eã ad oppositã. cõscendit exactã p̃tiam nãlẽ intellectum q̃m hꝫ ad p̃dicta pretacta. & remanz in rõne & nãlitate sui excessus. affirmãs ea q̃ p̃dicte pretacte negant. ut negant ea que affirmant.

Quidam ad ipz punctoz transcendentiũ cũ dꝫ ex hoc q̃ intellectꝰ cõscendit p rõnẽ obiecti rõnẽ sui ipius ut dens. Et ista sẽ fortassis q̃ ymaginatiua. Quoniã ã in oi materia nec ad plẽ explanare volumꝰ & p de nã elemẽti ut ignis. cum gradum pretẽto. sc de nã vegetatiua. ẽto de sensitiua. sexto de intellectiua. quinto de ymaginatiua. sexto de morali. septimo de celesti. octauo de angelica. nono de diuina. De elementis quidem isto modo.

De elementis

Ymaginatiõ q̃dem & intellectꝰ q̃fluentes ad elemẽtoz creatorem attingit q̃ ignis calefactiõ. cundo. siue ei⁹ fit dictꝰ. Et aer humefactiõ humiditatẽ siue cundo. & aq̃ frigefactiõ frigiditatẽ sua humectãm & calefactã ifundit dicẽ. Et cũ desiccatiõ siccitatẽ siue frigefactiõ humectam & calefactã ifundit ignis. intellectꝰ recurrat ignis cundo. siccitatẽ sua q̃ fractam & remissã p̃ q̃litatibꝰ aliozz elementoz. & aer sibi humiditatẽ suam. & aq̃ sibi frigiditatẽ siue & cũ siccitatẽ suam.

Hic autẽ est p̃dictꝰ transcendens. q̃ ymaginatiõ ex ꝙ quemlibꝫ apprehendere motũ nisi de loco ad locũ. negat q̃dam esse de rõne sua p̃dicam circulationem & reuolutionem. & attingat vnũquodq; elementoz esse de alio actualiter nõ ex generatiõe nec corruptiõe q̃litatis sibi ingenite. nec loci motꝰ nec alteratiõ. que sensus & ymaginatiõ videntibꝰ elementis attingunt.

Item hic punctꝰ. hoc q̃ ymaginatiõ negat ipa elementa simplicia. vnum sibi simul gignere simplicia eo q̃ attingit extensionẽ. ubi elementa simplicia nõ possunt esse simul. vel cõfracta. sc. opposita. & nõ attingit intensionem. i. actualitatẽ q̃ p ipam extensionẽ attingit intellectꝰ. s. i q̃ intuitiõ. ex natiõ ipa elementa esse simplicia. q̃m ꝙ esse

in materiatione ꝙtitatis. est extensio. vel ꝙtitas. quã ignis attingit nec esse aliq̃ primaria simplicitas in elementato. nec ipm ꝙtitatem sequi. nec esse gradatiõ nec corruptiõ in ꝙtitatis elementoz & mixta & impossibilia sequerentur.

Item est hic punctꝰ transcendens. eo q̃ in ipo mixto intellectꝰ elementa sm magnitudinem & minoritatem gradatim attingit. Nã ymaginatiõ q̃dem gradum. vel aprehendit. negat aliquem primum gradum. aliam esse q̃ totã quartã gradũ sui ꝙtitatis. q̃ videatur sibi impossibile. ex quo aliqd hꝫ q̃titatem determinatã. q̃ possit extendi in plus amplum. laxum & profundum. deficit dꝫ hic ymaginatiõ. q̃ sibi videtur esse & actu nõ transire in infinitatem. & ideo q̃ntitatẽ infinitam nõ attingit. & q̃ntitatẽ finitam. q̃ s. q̃ntitatẽ infinitam minoris dei p̃ma minima addita maiori attingit intellectꝰ reducit in infinitatem. in eo q̃ minor maiorꝰ & minoris sit equalis cũ sic impossibile nãli q̃ de nichilo reducatur esse.

Simili & hic punctꝰ transcendens dei in ipo singulari elementato attingit virtus rotundicatem. sicut in oculis. & in capite hois. & in pomo & in ceteris hijs similibus. Et quadam glãritatẽ & q̃m ipm suppositum. hꝫ longitudinem latitudinem & glãritatem & q̃m hꝫ amplum latum & profundum q̃ dñ intellectꝰ grã virtus negat aliam in ipo supposito. p̃ hoc q̃ nudꝰ visus q̃. in pl⁹ nõ pot & virtus testimoniũ phibet amittat. tunc meliꝰ dñ alia possemus. Et tã transeẽs dicit illam nãm q̃m hꝫ a visu cui⁹. s. visus nõ est nec sine uidere sensum. audire sensui effectum & transitio ad nãm sensi. nõ stans q̃ nimis est clarus & attingit clarum elementoz. dico eoz sensum in aleum ut ita dem est & eoz quadrangulum & triangulum & rotundum ipm clarum & eoz. & totum triangulum & rotundum & quadrangulum & eoz. ut lignum latum & profundum sine in toto amplo & eoz. & totũ ipm amplum in claro & eoz. ad hoc q̃ totũ supposi cũ elementali moui dimẽtione sit plenum & magis & vacuo dismc. Vnius ꝙtatis dimẽtionis alia est a ꝑdicto me. alias in elementatis seu in membris eoz. Hic ceteris ad sitem sui. sic ignis ceteris elementa in colorato ad calidum siccum. & p̃ducentur illi duplici sitis seu figure de quibꝫ cũ visu prius immutatur intellectꝰ.

Postq̃ autẽ intellectꝰ suum cũ circumstantijs suis attenxerit cũ sit ad actum in sua quidditate vnius & ymaginatio de melo potuisse affirmare cũ nacta sensus & ymaginationis sit. se attingere nõ posse. id de quo ipa accidentia potuerunt. Et q̃n nãle est ei sensum & ymaginationem q̃scire. & in nãle seu q̃ nãm fere in melius ex his quidem diuꝫ extremis exitur ei admixtio. Et q̃to magis equalia ipa extrema. tanto nehementer eum ad mutuum attingit. Sꝫ dum q̃scitur ad sapiendi ens plus cogit eum q̃ precipuo sui. cũ ymaginatione & sensu. agitur transcendere illam p̃cipuam in se transferat ad ens. fugiendo p̃dictionem. & attingit id extensiũ. q̃ sibi ymaginatio attingunt nõ posse esse sine mensa. q̃ ex extenso influit extensiũ. ut ex forma & materia esse. & sic attingit duobꝫ modis sibi. s. extensam que est mfluxa. & mensam que est mfluens. Et duobus modis similiter accidentia. s. extensa. que sunt mfluxa. et mensa que sunt de seipsis influentia. ipa accidentia

extensa. sba quidē extensa ad mensa. z accīens extensa. ad
tensis generat sb. z est corruptibile ipa sba extensa. cū
suis accīentib; extensis. ut ipa sba tēsa. aliem sbam extē
sam pducat. z accīens tensa huī. alia accīens extensa.
que hmt ī se pfice. ut ipa sba tensa cū suis accidentib;
extensis denab; mensis igenerabil est. z ī corrptibili
Dī nō diuertur ipa sba mēsa cū accīentib; suis materialiter
quidem a melo. z hoc cū ꝓ tēsa. nō posse se ferre
supra melū denuncat mellectus hic nām sua ꝓ. z tā
scendit ad rationes sūmi efficientis. Et ī eis attingit
bī tia ei. Et est iste primꝰ ī so modo transcendendi.

Attingunt z 22e vegetatiua.

primꝰ transcendentia cōsimili modo ī uegetatiua
t hoc q ꝑ uegetatiua ostituat de uegetatiuo z uegeta
bili ꝑmq; quia ē se uegetabile remotū. videl elemētor
unxtionē qua uegetatiua ununt. q ad modū sumē de olea
zōdatur. eēn z natura elementor ī eēn uegetatiue
ꝓ. tia q fōr ī fōrm. z materia ī materiam. z accidentia ī ac
tidentia quēadmodū. Et sic hr fieri generatio transmutando
spaem ī spaem.

In hac quidem materia primꝰ mutamode sūmi ꝓ t hr q
ymagmatiua ymagmatur. cū spēs ī spem quātaz. vel
spēs elemētal. ī spem uegetationis. q fōr spēi quabilis.
ēa qualitate reducat ī melum

Et t hoc q ymagmatur q hūdum radicale de melo se
ut ee. eo q nō attingit medium ꝑ qđ descendit a genere

Et hr q ymagmatur q hūdum radicale ipi supponit tanto
fie quāto augmentum q̄tatis fit de melo recipiat.
cū extendit totū materie adnumeratis

Et t hoc q visus negre motū augmēta supponit uegetatiue
q. nō und; vegetatiū arcūd. z sic de multis alijs.

In hijs. n. oīb; transcendit ītellis illū nālē ītimatorē q
hē cū sibi unita ꝓportionē. Et attingit ī nā z ītu
de sui q elementali spēs q̄tus ī uegetatiua spēm quātē
q remanet mensa. ideal spēm uegetatiuam q̄ sbus. et
ymagiatō attingē nō possunt alī destruere. ꝓ natē
q ē isple. Et attingit hūdum radicale ee hr ī suo
generante ꝓt q̄ procedat in actum. Et q ymagmatiua
hūam ītellē nō attingit affirmat hūmidum radica
le. de melo ꝓncipiatī esse. Et attingit augmētū
q̄tatis ipi hūdi radicalis eo modo fiat de gradibus
elemētar. dcm est. Attꝑ attingit motū augmēta tanto
occultatiue z gradualiter successiue ꝓnenas ī ee sm motū
ītellī z successiuū ꝑdor. circuli z ī dūgli z cangli ī ipsis
elementis.

Ad z ī ipa materia negretatiua hē ee primꝰ ī so in transce
dendi. t hr q ītellis plura ꝓ. z plura media attingit reduc
tibilia z reducta ad unū fmem. qui est uegetatiuum esse.
sicut primam formā primā materiam. semina cuiuslibet
z unū qđq elementū ī alio sm ee. ut quadrangulum z
triangulū eorum principia exteriora. sicut ea de quibus
chaos ostitutum est z motū celi z solis. z lunie bīficatū
uior oriens signū celestium.

Est autē hic primꝰ transcendens q. eū dicis sic intelligatur
sm naturam sui se ferri supra unū. transcendit nām sui

ipi. eū rōne gradationis ꝑdor. ꝓncipior. attingit simi
ipa ꝓt ꝑdēt unū q̄libz eorum ꝑ se. q̄tum ē de nā sua
z ꝑ qđlz aliud opūtū ad ostitutionē vegetatiui.

Attendendo de uegetatiua ad sbiam 22e sbia
similiter attingunt multimode puncta collocata
extra ipi sensitiui.

Est. n. potentia sensitiua de sensitivo sēsibili z sbiali mā
ostituta. z istorum duor uerūq; est de ītimitate magis
tudinis z. sbialibz ostituta.

Hec aut potētia ī quinq; potētias spāles distincta est q
simt. visus. auditus. gustus. odoratus. tactus. quarum sēs
aūs; istar pōt si sua ꝓpia materiam. z ꝓsūt si remota.
Est autē cuiuslibz sbis forma sbialis. s. visibile audibile
z. z materia sbile. s. visibile audibile. z.

Sz duplex est sbile. s. ꝓpmquū z remotū
ꝓpmquū quidem. z. ꝓpmquū visibile audibile z.
Est autē sbile ꝓpmquū de quo cū ipo sbiali ostitu
tum est hūdum radicale sbiens. Sensibile ītio re
motū ē duplex. s. mediū z extensum.

Mediū quidē est qđ hūdū nutrimētale quālū cū ipo
humido radicali ī substantiam unum. sūt.

Sz extensū est qđ ꝑ qđ quāq; sensus unita ī ipm aīal attin
gunt extra. ut somi colorem. saporem. odorem. calo
rem frigiditatem z cetera.

Cū autē h; omnia recolligit ītellect. z attingit per se
horum singla sm suas differentias ordinatas z
structuras ꝓpi. modia z fines. maioritates. minoritates.
equalitates attingit semꝑ mlā modo distincta a suis
cōtrariis ꝓpriis z alī etiam q fortius est a nā
sui ipi. dilorquerit ꝑpe obiecta realitates naturum ipi
ītellis surgentes.

Quā sbus z ymagiatio nō ostendūt alī uegetatiū sic sensatū.
forū uegetatiua posse ꝑmanere. ex quo a sua ꝓpria actu
alitate deiecta est. fōr sensitiua uemt ī finē. z dīr
ū esse ndi. Et ītellis nām hēt ostendi illud cū
dissentit hic ab eis. ī h q attingit omnimo nālit. ꝓ
prie esse manus. Et q̄m ex pte forme sbialis sic ma
ius esse. ex pte forme vegetatiue ee nmi. Et hoc
ad unū finem gaudet uerisimiliter loquendo. q fōr ue
getatiua se esse sub forma sbiali. utpote cum manus
hēat esse. Et q̄m forma forme hic nō repugnantis.
applaudet pcedus rōne unius finis ad quē tendentis
hīe. mlr unū esse. a maioritate essendi sensum
nucam. ut dicebat a sensitiua.

Et si ītellē dicit ītellis nām sui ipi. ītelligēs de actuate rem plura
unū. z unū plura. cū ee illa nō sint sic ītellē unū ue unū.
Obstat ī ītellē nām sui ipi. cū ītellis
qnq; sbus ꝓpie dulcos ee ītese una sbialis pcessus
ī h q dulcis ne. ad unū ee sui ꝓpi. alij repugnātia qua

Ne um attingitur primꝰ transcendens. ī hoc q. qnq; se
sus q̄tuor negatiue actuate illā q̄m quīe attingit. nā
visus nō und; sonū nq saporē. z sic alius h; exceptō odorē
nec audit. audit colorē. neq; odorem. z sic de alijs exceptō
tosono. z sic de alijs sbis. und ītellis cū hijs. q; sbibus
unie ꝑ quinteū sensū attingit distincte ab illo sentiendo

ꝺ rationē.
Et transcendit nūerū ꝛōnatōm qm̄ hē cū rebus. q. nō ad negandū. qm̄ si negauer ea. q̄ quatuor negāt p̄ceꝺy ꝑductionē negaret utiq; qꝛꝺ ipi. qnq; sūs affirmant. & si sic. sequer. cū ipē ꝛōnet. nāle hēat mēbꝝ rōnē ad affirmandū id q̄ quilibz sūs affirmant & ad negandū id q̄ negant. & sic hēret nāle ꝛōnatōm ad ꝺictionem qꝺ falsum est & ꝺ nām ꝛōnis.
Item hē ē pmū transcēꝺens i operatione cuiꝰ sūs. hō. n. i uisu isto m. Cum uisus colorati attingit nō p̄ceꝺit uiꝺē nē ymagiatō p̄cē ymagiati. q̄ m̄ oculꝰ & colorati p̄capiunt. & melꝰ sequēs eaꝝ nām. cū. ꝺ mīe. & cū ipm̄ modū p̄capiendi attingē cognatur transcendit illam nām attingēs ꝺiaphanitatem medij qꝺ ē ipē oculꝰ & obm̄ p̄ꝺcm. ch̄ens immediate colorē ipi obiecta p̄ca pit immediate cū ꝺiaphanitate oculi. ita q̄ ex ꝺuabz ꝺiaphanitatibz est una ꝺiaphanitas ex ꝺuabz ꝺiaphanis vnū ꝺiaphanū genuit sic ex aere & cristallo seu vitro. Et qm̄ ꝺiaphanū oculi est sensatū & ipꝰ ꝺiaphanū ex nō sensato est vnū ꝺiaphanū genuū & eoꝝ ꝺiaphanitas una. oꝝ de neūtate ratione vnꝰ ꝺiaphanitatis eoꝝ. & unū genuit q̄ ille color qui immediate inhęret ꝺiaphano extremo. ad ꝺiaphanū melioꝝ sensato sentiatur.
Est hic alꝰ p̄mꝰ m̄ꝺo in transcendendo i hoc q̄ sensū attingens hoc tam ꝺicit attingit rōne neutralitatis uel supꝰ sepīm attingendo ꝺuo ꝺistincta. ē unū genuū & unā ꝺiaphanitatē. sū ꝺ ut ē existē sūs. & nō sūm. Eodem m̄ m̄ se intelligendū ē de auditu. q. ā. audiē sonū attingit miraē sensꝰ. q. nullꝰ sūs nē p sēpm̄ ymaginatio attingē potꝰ. medij. q. quē sonꝰ & audiē p̄cipit simul. & ꝺ transcendit eoꝝ nām. sic ꝺ usu ꝺcm̄ est. attingit. q. ꝺ motu q. est ex. nō sūm. & ꝺ motu q. ē. nūs sūs. fit unū motū & mobile genuū. & unus est eoꝝ mot. qre ā motū est immediate sono ihęret. de neūtate rōne ymaginatus motꝰ & genuū sentiat sonus a motu ꝛōnis sūi. Et ꝺ ē p̄mꝰ sili. ultimꝰ sensꝰ. Iste sili. segr̄ ex cecis ꝺb̄z suo m̄ sūbz.
Item transcendit sensꝰ sūm & ymaginatōm. ā attingit q̄m ꝺulcedo i immanitudinē gustatiuꝰ i gustu. egꝛꝺiē ꝺcm̄ acto. i ꝺ q. p gustū rapit humiꝺū radicatū ānal' materiē tum corrumpendo extinsecū ut ꝛōnis ecū gressꝰ. vñ quē admodū p̄ceptum humiꝺū & caliꝺū facit ad generatōm & siccū & frigiꝺum ad corruptōnē. sic sili. p gustū ꝺulce oꝺuat ad generatōnē. & amarū ad corruptōm. Et qm̄ ꝺ ratest. q. illud corp' cui' corp' est a ꝺulcedine ꝺiuat magis ē corruptum. q. generatū sūm. & ps sequit nām sum. Segr̄ ex hoc q. generatio lapsa & de hiatu & actu in potentiam. & corruptio progressa de p̄ m̄ hiatum & actū. q. ꝺulcedo ꝺ solebat ee materia igustabilis sūs lapsa est i pām. & sucreuit loco illi' amentitudo corrupta. & fit tot ꝺim gustabile ꝺuce exanimeam nō sūm. unde gustabili materiꝰ sūs. q. ꝺulce mouit se amentitudinē amari sensꝰ sūs. sic modica aqua ꝺmixta mlō vino saporem unum mouit & colorē. & sicut aq̄ ꝺulcis ad uementi' mare mouit ꝺulcꝺmē suam saltꝺmē. Et sic gust' gustabile remoti sentit amentitudinē. sentiēs suam met amentitudinē. sensi i suo gustabili remoto. Et mire ꝺulcꝺmē qm̄ i alia spē gustabili sentire solit' exercē. quidam i amentitudinē asserens p̄mū. a. ab̄d ꝺulce simili esse amarū.
Item sili' suo m̄ ē de tactu & odorato. egꝛꝺiendine ꝺcm̄ hoc q. exit' ꝺcm̄ tangens calidum sentit frigiꝺū. Et odoratus ꝺcm̄ olfaciens odorabile nō sentit alium odorem p̄ter illum qui exercitus est i odorabili p̄pinquo & sensibili. De ymaginatiua
Attingit & p̄mꝰ transcendens i uirtute sūs & ymaginatiue. nā i ꝺ q. ymaginatiō attingit. id quod sensus apprehendit delectabile p̄ ymaginationē mouet sensus ad delectationem. uñ cū nec sūs nec ymaginatiō attingere possit q. rōne sensus ita mouetur. cum ille sensus sentiens sūm & intellectum & ymaginationem. Sz ꝺ transcendit eoꝝ sensum. attingit sensum & ymaginationē. erat uimeatiue esse uimeatos. q. eoꝝ nō est unus rōne sue genue uimeatus. & sic de neūtate motus ymaginationis genuae moꝰ ad sensū.
Et hic est p̄mꝰ transcendens ipso m̄ transcendendi i hoc q. de una uimeatiue & uno motu ꝺiuersē causante operatōnē rōne concordantie in ꝺa. q. ā. ꝺ est supꝰ rōnē ille ꝺuos motus p̄ꝺcm aliam ita esse m̄ aliā. q. nō hēant nisi unū genuū & unum motum.
Attingit sili' p̄mꝰ transcendens q̄m ille ymaginatōm supat & aliam obiectam ymaginationem. de q̄m ymaginatur ymaginatio. antipodes debē. de quib' eadem cum sint nobis m̄ recta linea descendentes. q. ex ille aliam ueritatem ymaginationis denudans ab aliis. i quo sunt & applicans eā ad sciā ꝺ sūm ipi. ā antipodes. & hoc respectu moꝰ ad centrum. Et sic per rectam lineam moꝰ ymaginatur. nō tamen ꝺ usu ꝺcm̄ firmamentū. eo m̄ sic de ꝺb̄is patuit p̄ꝺcm ymaginationem uideb. actu. Et sic p ueritatem alterius hanc ꝺuas ymaginationū supat ille. alter falsitatem. De fantasia.
Post ꝺ uo. ascendit sensꝰ ad rationalitatē p̄centrē i homine. ubi multa modis attingit transcendentia p̄mata.
Attingens eius modum eundo & agendi. ab hoc p̄ rōnal' animi. m̄ sicut de sūbia dem̄ est. ex rōnatiuo ciuis ex fox p̄pinq; & ex rōnabili p̄pinquo cinq; ex macula p̄pinqua cōstituat esse. qm̄ q̄libz macula p̄pinq; cum ipm̄ rōnatum attingit. & ꝺ necessitate sūm. qm̄ mouet ut eadem.
Est autē ipa macula ratione ꝺuplex. & mēbꝝ mentis & extra existēs.
Finaliter mentis est p̄cipium ymaginatum. q. ipm̄ rōnatum i suo p̄pio rationabili statu. & rōnem ꝺuos illud ꝺ suo p̄pio rōnabili. q. ipm̄ rōnabile remotū & rōnabile p̄pinquū. & suo rationato p̄mentē ꝺcm unit. p̄ eoꝝ sūm. humanū unus homo.
Sz macula ex tenebrositate exorta sunt similitudines obiecti ipius p̄centis rōnis. q. ꝺ attingit ipa p̄

tres demõstratoĩs sp̃ãs de quibꝫ sup̃ tractatur. Et sic q
apietur vltimũ tactũ de similitudinibꝫ q̃rozibꝫ nõ rõnat
tes. Et de similitudinibꝫ ĩcorozibꝫ rõnatas locꝰ formo.
Ita q vnus est moẽ & unꝰ omniũ macrocosmꝰ & illas.

Hr̃ aũt ẽt istud vltimũ tbs sp̃ãs

Quar̃ p̃ma est vbũ rationatũ sentiat q pt̃ rõnal p sp̃
bilem pcessum ostendit.

Scdm uo. Vbum rõnatũ ymaginatũ q vp̃a rõnalis pt
cessa p ymaginatõm ostendit.

Et dua est vltimum rõnatũ nõ statum ut ymaginatum
q vp̃a sola rõnalis p intellectum sui sup̃ sensum & ymagi
nationẽ concepit.

Est aũt ip̃a rõnalis pt̃ in tres pt̃s distincta. s. i memoriam
ĩtellectũ uolũtatẽ. & quelz istaꝝ de sol & de macia p̃mq
& remota. eode m̃ ostendat rõne sui q̃modocũq & sui actꝰ.

Et q̃m ista est dũ ip̃e tres pcessꝰ ostendit ad obiectꝰ q. aliud
vp̃z obiectorum magꝭ & rationabile uolũtatꝰ q̃ relꝭ
quis duabꝫ. aliud uo magis ĩtellectꝰ q̃ alijs. Et ad sili
magꝭ memoriꝫ. & aliud ea̅liẽ.

Ideo ꝯcipit ibi rõnabile hnjs quatuor modos p̃dict
ta q p̃mum est suppoitaoms.

Scdm ĩuestigatoĩs seu ĩq̃sitoĩs

Tertiũ frequẽs recordatioms

Q̃rtũ ve & discrete iudicatoms

Dũ aũt ĩtellꝰ resumit sigla que nõ dicta sunt mmiaẽ. Q̃
sensus & ymaginatio & rõ sunt vnũ esse & vnũ cor
mutũ. quare sꝰ & ymaginatio nõ attingit ipam rõ
nẽ secum vnitũ & mouẽtẽ eas si medio exteriori tũ.
Sz dum attingit q p̃dict tres pcessꝰ mẽse sunt distin
te & exterse sunt vnũ et ommuũ. Intelligit q ĩtẽ
sa ĩmediate mutuam hnt participatoĩ. Sz ĩ exterso so
lum q tacipit. Et cũ hoc attingit q q̃lz eaꝝ sua de
ẽminatã quatoĩ hẽ ĩ illo extenso. ille q̃m nõ pcedit
ratꝰ q fit ĩfinitus pcessꝰ nõ hꝫ actonem ĩ macia sup
ioris pcessꝰ sz equild. Non. n. sꝰ tuũ hꝫ sentire ra
tionabile ip̃mquit cũ rõnatuũ agit ĩ eo. Sz pcessꝰ
rõnatuũ hꝫ rõnare sibile ip̃iquit cũ sꝰ tuũ agit
ĩ illo. & sic eaꝝ opatio se hꝫ mẽ. sic silr exẽ. Nam se
tendo sensus ubium rõnabile concipe nõ pt̃. ad rõ
nandũ illud. Sz rõ semp vbum sibile rõnando concipit
cum sensus sentiendo concipit illud.

Et q̃m iste modus operandi sic dẽs. est toẽ exẽsus p
totũ illud ommuũ vnũ q ẽ ip̃az pt̃z nõ ẽ mirũ si ẽ
id de quo p̃mus ĩtellꝰ nmiatur.

Est etiã hic punct ĩ so m̃ transcendendi. Hꝫ q̃lz sic eẽtiam
mẽ pcessꝰ pcessatꝰ in exterso attingit ip̃e ĩtellꝰ rõ
ne maioritatis tensionis q rõnalis pt̃ pl̃ operat in
ip̃i eẽtiate exẽtionis. q̃ sibilia uel ymaginatiua. etiã
q ĩtellꝰ q̃tũ ẽ de rõne sui attingit eas eẽtiue & ĩcẽtiue
ee exẽtas ipliciꝰ. dictionem. ĩcẽtiue aũt ut minus
ĩcẽtum nõ hẽat tm̃ effectum. q̃tum hꝫ magis m
teriã. ut tm̃ habimdz ĩ forma. Quia aũt ille q ex quo
duo quoz vnũ. sic tm̃ relinq. ostenditur unũ ex a
mũ de scipio. oz q ipm̃ mmi. ĩ tm̃ excedi p̃ter mu.
ltr si p omnes exercitatos excessus maioris & minꝰ.

si aũt ꝺcẽ q̃ns sic ĩtuitione. tm̃ ĩtellꝰ attingit ei ip̃az
in re. & ratam de dicto p̃cedentem istam.

Item mmiaẽ ĩtellꝰ cũ ip̃o aĩa rõnal' crescere nõ possit ut de
crescere ĩtelligi. q̃m̃ prendatur ĩ ip̃o puero crescente exto
nihil. usq ad unitatẽ. cũ semp̃ m eodem gradu ĩcẽtois
& eodem actu ĩtẽtionis sit ip̃e aĩa ĩ puero ĩ quo est. ĩ ip̃o
eodem hõ uiro. nã ĩtellꝰ attingens q̃tum pt̃ ip̃am a
nimã attingit ea q̃tum est de rõne ip̃ius anime ẽ ĩcẽ
tensibilem. & corp̃ rõne suar dimẽtonũ ẽ extensibilem.
uũ ea attingit aĩam p eoꝝ corp̃. attingit sm rõnem
ĩextensibile ẽ extensũ. qd est ꝺdictio. que tãdẽ ꝺdictio
cat ĩ rõne ip̃ius ĩtellꝰ. eo q nõ pt̃ attingẽ quomodo ni
extensibile sic sine extensione tm̃ & totum extensum
hanc aũt ꝺductonẽ transcendit ipse ĩtellꝰ. ea attingit ip̃az
aĩam. q̃tum ad ip̃ealitatem sui ẽ ĩ loco sine loci oc
cupatoĩe & motũ p locum sint motu locali.

Similr est hic ille p̃mus transcendendi. de genuo & vni
tate. qui dẽs ẽ ĩ sensu. q̃m mmiaẽ ĩtellꝰ quom id q est
ex. aĩam rõnalem. ab ea pt̃ attingi. cũ ip̃a sit res sim
plex nõ hñs rõne sui extensionem. sꝰ transcendit q
simili m̃. sic deũ ẽ attingens vnũ omniũ de terra. ex.
& eoꝝ & vnam unitatem. & motũ vnũ uno calem. ita q
ip̃um omniũ & ip̃a unitas & ip̃e motꝰ unus ẽ mẽ rõ
nabiles. ex illo irrationalium. quare de necessitate ip̃i
omniũ & unius unitas & ip̃e motꝰ irrationabiles q̃ ex nõ
nãdo attingitur ĩ ẽ ĩ id q ẽ rõnabile. q cũ irrationato
vnũ omniũ vniam unitatẽ & vnũ motũ ip̃iamit.

Et transcendit silr hic intellectꝰ nam suam attingens
duo ualde remota esse vnũ omniũ & hẽ unum. q
nauid motum ita q alterum illaꝝ est p̃manens & nõ
crescens. neq decrescens. s. rõnabilem sc̃ aliam ũ aliquãdo adesse
quemodo silr intellectꝰ attingitur p̃mus transcendens sensualẽ abs-
q̃ ip̃e distincte p̃cedat aĩe rõnalis alia se hꝫ ad et esse sibile
aliam. aut ad sensum. obiectã sumendo. q eam
ip̃e sint ĩ radice una potentia vna magnitudo vna ẽ.
& una rõnalis anima nãlem hẽ quelz ĩclmationem
ad q̃lz aliarum. Et tm̃ nõ aliquã illaꝝ aliam sup̃a
attingendo suũ obiectum. ĩ q̃tum sup̃at eam m
tm̃ transcendit naturalẽ ĩclmationẽ. q̃m hẽ ad eã.
q p̃tez ĩ uoluntate sup̃onente utrã ĩtellm. Et ĩ
tellectũ discurrente p̃ uoluntatem & m memoriã
plus representante obiecta q̃m uoluntas uelit vl
metiendo intelligat.

Prope q̃ ultra puncta transcendendi ip̃az potentiaꝝ. venit
ĩtellꝰ ad puncta ĩ so modo transcendendi. nam cũ ita est
q memoriã & uoluntas cõparatiue attingendo sup̃at
ĩtellm. cogitur ĩtellꝰ attingẽ ultra multum uolunta
tis & memorie. vñ si fim̃ fuit obiectiue uoluntas
cũ memoriã de ubertate sua ad diligendum illud se
ipsis mouit. ĩtellꝰ ymmo & ip̃i illud obiectiue uolũ
tas de rõne sui vertit. Ipse attingit illud. q ip̃e ĩtellꝰ
tas de rõne sui uertit. manifeste falsum ẽ. se ĩtelli
de rõne sui perpendat. ĩtelligẽdo ut. Et vñ
gẽ id q̃d ex uoluntate uoluntatis ĩtelligẽdo ut. Et vñ
ẽ se ignorante rõne p̃prie uolũtatis id q̃d ẽ uolun.
Hoc aũt silr sequit si uolũtas odiendo cũ p̃dicta uo

lentia obiectum uerum attingat

Item si obm sic ... ium & uoluntas illud diligendo ligge
ceffm i cm ffelligetem q si non est id q ffellic de illo
sede ffbiqle ulet qd ſ. ipole ipsa uoluntas diligit ipm
vm cum qe ffells discerne uarum realitatis necessi
tas uoluntatis cotrdz & si sic ffellic uarijs magnifeste
se no ffelligeat pdem ipole qd ffelligit. Et ideo m ffells
credendo intelligit seu ffelligendo credit.

Sili attigit punctu transcendens i hoc q minus ffells
ei fuisse & melius quietem. q rone qe qe ffells attigit
melius vñ hic minutau ffells illud est cui opp nulla ro
necessitatis dicat

Hic aut transcendit ffells suametipsius rone ratione re
alitatis attingendi ffelligens se no ffelligere exactam
realitatem ipi attingi. vñ cu ffelligat se attingi,
melius ffelligit nchil aliq cum nesciat i qo attingi.
seu melligat qm ignorat. pp qm nchil hec acti
gi melius & expte realitatis ipossibilis est ordinatio q
hec esse possit ni ratione melius. Democrati

Post hec iam dca se quat ffells
ad materiam modale. i qua multamode attingit
puncta transcendenta. q ei melligit aiam esse idem
vocabz & vias. & gloriat q hec xpiquitas
& cocordancia uocis & uocis. Et quia sic ordinata &
ffuctif uias & vias. Et quia sic pm medii & finis ie
uocis & uiaa. Et quom sunt in maiozitate equa
litate & minozitate. Et quom sin pdca subiecte aia
adultus uiraui seu uiacz. quidamodo quidem iuuam
minam ordinat & sup ndaram sui ipi aliquoscens
ascendere ordinate necessitate rei.

Quia en quom ds ipam aiam arctarem habet nchil mo
ue ad bonum rei q no ad malum mouens eam ad vo
luntatem agendi bonu ul malum. Nam diu ffells attin
git iam peccasse. ffelligit impossibile eam potuisse
peccare nisi deus mouisset eam ad libertatem. q mota
ad libertatem mota fuit ad malu libm dnm ad bonum
& q. gra magnitudinis libertatis. q mota fuit ad ma
lum. q patuit. Sz de oibus deus est eam nchil
mouere ad malu. impossibile est q deus moue aiam
ad malu. & necessariu eam mouere ad malu gra li
bertatis. & sic cadit ffells mdictionem.

Sz transcendit pcam mdictionem. cu attingit diui
nas mdictiones de necessitate i aiam rone libertatis
libertatem. diuina iustitia sui actus q est eadem
Et cum attingit diuinas mdictiones non posse moue
aliquid ad malum. & qm ffelligit maiestatem necessi
tas q pce diuinas mdictionu attingit rone diuinaz
mdictionum se ffelligere ffallum. ffelligendo vim sm ra
tionem suum.

Ille idem primo attingit ai ipe ffells attingit aiam
ipam ut possibilem fungere de pcto n succurre
de gra dei. Et n de omni libertate sua fungat. na gra
dei facit nim ex toto surgere de pcto. & libertas sua nim
ex toto surgit ex pcto. q est gradu rone ffells.

Transcendit aut ad necessitatem. ita ordinat ut pro gra

se sentiat ammet deo obligatam. & pro libertate usta
cat suum ex actu.

Item minute ffells. cum peccatum sit nchil. q rone iuat
aiam & quom possit pati hec dnm q ordinatum & fluc
tum. & qui rone possit eo occasio bom cadens ca no euac
mallo m pacipet. ne eos qz sequerentur fidei.

Szhic ascendit ffells. & discernit accidens duobz modis esse.
primo quide q ipse ex subm nchil est. & ipse & subm
aliquid in sbo ut qtas qualitas & hui.

Secdo no attingit accns. q nec ipse ex subm ne ipse in sbo
est aliquid. Est aut ipse subm aliquid i qo subiecto. hoc
quidem accidens est privatio. & hoc magnifeste. q
qm privatio nchil ipse primo quo admodu allego facit
Et sic ne ipse ne ipse aliud esse aliquid privatio impossibile
esset dari inter privationem & privationem. velut inter ceca
tem & surditatem. qm si quidem diem magnifeste vi
demus quare hic attingit melius. id de quo prius mira
bitur attingens q. unde est hic cus. & unde est privatio
Et sic attingit q prem ex pte sui cu sic nchil a pto
no differat. ne pcto ordinate vel ordinatum ne animam ha
ctet. ne aliquando est occasio. cum aut sic privatio i sbo
sic rone sbi no rone sui differat ipm ab alio pcto. illa
eadem differentia numero. qua visus eadem opposita
differt ab alia visu opposita illi pcto. a quo differat sic
ceca a surditate differre no potest hoc q nchil per
se ponunt in sbo. differat autem ab ea illa eadem dm
qua visus differt ab auditu. hoc idem simiter sentit
de ordinatis. & hoc effectu ipsi animae eo q i ipso sbo
manent differentia & ordinatis sine his habi
tibz quoz ipse sunt.

Est aut gracias me via simili. no rone earum cu sic
nchil. Sz rone ipsi sbi cui unitas dum sequat. ab qua
hiis sui est privatum euitans naturaliter sui ipsi pri
vationem cum fugit ad alium hiis cui ille qui
privatus est ordinabat. & restituat se q cum pot.
eodem. & sic ille hiis fortificatur q bonu est & hi
bonu principali occasio. observatio unitatis. Et p actus
negatio privationis. q unde q cum potest se negat
pati i illo hiis privato & sic p actus fluunt due
privationes. & hoc q isto privato distat ordinate ma
gis a privatione sui. gra fortificationis. & sic per
dicta pte hic primo ascendens fugat ffellem i
hoc q differentia & ordinatis sine his quoz sbi.
i sbo. & p eas nchil a nchilo differe. & nchil a nchi
lo ordinate.

Item similiter intuitum ffells quomodo inuitus potest esse
medium exteriorem cum ipis exteriorib z ffells
cibz & vias. nec ipa unde p actum cum viis. Sz ad
hoc attingit melius q unde equalis fluctuans. a bo
nitate magnitudine &c. cui sbi. diu aute inequalis
ab eis precedit eorum fluentia. est quidem ipa me
qualitas nchil p se i qo sbo cum equalitas in subie
cto p se sic aliquid. Est q inequalitas no p se. sit per
sbm aliquid in sbo alie privatio equalitas ab una
quaqz alia privatione aliqui hiis no differret. q in

si q̃dem dr̃am magnitudē hec. nec̃ p̃ma tō
que dicatur ieq̃litas est m ip̃o subiecto de diuersis cōsti
tuto. nimis de uno. et parum de alio. ut minus de ma
gnitudine et parum de lōgitudine aut eō. et aq ibid
nimis et parū que sunt ip̃a magnitudo nō sunt
ad lōgitudinē magnitudinis et ē ip̃i subiecta. et sic p se mehi
ponunt in illo cui sunt p̃nata in illo enim dicit illi. et eō
ut enim longitudo q̃da magnitudinis et ē. et eō. quō
se ip̃a equalitas existens aliquid longitudinis magnitudinis et ē
in ip̃o sūo. Et q̃m dicta est q equalitas cuiq̃ medium
obsistit me maioritati et minoritati. cuiq̃ me extrema
et dicit sm rōnē nō recte q sequeretur dictō. et q maio
ritas et minoritas nō sunt p se sed p ip̃am ut recte ut
ip̃a ut recte p̃nata differunt eius p̃nato. a p̃natione
cuiuscūq; alterius hīc. Et hoc sm rōnem realem dicta
sunt ideo aliū ustatum duarū rōnum aliam. et colligit
falsum dicit ulto nō. cū enim recta sit q ieq̃litas que
est recte sicut mensura et p̃ma que sit recta existens
p ip̃am equalitatē. s. p ip̃am recte cuiq̃ ip̃a existenti
recta. et ip̃a medium q recte est mensuratum. que sit
recta p̃cipiens eā eidem cuiq̃ medium eā extremis
sunt. recte. et hec recta q recte existit mensuratum
p̃nata obiectum sempliciter. sit lupata dicit hinc
ip̃am rōnem discernens concordantiam et differ
tiam mensuratum et rōnē in obiecto. De eclesti

Postulta se transferre dicit ad supra
celestia corpora uidelz ad spras firmamenta et
ad planetas. et ad hec corpora recte p̃nata tran
scendentia similiter attingat.

Et primo ostendat ipsam ultimam ubi quidem nō est
corp̃ neq; loc̃ ut moti nec hic. et attingendo ymagi
natione superficiem exteriorem ip̃i spre cui ip̃a
ymaginatio nō possit se ferre sup nō corp̃. ymagi
nando q si quis eet in illa superficie ad hoc posset ute
rongere manū ut q tangeret ad hinc posset utera
mouit. hic aut supat intellectū ymaginationē. q
impossibile est dari corp̃ infinitum.

Item negat ymaginatio superficiē ip̃i spre motu loca
liter. si ei superficiem illam nō est locus. et hic vi
de dicit ymaginationē attingens locum esse.
in ip̃a superficie. et nō extra. q sufficiat motui ip̃i
superficiei.

Est ei hic p̃nata discendendo sup nām dicit. q ei
ultime spere ut hēat locum et situm
nō hēt naturam attingendi ut vacuū. attingit
nec illud ei. sic impossibile corp̃ esse infinitum.

Et manifestat hoc p̃mittit. super rōnē dicit. eo q ip̃e dicit
vacuū et vacuū attingē nō pot. et q aliud. et sic cōclu
dit extra vacuū infinitū. et hanc rōnem transcendit
et dicit extra vacuū infinitū nō esse sm magnitudinem et magnitudo est aliqd
et addendo dicit vacuū ali et mehil q̃ntumcūq. et sic
attingit vacuū. nō esse infinitum ut finitū. sic nec
lapis est acut nec; videns.

Item attingit p̃dicta discendendo influentiam seu bñficio
q; elementata corpora a lup̃is corporibus recipiūt

sitam ei ymaginatio et visus ex sole lucē attingit. con
sentit eis dicit solem q̃ sūum suū. lucē suā mittē
usq; ad inferiora. sz dum attingit illud extimum diaphā
nū q est de cenero. usq; ad superficiē sphe solis. dicit attingit
in illo extimo p̃cm esse ignem quoniam usq; ad ip̃am
superficiem solis. Et sic illa lux q ē in sphā solis q̃ssa
usq; ad extremitates exteriores solis. infundit similitudi
nem similitudinē suā sm p̃cm que immediate attingit
ei exteriorē. Et item illa p̃s p̃ recta linea si
militudinē illi lucis sue q̃ recipit. infundit. et sic ista p̃s
p̃cm que immediate attingit ei. et ista sibi et ei q̃ sequit
attingit ei immediate. et sic p ordinē successive de p̃cm in
usq; ad superficiem terre. Et sic sol similitudinē luas
sue transmittat ad inferiora. nō autē lucem suam p̄p
am. q nō pot esse sine sphā solis. Et sic transcendit in
tellectus virtutem sensus et ymaginationis. negando.
id q ipse sensus et ymaginatio affirmat

Item hic potest transcendes si debitate intellectus. in hoc q intellectus
attingens corpora inferiora recipiendo impressiones super
celestium corpor existitz illius sic celestibz corporibz ut
entionatius. et existit ipsa nā inferiori irrationalia intellec
q irrationalium hēt discretionis officiū formādo et fi
gurando discrete. q; sz in duobus sphis ipse sua. ut oculos sua
et similia nasum. et os. et genas in facie. aut manus et
pedes et membra homis in hoc homine. et leonis in hoc leone. et
sic de aliis speciebz animalis ita q̃ id q est de rōne istius spēi nō
dat illi nec eos. ita sibi sequit de speciebz plantarum suo modo.
et sic intellectus in corporibz superioribz impressionibz in illis in
feriorib; sm illam impressionē ut formantes et figurātes
attingit ea discretione. q est mirabile. cui sic innata
natura. sz dum ipse intellectus se conicit ad ip̃sum agens cuius
efficaciē attingit enim mouentē ita q sphā ipsius sphe.
sm q scit eius sapientia et nutū eius voluntas. ut
effectus ip̃sius sapientie et voluntatis sue cuius recipiens recipit nutum et appetitum ad similitudinem
et voluntatē et discretionem excellentis. et sic attingit
id de q̃ps minus dubitatur. veruptamē transcendit hic
naturam sui ip̃i attingens aliqd medium quoniam
mus. p equalitatē et rē similitudinē et rē simulatum.

Deinde transcendit intellectus ad sūmum angelicum et ei
gie eius cōstitutum ē de recolentia intelligentia
et voluntate. q̃ sūi ostensione tenet idipsitatem cui acti
bz suis quietum q ip̃e sp ipsius recolit intelligē velle suum
. s. ipsius voluntatem angelicam. ut ip̃e angelus deum singulariter
attingat. et sic intellectus sūmum angelicum ē p̃ximum. ultimum
cui deus tantam sufficientiam dedit in magnitudine
attingendi in seipō. ad sui finem qui est deus
et hēt tantā p̃spicuitatē q sibi p̃ quecūq; vicia ad q̃m
attingendum se vertat. sicut p̃ visus ille color cui oc
cui apte et p̃prie nō ab alio attingat. ita se scit ab illo
attingi sicut quocūq; nō cui se sentit tangat. ita se
sentit tangi ab alio suo nā angelo attingentes sine
diuite deum ut hominē et. tāta p̃spicuitate attin
gendi ex hoc clarificati sunt et sic deus q̃ssaq; vi
tute attingit. ad quē se ducit ita angelus cum vicatem.

attingit ad qm̃ se iuxt. Et sic deus se scit ab angelo attingi. verum homi &c. statim se pretendit se ab eo attingi & statim is qui attigit se tendit tali sic attingi. ita ab illo intelligi & hec ē locutio anglica

Cū g̃ ip̃e angelus sit pura mens intuitiua seu intelligentia q̃ tamen hō h̃ē q̃dam ecclesiam s̃ militat. quēadmodū dām hō natus & hō potest ee i loco sine loco. Ab hoc ergo q̃ occupatione. Et cum nullo loco sit immed. sine successione de loco in locū esse potest et exists i loco. Ideo nō otiatur. nec q̃ q̃s aliquis. q̃ talis aliq̃s sit eū impedire poss. nec successio.

Hac g̃ modo q̃dam mētia scām mltimode mutari attingit & sic ītam suā mētā choē priora ēscendēta. q. q̃dam cū scām existē & agē angeli q̃ tamen negatur nā scām. possibilitatē p̃dicte q̃stionis. q. scām q̃dam ē de se. nō h̃ē rōnem accipiendi talē. q. q̃ ipse est. Et q̃m tal ē q. existē & agē suū nō q̃ tamen q̃dam ē de rōne scām. possibile ē eū attingere q̃stionē existendi et agēdi alie. s. q̃ tal ē de rōne tm scām intellecto de cuius conditōibus est existere & agē illo rei nō attingo q̃ tal. eū nō possit negare illo rei oditiones affirmate p̃dam q̃stionē & sic trānscendit suam mētam. Et hoc modo attingit eā scām & agere angeli q̃ tal. ue sbāli & mmediate recolat intelligat & diligat deum.

Item ē hec idē punct. q. cū scām de natura rei attingit existere & agē cōnata cognatur illud ēduce ad actum sui actus. ue plene illud intelligē possit. de hac quidē ei ratō intelligendi procedens a ratione libe siue. q. ex hoc. q. alia ratō existendi siue libe. & alia ratio agendi illi. & nō sit amb. p̃cedens una ratō cū attingit p̃dam q̃stionē existē di & agendi angeli attingit rōne illi⁹ q̃stionis p̃dem existē & agē esse & fieri. & sic ex eā transcende. nam p̄ nē obi. q. cū attingit mētem natam p̃dē q̃stionis & possibilitatē q̃stionis in existē & agē libe angelice ue nō placeat angelis ordinibz angelicis attingit ipm existē & agē angeli. sine alia q̃stione q̃ti. & sic transcendo supra scām debilitatem sua attingens rōnē sua ee talem in suo angelo

Item cum attingit scām mea p̄ q̃d hē intelligē q̃ceptū alter scām humanam innatē cū angelus sit libe ad unitē sep arate quo medio unus potest alium scire

Ex hanc admirationē transcendit scām cū pōt angelorum unū idē finē ee attingit. quē unusq̃q illoz fruendo totus tangit immediate & cōcepē suos recolendo intelligendo adhigendo fundit in illū & sic figuratur illū figuratione sui⁹ cepē. sine ille cepē sunt de angelo ad angelū p̄ ipm finem. Et cū tales q̃ sunt de angelo ad angelū tuom. et angelis ad q̃ dirigunt cepē finē suū figuratū in quo. s. finē ē ipe totus tm̃ si vor oculis videns. ee in aere clarissimo & sic illa figuratione attingit similitudines figuratas & figurata & sui ipi cui figurat. Et hoc exemplificatur in sono cheum instrumenta sic in sono vielle. qui vielator primū sonū ipi vielle p̄dicte notum in ipo sono imaginatione cepit.

dente ab imaginatione monetur manū cum gerens viellam tangentem aerem in q̃ sonus fit. & pduc atur similis nota in actū ipsius ab illa nota q̃ ē in imaginatione. q. d. nota ipsius figi ē illi⁹ q̃ ē in imagīatione. & figuratē ab ea ipe sonus. que aliquis audiendo attingit. & attingens sonū attingit figuratōnē illi⁹ soni representantem similitudinem cōcepti sui. artificis. —

Est aut in hoc exēplo considus scām sing imaginatōm eo q. imaginatio attingē nō potest quō chorda influxe ex se practici. & mittat scām cū res figuratas & expte forme & materie sue. dispata sic a re figurata in imaginatōe. q. rōne ea q̃ ex est. ab ea q̃ me⁹ est descendit. s. ei intelligit me hoīem & illam unū me⁹ quam mittam sapientem naturam veritatis videlz unū quā unū imaginatōis & sp⁹. Et sp⁹ principe ex. & imaginatio me⁹ transit ideo eadem figura forme & materie sensus p̄dem medium ad formā & materiā exteriorem. & recipit de for & materia exterioris ad interiorem. Influit aut p̄ exteriorem motum. & refluit aut p̄ auditum aut p̄ visum &c. Sim q. obiecta sunt determinata

In pī & anglica mētia transcendit scām natūm suā. q. eā attingit totum angelum scām p̄ ipm clarificatā q. ē deus. attingit q. ipa summa claritas claritatē angelo influe naturalem ue ipe totus angelus p totum illā attingit. Et sic ipsa scām ordinē nam ex q totus angelus p summam claritatem videt. nō q̃ p alium. Et si totus p suam claritatē nō q̃ p ipam summam claritatem.

Transcendit aut scām ordinem tatione maioritatis sui⁹ ad angelum acq̃ angelus ad deum

Simile & ordinē attingit scām inferioribz cū attingit sagittam in aere p impetum sui totum movens & per totam. q. movet. a sagittario ad p se monendū. Transcendit hanc ordinē tatione finis sagittam & sagittare ue sagitta tatione sui sic totā subiectā sagittario.

Verumptamē scām cū simili claritate in se nō vat hē talem scām ad videndū illā claritatē seu p splendentem talem p q̃ angelus attingit singula verba &c. que unite scām & hoc q. scām ipe ignorat modum illi⁹ claritatis.

Et cū p̄dam mediocritatem finis dei & angeli attingit p pendit vtq. q̃n tot oz. & mod⁹ ipi⁹ p splendentis angelice p similitudinē attingit in speculo.

Flam spatium a claritate exteriori tenet hē splendentē scām in se ipo q. diaphanū ipi⁹ specula in suū primū diaphanabile q. terminat ad quē ipm speculum recte dirigatur. & sic recte vel obliquē figuram & colorē attingit. ita repsentat in se ipo ita q. vitas que est extra obiectabilis vilis p splendentie ipi⁹ speculi in ipo speculo elucescit. ita q. simili m. angelus dum divinā claritatem attingit. tenet hē splendentē ab ea q. in se attingit vnitatem bonitatem &c. ad q̃ se dirigit attingendum.

Affirmat aut sensus & imaginatio in p̄dicā similitudine

dativ cõuenire nõ cẽ t cog. q dicũt hiacem i spẽ alo
cẽ de mchilo t deuenire mchil cum m sic m nõ sic
hic supat ipẽ moriedus cum attingat hiacẽ m spẽ
sic acẽ sibo. q pic cõ sibm nichil est. h i sbo p se
ẽ aliqđ ut sup. m materia moali dictum est. Ec cõ
dm. qđ hiacet ab est m spẽ alo nõ uenit sm ym
nõ est ẽ uere t ipõnata cõe sua. q per diffinitam
ipi hiacẽ. est aliquid m nõ sbo. h. nichil sit i eo. p se
ut ẽñ est. Ec qm accñs est ad esse. se de nichilo
ex se sbo. h est hitus t potentia t abiectio i nichil.
ex hiacm t potentiam sic sequit q cũ eius. idẽ
est actus eius abesse est potentia t hiacm tcc. h auẽ
intelligẽdi est. de accidentibz que ad sme t ab sunt
seu fluunt t refluẽtia corrumpentia sbm sic sb in
telligẽ nõ intelligẽ t mã similibz t sicut dare nõ
uenit album cõ. non albedinem t sic de aliis de q
omnibz ad aumentum facientem spẽ t ad patere,
h t transcendit ictl. sc pm dum cõsiderat unum
angm loqui plurib angis. totus ordo
ad quos se diligit sum t eorum loquitur. scip i
telligit. t cum unusq oz ea sit locatus spẽ
cũ ictl natura angica t natam sue simi
lis substãtie assumet seu nim sm angelũ ita agẽ
sicut ipẽ nellis agit t mã ita est q nec ille ẽ obe
tẽ mandato totus conuersus t obtupat pau
lisper cum eodem ipẽ nõ recumbit negat ro p
dissimulationẽ uerbis gẽ ee plurimi t cog esse
possibilem.

Sz ad primã rõnem arguẽtiũ sic sc communicant quas
angelus p influentiã
[illegible]
t ordinatas ita q quil
ibet meus
Ec ipõnem sm. aut tot sm
tas eorum sm
[illegible]
ee. sbm
[illegible]
ee. sbm
[illegible]
ee. sb

pma ꝓ. ... Vt esset subiectū hoc ... distinctionem
ea qua differat ... ab alio subiecto omni — Ve sequitur
aliqđ de ipō ꝯ respondeatur tuliꝫ modo ad
formando uel negando cur distinctiones
pncipiorꝫ conueniant ei ipā dis
tinctionem sic de regulis
necessarijs sine alīq
lesione pncipiorꝫ
t regulaꝝ

...dū conclusio hui⁹ ... Qđ in creaturis sine m
pncia conuenit differentie subiectorꝫ. licet
una bonitas que differt a bonitate
angelica per infinitatē t eternitatē
ea ꝺa talis bonitas est ei ra
tio ut agat bonum in
finitum t eternū.
bonitas angelica
nūq̄ finita q̄
dam est t no
ta.

Tenea. conclusio hec est. Qđ con
demna q̄ē
mē unū t alt
ud subiectū ñ des
truaō sicut concor
dantiaō, est inter
deū t angelū. comparāte
eum in spiritualitate.
t sic de aliis pcedentibus ...

Tenea conclusio hec ē
Qđ sedm
q̄ unū subi
ectū nobi
lius est alio
attribuunt ei
nobiliora t altio
ra pncipia regle
q̄ alio. sicut dē q̄ est
alta t nobilis subiectū q̄ an
gelus. Et angelus q̄ hō t sic de a
liis suo m. t ex aliorū ex cō
modo ...

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

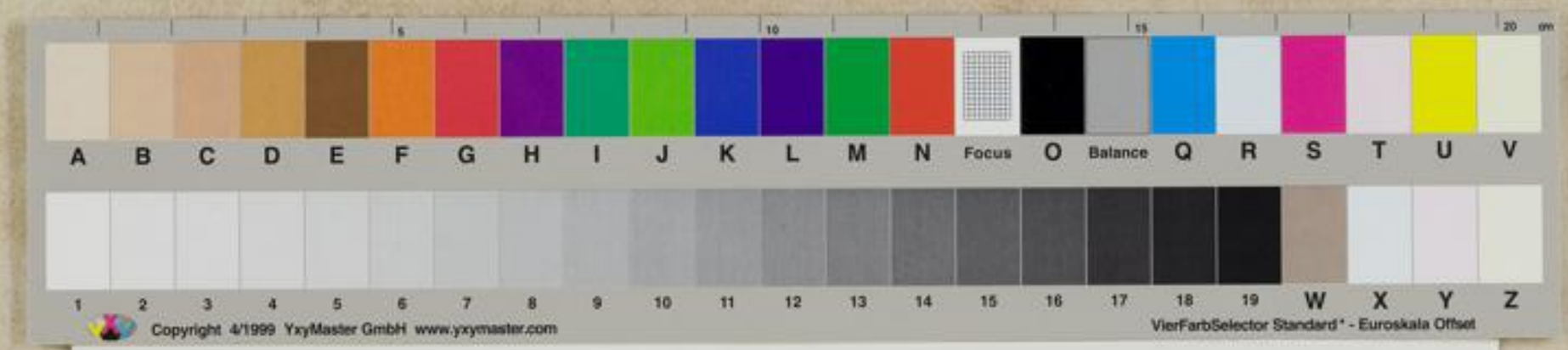

Baden-Württemberg
BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK